

مدنی قانون

دوهم کتاب - تا کل ش-وی عقدونه
(دریم توک)

فهرست

کتاب دوم - عقود معینہ

صفحه	
۲۱۳	باب اول - تمليك
۳۱۳	فصل اول - عقد بيع
۳۱۳	قسمت اول - ارکان بيع
۲۱۳	مبحث اول - مبيعه
۳۲۴	مبحث دوم - وجايب بايع
۳۲۴	فرع اول - احكام عمومي
۳۲۹	فرع دوم - ضمان تعرض واستحقاق
۳۳۳	فرع سوم - ضمان عيوب پوشيده
۳۳۷	مبحث سوم - وجايب مشتري
۳۴۳	قسمت دوم - بيوع مختلفه
۳۴۳	مبحث اول - سلم
۳۴۴	مبحث دوم - صرف
۳۴۵	مبحث سوم - بيع وفا
۳۵۰	مبحث چارم - بيع ملك غير
۳۵۱	مبحث پنجم - بيع نايب براي خودش
۳۵۲	مبحث ششم - بيع حقوق متنازع فيه
۳۵۴	مبحث هفتم - بيع متروكه
۳۵۵	مبحث هشتم - بيع در حين مرض موت
۳۵۶	مبحث نهم - مقايضه
۳۵۸	فصل دوم - هبه
۳۵۸	قسمت اول - ارکان هبه
۳۶۱	قسمت دوم - احكام هبه
۳۶۱	مبحث اول - وجايب واهب
۳۶۳	مبحث دوم - وجايب موهوب له
۳۶۴	قسمت سوم - رجوع از هبه

(الف)

فصل سوم - شرکت

۳۶۹	قسمت اول - احکام عمومی
۳۶۹	مبحث اول - تعریفات
۳۷۰	مبحث دوم - ارکان عمومی شرکت
۳۷۴	مبحث سوم - اداره شرکت
۳۷۷	مبحث چهارم - آثار شرکت
۳۷۹	مبحث پنجم - انحلال شرکت
۳۸۳	مبحث ششم - تصفیه و تقسیم شرکت
۳۸۵	قسمت دوم - شرکت های مختلفه
۳۸۵	مبحث اول - شرکت مضاربت
۳۹۱	مبحث دوم - شرکت درکار
۳۹۳	فصل چارم - قرض
۳۹۵	فصل پنجم - صلح
۳۹۵	قسمت اول - احکام عمومی
۴۰۰	قسمت دوم - آثار صلح
۴۰۲	قسمت سوم - بطلان صلح
۴۰۳	باب دوم - عقود انتفاع
۴۰۳	فصل اول - اجاره
۴۰۳	قسمت اول - احکام عمومی
۴۰۳	مبحث اول - ارکان اجاره
۴۰۶	مبحث دوم - عینیکه به اجاره داده میشود
۴۰۸	مبحث سوم - اجرت
۴۰۹	مبحث چهارم - مدت
۴۱۰	قسمت دوم - آثار اجاره
۴۲۲	قسمت سوم - تنازل از اجاره و اجاره باطنی
۴۲۵	قسمت چهارم - ختم اجاره
۴۳۱	قسمت پنجم - بعضی انواع اجاره
۴۳۱	مبحث اول - اجاره زمین زراعتی
۴۳۶	مبحث دوم - دهقانی
۴۴۱	مبحث سوم - باغبانی

۴۴۵	مبحث چارم - اجاره وقف
۴۴۹	فصل دوم - عاریت
۴۴۹	قسمت اول- احکام عمومی
۴۵۰	قسمت دوم - وجایب عاریت دهنده
۴۵۱	قسمت سوم- التزامات عاریت گیرنده
۴۵۶	قسمت چارم- انتهای عاریت
۴۵۸	باب سوم- عقود کار
۴۵۸	فصل اول- مقاله استضاع تعهدات مرافق عامه
۴۵۸	قسمت اول- مقاله
۴۵۸	مبحث اول- احکام عمومی
۴۵۹	مبحث دوم - وجایب مقاله کننده
۴۶۳	مبحث سوم - و جایب صاحب کار
۴۶۵	مبحث چارم - متعهد ثانی
۴۶۶	مبحث پنجم- انجام قرارداد
۴۶۸	قسمت دوم - استضاع وفرمایش ساختن شی
۴۷۴	قسمت سوم - تعهدات مرافق عامه
۴۷۶	فصل دوم- عقد کار
۴۷۶	قسمت اول - احکام عمومی
۴۷۸	قسمت دوم- ارکان عقد
۴۷۹	قسمت سوم - احکام عقد
۴۷۹	مبحث اول- وجایب اجیر
۴۸۱	مبحث دوم- وجایب صاحب کار
۴۸۳	مبحث سوم - انتهای عقد کار
۴۸۸	فصل سوم - وکالت
۴۸۸	قسمت اول - احکام عمومی
۴۹۱	قسمت دوم - احکام وکالت
۴۹۴	قسمت سوم - وکالت برای خرید
۴۹۸	قسمت چارم - وکالت فروش
۵۰۱	قسمت پنجم - وکیل به دعوی
۵۰۳	قسمت ششم - انتهای وکالت

۵۰۴	فصل چارم - ودیعت
۵۰۴	قسمت اول - احکام عمومی
	قسمت دوم - التزامات شخصیکه نزد وی ودیعت گذاشته میشود .
۵۰۴	
۵۱۰	قسمت سوم - وجایب ودیعت گذار
۵۱۱	قسمت چارم - انواع ودیعت
۵۱۲	فصل چارم - نگهبانی
۵۱۵	باب چارم - عقود احتمالی
۵۱۵	فصل اول - قمار بازی
۵۱۵	فصل دوم - عقد بیمه
۵۱۵	قسمت اول - احکام عمومی
۵۱۸	قسمت دوم - انواع بیمه
۵۱۸	مبحث اول - بیمه حیات
۵۲۲	مبحث دوم - بیمه ضد حریق
۵۲۵	باب پنجم - عقود توثیق
۵۲۵	فصل اول - كفالت
۵۲۵	قسمت اول - ارکان كفالت
۵۲۹	قسمت دوم - كفالت نفس
۵۳۱	قسمت سوم - آثار كفالت
۵۳۱	مبحث اول - آثار كفالت در بین داین و كفیل
۵۳۷	مبحث دوم - آثار كفالت بین مدیون و كفیل
۵۳۹	فصل دوم - حواله
۵۳۹	قسمت اول - حواله دین
۵۳۹	مبحث اول - احکام عمومی
۵۴۰	مبحث دوم - شرط صحت حواله
۵۴۱	مبحث سوم - دیونیکه حواله به آن جایز است
۵۴۳	مبحث چارم - احکام حواله
۵۵۱	مبحث پنجم - برانت الذمه شخص حواله داده شده
۵۵۲	قسمت دوم - حواله حق

	فصل سوم - رهن حیازی
۵۵۶	قسمت اول- ارکان رهن حیازی (تامینی)
۵۵۶	مبحث اول- آثار رهن حیازی بین متعاقدين
۵۵۸	فرع اول - وجایب رهن دهنده
۵۵۸	فرع دوم- وجایب داین رهن گیرنده
۵۶۰	مبحث دوم- آثار رهن حیازی به نسبت شخص ثالث
۵۶۸	قسمت دوم- انقضای رهن حیازی
۵۷۰	قسمت سوم- بعضی از انواع رهن حیازی
۵۷۰	مبحث اول- رهن عقاری
۵۷۱	مبحث دوم- رهن منقول
۵۷۴	مبحث سوم- رهن دین
۵۷۷	مبحث چهارم - رهن عار
۵۸۰	فصل چهارم - رهن رسمی
۵۸۰	قسمت اول- انشاء رهن رسمی
۵۸۵	قسمت دوم- آثار رهن رسمی
۵۸۵	مبحث اول- آثار رهن رسمی بین متعاقدين
۵۸۵	فرع اول- آثار رهن رسمی به نسبت رهن دهنده
۵۸۸	فرع دوم- آثار رهن به نسبت داین رهن گیرنده
۵۸۹	فرع سوم- آثار رهن به نسبت شخص ثالث
۵۹۰	فرع چهارم- حق تقدم و حق تتبع (تعقیب)
۶۰۱	قسمت سوم- انقضای رهن رسمی

دوهم کتاب

کتاب دوم

تاکل شوی عقدونه

عقدونه و دمیعه

لمری باب

باب اول

تمليک

تمليک

لمری فصل

فصل اول

دیعی عقد

عقد بیع

لمری قسمت

قسمت اول

دیعی رکنونه

ارکان بیع

لمری مبحث - میعه

مبحث - اول میعه

ماده ۱۰۳۵-

ماده ۱۰۳۵-

(۱) دیعی عقد هغه عقد ته ویل کیری چه خرخونکی خپل مال، اخستونکی ته دهغه مال په مقابل کښی تمليک کی چه دمیعی ثمن وی.

(۱) عقد بیع عبارت است از تمليک مال از طرف بايع به مشتری در مقابل مالیکه ثمن میعه باشد.

(۲) په ټاکلو عقدونو کښی په عمومی رکنونو چه د عقدونو په لمړی قسمت کښی ذکر شوی په هغی علاوه ، دهر عقد خاص رکنونه مراعت کیری .

(۲) در عقود معینه ارکان خاص هر عقد علاوه بر ارکان عام که در مبحث اول قسمت اول عقود ذکر شده رعایت می گردد .

ماده ۱۰۳۶-

ماده ۱۰۳۶-

په پیسو دعین خرخولو ته مطلقه بیعه ، پیسی په پیسو خرخولو ته د صرف بیعه او عین په عین خرخولو ته د مقایضی بیعه ویل کیری .

بیع عین به پول بیع مطلق و بیع پول به پول بیع صرف و بیع عین به عین مقایضه شناخته می شود .

۱۰۳۷- ماده

بیعه به داسی ایجاب او قبول چه دتملیکیت معنی افاده کی دبیعی او ثمن دتاکلو سره منعقد کیری .

۱۰۳۸- ماده

میبه باید چه موجود ، قیمت لرونکی مال او تسلیمول ئی ممکن وی، او اخستونکی ته داسی معلومه وی چه فاحش جهالت نفی کی .

۱۰۳۹- ماده

که به عقد کنبی دارنگه ذکرشوی وی چه اخستونکی به میبیعی پوره علم لری نو دهغه حق دبیعی به باطلولو دبی علمی به نسبت ساقطیری ، مگر داچه ذرخوونکی دوکه کول ثابت کی .

۱۰۴۰- ماده

که میبه داخستونکی به نزد معلومه نه وی نو باید چه دهفی به خصوصیات او میزه صفتونو ، علم ولری .

۱۰۴۱- ماده

که میبه دعقد به مجلس کنبی موجوده وی ، هفی ته اشاره کول بی دصفتونو دذکره ولو خخه کافی گنل کیری .

۱۰۳۷- ماده

بیع به ایجاب و قبو لیکه معنی تملیک و تملک را افاده نماید با تعیین میبه و ثمن منعقد میگردد .

۱۰۳۸- ماده

میبه باید موجود ، مال دارای قیمت و مقدور التسلیم بوده نزد مشتری طوری معلوم باشد که جهالت فاحش رانفی کند .

۱۰۳۹- ماده

هرگاه درعقد چنین ذکر شد • باشد که مشتری به میبه علم تام دارد حق او در ابطال بیع نسبت عدم علم ساقط میگردد مگر اینکه فریب بایع را ثابت سازد.

۱۰۴۰- ماده

هر گاه میبه نزد مشتری معلوم نباشد باید به خصوصیات و اوصاف میزه آن علم داشته باشد .

۱۰۴۱- ماده

هر گاه میبه در مجلس عقد موجود باشد اشاره به آن بسون ذکر اوصاف، کافی پنداشته می شود .

ماده ۱۰۴۲-

کوم شی چه د عقد په وخت کښی د عقد دواړو خواوو نه وی لیدلی دهغی اخستل او خرڅول جواز لری، خو په دی شرط چه دهغی جنس او صفت ذکر شوی وی، یا دمیعی خواته او یا دهغی ځای ته اشاره شوی وی. په دی صورت کښی که څه هم دیعی عقد صحیح دی خو عقد پوره نه دی او په اخستونکی کوم الزام نه شته.

ماده ۱۰۴۲-

خرید و فروش آنچه که متعاقدين در حین عقد ندیده باشند جایز است بشرطیکه جنس و وصف آن ذکر گردیده و یا بطرف میبعه و یا مکان آن اشاره شده باشد در این صورت با وجود صحت عقد بیع تام نبوده الزامی را بر مشتری بار نمی آورد.

ماده ۱۰۴۳-

دیعی دلزوم دپاره شرط ده چه اخستونکی د عقد په وخت کښی میبعه وگوری، مگر داچه هغه یی ترمخه لیدلی وی او د عقد په وخت کښی یقین ولری چه میبعه عیناً هغه شی دی.

ماده ۱۰۴۳-

برای لزوم بیع دیدن میبعه از طرف مشتری حین عقد شرط می باشد، مگر اینکه قبلاً میبعه را دیده و حین عقد یقین داشته باشد که میبعه عین همان چیز است.

ماده ۱۰۴۴-

که چایو شی نه وی لیدلی او وائی خلی، دلیدلو په وخت کښی ورته خیار ورکول کیږی، که څه هم ترمخه ئی په هغی رضائیت ښکاره کړی وی. که خرڅوونکی کوم شی دلیدلو ترمخه خرڅ کړی وی نو دلیدلو خیار نه لری.

ماده ۱۰۴۴-

شخصیکه نادیده، مالی را خریداری نماید هنگام دیدن به او خیار داده میشود، گرچه قبلاً به آن شفاها رضائیت نشان داده باشد. بائع در آنچه قبلاً از رویت فروخته حق خیار ندارد.

ماده ۱۰۴۵-

د عقد دواړه خواوی کولی شی هغه مده چه دهغی په پای ته رسیدو

ماده ۱۰۴۵-

متعاقدين میتوانند مدتی را که به انتهای آن خیار رویت میسقط

سره د ليدلو خیار ساقطیږي وټاکي، خو په دې شرط چه په ذکر شوي مدې کښې داخستونکي څخه په صراحت یا دلالت داسې شي نه وي صادر شوي چه خیار باطل کي یا مبيعه نه وي عیب جنه شوي .

ماده ۱۰۴۶-

دړانده اخستل او خرڅول صحیح دي، او خیار نې د شې دږده ولو ، لمسولو ، څکولو ، بويه ولو یا هغه ته د شې د توصیف کولو څخه وروسته ساقطیږي ، همدارنگه که رانده د شې داخستلو یا قبضولو دپاره وکیل نیولي وو نو دهغه خیار دهغه د وکیل په ليدلو ساقطیږي .

ماده ۱۰۴۷-

که خو متعدد او توپیر لرونکي شيان په يوه عقد خرڅ کړي شي، د بيهږې دلزوم دپاره د هر يوه ليدنه هرو مرو ده .

ماده ۱۰۴۸-

که څوک توپیر لرونکي جنسونه په يوه عقد واخلي ، خوځينی شي ليدلي وي او ځينی نور شي نه وي ليدلي ، کولي شي چه عقد فسخ کي او يا ټول جنسونه قبول يارد کي، عام له دې چه ليدل شوي جنسونه د موافقې سره مطابق وي او يا ورڅخه مغایروي .

میکرود تمين نمایند، مشروط بر اینکه در اثنای مدت مذکور از مشتری آنچه صراحتاً یا دلاً لتاخیار را باطل نماید صادر نشده یا مبيعه معیوب نگردیده باشد .

ماده ۱۰۴۶ -

اگر نابینا خرید و فروش نماید صحیح میباشد . خیار او بعد از رد یا لمس یا چشیدن یا بوئیدن شې یا تو صیف آن برایش ساقط میشود . خیار نابینا در صورت توکیل به خرید و قبض به رویت وکیل او ساقط میشود .

ماده ۱۰۴۷-

هرگاه اشیای متعدد و متفاوت به يك عقد فروخته شود ، برای لزوم بیع رویت هر واحد آن حتمی شمرده میشود .

ماده ۱۰۴۸-

کسیکه اجناس متفاوت را به عقد واحد خریداری نماید، طوری که بعضی آن را دیده و بعضی دیگری را ندیده باشد ، میتواند عقد را فسخ نماید و یا تمام اجناس را قبول یارد نماید، خواه اجناس دیده شده مطابق موافقه باشد یا مغایر آن .

ماده ۱۰۴۹-

کوم شيان چه دنمونی به اقتضاء خرخول کيږي دهغي دنمونی ليدنه کافی ده ، که مبيعه دنمونی به خلاف ثابتہ شی ، اخستونکی اختیار لری چه هغه به مسمی شوی ثمن قبولی او یائی دبیعی به فسخ کولو رده وی .

ماده ۱۰۴۹-

اشیائیکه به مقتضای نمونه فروخته میشود دیدن نمونه آن کافی است . در صورتیکه مبیعه مخالف نمونه ثابت شود مشتری اختیار دارد که آنرا به ثمن مسمی قبول نماید و یا به فسخ بیع رد کند .

ماده ۱۰۵۰-

که اخستونکی دبیعی اولیدلو تر مخه به هغی کنبی داسی تصرف وکی چه فسخ نا ممکنه کی او یا دهغي پوری دبل چا حق تعلق ونیسی به داسی توگه چه هغه به مطلق بیعی بی دخیار دشرط خخه خرخه یاگروه کی او یایی به اجاری ورکی ، او یا ورسره هلاکه شی او یائی هلاکه کی او یا عیب جنه شی دلیدلو به خیار دهغه حق دبیعی به رده ولو کنبی ساقطیږي اوبیعه لازمیږي .

ماده ۱۰۵۰-

هرگاه مشتری در مبیعه قبل از رویت آن چنان تصرفی نماید که فسخ را غیر ممکن بیا حق غیر بآن تعلق بگیرد ، طوریکه آن را به بیع مطلق بدون شرط خیار بفروشد یا گرو نماید یا به اجاره دهد یا در دستش هلاک شود یا هلاک نماید یا مبیع شود ، حق او در رد مبیعه به خیار رویت ساقط شده بیع لازم می شود .

ماده ۱۰۵۱-

که کوم مال دمطلوب صفت به اساس خرخ کړی شی او مبیعه مذکور شوی صفت خخه عاری وی ، نو اخستونکی کولی شی چه یائی به مسمی شوی ثمن قبوله کی او یایی دبیعی به فسخ کیدو رد کی .

ماده ۱۰۵۱-

هرگاه مالی به اساس و صفت مطلوب فروخته شود و مبیعه ازوصف مذکور عاری باشد مشتری میتواند آنرا به ثمن مسمی ، قبول و یا به فسخ بیع رد نماید .

۱۰۵۲- ماده

که خوک دصفت دنیشتوالی له امله دخیار حق ولری او په مبیعه کنبی مالکانه تصرف وکی، نو دبیعی په رده ولو کنبی دهغه حق ساقطیږی، او که په مبیعه کنبی داسی شی پیدا شی چه دهغی درده ولو مانع وگرځی، نو مبیعه به دصفت دموجودیت په حالت کنبی او بی له هغی قیمت کیری، او اخستونکی به ددواړو قیمتونو توپیر دخر څوونکی څخه غواړی. که اخستونکی داخیار کولو ترمخه مړ شی، نو دفسخ کولو دغوښتنی حق دهغه وارثانو ته نقلیږی.

ماده ۱۰۵۲-

شخصیکه به اساس انتفای وصف حق خیار داشته ودر مبیعه تصرف مالکانه نماید حق او در رد مبیعه ساقط میشود و اگر در مبیعه چیزی حادث شود که مانع رد آن گردد مبیعه در حال موجودیت وصف وبدون آن قیمت شده، مشتری تفاوت هر دو قیمت را از بایع مطالبه کرده میتواند. در صورتی که مشتری قبل از اختیار وفات نماید، حق مطالبه فسخ به ورثه او انتقال مینماید.

۱۰۵۳- ماده

په اخستلو کنبی دوکیل کتنه یا قبضول او دهغه رضائیت داصلی اخستونکی دکننی، قبضولو او رضائیت په شان دی.

ماده ۱۰۵۳-

رویت و کیل در خرید یا قبض رضائیت او مانند رویت و رضای خریدار اصلی میباشد.

۱۰۵۴- ماده

دکوم شی خرخول چه به خانگری توگه جواز لری، دهغی استثنی کول داصلی مبیعی څخه هم جواز لری.

ماده ۱۰۵۴-

آنچه که فروش منفسر دا جواز داشته باشد، استثنای آن از اصل مبیعه جواز دارد.

۱۰۵۵- ماده

دمعدوم شی بیعه باطلله ده. دونومیوی خرخول دظاهر ید و ترمخه او دکبنت خرخول دزرغونه کیدو ترمخه، جواز نه لری.

ماده ۱۰۵۵-

بیع معدوم باطل است. فروختن میوه درختان قبل از ظهور واز زرع قبل از روئیدن جواز ندارد.

ماده ۱۰۵۶-

دهغه شى بيمه چه يو دبل پسى
ظاهريرى ، نو په هغه صورت كښى
چه اكثره يى ظاهره شوى وي اوڅه نى
نه وي ظاهره شوى ، په يوه عقد
كښى جواز لرى .

ماده ۱۰۵۷-

(۱) دعمار ت دلمرى طبقى دجوړيدو
ترمخه دپورتنى طبقى خرڅول جواز
نه لرى .
(۲) دعمار تونو دهغو طبقو او
كورونو دخرڅولو قرار دادونه چه
دښارى طرحه شوو نقشو په اساس
او ددولت دساختمانى مقرراتو
سره سم صورت مومى ، دهغى
دجوړيدو ترمخه هم جواز لرى .

ماده ۱۰۵۸-

كه پورتنى طبقه د لمړنى طبقى
دځاوند په ملكيت كښى وي، خرڅول
نى په هغه صورت كښى جواز لرى
چه آباده وي ، اخيستونكى به پورتنى
طبقى كښى ددوام لرونكى اوسيدلو
حق لرى، كه پورتنى طبقه ونړيده
نو كولى شى چه دپخوا په شان يى بيا
آباده كى .

ماده ۱۰۵۹-

دعقار څخه دشرىكى معلومى
حصى خرڅول پخوا له ويشلو جواز

ماده ۱۰۵۶-

بيع آنچه كه يكى بعد ديگر
ظا هر ميگردد ، در صورتيكه اكثر
آن ظاهر شده باشد، با باقيمانده
كه ظاهر نگردیده به عقد واحد
جواز دارد .

ماده ۱۰۵۷-

(۱) بيع طبقه بالا قبل از اعمار
طبقه پايين عمارت جواز ندارد .
(۲) مقاولات فروش طبقات
ومنازل عماراتيكه بر اساس نقشه
هاى طرح شده شهرى مطابق
به مقررات ساختمانى دولت
صورت ميگيرد قبل از اعمار
آن جواز دارد .

ماده ۱۰۵۸-

هر گاه طبقه بالا در ملكيت
صاحب طبقه اول باشد فروختن
آن در صورتيكه آباد باشد جواز
دارد . مشتري در سقف طبقه
اول حق قرار داشته در صورت
انهدام طبقه بالا ميتواند آنرا
مجددا مانند سابق بنا نمايد .

ماده ۱۰۵۹-

فروختن حصه مشاع معلوم
از عقار ، قبل از افزاز جواز دارد،

مگر اینکه از آن ضرری باشد
بایع یا شریک عاید باشد .

ماده ۱۰۶۰-

(۱) دربیع مشروط به تاجر به
مشتری میتواند میبهد را قبول یارد
نماید در آن صورت، بایع مکلف
است امکان تاجر به را به مشتری
فراهم نماید . اگر مشتری میبهد
را رد نماید باید عدم قبولی خود
را در خلال مدت معینه اعلان کند .
در حال عدم تعیین مدت، بایع
مدت معقول را تعیین مینماید . سکوت
مشتری با وجود قدرت تاجر به در
خلال مدت مذکور قبول تلقی
میشود .

(۲) بیع مشروط به تاجر به بیع
معلق به شرط واقف بوده و آن
عبارت از قبول میبهد است ، مگر
اینکه از اتفاق یا احوال چنین
معلوم شو دکه بیع معلق بشرط
فاسخ است .

ماده ۱۰۶۱-

دربیع مشروط به دانستن ذائقه،
مشتری میتواند میبهد را قبول
یارد کند . اعلان قبول میبهد ، در
خلال مدتی که به اتفاق یا عرف تعیین

نه لری مگر به هغه صورت کنبی چه
دهفی خخه خرخوونکی یا شریک نه
ضرر عاید وی .

۱۰۶۰- ماده

(۱) هغه بیعه چه په تجر بی
مشروطه شوی وی، په هفی کنبی
اخشتونکی کولی شی چه میبهد
قبوله یا ردکی ، په هفی کنبی
خرخوونکی مکلف دی چه اخشتونکی
ته دتجری امکان برابری کی ، که
اخشتونکی میبهد ردکی، باید چه
خپل نه قبول دتاکلی مدی به
اوردو کی اعلان کی ، که مده نه وه
تاکل شوی نو خرخوونکی به معقوله
مده تاکی، دذکر شوی مدی په اوردو
کنبی داخشتونکی سکوت دتجری
د توان سره ، قبوله شوی گنبل
کیزی .

(۲) په تجری باندی مشروطه
بیعه دواقف دشرط پوزی معلقه ده،
او هغه دمیبھی دقبولو خخه عبارت
ده، مگر داچه دموافقی یا حالونیو
خخه دارنکه معلومه شی چه دشرط
پوزی معلقه بیعه فسخ کوونکی ده .

۱۰۶۱ ماده

کومه بیعه چه دذایقی دپیژندلو
پوزی مشروطه وی ، په هفی کنبی
اخشتونکی کولی شی چه میبهد
قبوله یا بی ردکی ، دمیبھی دقبولو

شود، صورت میگیرد. بیع از تاریخ اعلان قبو لی نافذ شمرده می شود.

ماده ۱۰۶۲-

ثمن، عبارت از بدل میبیه است گرچه از قیمت میبیه کمتر یا بیشتر باشد. لازم است ثمن معین و معلوم بوده علم تام به آن حاصل باشد.

ماده ۱۰۶۳-

(۱) دربیع مطلق تعیین ثمن به پول نقد حتمی است. با وجود آن گاه هی به ذکر اساساتی که تعیین ثمن را در آینده ایجاب کند اکتفاء شده میتواند.

(۲) اگر به نرخ بازار در تعیین ثمن موافقه بعمل آید حین نوسان در نرخ به زمان و مکانی اعتبار داده میشود که تسلیمی میبیه به مشتری صورت میگیرد. در صورتی که بازاری در محل تسلیمی وجود نداشته باشد، به نرخ بازار محلی که عرف به عمومیت آن حکم نماید اعتبار داده میشود.

ماده ۱۰۶۴-

بیع به ثمن معجل و مؤجل که مدت تاخیر آن معین باشد بدون

اعلام دهفی مدی به او برود کنبی چه به موافقی یا عرف و تا کل شمی، صورت مومی، بیعه دقبله ولوداعلام دنیتهی شخه نافذه گنهل کیری.

ماده ۱۰۶۲-

ثمن دمبیمی دقیمت شخه عبارت دی که شخه هم دمبیمی دقیمت شخه کم یا زیات وی. ثمن باید چه تا کالی او معلوم وی، او به هفی بانندی پوره علم حاصل وی.

ماده ۱۰۶۳-

(۱) به مطلق بیعی کنبی به نقدو پیسو بانندی دثمن تا کل هرو مرو دی، سره ددی هم کله دهغه اساسونو به ذکره ولو چه دثمن تا کل به راتلونکی وخت کنبی ایجاب کی، کفایت کوی.

(۲) که دثمن به تا کلو کنبی دیبازار به نرخ موافقه وشی، نودنرخ دنوسان به حالت کنبی هفی زمانی اوخای ته اعتبار ور کول کیری چه اخستونکی ته دمبیمی تسلیمول صورت مومی. که دستلیمولو به خای کنبی بازار موجود نه وی دهغه خای بازار ته چه عرف دهفی به عمومیت حکم وکی اعتبار ور کول کیری.

ماده ۱۰۶۴-

بیعه به معجل او مؤجل ثمن چه دتاجیل مده نی تا کالی وی بی لهدی

در نظر گرفتن طول و قصر مدت جواز دارد. همچنان شرط تعیین اقساط در ثمن، که به مواعید معینه تادیه شود، مجاز می باشد. و اگر چنین موافقه بعمل آید که در صورت عدم تادیه قسط در میعاد معینه آن، به ثمن معجل تبدیل شود نیز جواز دارد.

ماده ۱۰۶۵-

در حالیکه بیع مؤجل بدون اختیار شرط باشد، بمجرد تسلیم میبعه بدر صورت اختیار شرط از تاریخ سقوط اختیار، موعده تادیه ثمن فرامی رسد.

ماده ۱۰۶۶-

بیع مطلقه در آن از تعجیل و یا تاخیل ثمن ذکری بعمل نیامده باشد، ثمن آن بصورت معجل بر داخته میشود، مگر اینکه عرف بخلاف آن حکم کند.

ماده ۱۰۶۷-

موافقه به زیادت و کمی ثمن، بعد از عقد جواز داشته و به اصل عقد راجع میگردد. شفیع از کمی ثمن استفاده کرده و از زیادت آن متضرر نمیگردد. اگر بایع از تمام

چه دمدی او را دوالی او لند والی به نظر کبسی و نیول شی جواز لری . همدارنگه به ثمن کبسی دقسطو نو دتاکلو شرط چه په تاکلو میعادونو کبسی تادیه شی جواز لری. که داسی موافقه وشی چه که قسطونه دهفی په تاکلی مدی کبسی ورنه کرل شی نو په معجل ثمن دی تبدیل شی، دا کار هم جواز لری .

ماده ۱۰۶۵-

که به مؤجلی بیعی کبسی دشرط اختیار نه وو نو دمیعی دتسلیمولو سره سم او که په کبسی دشرط اختیار وو نو دخیار دساقطیدو دنیته شیخه، دثمن دادا کولو میعاد رارسیری.

ماده ۱۰۶۶-

په هفی مطلقه بیعی کبسی چه په کبسی دثمن دتعجیل یا تاخیل ذکر نه وی شوی نو دهفی ثمن په معجل صورت ور کول کیری، مگر داچه عرف دهفی په خلاف حکم وکی .

ماده ۱۰۶۷-

دعقد شیخه وروسته دثمن زیاتوالی او کموالی جواز لری او اصلی عقد تراجم کیری، شفیع اخستونکی دثمن دکموالی شیخه استفاده کولی شی او دهفی دزیاتوالی شیخه ضرر نه مومی، که خرخونکی دپول ثمن شیخه منصرف شی شفیع

اخستونکی کولی شی چه عقاردهفی به مثل ثمن واخلی .
ثمن منصرف شود، شفیع میتواند
عقار را به ثمن مثل آن اخذ نماید.

ماده ۱۰۶۸-

ماده ۱۰۶۸-

دبیعی عقد دمرا بحی به صورت
چه عبارت ده دشی دخرخولو،
داخستلو دثمن به مثل دمعلو می
گتی سره ، او دتولی به صورت
چه عبارت ده دلمرنی ثمن به مثل
خرخولو خخه ، اوداشتراک به صورت
چه عبارت ده دخینی میبیعی دخرخولو
خخه به خینی ثمن، او ادوژیعی به
صورت چه عبارت ده دلمرنی ثمن
خخه به کم ثمن خرخولو خخه ، جواز
لری .

عقد بیع بصورت مرابحه ، که
عبارت است از فروش بمثل ثمن
شرا باریع معلوم ، وتولی که
عبارت است از فروش بمثل ثمن
اول ، واشتراک که عبارت است
از فروش بعضی مبیعه به بعضی
ثمن، ووضیعه که عبارت از فروش
کمتر از ثمن اول ، جواز دارد .

ماده ۱۰۶۹-

ماده ۱۰۶۹-

خرخوونکی کولی شی دثمن
دقبضولو تر مخه به هفی کینی
تصرف وکی یانی خیل قرض لرونکی
ته حواله کی، عام له دی چه دداسی
شیانو دجملی خخه وی چه تاکل
کیدای شی او که نه شی تاکل
کیدای .

بایع میتواند پیش از قبض
ثمن، درآن تصرف نموده و یا به
قرض دار خود آنرا حواله کند ،
خواه از جمله اشیا یی باشد که
تعیین شده بتواند یاخیر .

ماده ۱۰۷۰-

ماده ۱۰۷۰-

ددی دپاره چه دبیعی اثر ددریم
شخص به حق کینی نتیجی ته
ورسیری، باید چه عقد دقانون
دحکمونو سره سم ثبت شی .

برای اینکه اثر بیع در حق ثالث
به نتیجه منتج گردد، عقد باید مطابق
به احکام قانون ثبت گردد .

دوهم مبحث - دخرخوونکی وجیبی

لمری فرعه - عمومی حکمونه

ماده ۱۰۷۱ -

که میبیه بالذات ٲاکل شوی شی وی او یا په تخمینی صورت خرخه شوی وی نو دمیعی ملکیت پخپله ، اخستونکی ته نقلیری. په هغه صورت کښی چه یواخی دمیعی نوعه معلومه وی نودهغی ملکیت یی دخرخوونکی داتقرار خخه نه شی نقلیدای .

ماده ۱۰۷۲ -

اخستونکی کولی شی دملکیت دتقلیدو سره یو خای په میبیه کښی عام له دی چه منقوله وی او که منقوله نه وی تصرف وکی، که خه هم دقبضو لو ترمنخه وی .

ماده ۱۰۷۳ -

که دخرخوونکی دٲمن دقبضو لو وروسته او اخستونکی ته دمیعی دتسلیمولو ترمنخه ، مفلس شی، اخستونکی به میبیه دخرخوونکی خخه یا دهغه دوارٲانو خخه اخلی، نور پور ور کوونکی داخستونکی مزاحم کیدای نه شی .

ماده ۱۰۷۴ -

(۱) اخستونکی کولی شی په هغی بیعی کښی چه په مؤجل ٲمن ٲی

مبحث دوم - و جایب بایع

فرع اول - احکام عمومی

ماده ۱۰۷۱ -

هرگاه میبیه شی معین بالذات بوده و یابصورت تخمینی بفروش رسیده باشد، ملکیت میبیه خود بخود به مشتری انتقال می یابد. ودر صورت تیکه تنها نوع میبیه معلوم باشد، ملکیت آن بدون عقار بایع انتقال کرده نمیتواند .

ماده ۱۰۷۲ -

مشتری می تواند به مجرد انتقال ملکیت در میبیه خواه منقول باشد یا غیر منقول تصرف نماید، گرچه قبل از قبض باشد .

ماده ۱۰۷۳ -

هر گاه بایع، بعد از قبض ٲمن و قبل از تسلیم میبیه به مشتری، مفلس گردد، مشتری میبیه را از بایع یا از ورٲه او اخذ می نماید ، سایر دائنین مزاحم مشتری شده نمیتوانند .

ماده ۱۰۷۴ -

(۱) بایع میتواند در بیمیکه به ٲمن موجب صورت گرفته انتقال

ملکیت مبیعه را به مشتری تاحین پرداخت تمام ثمن شرط گذارد ، گرچه تسلیمی مبیعه صورت گرفته باشد .

(۲) اگر ثمن مبیعه به اقسا ط پرداخته شود ، متعا قدین میتوانند چنان موافقه نمایند که با یع يك جزآن را در صورت عدم پرداخت تمام اقسا ط به حیث تعویض درمقابل نسخ بیع ، نزد خود باز داشت نماید . با وجود آن محکمه می تواند بادر نظر گرفتن شرایط واحوال ، تعویضات مورد موافقه را مطابق به حکم ماده (۷۳۱) این قانون تنقیص نماید .

(۳) اگر تمام اقسا ط پرداخته شود ملکیت مبیعه از تاریخ انعقاد بیع به مشتری انتقال می یابد .

(۴) احکام فقرات فوق گرچه عقد بیع را متعا قدین بنام اجاره مسمی نمایند نیز تطبیق میشود .

ماده ۱۰۷۵ -

بیع با اجرای اعمالیکه برای انتقال ملکیت مبیعه ضروری پنداشته شود و همچنان به اجتناب از اعما لیکه

صورت موندلی ، اخستونکی ته دمبیعی دملکیت نقلول دتول ثمن دور کولو تروخته پوری شسرط کنسیردی ، که شه هم دمبیعی تسلیمولو صورت موندلی وی .

(۲) که دمبیعی ثمن به قسطو نو ورکول کیری ، د عقد دواړه خواوی کولی شی چه دارنگه موافقه وکی چه خرخوونکی به دتولو قسطونو دنه ورکولو په صورت کنسیر دهغی یوجزه دتعویض په حیث دبییعی دفسخ کیدو په مقابل کنسیر دخپل خان سره وساتی . سره ددی هم محکمه کولی شی دشرطونواحوالونو په نظر کنسیر نیولو سره ، موافقه شوی تعویضونه ددی قانون د (۷۳۱) مادی دحکم سره سسم ، تنقیص کی .

(۳) که تپول قسطونه ورکول شی نو دمبیعی ملکیت دبییعی دمنعقد کیدو دنیستی شخه اخستونکی ته نقلیری .

(۴) دپورتنیو فقرو حکمونه که شه هم د عقد دواړه خواوی دبییعی عقد داجاری په نامه مسمی کی ، هم تطبیقیری .

ماده ۱۰۷۵ -

خرخوونکی دهغی کارونو به اجراء کولو چه دمبیعی دملکیت دنقلو لو دپاره ضروری وگنل شی اوهمدارنگه دهغه کارونو شخه په خان ژغورلوچه

دبیعی دملکیت نقول نه کیدونکی کی، مکلف دی .
انتقال ملکیت مبیعه را نا ممکن گرداند مکلف می باشد .

ماده ۱۰۷۶ - ماده

ماده ۱۰۷۶ -

خرخوونکی مکلف دی چه مبیعه به هغه صفتونو چه دعقد به وخت کبئی وه او به هغه حالت چه دبیعی دطبیعت سره سمون ولسری، اخستونکی ته تسلیم کی .

بایع مکلف است مبیعه را بهمان اوصاف حین عقد و حالتیکه موافق طبیعت مبیعه باشد، به مشتری تسلیم نماید .

ماده ۱۰۷۷ - ماده

ماده ۱۰۷۷ -

تسلیمول دبیعی ټولو ملحقاتو او هر هغه څه ته چه دبیعی داستعمال دپاره به دایمی توگه برابر شوی ری، شامل دی . داحکم دشی دطبیعت دایجاب ، عرف او دعقد ددواړو خواوو دقصد سره سم صورت مومی .

تسلیم شامل تمامی ملحقات مبیعه و آنچه که بصفت دایمی جهت استعمال مبیعه تهیه شده باشد، می باشد. این حکم مطابق ایجاب طبیعت شی ، عرف و قصد متقاعدین صورت میگیرد .

ماده ۱۰۷۸ - ماده

ماده ۱۰۷۸ -

دبیعی تسلیمول داخستونکی او مبیعی ترمنځ دموانو دلری کولو څخه عبارت دی، په داسی توگه چه اخستونکی بی دحایل او مانع څخه دهفی به قبضولو قادر وی .

تسلیم مبیعه، عبارت است از دور ساختن موانع بین مشتری و مبیعه، طوریکه مشتری بدون حایل و مانع به قبض آن قادر باشد .

ماده ۱۰۷۹ - ماده

ماده ۱۰۷۹ -

دموانو لری کول ، حکمی قبض پیژندل شوی او دبیعی دحال او نوعی په اختلاف دعرف دایجاب سره سم ، تغییر کوی .

دورساختن موانع ، قبض حکمی شناخته شده و به اختلاف حال و نوع مبیعه مطابق ایجاب عرف تغییر مینماید .

۱۰۸۰- ماده

که دبیمی ترمخه عین مبیمه
داخستونکی په تصرف کبښی وی ،
نوی قبضول نی ضرورت نه لری ،
عام له دی چه دبیمی ترمخه
داخستونکی تصرف دضمان تصرف
وی او که دامانت .

۱۰۸۰- ماده

هرگاه عین مبیمه قبل از بیع در
تصرف مشتری باشد، قبض جدید
آن ضرورت ندارد، تصرف مشتری
خواه قبل از بیع یدضمان باشد یا ید
امانت.

۱۰۸۱- ماده

په مطلق بیعی کبښی دمبیمعی
تسلیمول په هغه خای کبښی چه
دعقد دمنعقدو په وخت کبښی مبیمه
په هغی کبښی موجوده وی صورت
مومی، او دعقد خای دتسلیدو خای
نه گڼل کیږی ، مگر په هغه صورت
کبښی چه دواړو خواوو په ټاکلی خای
کبښی دمبیمعی په تسلیمولو موافقه
کړی وی .

۱۰۸۱- ماده

تسلیم مبیمه دربیع مطلق در
محلکه مبیمه حین انعقاد عقد موجود
باشد صورت گرفته و محل عقد جای
تسلیمی شناخته نمیشود، مگر در
صورتیکه طرفین به تسلیم مبیمه
در محل معین موافقه کرده باشند.

۱۰۸۲- ماده

که دمبیمعی اندازه په عقد کبښی
ټاکل شوی وی ، نو خرخوونکی
دعرف داقضاء سره سم دمبیمعی
د نقصان مسؤل دی، خو په دی شرط
چه دهغی په غیر موافقه نه وی شوی،
سره ددی هم اخستونکی په مبیمه
کبښی د نقص دیلو دعقد دفسخ کولو
غوښتنه نه شی کولی، مگر دا چه
ثابته کی چه نقص په دومره اندازه
دی چه که اخستونکی ور باندی علم
لرلی نو بیعه نی نه ترسره کوله.

۱۰۸۲- ماده

هرگاه مقدار مبیمه در عقد تعیین
شده باشد با یع از نقص مبیمه حسب
مقتضای عرف مسؤل می باشد ،
بشرطیکه موافقه بغیر آن صورت
نگرفته باشد . با آنهم مشتری از
جهت نقص در مبیمه طلب فسخ عقد
را کرده نمی تواند ، مگر اینکه ثابت
نماید نقص به اندازه است که اگر
مشتری قبلا به آن علم می داشت بیع
را انجام نمیداد .

۱۰۸۳- ماده

که مبیعه پر هغه څه چه په عقد کښی پری صراحت شوی زیاته وی، نوکه ئمن دهر واحد په مقابل کښی ټاکل شوی وی او مبیعه دتقسیمولو وړنه وی، نو اخستونکی دئمن په پوره کولو مکلف کیږی، مگر داچه زیاتوالی فاحش وی، په دی صورت کښی دعقد دفسخ کیدو غوښتنه کولی شی خو په دی شرط چه دهغی په خلاف موافقه نه وی شوی.

۱۰۸۴- ماده

د اخستونکی له خوا دئمن دکموالی غوښتنه او د خرڅوونکی له خوا دئمن دزیاتوالی غوښتنه، د مبیعی دزیاتوالی او کموالی په هکله دمبیعی دبالفعل تسلیمیدو دنیټی څخه ددری میاشتنو وروسته نه اوریدله کیږی.

۱۰۸۵- ماده

که مبیعه دتسلیمیدو تر مخه دداسی سببونو په اساس تلف شی چه دخرڅوونکی دارادی بهروی، نو عقد فسخ او ئمن اخستونکی ته بیرته ورکول کیږی، مگر دا چه اخستونکی ته خبر ورکول شوی وی چه مبیعه تسلیم کی او تر هغی وروسته تلف شی.

۱۰۸۳- ماده

هرگاه مبیعه از آنچه در عقد تصریح شده زاید باشد در حالیکه ئمن بمقابل هر واحد تعیین گردیده ومبیعه قابل تبعیض نباشد مشتری باکمال ئمن مکلف می گردد، مگر اینکه زیادت آن فاحش باشد. دراین صورت فسخ عقد را مطالبه کرده میتواند، مشروط بر اینکه موافقه به خلاف آن بعمل نیامده باشد.

۱۰۸۴- ماده

مطالبه تنقیص ئمن از طرف مشتری و مطالبه تزئید ئمن از طرف بایع مبنی بر زیادت و نقصان مبیعه بعد از مرور مدت سه ماه از تاریخ تسلیمی بالفعل مبیعه شنیده نمیشود.

۱۰۸۵- ماده

هرگاه مبیعه قبل از تسلیمی بنا بر اسباب خارج اراده بایع تلف شود، عقد فسخ وئمن به مشتری مسترد میگردد، مگر اینکه تلف بعد از ابلاغ به مشتری مبنی بر تسلیمی مبیعه صورت گرفته باشد.

ماده ۱۰۸۶ - ماده

که دستلیمیدو ترمخه دمبیمی په قیمت کبسی دعیب دپیدا کیدو په نسبت کموالی راشی نو اخستونکی اختیار لری چه عقد نسخ کوی او یانی دثمن دکموالی سره قبلی .

ماده ۱۰۸۶ -

هر گاه در قیمت مبیعه قبل از تسلیم نسبت حدوث عیب نقصان عاید شود ، مشتری بین نسخ عقد و بقای آن با تنقیص ثمن مخیر است .

ماده ۱۰۸۷ - ماده

(۱) که یو شی داخستلو په قصد دثمن دټاکلو وروسته قبض شی او دقبض کوونکی سره هلاک یا ضایع شی ، قبض کوونکی مسؤل گنهل کیری، که ثمن نه وو ټاکل شوی دامانت حیثیت لری نو کوم هلاک یا ضایع کیدل چه بی دقبض کوونکی دقصد یا تقصیر څخه پیدا کیری، قبض کوونکی ئی مسؤل نه گنهل کیری.

ماده ۱۰۸۷ -

(۱) هرگاه چیزیکه به قصد خرید بعد تعیین ثمن قبض گردیده نزد قابض هلاک و یا ضایع شود ، قبض کننده مسئول پنداشته میشود . در صورت عدم تعیین ثمن ، حیثیت امانت را داشته از ضیاع و هلاکی که بدون قصد و تقصیر قابض بعمل آید، مسؤلیت بقابض عاید نمیگردد . (۲) اگر قبض به قصد خرید

(۲) که قبض داخستلو په قصد صورت نه وی موندلی او بی دقبض کوونکی دقصد څخه هلاک شسی امانت شمارل کیری او قبض کوونکی ته کوم مسؤلیت نه عایدیری عام له دی چه ثمن بی ټاکل شوی وی، یانه وی ټاکل شوی .

صورت نگرفته بدون قصد قبض کننده هلاک شود امانت شمرده شده مسؤلیتی به قابض عاید نمیگردد . اعم از اینکه ثمن آن تعیین شده باشد یانه .

دوهمه فرعه - د تعرض او

فرع دوم - ضمان تعرض

استحقاق ضمان

واستحقاق

ماده ۱۰۸۸ - ماده

خرخوو نگی دمبیمی څخه داخستونکی دگتی اخستلو د تعرض

ماده ۱۰۸۸ -

بایع از عدم تعرض بر انتفاع مشتری از مبیعه بصورت کلی و جزئی

ضامن شناخته میشود ، خواه تعرض ناشی از عمل خود بایع باشد یا شخص ثالثیکه هنگام عقد بر مبیعه چنین حقی داشته باشد که به آن علیه مشتری احتجاج نموده بتواند یا حق مذکور را بعد از عقد طوری ثابت نماید که از طرف بایع به او داده شده .

ماده ۱۰۸۹ -

هرگاه مبیعه از طرف غیر به استحقاق برده شود ، در صورتیکه استحقاق بملك بایع راجع باشد ، بایع ضامن آن شناخته می شود ، گرچه ضمانت در عقد شرط گذاشته نشده باشد .

ماده ۱۰۹۰ -

شرط گذاشتن عدم ضمانت بایع ، در صورت استحقاق مبیعه جزوای نداشته ، گذاشتن چنین شرط موجب فساد بیع می گردد .

ماده ۱۰۹۱ -

(۱) هرگاه استحقاق تنه باقرار یا نکول مشتری ثابت شده باشد ،

نه کولو به هکله به کلی اوجزئی صورت سره ضامن گنهل کیبری ، عام له دی چه تعرض پخپله دبایع دعمل خخه پیدا شوی وی یا دداسی دریم شخص دعمل خخه پیدا شوی وی چه په مبیعی باندى دعقد په وخت کنبی دداسی حق لرونکی وی چه دهفی په وسیله پر اخستونکی احتجاج کولی شی یا ذکر شوی حق دعقد خخه وروسته په داسی ډول ثابت کی چه دخرخوونکی له خوا ورته ورکول شوی دی .

ماده ۱۰۸۹ -

که مبیعه دبل چا له خوا په استحقاق ویوره شی ، په هغه صورت کنبی چه استحقاق دخرخوونکی ملکیت ته راجع وی ، نو خرخوونکی ئی ضامن گنهل کیبری که شه هم ضمانت په عقد کنبی نه وی شرط شوی .

ماده ۱۰۹۰ -

دخرخوونکی داشرط اینبودل چه که مبیعه چا په استحقاق ویسوره زه بی ضامن نه یم ، جواز نه لری . دداسی شرط اینبودل دبیعی دفاسدیدو موجب گرخی .

ماده ۱۰۹۱ -

(۱) که استحقاق یواخی داخستونکی په اقرار یا نکول ثابت

شوی وی، نو د خرڅوونکي څخه د ضمان غوښتنه جواز نه لري .

(۲) که اخستونکي د پورتنۍ فقرې په درج شوي حالت کښې د ښه نيت خاوندوي ، نو که يې خرڅوونکي په مناسب وخت کښې د استحقاق د دعوي څخه خبر کړي وي او په دعوي کښې يې د مداخلې خبرتيا ور کړي وي او خرڅوونکي مداخله نه وي کړې ، کولي شي چه د استحقاق د ضمان غوښتنه وکي .

(۳) که اخستونکي د استحقاق په دعوي باندې خرڅوونکي نه وي خبر کړي او ور باندې قطعي حکم صادر شي دهغه د مراجعي حق ساقطيري خو په دې شرط چه خرڅوونکي ثابته کي چه دهغه مداخله د استحقاق د دعوي په رديدلو، منجر کيده .

ماده ۱۰۹۲ -

که د استحقاق د دعوي د ثابتو لو وروسته ، مستحق شخص او اخستونکي داسي موافقه وکي چه مبيعه دې دعوض په مقابل کښې د اخستونکي سره وي، دا موافقه د مستحق څخه داخستلو معنسي ورکوي، او اخستونکي په خرڅوونکي رجوع کولي شي .

ماده ۱۰۹۳ -

(۱) که مبيعه داخستونکي څخه په استحقاق ويوړه شي ، نو که

مطالبه ضمان از بايع جواز ندارد .
(۲) اگر مشتری در حالت مندرج فقره فوق دارای حسن نیت بوده ، بايع را بدعوی استحقاق در وقت مناسب مطلع ساخته ، ابتدا خله در دعوی ابلاغ نموده ، و بايع مداخله نوزيده باشد ، می تواند ضمان استحقاق را مطالبه کند .

(۳) در صورتیکه مشتری بايع را بدعوی استحقاق مطلع نساخته و حکم قطعي عليه او صادر شود، حق مراجعه او ساقط می گردد . مشروط بر اینکه بايع ثابت سازد، که مداخله او در دعوی، به رد دعوی استحقاق منجر می گردید .

ماده ۱۰۹۲ -

هرگاه بعد از اثبات دعوی استحقاق، شخص مستحق و مشتری طوری موافقه نمایند که مبيعه مقابل عوض نزد مشتری باشد این موافقه، خرید از مستحق تلقی گردیده ، مشتری بر بايع رجوع کرده می تواند .

ماده ۱۰۹۳ -

(۱) هرگاه مبيعه از نزد مشتری با استحقاق برده شود، در صورتیکه

بایع هنگام عقد از استحقاق مبیعه علم نداشته باشد ، مشتری میتواند رد تمامی ثمن و قیمت حاصلی را که برد آن برای مستحق مکلف شده ، بامصارف نافع و جمیع مصارف دعوی ضمان و دعوی استحقاق ، به غیر از آنچه مشتری می توانست از صرف آن باسناد ابلاغ دعوی به بایع خود داری کند ، مطالبه نماید . زیادت و نقصان قیمت مبیعه در زمینه تأثیری ندارد .

(۲) اگر بایع هنگام عقد با استحقاق

مبیعه علم داشته باشد ، علاوه بر مطالبات فوق ، مشتری می تواند مقدار مازاد قیمت مبیعه را از ثمن و مصارف غیر ضروری ای که بر مبیعه انجام داده ، با تعویض خساره عاید و نقص حاصلی که از جهت استحقاق مبیعه باو عاید شده ، نیز مطالبه کند .

ماده ۱۰۹۴ -

(۱) هرگاه بعضی از مبیعه به استحقاق برده شده یا حقی بر او تعلق گرفته باشد که مشتری هنگام عقد از آن آگاه نباشد ، می تواند عقد را فسخ نماید .

خرخوونکی دعقد به وخت کنبی دمیعی داستحقاق خخه علم نه لرلو ، اخستونکی کولی شی چه دټول ثمن درده ولو او دهغه حاصل دقیمت چه دهغی په درده ولو دمستحق دپاره مکلف شوی ، دگټه ورو مصرفونو او دضمان ددعوی دټولو مصرفونو ، او داستحقاق ددعوی دمصرفونو په غیر دهغی چه اخستونکی کولی شودهغی دمصرف خخه خرخوونکی ته ددعوی دخبرتیا په اساس دهغی خخه خان وژغوری ، غوښتنه وکی . په دی باره کنبی دمیعی دقیمت زیاتوالی او کموالی تأثیر نه لری .

(۲) که خرخوونکی دعقد به وخت کنبی دمیعی په استحقاق علم ولری ، په پورتنیو غوښتنو علاوه اخستونکی کولی شی چه دمیعی دقیمت زیاته اندازه دثمن او غیر ضروری مصرفونو خخه چه په مبیعه نی کړی دی درسیدلی خساری دتعویض او دهغه حاصل دکموالی سره چه دمیعی داستحقاق له پلوه ورته عاید شوی دی ، هم غوښتنه وکی .

ماده ۱۰۹۴ -

(۱) که خینی مبیعه به استحقاق ویوړه شی یا کوم داسی حق وړپوری تعلق نیولی وی چه اخستونکی دعقد په وخت کنبی ورخخه خبرنه وی ، نو کولی شی چه عقد فسخ کړی .

(۲) که اخستونکی دمبیهی پا تی برخه قبوله کی ، کو لسی شی چه داستحقاق خخه دپیدا شوی خساری دتعویض غوښتنه وکی .

ماده - ۱۰۹۵

(۲) اگر مشتری مقدار متباقی مبیعه را قبول نماید، می تواند جبران خساره وارده ناشی از استحقاق را مطالبه کند .

ماده ۱۰۹۵ -

(۱) د عقد دواړه خواړی کولی شی چه دخاصی موافقی په اساس داستحقاق ضمان زیات یا کم کی او یائی ساقط کی .

(۲) که دارتفاق حق واضحه وی او یا خرخوونکی هغه اخستونکی ته ظاهره کړی وی ، نو د ضمان دنیشتوالی شرط پخپله پیداکیری .

ماده - ۱۰۹۶

(۱) متعاقدین می توانند باساس موافقه خاص ضمان استحقاق را زیاد یا کم سازند و یا آنرا ساقط نمایند .

(۲) اگر حق ارتفاق واضح بوده و یا با بیع آنرا به مشتری ظاهر ساخته باشد، شرط عدم ضمان، خود بخود بوجود می آید .

ماده ۱۰۹۶ -

(۱) خرخوونکی دهغه استحقاق مسئول دی چه دهغه د فعل خخه پیدای شوی وی، که خه هم د ضمان دنیشتوالی موافقه په دی باره کښی شوی وی. د دواړو خواوو موافقه چه ددی حکم په خلاف وی، اعتبار نه لری .

(۲) که استحقاق دبل چا د فعل خخه پیدای شوی وی ، نو خرخوونکی یواخی د ثمن په رده ولو مکلف کیری .

د ریمه فرقه - د پتو عیبونو ضمان

ماده - ۱۰۹۷

(۱) با یع از استحقاقیکه از فعل او نشأت کند مسئول شناخته میشود ، گرچه موافقه عدم ضمان در زمینه موجود شده باشد. توافق طرفین بخلاف این حکم اعتبار ندارد .

(۲) اگر استحقاق ناشی از فعل غیر باشد، با یع تنها برد ثمن مکلف میشود .

فرع سوم - ضمان عیوب پوشیده

ماده ۱۰۹۷ -

که مبیعه د تسلیمولو په وخت کښی دهغه صفتونو خخه خالی وی چه وجود تی اخستونکی ته اهمیت ولری

هرگاه مبیعه وقت تسلیم، عاری از اوصافی باشد که وجود آن نزد مشتری اهمیت داشته ، یا در آن

عیبی دیده شود که باعث تنزیل قیمت یا تنزیل منفعت آن حسب غایه مطلوبه عقد یا ظاهر طبیعت شی و یا غرضیکه به آن ماده گردیده، شود. بایع ملزم بضمان می گردد، گرچه بایع بوجود آن علم نداشته باشد.

ماده ۱۰۹۸ -

هرگاه مشتری حین عقد بیع، به عیوب مبیع علم داشته و یا اینکه اگر مشتری مبیع را مانند شخص عادی تفحص میکرد، به عیوب آن پی میبرد، درینصورت بایع از عیوب متذکره ضامن پنداشته نمیشود. مگر اینکه مشتری ثابت نماید که بایع مبیع را خالی از عیب وانمود کرده، و یا اینکه قصد اخفای عیب را داشته است.

ماده ۱۰۹۹ -

اشیائیکه به عقد واحد فروخته شده باشد و بعدا معیوبیت بعضی آن ظاهر گردد، در صورتیکه در انقسام آن ضرری موجود نگردد، مشتری می تواند معیوب را مسترد نموده و از بایع مطالبه ثمن آن را بنماید. مشتری نمی تواند تمام

یا به هفی کبئی داسی عیب ولیدل شی چه دقیمت دیتتوالی یا دهفی دگئی دیتتوالی دعقد دغوئبتلی غایی به اساس یاد شی دظاهری طبیعت یا دهغه غرض چه ورته تیاره شوی، موجب شی، خرخوونکی به ضمان ملزمیری، که خه هم خرخوونکی دهفی به وجود علم ونه لری .

۱۰۹۸ - ماده

که اخستونکی دبیعی دعقد به وخت کبئی دبیعی به عیبونو علم ولری یا داچه که اخستونکی دیو عادی انسان به شان مبیع پلتلی وی نو دهفی به عیبونو پوهیده، نو به دی صورت کبئی خرخوونکی دذکر شوو عیبونو ضامن نه گهل کیری، مگر داچه اخستونکی ثابت کی چه خرخوونکی مبیع دعیبونو خخه خالی نبودی او یا دا چه دعیب دپتولو قصد ئی لرلو .

۱۰۹۹ - ماده

کوم شیان چه به یوه عقد خرخ شوی وی او وروسته دهفی خخه دخینو عیب جنی ظاهره شی، که بی دتقسیمولو خخه ضرر نه پیدا کیری نو اخستونکی کولی شی چه عیب جن مسترد کی او دخرخوونکی خخه بی دثمن غوئبتنه وکی. اخستونکی نه شی کولی چه ټول ذکر شوی

شیان بی د خرخوونکی درضاء خخه مستردکی. که ئی په تقسیمولو کنبی ضرر موجود وی نو اخستونکی کولی شی چه ټوله بیع په ټول لمن واخلی او یایی ردکی .

۱۱۰۰- ماده

ماده ۱۱۰۰ -

اشیای مذکور را بدون رضای بایع مسترد نماید . اگر در انقسام آن ضرری موجود باشد ، مشتری می- تواند تمام میبعه را به کل لمن قبول ویارد نماید .

(۱) که په میبعه کنبی پخوانی عیب ظاهر شی بیا داخستونکی سره په کنبی نوی عیب پیدا شی ، اخستونکی نه شی کولی چه هغه دنوی عیب سره مسترده کی مگر دخرخوونکی خخه یواخی دلمن دکموالی غوښتنه کولی شی .

(۲) که دمیبعی خخه نوی عیب لری شی نو اخستونکی کولی شی چه دپخوانی عیب په نسبت هغه رده کی .

۱۱۰۱- ماده

ماده ۱۱۰۱ -

تزیید شی ، ازال مال مشتری بر میبعه ، مانع رد آن میگردد . مگر مشتری می تواند نسبت عیب میبعه به تنزیل قیمت آن به بایع مراجعه نماید .

ماده ۱۱۰۲ -

هرگاه میبعه معیوب ، در دست مشتری هلاک گردد ، صرف مطالبه تنقیص لمن را از بایع نموده میتواند .

که اخستونکی په میبعه بانندی خه شی زیات کی نو دا زیاتوالی سره ولو مانع گرخی خواخستونکی کولی شی دمیبعی دعیب په سبب دخرخوونکی خخه دقیمت دپیتوالی غوښتنه وکی .

۱۱۰۲- ماده

که عیب لرونکی میبعه داخستونکی په لاس کنبی هلاکه شی ، نو داخستونکی خخه یواخی دلمن دپیتوالی غوښتنه کولی شی .

۱۱۰۳- ماده

که اخستونکی وروسته له دی چه به مبیعه کښی په پخوانی عیب خبر شی به هغی کښی مالکانه تصرف وکی دهغه دعیب خیار ساقطیری.

ماده ۱۱۰۳ -

هرگاه مشتری بعد از اطلاع بعیب قدیم در مبیعه ، تصرف مالکانه نماید ، خیار عیب او ساقط میگردد.

۱۱۰۴- ماده

دعقد دواړه خواوی کولی شی چه په خاصه موافقه دضمانت اندازه وټاکي ، که خرخوونکی دمبیعیعیب عمداً پټ کړی وی، ټول هغه شرطونه چه ضمانت ساقطوی او یائی کموی، باطل گڼل کیږی .

ماده ۱۱۰۴ -

متعاقدین می توانند به موا فقه خاص مقدار ضمانت را تعیین نمایند. در صورتیکه بایع عیب مبیعه را عمداً مخفی کرده باشد، تمام شرایطیکه ضمانت را ساقط و یا تنزیل دهد باطل شمرده میشود .

۱۱۰۵- ماده

کوم عیب چه په عرف کښی داهمیت وړنه وی ، خرخوونکی نی ضامن نه گڼل کیږی .

ماده ۱۱۰۵ -

عیبیکه عرفاً قابل اهمیت نباشد، بایع ضامن آن دانسته نمیشود .

۱۱۰۶- ماده

په هغی بیعی کښی چه دمحکمې په حکم یا ددولتی ادارو په وسیله دمزایدی په توگه ترسره شوی وی دعیب ضمان، اعتبار نه لری .

ماده ۱۱۰۶ -

ضمان عیب ، دریعی که به حکم محکمه یا توسط ادارات دولتی طور مزایده صورت گرفته باشد، اعتبار ندارد .

۱۱۰۷- ماده

(۱) دمبیعی دتسلیمیدو دنیتهسی څخه دشپږ میاشتو دتیریدو وروسته دعیب دضمان دعوی داوړیدو وړنه ده ، که څه هم دذکر شوی مدی دتیریدو وروسته اخستونکی ته دمبیعی عیب نه وی ظاهر شوی ،

ماده ۱۱۰۷ -

(۱) دعوی ضمان عیب ، بعداز انقضای شش ماه از وقت تسلیم مبیعه ، اگرچه بعد از انقضای مدت فوق عیب مبیعه بر مشتری ظاهراً نگرديده باشد ، قابل سمع نیست

مشروط بر اینکه بايع مدت طولانی تری را قبول نکرده باشد.

(۲) اگر مشتری ثابت نماید که اخفای عیب از غش بايـع نشأت کرده ، بايـع مذکور نمی تواند به انقضای مدت فوق تمسك نماید .

مبحث سوم - وجایب مشتری
ماده ۱۱۰۸ -

مشتری به پرداختن ثمن موافقه شده و مصارف پر داخـت مطـا بقـ به شرایط عقد مکلف میباشد .

ماده ۱۱۰۹ -

(۱) هرگاه مکان پر داخـت ثمن در عقد معین شده باشد ، پر داخـت آن در همان مکان معین و اگر تعیین نشده باشد در جانی صورت می گیرد که مبیعه در آن تسلیم داده میشود .

(۲) اگر بايـع در وقت تسلیمی مبیعه مستحق ثمن دانسته نشود ، ثمن مذکور در اقامتگاه مشتری حین استحقاق پر داخـت میشود ، مگر اینکه موافقه یا عرف بخلاف آن باشد .

ماده ۱۱۱۰ -

هرگاه تادیه ثمن مبیعه ، به يك وقت معین یا به اقساط تعیین شده

خوبه دی شرط چه خرخوونکی زیاده مده نه وی قبوله کری .

(۲) که اخستونکی ثابتہ کی چه دعیب پتیدل دخرخوونکی دغشس خخه پیدا شوی نو ذکر شوی خرخوونکی نه شی کولی چه دیورتنی مدی به تیریدو تمسك وکی .

دویم مبحث - داخستونکی التزامونه
ماده ۱۱۰۸ -

ا خستونکی د عقد د شرطونو سره سم د موافقه شوی ثمن په ورکولو او دهنی دمصرفونو په اداء کولو، مکلف دی .

ماده ۱۱۰۹ -

(۱) که په عقد کبسی د ثمن دادا کولو خای ټاکل شوی وی، نو ورکول یی په همغه ټاکلی خای کبسی او که نه وی ټاکل شوی په همغه خای کبسی صورت مومی چه مبیعه به کبسی تسلیم ور کول کیزی .

(۲) که خرخوونکی دمبیعی د تسلیمیدو په وخت کبسی د ثمن مستحق ونه گڼل شی نو ذکر شوی ثمن به د استحقاق په وخت کبسی داخستونکی په اوسیدن خای کبسی ورکول کیزی، مگر دا چه موافقه یا عرف دهنی په خلاف وی .

ماده ۱۱۱۰ -

که دمبیعی د ثمن ادا کول په یوه ټاکلی وخت یا به قسطونو تعیین

باشد ، پرداخت ثمن به رسیدن موعد مهلت یا مدت هر قسط لازم میشود. تاخیر در تادیه از موعد يك قسط موجب تعجیل اقساط دیگر نمیشود، مگر اینکه در عقد شرط گذاشته شده باشد .

ماده ۱۱۱۱ -

هرگاه بایع در بیع جنس به نقد، جنس را عرضه نماید ، مشتری قبل از تسلیم جنس به تادیه ثمن میباید مکلف میباشد . در بیع جنس به جنس یا نقد به نقد تسلیم میباید و پرداخت ثمن یکجا صورت میگیرد.

ماده ۱۱۱۲ -

(۱) بایع مستحق فایده قا نونی ثمن میباید شناخته نمیشود ، مگر اینکه مشتری را قبلا به تادیه ثمن اخطار یا میباید را به وی تسلیم نموده باشد . بهر حال لازم است که میباید قابلیت حاصل دهی یا سایر عواید را داشته باشد ، مگر اینکه موافقه یا عرف به خلاف آن باشد .
(۲) فواید و حاصلات میباید با تکالیف آن از هنگام انجام عقد

شوی وی نو دلمن اداء کولو دتاکلی وخت به رسیدلو یا دهر قسط دمدی به رسیدو لازمیبری ، که دیوه قسط به اداء کولو کنبی وروسته والی راغی نو دنورو قسطونو دتعجیل موجب نه گرخی مگر دا چه به عقد کنبی شرط شوی وی .

۱۱۱۱ - ماده

که خرخوونکی دجنس دبیعی به نقد و صورت کنبی ، جنس عرضه کی نو اخستونکی دجنس دتسلیمیدو ترمخه دمیبی دلمن به اداء کولو مکلف دی . که بیعه جنس به جنس یا نقد به نقد و نو دمیبی اودلمن اداء کولو یو خای صورت مومی .

۱۱۱۲ - ماده

(۱) خرخوونکی دمیبی دلمن دقانونی گتی مستحق نه گنهل کیبری، مگر به هغه صورت کنبی چنه اخستونکی ته ئی ترمخه دلمن به اداء کولو خبرتیا ور کپی وی اویائی میباید ورته تسلیم کپی وی . به هر حال لازمه ده چه میباید دحاصل ورکولو یا دنورو عایداتو قابلیت ولری، مگر دا چه موافقه یا عرف دهفی به خلاف وی .

(۲) دمیبی گتی او حاصلات دهفی دتکلیفونو سره ددعقد دسر ته رسیدو دوخته داخستونکی پوری

تملق نیسی ، مگر دا چه موافقه یاعرف دهغنی په خلاف وی .
 به مشتری تملق میگیرد، مگر اینکه موافقه یا عرف بخلاف آن باشد .

ماده ۱۱۱۳-

ماده ۱۱۱۳-

(۱) که یو خوګ په اخستونکسی باندی دبیعی د عقد څخه تر مخه دیوه حق په استناد یا دداسی حق په استناد چه دمیعی په خصوص کښی دخرخوونکی پوری تملق ونیسی، اعتراض وکی یا دمیعی دملکیت داستملاک ویره موجوده وی ، اخستونکی کولی شی چه د تعرض دپریکړی یا دخطر دلری کیږد تر وخته په هغه صورت کښی چه د عقد شرطونه دهغنی مانع نه وی دمیعی لمن دخپل خان سره وساتی، سره ددی هم خرخوونکی کولی شی دکفیل په ورکولو دمیعی د لمن داداء کولو غوښتنه وکی .

(۱) هرگاه شخصی بالای مشتری به استناد حق سابق از عقد بیع و یا حقیکه در خصوص میبعه به بایع تملق بگیرد ، اعتراض نماید یا خوف استملاک ملکیت میبعه موجود باشد، مشتری می تواند تا حین قطع تعرض یا زوال خطر در صورتیکه شروط عقد مانع آن نباشد ، لمن میبعه را نزد خود نگاهدارد. با وجود آن ، بایع می تواند بشرط تقدیم کفیل ، تادیه لمن میبعه را مطالبه کند .

(۲) که اخستونکی په میبعه کښی کوم عیب پیدا کی ، دپورتنی فقری ددرج شوی حکم څخه استفاده کولی شی .

(۲) اگر مشتری عیبی را در میبعه کشف نماید از حکم مندرج فقره فوق استفاده کرده می تواند .

ماده ۱۱۱۴-

ماده ۱۱۱۴-

که ټول یا ځینی لمن فی الحال داداء کولو وړوی ، خرخوونکی کولی شی دخپل استحقاق د حاصلولو تر وخته پوری، میبعه دخان سره وساتی ، که څه هم په دی باره کښی اخستونکی گروی یا تضمین ورکی،

هرگاه تمام یا بعضی لمن فی الحال قابل تادیه باشد ، بایع می تواند تا زمان حصول آنچه مستحق میگردد، میبعه را نزد خود نگاهدارد ، گرچه مشتری در مورد ، رهن یا تضمین

مگردا چه موافقه دهفی به خلاف شوی وی .

۱۱۱۵- ماده

که خرخوونکی دئمن دقبضو لو ترمخه میبعه تسلیم کی نو دمیمی دساتلو حق دلایسه ورکوی، په دی صورت کبسی دئمن دحاصلو لودپاره دمیمی دبیره رده ولو غوښتنه نه شی کولی .

۱۱۱۶- ماده

که اخستونکی دئمن داداء کولو ترمخه دخرخوونکی داجازی په غیر میبعه قبض کی ، خرخوونکی کولی شی چه میبعه پیره واخلی، که میبعه دذکر شوی قبض کورنکی اخستونکی سره هلاکه یا عیب جنه شوه نو ذکر شوی قبض صحیح گنل کیږی او دئمن په اداء کولو مکلف کیږی .

۱۱۱۷- ماده

که خرخوونکی دمیمی دئمن تاجیل قبول کری ، نو دمیمی دساتلو حق نه لری ، اخستونکی دهفی په تسلیمولو مکلف وی او د تاجیل دمبی درسیدو ترمخه دئمن دغوښتلو حق هم نه لری، مگر داچه دئمن داداء کولو دتا میناتو کموالی داخستونکی له خوا ظاهره شی یا اخستونکی دداسی الفلاس په حالت

بدهد. مگر اینکه موافقه بخلاف آن صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۱۵ -

هرگاه بایع قبل از قبض ئمن میبعه را تسلیم نماید، حق نگهداشت میبعه را از دست میدهد . در این صورت استر داد میبعه را جهت حصول ئمن مطالبه کرده نمیتواند .

ماده ۱۱۱۶ -

هرگاه مشتری قبل از تادیه ئمن، بدون اجازه بایع میبعه را قبض نماید بایع میتواند میبعه را مسترد نماید، در صورت هلاک یا معیو بیت میبعه نزد مشتری قبض مذکور صحیح پنداشته شده بتادیه ئمن مکلف میشود .

ماده ۱۱۱۷ -

هرگاه بایع به تاجیل ئمن میبعه موافقه نموده باشد ، حق نگهداشت میبعه را نداشته به تسلیم آن به مشتری مکلف ساخته میشود .

درینصورت حق مطالبه ئمن را قبل از فرارسیدن موعد تاجیل ندارد ، مگر اینکه تنقیص تامینات

کنبی واقع شی چه دئمن دضایع کیدلو ویره ورخخه متصوره وی ، نو خرخوونکی کولی شی چه مبیعه دخان سره وساتی .

ماده - ۱۱۱۸

که اخستونکی دمبیمی دقبضو لو او دئمن داداء کولو ترمخه دافلاس په حالت کنبی مه شی، خرخوونکی کولی شی چه مبیعه دئمن دحاصلولو تروخته پوری دخان سره و ساتی او یا دمحکمی خخه دهفی دخرخو لو غوښتنه وکی، که دخرخوونکی دحق خخه ئمن زیات شو نو دخرخوونکی حق به ورکول کیری او پاتی دنورو پور ورکوونکو پوری تعلق نیسی، او که دخرخوونکی دحق خخه ئمن کم وو نو په پاتی حصه کنبی دخرخوونکی سره دنورو پور ورکوونکو په شان معامله کیری .

ماده - ۱۱۱۹

که اخستونکی دمبیمی دئمن داداء کولو خخه داداء کولو په میعاد کنبی خان وژغوری یا نور التزامونه چه دبیمی د عقد په موجب په هفی مکلف دی اخلال کی ، نو خرخوونکی کولی شی چه دبیمی دتنفیدیدلو یا فسخ کیدلو غوښتنه وکی .

ماده - ۱۱۲۰

که د عقد دواړه خواوی موافقه وکی چه که ئمن په ټاکلی میعاد کنبی

تادیه ئمن از طرف مشتری ظا هر شده یا مشتری در حالت افلاس قرار گیرد که خوف ضیاع ئمن از آن متصور باشد .

ماده ۱۱۱۸ -

هرگاه مشتری قبل از قبض مبیعه ونادیه ئمن در حالت افلاس بمیرد، بایع میتواند، مبیعه را تا زمان حصول ئمن نزد خود نگهداشته یا از محکمه ، فروش آنرا مطالبه کند. در صورت زیادت ئمن از حق بایع ، حق بایع پرداخته شده متبایقی به سایر دائنین تعلق می گیرد و در صورت نقصان ، با بایع در حصه متبایقی مثل سایر دائنین معامله میگردد .

ماده ۱۱۱۹ -

هرگاه مشتری از تادیه ئمن مبیعه در موعد تادیه امتناع ورزد یا وجایب دیگری را که بموجب عقد بیع به آن مکلف است اخلال نماید ، بایع میتواند تنفید یا فسخ بیع را مطالبه نماید .

ماده ۱۱۲۰ -

هرگاه طرفین عقد موافقه نمایند که در صورت عدم پرداخت ئمن

اداء نه کړی شو بیعه به پخپله
فسخ شوی گڼل کیږی، نو محکمه
کولی شی ترڅو چه دعقد دفسخ
کیدو خبرتیا صورت نه وی موندلی
دتاچیل مده او زده کړی. که په عقد
کښی داسی تصریح شوی وی چه
فسخ بی له خبرتیا واقع کیږی نو
په دی صورت کښی محکمه نه شی
کولی چه اخستونکی ته مهلت
ورکړی .

۱۱۲۱- ماده

در میعاد معین ، بیع خود بخودفسخ
شده تلقی گردد ، محکمه میتواند
تازمانیکه ابلاغ فسخ عقد صورت
نگرفته باشد ، مدت تاچیل راتمدید
بخشد. اگر در عقد طوری تصریح
شده باشد که فسخ بدون ابلاغ
واقع میشود، درینصورت محکمه
نمی تواند به مشتری مهلت بدهد.

ماده ۱۱۲۱ -

اخذتوکی مکلف دی چه میبیه
په هغه خای کښی تسلیم شی چه
دبیعی دعقد په وخت کښی په هغی
خای کښی موجوده وه، مگر دا چه
موافقه دهغی په خلاف شوی وی.
باید چه دمییمی نقلول بی دمعتلتیا
صورت ومومی مگر داچه نقلول بی
خه مده ایجاب وی او یایی نقلول
په عقد کښی په ټاکلی زمانی یاخای
کښی ټاکل شوی وی .

مشتری مکلف است میبیه را در
محلیکه حین عقد بیع در آن وجود
داشت تسلیم شود ، مگر اینکه
موافقه بخلاف آن صورت گرفته
باشد . انتقال میبیه باید بدون معطلی
صورت گیرد ، مگر اینکه انتقال آن
مدتی را ایجاب نموده یا انتقال آن
در زمان و مکان معین در عقد تعیین
شده باشد .

ماده ۱۱۲۲ -

که دمییمی صادره ول اخستونکی
ته لازم شوی وی، نو تسلیمیدل
اخذتوکی ته دمییمی درسییدو
وروسته ترسره کیږی ، مگر داچه
موافقه په بل ډول شوی وی .

هرگاه صلور میبیه به مشتری
لازم شده باشد ، تسلیمی بعد از
وصول میبیه به مشتری انجام
میگیرد، مگر اینکه موافقه طور دیگری
صورت گرفته باشد .

۱۱۲۳- ماده

دمییمی دتسلیمیدو ، دبیعی
دعقد ، دثبت دموصول اونور هغه
مصارف تسلیمی میبیه و عقد
بیع ، محصول ثبت وغیره مصارفی

ماده ۱۱۲۳ -

مصرفونه چه مبيعه يی ايجابوی
داخستونکی په ذمه دی مگر دا چه
موافقه یا عرف دهغی په خلا فوی.

که مبيعه ايجاب نماید به ذمه
مشتري می باشد ، مگر اینکه موافقه
یا عرف بخلاف آن حکم نماید .

دو هم قسمت

قسمت دو م

مختلفی بیعی

بیوع مختلفه

لمری مبحث سلم

مبحث اول- سلم

ماده - ۱۱۲۴

ماده ۱۱۲۴ -

سلم ، عبارت دی دآجل ثمن دبیعی
په عاجل ثمن .

سلم ، عبارت است از بیع ثمن
آجل به ثمن عاجل .

ماده - ۱۱۲۵

ماده ۱۱۲۵ -

سلم په هغه شیانو کښی صورت
موندلی شی چه اندازه او صفت ئی
ټاکل او تثبیت کیدای شی .

سلم در اشیائی صورت گرفته
می تواند که مقدار ووصف آن تثبیت
و تعیین شده بتواند .

ماده - ۱۱۲۶

ماده ۱۱۲۶ -

دسلم دصحت دپاره شرط ده چه
دعقد موضوع غله ا ودهغی امثال
وی او دعقد له وخته دتسلیمیدو
تروخته پوری موجوده وی .

برای صحت سلم شرط است که
محل عقد غله و امثال آن بوده و از
حین عقد الی وقت تسلیم موجود
شده بتواند .

ماده - ۱۱۲۷

ماده ۱۱۲۷ -

په سلم کښی شرط ده چه جنس،
نوع، صفت، اندازه او دمبیعی
دتسلیم میعاد ، دثمن قیمت او
دمبیعی دتسلیمیدو ځای بیان شوی
وی .

درسلم شرط است که جنس ،
نوع، وصف، قدر و میعاد تسلیم
مبیعه باقیمت ثمن و محل تسلیم
مبیعه بیان شده باشد .

ماده - ۱۱۲۸

ماده ۱۱۲۸ -

دسلم دصحت ددوام دپاره شرط
ده چه ثمن دعقد ددواړو خواړو
دجدائی ترمخه قبض شی .

برای صحت بقای سلم شرط است
که ثمن قبل از مفارقت متعاقدین
حین مجلس ، قبض گردد .

- ۱۱۲۹- ماده
 دستلیمیدو مده د عقد د دواړو خواوو د موافقی په اساس ټاکل کیږی، باید چه دامده دیوی میاشتی څخه کمه نه وی .
- ۱۱۳۰- ماده
 د سلم حکم عبارت دی د عقد د دواړو خواوو د ملکیت د ثبوت څخه په دواړو بدلونو کښی ، د عقد د پوره کیدو سره یو ځای .
- ۱۱۳۱- ماده
 سلم ور کوونکی نه شی کو لی چه په ثمن کښی دهغی د قبضو لږ تر مځه او سلم اخستونکی نه شی په مبیعه کښی دهغی دستلیمید و تر مځه ، تصرف وکی .
- ۱۱۳۲- ماده
 د سلم مده د سلم ور کوونکی په مړینه باطلیږی نه د سلم اخستونکی په مړینه ، او مبیعه د سلم ور کوونکی له ترکی څخه اخستل کیږی .
- ۱۱۳۳- ماده
 دوهم مبحث - صرف
- ۱۱۳۳- ماده
 صرف عبارت دی د نقدو د بیعی څخه په نقدو .
- ۱۱۳۴- ماده
 د صرف د صحت د پاره شرط ده چه دواړه بدلونه د عقد د دواړو خواوو
- ماده ۱۱۲۹ -
 مدت تسلیم به اساس موافقه متعاقبین تعیین میگرد . این مدت باید از یکماه کمتر نباشد .
- ماده ۱۱۳۰ -
 حکم سلم ، عبارت است از ثبوت ملکیت متعاقبین در بد لین ، بمجرد تمام شدن عقد .
- ماده ۱۱۳۱ -
 سلم دهنده نمیتواند قبل از قبض در ثمن ، وسلم گیرنده نمی تواند قبل از تسلیمی در مبیعه ، تصرف نماید .
- ماده ۱۱۳۲ -
 مدت سلم به فوت سلم دهنده باطل میگرد نه به فوت سلم گیرنده ، و مبیعه از ترکی سلم دهنده خریداری می شود .
- مبحث دوم - صرف
- ماده ۱۱۳۳ -
 صرف ، عبارت است از بیع نقد به نقد .
- ماده ۱۱۳۴ -
 برای صحت صرف شرط است که بد لین قبل از تفریق متعاقبین

- دجدایی ترمنخه قبض شی او باید چه
عقد دشرط دخیار او تاجیل خخه
خالی وی .
- ماده ۱۱۳۵
- دصرف حکم دادی چه د عقد دواړه
خواوی دبدل مالک کیری .
- دريم مبحث - دوفاء بیعه
- ماده ۱۱۳۶
- دوفاء بیعه عبارت ده دمییعی
دبیرته رده ولو دحق لرلو خخه
خرخوونکی ته اودنمناختونکی ته .
- ماده ۱۱۳۷
- دخرخوونکی او اخستونکی دبیرته
رده ولو حق دمندی پوری مشروط
او مقید کیدای نه شی ، هره نوعه
موافقه چه دهفی په خلاف صورت
رمومی ، باطله گنل کیری .
- ماده ۱۱۳۸
- دوفاء په بیعه کنبی اخستونکی
کولی شی دمییعی دټولو یایوی برخی
گتو خخه استفاده وکی مگر نه شی
کولی چه مبیعه په بل چا خرخه کی
یا دهفی درقبی ملکیت په بل
یوسبب دسببونو خخه نقل کی .
- ماده ۱۱۳۹
- خرخوونکی هغه وخت کولی شی
چه دوفاء په بیعی کنبی مبیعه خرخه
- قبض گردیده و عقد از خیار شرط
وتاجیل خالی باشد .
- ماده ۱۱۳۵
- حکم صرف، عبارت از مالک شدن
متعاقدین است در بدلین .
- مبحث سوم - بیع وفا
- ماده ۱۱۳۶
- بیع وفا عبارتست از داشتن حق
استرداد مبیعه برای بایع واز نمنا
برای مشتری .
- ماده ۱۱۳۷
- حق استرداد بایع و مشتری
مشروط ومقید به مدت شده
نمیتواند. هر نوع موافقه که به خلاف
آن صورت گیرد، باطل شناخته
میشود .
- ماده ۱۱۳۸
- در بیع وفا مشتری می تواند از
منافع مبیعه کلا یا قسمی استفاده نماید،
مشتری نمیتواند مبیعه را در بیع وفا
به شخص دیگری بفروشد و یا
ملکیت رقبه آنرا به سببی از اسباب
به شخص دیگر انتقال دهد .
- ماده ۱۱۳۹
- بایع وقتی می تواند مبیعه را در
بیع وفا بفروشد که مشتری از وی

کی چه اخستونکی ورخه دئمن دبیره زده ولو غوبنتنه وکی او خرخوونکی بی دبیعی دخرخولو خخه دئمن په اداء کولو قادره وی.

۱۱۴۰- ماده

(۱) دوفاء په بیعی کبسی، مبیعه دبیره زده ولو ترورخه پوری داخستونکی ملکیت گهل کپری اود ملکیت پوری مربوطی قاعدی په هفی کبسی مراعت کپری .

(۲) دوفاء په بیعی کبسی اخستونکی کولی شی تر هفی پوری دبیعی خخه دملکیت استفاده و کی ترخو چه ورته دخرخوونکی له خوا، حق رد کپی شی مگر دا چه دهغه عمل غش ولری .

۱۱۴۱- ماده

(۱) دبیعی بیرته زده ول په داسی رسمی خبرتیا صورت مو می چه داخستونکی له خوا صادرپری .

(۲) دخبرتیا دپوره کیدووروسته دبیعی عقد فسخ کپری ، اخستونکی به مبیعه دهغه تضمیناتو خخه خالی بیرته زده وی چه به هفی یی وارد کپی دی .

(۳) د اخبرتیا په هغه اشخاصو تاثیر نه کوی چه ترهفی وروسته یی یوحق په بنه نیت په مبیعه کبسی کسب کپی وی، مگر داچه ذکر

مطالبه استر داد ئمن نماید وبایع به جزء از طریق فروش مبیعه قادر به استرداد ئمن نباشد .

ماده ۱۱۴۰ -

(۱) مبیعه دربیع وفا تا هنگام استر داد ، ملك مشتری شناخته شده قواعد متعلق به ملکیت در آن رعایت می شود .

(۲) مشتری در بیع وفا لسی زمان استر داد حق ، از طرف بایع از مبیعه استفاده ملکیت نموده میتواند ، مگر اینکه عمل وی حاوی غش باشد .

ماده ۱۱۴۱ -

(۱) استر داد مبیعه به ابلاغ رسمی ای صورت میگیرد که از طرف بایع به مشتری صادر میشود .

(۲) بعد از اتمام ابلاغ، عقد بیع فسخ گردیده بایع مبیعه را خالی از تضمیناتی که مشتری به آن وارد نموده مسترد می نماید .

(۳) این ابلاغ بر اشخاص صیکه حقی رابه حسن نیت بعد از آن کسب نموده باشند تاثیر وارد نمیکند، مگر اینکه ابلاغ مذکور به

شوی خیرتیا ثبت شوی وی یادبیهی دثبت په حاشیه کښی ورته اشاره شوی وی .

ماده ۱۱۴۲ -

(۱) هرگاه بايع از حق استرداد استفاده نماید ، مکلف است به استثنای مصارفیکه برای حفاظت مبیعه بعمل آمده ، ثمن مصارف عقد ، مصارف استعمال حق استر داد ، و مصارف ضروریه دیگری که از طرف مشتری صورت گرفته بپردازد ، مگر اینکه بخلاف آن موا فقه بعمل آمده باشد .

(۲) مشتری می تواند مدتی را که بايع در آن مبالغ مندرج فقره (۱) این ماده را حقیقتاً عرضه نماید تعیین کند، درحالیکه بايع در خلال مدت مذکور به تادیه این مبالغ نپردازد، فسخ ناشی از استعمال حق استرداد نادیده پنداشته میشود .

ماده ۱۱۴۳ -

هرگاه مشتری مصارف نافع و ضروری بر مبیعه به عمل آورده و قیمت مبیعه به سبب آن بالا رفته باشد حق مطالبه آنرا دارد ، مشروط براینکه مصارف مذکور به اجازه بايع

ماده ۱۱۴۲ -

(۱) که خرخوونکی دبیرته رده ولو دحق شخه استفاده وکی مکلف دی به استثنی دهغه مصرفونو چه دمبیهی دساتنی دپاره شوی ، ثمن، دعقد مصرفونه ، دبیرته رده ولو دحق داستعمال مصرفونه او نور ضروری مصرفونه چه داخستونکی له خوا شوی، ورکی، مگر دا چه موافقه دهغی په خلاف وی .

(۲) اخستونکی کولی شی یوه مده چه په هغی کښی خرخوونکی ددی مادی د(۱) فقری پیسی حقیقتاً عرضه کی ، وپاکی نوکه خرخوونکی دذکر شوی مدی په اوږدو کښی داپیسی ورته کی ، اخستونکی کولی شی چه مبیعه داداء کولو تروخته پوری دخان سره وساتی .

ماده ۱۱۴۳ -

که اخستونکی په مبیعه باندي گته ور او ضروری مصرفونه کړی وی او دهغی په سبب دمبیهی قیمت لوړ شوی وی ، دهغی دغوښتنی حق لری ، خو په دی شرط چه ذکرشوی مصرفونه دخر خوونکی په اجازی

شوی وی او اسراف به کبسی نه وی شوی .

صورت گرفته وزیاده روی در آن نکرده باشد .

۱۱۴۴- ماده

ماده ۱۱۴۴ -

که خرخوونکی دهغه څه چه په رده ولو یی مکلف دی اخستونکی ته رد کی، نو په اخستونکی لازمه ده مبیعه او کوم زیادت چه په هغسی کبسی دبیعی دوخته را په دی خوا شوی دی یا هغه څه چه نی دذکر شوو پیسو درده ولو دنیته څخه وروسته قبض کړی دی، خرخوونکی ته ورکی .

هر گاه بایع آنچه را که بردان مکلف است بمشتری رد نماید، بر مشتری لازم است مبیعه وزیادتیکه درآن ازوقت بیع بعمل آمده یا آنچه از تاریخ رد مبالغ مذکور به بعد قبض نموده، به بایع پیر دازد.

۱۱۴۵- ماده

ماده ۱۱۴۵ -

که مبیعه زراعتی مخکه وه او خرخوونکی دزراعتی کال په اوږدو کبسی دهغی رده ول وغوښتل، که اخستونکی هغه پخپله کرلی وی، کولی شی چه ذکر شوی مخکه دلوکولو تر وخته پوری دځان سره وساتی دهغی مدی په مقابل کبسی چه دفسخ کیدو او دلوکولو ترمنځ ده په کوم شی چه عرف حکم کوی هغه به ورکوی .

هرگاه مبیعه ز زمین زراعتی بوده بایع در خلال سال زراعتی رد آنرا مطالبه نماید، در حالیکه مشتری آنرا زرع نموده باشد می تواند زمین مذکور راالی وقت درو نزد خود نگهداشته، آنچه را عرف حکم نماید مقابل مدت بین فسخ عقد و هنگام درو به بایع پیر دازد .

۱۱۴۶- ماده

ماده ۱۱۴۶ -

که دوفاء په بیعی کبسی مبیعه مشترکه حصه وی، او شریکان داخستونکی څخه دذکر شوی عین دتقسیمولو دنه امکان دامله دبیعی

هرگاه مبیعه در بیع وفاحصه مشاع بوده و شرکا از مشتری بیع عین مذکور را جهت علم امکان تقسیم مطالبه نمایند، مشتری مکلف است

به بايع جهت استرداد حق وى اطلاع دهد . در صورتيكه بايع از حق استرداد استفاده نکند وجميع عين مذکور به اساس مزايده به مشتری تعلق گیرد وبعده بايع استر دادآنچه رافروخته است اراده نماید، مشتری می تواند او را به استر داد جميع عين مذکور وا دار سازد .

ماده ۱۱۴۷ -

هرگاه مبيعه دربيع وفا تلف شود، در صورتيكه از زش مبيعه مساوى دين مطلوبه باشد ، دين سا قسط واگر کمتر از آن باشد به اندازه حصه تلف شده سا قسط گردیده ، مشتری حصه متباقى را از بايع مطالبه مينمايد.

ماده ۱۱۴۸ -

هرگاه مبيعه در بيع و فا نزد مشتری تلف گردد وارزش آن بيشتر از مقدار دين باشد ، از قيمت آن به اندازه دين سا قسط گردیده، مشتری به پرداخت مقدارمزااد مکلف ميباشد.

ماده ۱۱۴۹ -

مشتری از تغيرات اساسى، که در مبيعه به اساس عمل خود او يا

غويبنتنه وکى ، نو اخستونکى مکلف دى چه خرخوونکى ته دهغه دحق دبیرته اخستلو دپاره خبر وکى، که خرخوونکى دبیرته اخيستلو دحق خخه استفاده ونه کره ، او قول ذکر شوى عين دمزايدى په اساس داخستونکى پورى تعلق ونيسى او ترهغى وروسته خرخوونکى دهغه خه چه يى خرخ کړى دى دهغى دبیرته رده ولو اراده وکى، نو اخستونکى کولى شى چه خرخوونکى دپول عين په بیره رده ولومجبورکى .

ماده ۱۱۴۷ -

که دوفاء په بيعى کنبى مبيعه تلف شى او قيمت يى دمطلوب پور سره مساوى وى نو پور سا قظيرى، اوکه قيمت يى دمطلوب پور خخه کم ور دهغى دقيمته په اندازه پور سا قظيرى ، او اخستونکى به پا تى حصه پور دخرخوونکى خخه بیره اخلى .

ماده ۱۱۴۸ -

که دوفاء په بيعى کنبى مبيعه داخستونکى سره تلف شى او قيمت ئى دپور داندازى خخه زيات وى ، پور سا قظيرى او اخستونکى دپاتى زياتى اندازى په ورکولو مکلف دى.

ماده ۱۱۴۹ -

اخشستونکى دهغه اساسى تغيرونو چه په مبيعه کنبى پخپله دهغه دعمل

به اساس عمل شخص مسئول دیگری عاید و بایع از آن متضرر نگردد، مسئول شناخته میشود .

ماده ۱۱۵۰ -

هرگاه یکی از عاقدین در بیع وفا فوت نماید ورثه در احکام بیع وفا قایم مقام او می گردد .

ماده ۱۱۵۱ -

(۱) هرگاه در بیع وفا رهن حیازی عقاری مضمّن باشد، عقد به اعتبار بیع و رهن هر دو باطل شناخته میشود .

(۲) بیع وفا هنگامی رهن حیازی تلقی میشود که در آن ردّیمن با مفاد شرط گذاشته شده یا مبیعه به هر صورتی که باشد در حیازت بایع باقی بماند . اثبات رهن مضمّن به همه طرق اثبات جواز دارد .

مبحث چارم - بیع ملك غیر

ماده ۱۱۵۲ -

شخصی که ملك غیر را بدون اجازه وی به شخص دیگری بفروشد، بیع منعقد و نفاذ آن با اجازه مالك موقوف میباشد ، در صورت اجازه ، بیع

به اساس یا دبل مسئول شخص در عمل به اساس پیدا کیبزی او خرخوونکی ته ورخه ضررورسینری، مسئول گنل کیبزی .

ماده ۱۱۵۰ -

که دوفاء به بیعی کنبسی دعقد ددوارو خوارو شخه کوم یو می شو نو دوفاء دیبئی په حکمونو کنبسی وارثان دهغه قایم مقام کیبزی .

ماده ۱۱۵۱ -

(۱) که دوفاء به بیعی کنبسی عقاری حیازی. گروی مستوره وی ، نوعقد دیبئی په صفت او هم دگروی په صفت ، باطل دی .

(۲) دوفاء بیعه هغه وخت حیازی گروی گنل کیبزی چه په هغی کنبسی دثمن رده ول دگته سره شرط شوی وی یا مبیعه په هر صفت چه وی دخرخوونکی په حیازت کنبسی پا تی شی. دمستری گروی ثابتول داثبات په ټولو طریقو جواز لری .

خلورمبخت دبل چادملكیت خرخول

ماده ۱۱۵۲ -

که خوک دبل چا ملكیت بسی د هغه داجازی شخه په بل چا خرخ کی، بیع منعقد کیبزی خو نفاذی د مالك داجازی پوری موقوف دی، که تی د بیعی اجازه ورکړه ، نافذه کیبزی او

نافذ و در غير آن مالك مى تواند
فسخ آنرا مطالبه نمايد .

ماده ۱۱۵۳ -

هرگاه مالك بيع را اجازه دهد،
بيع در حق مشتري و بايع صحيح
مى باشد همچنان اگر ملكيت مبيعه
بعد از عقد به بايع انتقال نمايد، عقد
در مبيعه صحيح دا نسته ميشود .

ماده ۱۱۵۴ -

هرگاه به فسخ بيع حكم صادر
شود و مشتري از عدم ملكيت بايع
در مبيعه علم نداشته باشد، ميتواند
از بايع جبران خساره را مطا ليه
نمايد، گرچه بايع داراي حسن نيت
باشد .

مبحث پنجم - بيع نائب

برای خود

ماده ۱۱۵۵ -

(۱) پدريکه بالاي او لاد خود ولايت
داشته باشد ميتواند مال خود را
بر اولادش بفروشد و يا مال او لاد
خود را به قيمت مثل پراى خود بخرد.
(۲) پدر كلان حكم پدر را دارد.

ماده ۱۱۵۶ -

(۱) وصى و قيميکه از طرف محكمه
تعيين شده ، نمیتواند مال خود را
بالاي قاصر يا محجور عليه فروخته

كه نى اجازه ور نه كره نو كولى شى
چه دهنى دفسخ كيدوغو بنبتنه وكى .

ماده ۱۱۵۳ -

كه مالك دييمى اجازه ور كى نوبيعه
دا خستونكى او خرخوونكى په حق
كى صحيح ده ، همدارنگه د عقد
خخه وروستاد مبيعمى ملكيت
خرخوونكى ته نقل شى ، په بيعه كى
عقد صحيح گهل كيزى .

ماده ۱۱۵۴ -

كه دييمى په فسخ كيدو حكم صادر
شى او ا خستونكى د خرخوونكى
د ملكيت په نيشتوالى علم ونه لرى،
كولى شى چه د خرخوونكى خخه
د خسارى جبيره وغواړى كه خه هم
خرخوونكى د بنه نيت خاوند وى .

مبحث د نائب بيعه

د خپل خان دپاره

ماده ۱۱۵۵ -

(۱) كوم بلار چه په خپل اولاد ولايت
ولرى، كولى شى چه خپل مال په
اولاد يا د خپل اولاد مال د مثل په
قيمت د خپل خان دپاره وا خلى.
(۲) نيکه دپلار حكم لرى .

ماده ۱۱۵۶ -

(۱) كوم وصى او قيميچه د محكمى له
خوا تا كل شوى وى نه شى كولى چه
خپل مال په قاصر يا په حجر كسره

شوی خرڅ کی یا د هغوی مال د خپل خان دپاره واخلي .
(۲) ذکر شوی وصی او قیم کولی شی چه د قاضی په اجازه داسی کار ته اقدام وکی .

ماده - ۱۱۵۷

کوم وصی چه دپلار یا دنیکه له خواتاکل شوی وی، نه شی کولی چه خپل مال په قاصر خرڅ کی یا د هغه مال خان ته واخلي، مگر دا چه داکار دقاصر په گټه وی او د محکمی په اجازی ئی صورت موندلی وی .

ماده - ۱۱۵۸

(۱) کوم دلال یا اهل خبری ته چه مالونه ورته دخرڅولو یا دقیمت دټاکلو دپاره سپارل شوی، نه شی کولی چه هغه پخپل نامه یا پخپل مستعار نامه واخلي.

(۲) کوم شخص ته چه مال تعلق نیولای وی، نو دلازم اهمیت لرلو سره د عقد اجازه یی ورکړی وی، عقد صحیح گڼل کیږی .

شپږم مبحث - دمتنازع فیه

حقو قو بیعه

ماده - ۱۱۵۹

که څوک د خپل متنازع فیه حق څخه دیوشی په مقابل کی بل چاته تیرشی، د نزاع بله خواکو لی شی

یامال آنها را برای خود خریداری نماید .
(۲) وصی و قیم مذکور می توانند به اجازه قاضی به چنین امر اقدام کنند .

ماده ۱۱۵۷ -

وصی ایکه از طرف پدر یا پسر کلان تعیین شده باشد، نمیتواند مال خود را بالای قاصر بفروشد و یا مال او را برای خود بخرد، مگر اینکه این امر به نفع قاصر بوده و به اجازه محکمه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۵۸ -

(۱) دلال و اهل خبره که اموال جهت فروش یا تعیین قیمت به آنها سپرده شده، نمیتواند آنها را به خود یا به اسم مستعار برای خود خریداری نمایند .

(۲) اگر شخصی که مال باو تعلق گرفته، در حال وجود اهلیت لازم، به عقد اجازه نماید، عقد مذکور صحیح دانسته میشود .

مبحث ششم - بیع حقوق

متنازع فیه

ماده ۱۱۵۹ -

هرگاه شخص از حق متنازع فیه خود به مقابل چیزی به شخص دیگری تنازل نماید، طرف نزاع

میتواند حق متنازع فیه را از مشتری (متنازل‌الیه) مسترد نماید مشروط بر اینکه به مشتری ثمن پر داخته شده وی را با مصارف وربح قانونی آن از هنگام تادیه بپردازد .

ماده ۱۱۶۰ -

حکم ماده فوق در احوال ذیل تطبیق شده نمیتواند :

۱- در حالتیکه حق متنازع فیه جزء اموالی باشد که بصورت اتکل به ثمن واحد فروخته شده باشد .

۲- در حالتیکه حق متنازع فیه

بین ورثه یا مالکان متعدد بقسم مشاع بوده و یکی از شرکا حصه خود را بردیگری فروخته باشد .

۳- در حالتیکه مدیون حق متنازع

فیه را در مقابل دین برای دا ثن واگذار شده باشد .

۴- در حالتیکه حق متنازع فیه

راجع به عقار تحت رهن بوده وبالای شخصیکه عقار در حیات او است فروخته شده باشد .

ماده ۱۱۶۱ -

قضات، اعضای خار نوا لی و قضایای حکومت، وکلای مدافع و موظفین محاکم، در حالیکه حق متنازع فیه در داخل حوزه صلاحیت

چه دا خستونکی خخه (متناعالیه) هغه بیرته واخلی، خو په دی شرط چه ا خستونکی ته د هغه ورکړی شوی ثمن دمصرفونو او قانونی ربخ سره داداء کولو دوخته خخه بیرته ورکی .

۱۱۶۰- ماده

دپورتنی مادی حکم په راتلونکو حالونو کبسی نه شی تطبیقیدلی :

۱- په هغه حالت کبسی چه متنازع فیه حق دداسی مالو نو جز وی چه داتکل په توگه په یوه ثمن خرڅ شوی وی .

۲- په هغه حالت کبسی چه متنازع فیه حق د خو وارثانویا مالکانسو ترمنځ شریک وی او یوشریک خپله حصه پرېل خرڅه کړی وی .

۳- په هغه حالت کبسی چه پوروی متنازع فیه حق دپور په بدل کبسی پورورکونکی ته پریښی وی .

۴- په هغه حالت کبسی چه متنازع فیه حق په گروهوی عقار کی وی او پرهغه چاچه عقار د هغه په حیات کبسی دی خرڅ شوی وی .

۱۱۶۱- ماده

قاضیان، د خارنوالی غړی، د حکومت د قضایا ووغړی، ددفاع وکیلان او د محکمو موظفین نه شی کولی کوم متنازع فیه حق چه د هغی

محکمی دواک به حوزه کبسی وی چه هلته وظیفه اجراء کوی ، قول یاد هفی یوه برخه پخپل نامه یا پخپل متعار نامه واخلی او که نی وا خستلو نوبیعه باطله گنل کیری .

۱۱۶۲- ماده

د دفاع وکیلان په هغه متنازع فیه حقوقو کبسی چه دهفی دفاع په غاړه لری نه شی کولی چه د خپل موکل سره پخپل نامه یا په مستعار نامه کومه معامله ترسره کی او که نی داکاروکه نوعقد باطل گنل کیری .

اووم مبحث- د متروکی بیعه

۱۱۶۳ ماده

که خوگ متروکه بی د هفی د مشتملا تو دتفصیل خخه خرخه کی، نویواخی د خپل وراثت په ثابتو لو مکلف دی، مگر داچه د هفی په خلاف موافقه شوی وی .

۱۱۶۴- ماده

د متروکی خرخول د نورو په حقوقو تاثیرنه کوی مگر داچه اخستونکی قول هغه لازمی اجراءت چه په ترکه کبسی دتولو شاملو حقوقو دنقلولو دپاره ضروری وی، ترسره کری وی . دعقد ددواړو خواوودحق دنقلولو دپاره دقانون د حکمو نو مراعت هرو مرو دی .

محکمه باشد که در آنجا ایفا وظیفه مینمایند ، نمی توانند تمام یا قسمت از آن را باسم خود یا باسم مستعار خریداری کنند ، در غیر آن بیع باطل شناخته میشود .

ماده ۱۱۶۲ -

وکلاي مدافع در حقوق متنازع فیه که دفاع آنرا به عهده دارند، نمی-توانند معا مله ایرا با موکل خویش باسم خود یا به اسم مستعار انجام دهند، در غیر آن عقد باطل شناخته میشود .

مبحث هفتم - بیع متروکه

ماده ۱۱۶۳

کسیکه متروکه را بدون تفصیل مشتملات آن بفروشد ، تنها به ثبوت وراثت خود مکلف می باشد ، مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۶۴ -

فروختن مترو که بحقوق دیگران تاثیر وی وارد نمی سازد ، مگر اینکه مشتری تمام اجراءات لازمی را که برای انتقال تمام حقوق شامل ترکه ضروری است انجام نماید. رعایت احکام قانون راجع باجراآت انتقال حق ، بین متعاقبین حتمی می باشد.

۱۱۶۵ ماده

که خرخوونکی د متروکی خینی پورونه ترلاسه کی یادترکی پوری مربوط خینی شیان خرخ کی، اخستونکی ته د هفی په رده ولومکلف دی، مگر داچه د هفی نه رده ول دبیعی په وخت کبنی شرطشوی وی .

ماده ۱۱۶۵ -

هرگاه بایع بعضی از دیون ترکه را بدست آورد یا بعضی از اشیاء متعلق به ترکه را بفروشد، بردآن برای مشتری مکلف می باشد، مگر اینکه عدم زد آن حین بیع شرط گذاشته شده باشد .

۱۱۶۶ - ماده

اخذتونی مکلف دی چه کوم پورونه پر ترکی و او د خرخوونکی له خوا اداء شوی وی خرخوونکی ته ورکی، او ټول هغه پورونه او حقوق چه پرترکه وی د خرخه وونکی سره محاسبه کی، خوبه دی شرط چه موافقه په بل ډول نه وی شوی .

ماده ۱۱۶۶ -

مشتری مکلف است دیونی را که برترکه بوده و از طرف بایع پرداخته شده با شد، به بایع ردو تما می دیون و حقوق را که بالای ترکه باشد با بایع محاسبه نماید، مشروط بر اینکه موافقه طور دیگری صورت نکرده باشد .

اتم مبحث - دمرگ درنخ به

وخت کبنی بیعه

۱۱۶۷ - ماده

که خوک دمرگ درنخ په وخت کبنی یوشی په وارث یا په بل چادهفی دقیمت خخه په کم لمن دمرگ په ورخ خرخ کی، دا عقد په هغه صورت کبنی په وارثانو تطبیقیری چه دقیمت د توپیر اندازه دټولی ترکی ددریمی حصی خخه زیاته نه وی، مبیعه په ټولی ترکی کبنی شامله او حسابیری.

مبحث هشتم - بیع در حین

مرض موت

ماده ۱۱۶۷ -

هرگاه شخص هنگام مرض موت چیزی را به وارث یا غیر وارث به لمن کمتر از قیمت آن، در روز وفات، بفروش برساند عقد در صورتی بالای ورثه تطبیق می گردد که مقدار تفاوت قیمت از ثلث قیمت مجموع ترکه متجاوز نباشد . مبیعه شامل مجموع ترکه محسوب میشود .

۱۱۶۸- ماده

که دقیمت توپیر دتولی ترکی د ثلث دقیمت شخهزیات وی نودوارثانو په حق کبسی نه نافذپیری مگر داچه وارثان هغه قبوله کی یا داچه اخستونکی دومره اندازه وارثانو ته ردکی چه دترکی دوه لثه پوره کی .

۱۱۶۹- ماده

د مرگ درنخ دیعی به عقدکبسی هغه حکمونه مراعت کبیری چه دداسی رنخور به تبرع کبسی د مراعت وردی .

۱۱۷۰- ماده

ددریو پورتنیو مادوحکمونه ددریم شخص په ضررچه دبنه نیت خاوندوی ا ودعوض په بدل کبسی نی په مبیعی باندی عینی حق کسب کبری وی نه تطبیقیری .

نهم مبحث- د مقایضی بیعه

۱۱۷۱- ماده

مقایضه عبارت ده دجنس دیعی شخه به جنس .

۱۱۷۲- ماده

که دمقایضی به عقدکبسی یوجنس چه دبل جنس بدلوی دعقد ددواړو خواوو له نظره توپیر لرونکی قیمتونه ولری نو دتوپیر داندازی تمویض به نقدوییسو جواز لری .

ماده ۱۱۶۸ -

هرگاه تفاوت قیمت از ثلث کلی ترکه تجاوز نماید ، بیع در آنچه که از ثلث زیاد باشد در حق و ر نه نافذ نمی گردد ، مگر اینکه ورثه آنرا قبول یا مشتری مقداری را که دو ثلث ترکه را تکمیل نماید رد کند .

ماده ۱۱۶۹ -

در عقد بیع هنگام مرض موت ، احکامی رعایت میشود که در تبرع چنین مریض ، قابل رعایت است .

ماده ۱۱۷۰ -

احکام مواد سه گانه فوق بفسرر شخص ثالث صاحب حسن نیت که به مقابل عوض ، حق عینی را علیه عین مبیعه کسب نموده باشد ، تطبیق نمیشود .

مبحث نهم - مقایضه

ماده ۱۱۷۱ -

مقایضه عبارت است از بیع جنس به جنس .

ماده ۱۱۷۲ -

هرگاه اشیاء متبادل در عقد مقایضه از نظر متعاقبین دا رای قیمت های متفاوت باشد تمویض مقدار تفاوت به پول نقد جواز دارد .

۱۱۷۳- ماده

(۱) دمقايضى به عقد كنبى هر يو جنس چه يو دبل بدل دى دمبيعى حكم لرى په هغى كنبى دمبيعى شرطو نه مراعت كيزى ، كه دتسليميدلو په باره كنبى جگړه پيدا شوه د ذكر شوو جنسو نو وركړه راكړه په يوه وخت كنبى صورت نيسى .

(۲) دمقايضى په عقد كنبى دعقد دواړه خواوى نسبت هغه څه ته چه بى تسليم كړى خرڅوونكى اونسبت هغه څه ته چه پى اخستى دى اخستونكى گڼل كيزى .

۱۱۷۴- ماده

كه دمقايضى به عقد كنبى عقد كوونكى يو جنس تسليم شى اوبيا وروسته ورڅخه په استحقاق ويوې شى او يانئ دعيب له امله ردكى ، نو كولى شى چه دهغى دبدل جنس دبیرته رده ولو غوښتنه وكى يانئ قيمت داستحقاق دوخت يانئ دمقايضى دوخت چه دعيب څخه خالى وى دعقد دبلى خواڅخه وغواړى . كه په دواړو حالونو كنبى قانونى موجه پيداشى نو ذكرشوى شخص دخسارى تمويض غوښتلى شى .

۱۱۷۳- ماده

(۱) هر يك از اجناس متبادل در عقد مقايضه حكم مبيعه را داشته شروط مبيعه در آن اعتبار داده مى-شود. در حال وقوع منازعه در مورد تسليم ، داد و ستد اجناس مذکور همزمان صورت ميگيرد .

(۲) هر يك از متعاقدین در عقد مقايضه نسبت به آنچه تسليم نموده بايع و نسبت به آنچه اخذ نموده مشتری شمرده میشود .

۱۱۷۴- ماده

عاقده يکه در عقد مقايضه جنس را تسليم ويغد لزنزد شى با استحقاق برده شود يا آنرا با اثر عيب رد نمايد ، مى تواند جنس مقابل را استر داد يا قيمت آنرا مطابق وقت استحقاق يا هنگام مقايضه خالى از عيب از طرف ديگر عقد ، مطالبه نمايد . در هر دو حالت اگر موجه باشد قانونى موجود شود شخص مذکور جبران خساره را مطالبه کرده مى تواند .

۱۱۷۵- ماده

دمقايضى دعقد مصر فونه به
نيمائى توگه دعقد په دواړو خواوو
تحميليزى مگر داچه موافقه دهغى په
خلاف شوى وى .

۱۱۷۵- ماده

مصارف عقد مقايضه بصورت
مناصفه بالاى طرفين عقد تحميل
ميشود. مگر اينكه موافقه بخلاف
آن صورت گرفته باشد.

دوهم فصل

هبه

لمرى قسمت

دهبى ركنونه

۱۱۷۶- ماده

هبه عبارت ده دمال دتمليكو لو
شخه بل چا ته بى دعوضه ، اوكله
كله دعوض په مقابل كېنى هم
صورت نيسى .

۱۱۷۶- ماده

هبه عبارت است از تمليك
مال به شخص ديگر بدون عوض،
كاهى بمقابل عوض نيز صورت
ميگيرد .

۱۱۷۷- ماده

كه خوك دتبرع حق ولرى او حجر
كړى شوى نه وى كولى شى چه
دصحت په حالت كېنى خپل ټول
ملكيت يا دهغى يوه برخه هرچاته
چه بى زړه وغواړى ، هبه كى .

۱۱۷۷- ماده

شخصيکه اهليت تبرع راداشته
بومحجور نباشد ، ميتواند در حال
صحت ، جميع مايملك خود يا قسمتى
از آنها براى هر كه خواسته
باشد هبه نمايد .

۱۱۷۸- ماده

(۱) هبه بى دهغه چا دقبولو
ياقبضو لو شخه چه مال ورته هبه
شوى يا دهغه دنائب بى قبلولو
ياقبضولو نه پوره كېرى .

۱۱۷۸- ماده

(۱) هبه بدون قبول و قبض
مو هوب له ويا نايب اوتكميل
نميگردد .

(۲) كه هبه دهبه كړه شوى دولى
يا وصى له خوا صورت موندل وى ،

(۲) هرگاه هبه از طرف ولى
يا وصى مو هوب له صورت گرفته

باشد ، واهب در قبول و قبض هبه نیز نیا بت می نماید .

ماده ۱۱۷۹-

هبه به تعاطی منعقد شده می تواند .

ماده ۱۱۸۰-

ملکیت عین مو هوبه وقتی ثابت می شود که عین مذکور کاملاً قبض گردد . در صور تیکه مو هوبه عقار باشد ، تحریر عقد در ورق رسمی جهت انعقاد هبه حتمی میباشد .

ماده ۱۱۸۱-

هر گاه مال در حالی هبه شود که بتصرف مو هوب له قرار داشته باشد ، هبه قبض شده تلقی می شود .

ماده ۱۱۸۲-

هر گاه دین از طرف داین بمدیون هبه شده یا از آن بدون تردید مدیون ابراء صورت گیرد ، عقد هبه تکمیل گردید . دین ساقط میشود . در صور تیکه دین به غیر مدیون هبه شده باشد ، هبه قبل از قبض مو هوبه باجازه واهب تکمیل شده نمیتواند .

هبه کونکی به دهبی په قبلو لواو قبض کولو کنبی هم نیابت کوی .

ماده ۱۱۷۹-

هبه یو بل ته په ور کولو سره منعقدی شی .

ماده ۱۱۸۰-

دهبه شوی عین ملکیت هغه وخت ثابتیری چه ذکر شوی عین پوره قبض شی ، که هبه شوی شنبی عقاروی دهبی دمنعقدو دپاره په رسمی پانی کنبی دعقد لیکل هرو مرو دی .

ماده ۱۱۸۱-

که مال په داسی حالت کنبی هبه شی چه دهبه کره شوی په تصرف کنبی وی ، نو هبه قبض شوی پیژندل کیری .

ماده ۱۱۸۲-

که پور دپور ور کونکی له خوا پور وپی ته هبه شی یاله هفی خخه پور وپی ته ابراء وکی او پوره وپی دا ابراء ردنه کی ، نو دهبی عقد پوره کیری او پور ساقطیری . که هبه کری شوی بی دپور وپی بل شوک وی نو هبه دهبه کره شوی دقبض کولو تر مخه یواخی دهبه کونکی په اجازه نه پوره کیری .

۱۱۸۳- ماده

دهبه شوی شی موجودیت دهبی
دعقد په وخت کبښی شرط دی ، باید
چه ټاکلی وی او دهبه کونونکی په
ملکیت کبښی وی .

۱۱۸۳- ماده

مو جودیت مو هو به هنگا م عقد
شرط بوده لازم است معین و در
ملك واهب باشد .

۱۱۸۴- ماده

که هبه کړی شوی شی شریک
او تقسیمول یی ممکن وی نو دهفی
هبه کول په قبض کولو سره هم
دملکیت افاده نه کوی، مگر په
هغه وخت کبښی چه هبه کونونکی
هغه تقسیم کی او هبه کړی شوی
ته یی جلا شوی تسلیم کی .

۱۱۸۴- ماده

هر گاه مو هو پ مشاع قابل
قسمت باشد هبه آن باو جو د
قبض، افاده ملکیت رانمی نماید. مگر
اینکه واهب آنرا تقسیم نمود
حصه معین را بموهوبه له تسلیم
نماید .

۱۱۸۵- ماده

که هبه کړی شوی شی شریک
وی خو د تقسیمولو امکان یی نه وی،
قبضول نی ملکیت افاده کوی خوبه
دی شرط چه اندازه یی معلومه وی.

۱۱۸۵- ماده

در صور تیکه مو هو به مشاع
غیر قابل قسمت باشد قبض آن
افاده ملکیت را مینماید، مشروط
براینکه مقدار آن معلوم باشد .

۱۱۸۶- ماده

هبه دټول ژوند دمدی په قید
جواز لری خوبه میراث نه وړه کبښی .
کومه هبه چه دټاکلی مدی پوری
مقیده وی، جواز نه لری .

۱۱۸۶- ماده

هبه مقید به مدت عمر، جواز
داشته به ارث برده نمیشود اما هبه
مقید به زمان معین جواز نه دارد.

۱۱۸۷- ماده

کوم شی چه د معدوم په حکم
کبښی وی دهفی هبه جواز نه لری .

۱۱۸۷- ماده

هبه آنچه در حکم معدوم است
جواز ندارد .

۱۱۸۸- ماده

هبه دپور وړ کونونکو په ضرر،
جواز نه لری .

۱۱۸۸- ماده

هبه به ضرر داثنین جواز
ندارد .

ماده - ۱۱۸۹

هبه دهبه کونکی په مړینی هبه کړی شوی ته دعین دتسلیمیدو ترمنځه ، باطله گڼل کیږی .

ماده - ۱۱۹۰

هبه دهبه کړی شوی په مرگ دهبه شوی شی دقبضو لو ترمنځه باطله گڼل کیږی او وارثان یی په هغی کښی حق نه لری .

ماده - ۱۱۹۱

دمرگ په رنځ کښی دیوچا هبه ، دروصیت حکم لری .

د وهم قسمت

دهبی حکمونه

لمری مبحث - دهبه کونکی

التزامونه

ماده - ۱۱۹۲

هغه څوک چه ورته مال هبه شوی دی که عین هبه شوی شی تسلیم شوی نه وی ، هبه کونکی دهغی په تسلیمولو مکلف دی . دتسلیمیدوپه باره کښی دمیبعی پوری دتسلیمیدلو ټول مربوط حکمونه مراعت کیږی .

ماده - ۱۱۹۳

هبه کونکی دهبه شوی شی داستحقاق وړلو څخه مسؤل نه دی ، مگر داچه داستحقاق سبب یی عمداً

ماده ۱۱۸۹ -

هبه به مرگ وا هب قبل او تسلیم عین برای مو هو به باطل دانستمی شود .

ماده ۱۱۹۰ -

هبه بمرگ مو هو ب له قبل از قبض مو هو به باطل دانسته شد . ورگه مو هو ب له در آن حق ندارد .

ماده ۱۱۹۱ -

هبه شخص در حال مرگ موت حکم و وصیت را دارد .

قسمت دوم

احکام هبه

مبحث اول - وجایب

واهب

ماده ۱۱۹۲ -

در صور تیکه مو هو ب له عین مو هو به را تسلیم نشده باشد ، واهب به تسلیمی آن مکلفیت داشته ، در مورد تسلیمی ، تمام احکام متعلق به تسلیمی میبعه رعایت می شود .

ماده ۱۱۹۳ -

واهب از استحقاق مو هو به مسؤل نمیبا شد ، مگر اینکه سبب استحقاق را عمداً پوشا نده یا هبه

بمقابل عوض صورت گرفته باشد .

در حالت اول قاضی مقدار خساره وارده را به مو هوب له طور عادلانه تعیین و در حالت دوم واهب به اندازه آنچه از مو هوب له حاصل نموده مسؤلیت دارد ، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۹۴-

هر گاه مو هوبه به استحقاق برده شود، مو هوب له در حقوق ودعاری قایم مقام واهب قرار میگیرد .

ماده ۱۱۹۵-

(۱) واهب از عیب مو هوبه مسؤل شناخته نمیشود .

(۲) هر گاه واهب عمداً عیب را مخفی ساخته یا از عدم معیوبیت آن تضمین کرده باشد ، از ضرر ناشی از عیب مسؤل میباشد . در صورت تیکه هبه بمقابل عوض باشد مسؤلیت واهب از مقدار عوض هبه تجاوز نمیکند .

ماده ۱۱۹۶-

واهب تنها از فعل عمدی وخطای بزرگ مسؤل پنداشته میشود .

بپت گیری وی یا داچه هبه دعوض به مقابل کنبی شوی وی . به لمرنی

حالت کنبی به قاضی هبه کپره شوی شخص ته عادلانه تعویض تاکی ،

اوپه دوهم حالت کنبی هبه کونکی دهغه شه به اندازی چه دهبه کپره شوی شخص خخه نی حاصل کپی مسؤلیت لری ، مگر داچه موافقه به بل دول شوی وی .

ماده ۱۱۹۴-

که هبه شوی مال به استحقاق ویور شی هبه کپی شوی شخص به حقوق او دعوی کنبی دهبه کونکی قایم مقام گرخی .

ماده ۱۱۹۵-

(۱) هبه کونکی دهبه شوی مال دعیب مسؤل نه دی .

(۲) که هبه کونکی عمداً عیب بپت گیری وی یائی دهفی دعیب دنیشتوالی تضمین کپی وی، دعیب خخه دبیدا شوی ضرر مسؤل دی . که هبه دعوض به بدل کنبی وی نو دهبه کونکی مسؤلیت دهبی دعوض داندازی خخه نه زیاتیری .

ماده ۱۱۹۶-

هبه کونکی یواخی دعدمی فعل او لوی خطا مسؤل گنل کیری .

دوهم مبحث - دهبه کره شوی

شخص التزامونه

۱۱۹۷- ماده

هبه کره شوی شخص دهغه شی به اداء کولو مکلف دی چه هبه کورونکی دهبه شوی شی به عوض کښی شرط کړی وی عام له دی چه دعوض ادا کول پخپله دهبه کورونکی یا دبل چا دپاره ټاکل شوی وی .

۱۱۹۸- ماده

که دهبه شوی شی قیمت دشرط کړه شوی عوض دقیمت څخه کم وی، نو هبه کره شوی یواځی دهغی اندازی عوض په اداء کولو مکلفدی چه دهبه شوی شی دقیمت معادل شی .

۱۱۹۹- ماده

(۱) که هبه کورونکی دهبی په عوض دخپلو پورونو اداء کول شرط کښیږدی ، نو هبه کره شوی یواځی دهغی اندازی پورونو په اداء کولو مکلف دی چه دهبی ور کولوپه وخت کښی موجود وړ ، مگرداچه موافقه په بل ډول شوی وی .

(۲) که هبه شوی شی په یوه عینی حق دداسی پور په تضمین مستغرق وی چه دهبه کورونکی یا دبل چا په ذمه وی ، نوهبه کړه

مبحث دوم - وجایب

موهوب له

ماده ۱۱۹۷-

موهوب له به ایفای آنچه که واهب در عوض موهوبه شرط گذاشته مکلف میبا شد، اعم از اینکه ایفای آن برای واهب یا شخصی دیگری تعیین شده باشد .

ماده ۱۱۹۸-

هر گاه قیمت موهوب به از قیمت عوض شرط شده کمتر باشد ، موهوب له تنها به تادیه آن مقدر عوض که معادل قیمت موهوب به شود ، مکلف میباشد .

ماده ۱۱۹۹-

(۱) هر گاه واهب بردا خت دیون خود رابعوض هبه شرط گذارد ، موهوب له تنها به تادیه همان مقدار دیونی مکلف شناخته میشود که در وقت هبه موجود بوده ، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

(۲) اگر باساس تضمین دین ، علیه واهب یا شخص دیگری به موهوبه حقوق عینی تعلق گرفته

شوی ددی پور به اداء کولو مکلف دی ، مگر داچه موافقه به بل پور ل شوی وی .

۱۲۰۰- ماده

دهیې مصرفونه به شمول د عقد او محصولو نو دمصرفونو د هبه کړی شوی په غاړه دی ، مگر داچه موافقه به بل پور شوی وی .

دریم قسمت

دهیې څخه رجوع کول

۱۲۰۱- ماده

هبه کوونکی کولی شی چه د هبه کړی شوی په موافقه د هبه څخه رجوع وکړي ، هبه کوونکی به د محکمې څخه درجوع کولو اجازه اخلي خو په دی شرط چه په معقول عنر مستندوی او درجوع مانع نه وی پیدا شوی .

۱۲۰۲- ماده

په راتلونکو حالونو کبسی د هبه څخه رجوع کول معقول عنر گنل کیږی :

۱- په هغه حالت کبسی چه هبه کړه شوی خپلی وجیبی د هبه کوونکی په مقابل کبسی داسی اخلاص کی چه دا اخلاص کول دهغه له خوا لویه بی اعتنایی وگنل شی .

۲- په هغه حالت کبسی چه هبه کوونکی د نفی د پیدای کولو څخه لکه

باشند ، موهوب له بتادیه دین مذکور مکلف می باشند ، مگر اینکه طرین طور دیگری موافقه نموده باشند .

۱۲۰۰- ماده

مصارف هبه به شمول مصارف عقدو محصولات، برزخه موهوبه له است، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

قسمت سوم

رجوع از هبه

۱۲۰۱- ماده

واهب میتواند بموا فقه موهوب له از هبه رجوع نماید، در صورت علم موافقه موهوب له، و اهب از محکمه اجازه رجوع را حاصل می دارد ، مشروط بر اینکه مستند به عنر معقول بوده و مانع رجوع موجود نشده باشد.

۱۲۰۲- ماده

در حالات آتی رجوع از هبه عنر معقول پنداشته میشود :

۱- در حالیکه موهوب له وجایب خویش را در مقابل واهب طوری اخلاص نماید که عملش بی اعتنایی مطلق در برابر او تلقی شود.

۲- در حالیکه واهب از کسب نفقه، طوریکه حیثیت اجتماعی او

چه دده اجتماعي حيثيت يې ايجابوي ايجاب مي كند، عاجز شود يا به عاجز شي يا دهغه چا دنفقسي پرداخت نفقه اشخا صيکه دوركولو توان ونه لري چه دقانون په حكم ور باندې لازم ده .

۳- په هغه حالت كښي چه دهبي كولو وروسته دهبه كوونكي طفل وزپږيزي او درجوع تر وخته ژوندي وي ، يا دا چه هبه كوونكي داسي ولد ولري چه دهبي په وخت كښي پري دمري گمان كوي او هغه ژوندي وي .

ماده ۱۲۰۳-

ماده ۱۲۰۳-

هرگاه واهب عمداً بدون حق كه هبه كوونكي عمداً او نا حقه ازطرف مو هوب له به قتل برسد ، ورسيږي ، نو دهغه وارثان كولي شي چه هبه باطله كي .

ماده ۱۲۰۴-

ماده ۱۲۰۴-

رجوع از كل يابعض هبه گرچه برخي شخه رجوع كول جواز لري كه خه هم هبه كوونكي خپل حق ساقط كړي وي خ وپه دي شرط چه لاندي ذكر شوو ما دو دموانعو شخه موجود نشود: كومه يوه پيدا نه شي :

ماده ۱۲۰۵-

ماده ۱۲۰۵-

هر گاه به عين شى به عين كښي داسي زياتوالي راشي چه دهغي سره عايد شود كه متصل آن بوده وموجب دزياتوالي موجب وگرخي ، درجوع زيادت قيمت آن گردد، مانع رجوع مي

کولو مانع کیزی ، او که مانع لری شوه نو درجوع کولو حق ورسره عودت کوی .

ماده ۱۲۰۶-

هر گاه یکی از طرفین عقد هبه ، بعد از قبض آن فوت نماید ، حق رجوع در آن ساقط میگردد .

ماده ۱۲۰۷-

هر گاه مو هوب له درموهو به تصرف نهایی نموده باشد ، رجوع واهب جواز ندارد . در صورت تیکه تصرف مذکور شامل جزء ازموهوبه بوده باشد ، جوع در جزء باقی مانده آن جواز دارد .

ماده ۱۲۰۸-

هر گاه هبه بین زو جین صورت گرفته باشد ، رجوع از آن جواز ندارد ، گرچه بعد از هبه در بین آنها تفریق واقع شده باشد .

ماده ۱۲۰۹-

هر گاه هبه بین اقرار محرم واقع شده باشد ، رجوع در آن جواز ندارد .

ماده ۱۲۱۰-

(۱) هر گاه عین مو هوبه تلف گردد یا ازبین برده شود ، حق رجوع در آن ساقط می گردد .

که دهبی ددوآرو خواوو خنخه کوم یودهبی دقبضولوروسته مرشی نویه کبسی درجوع کولو حق ساقطیزی .

ماده ۱۲۰۷-

که هبه کره شوی شی کبسی آخرنی تصرف کری وی ، نو دهبه کونکی رجوع کول جواز نه لری ، که ذکر شوی تصرف دهبه شوی شی به یو جزء کی شوی وی نو به پاتی جزء کبسی بی رجوع کول جواز لری .

ماده ۱۲۰۸-

که هبه دمیره او بنخی تر منخ شوی وی ، نو رجوع کول ورخنه جواز نه لری ، که خه هم دهبی وروسته دهقوی ترمنخ جدایی واقع شی .

ماده ۱۲۰۹-

که هبه دمحمرو خیلوانو ترمنخ واقع شوی وی به هنی کبسی رجوع کول جواز نه لری .

ماده ۱۲۱۰-

که عین هبه شوی شی تلف یا هلاک شی به هنی کبسی درجوع کولو حق ساقطیزی .

(۲) اگر هلاك يا اتلاف شما مل يك قسمت از عين مذکور باشد ، رجوع در مقدار با قيمت نشده جواز دارد .

ماده ۱۲۱۱-

هر گاه هبه بمقابل عوض صورت گرفته باشد ، حق رجوع در آن ساقط می گردد ، مشروط بر اینکه عوض در برابر قسمتی از مو هوبه قرار داده نشده باشد . اگر عوض به استحقاق برسد هبه واهب رجوع کرده می تواند ، مشروط براینکه به مو هوبه ، زیادتی که مانع رجوع شود یا مانع دیگری موجود نگردد .

ماده ۱۲۱۲-

بدر نمی تواند از مال پسر صغیر خود بمقابل هبه ای که با او کرده عوض بگیرد .

ماده ۱۲۱۳-

هر گاه هبه بصفت صدقه یا بمنظور خیر صورت گرفته باشد ، رجوع در آن جواز ندارد .

ماده ۱۲۱۴-

رجوع در هبه بموافقت طرفین یا حکم محکمه صورت گرفته عقداً باطل میسازد . درین صورت موهوبه

(۲) که تلفید ل یا هلاکیدل دذکر شوی عین به یوی برخه کنبسی شوی وی نو به پاتی برخه کنبسی رجوع کول جواز لری .

ماده ۱۲۱۱-

که هبی دعوض به بدل کنبسی صورت موندلی وی به هفی کنبسی در رجوع کولو حق ساقطیری ، خوبه دی شرط چه عوض دهبه شوی شی دیوی برخی به مقابل کنبسی نه وی . که عوض به استحقاق و یو پول شی ، هبه کوونکی رجوع کولی شی خوبه دی شرط چه به هبه شوی شی کنبسی داسی زیاتوالی چه در رجوع مانع شی یا بل کوم مانع پیدانه شی .

ماده ۱۲۱۲-

پلارنه شی کولی چه دخیل صغیر زوی دمال شخه دهفی هبی به عوض کنبسی چه ورته بی کپی خه شی واخلی .

ماده ۱۲۱۳-

که هبه دصدقی به صفت یادخیر به منظور شوی وی به هفی کنبسی رجوع کول جوازه لری .

ماده ۱۲۱۴-

به هبه کنبسی رجوع کول ددواوړ خواوو به موافقه یا دمحمکی به حکم صورت نیسی او ددی رجوع سره عقد باطلیری . به دی صورت

با عاده منافع حاصله از موهوبه،
الی زمان موافقه بر جوع یا اقامه
دعوی، مکلف میباشد . مو هو به له
میتواند مصارف ضروری ایرا که
انجام داده است از واجب مطالبه
نماید . اما مصارف نافع را درحالی
مطالبه کرده میتواند که از اثر آن زیادت
در قیمت مو هوبه بعمل آید .
باشد .

ماده ۱۲۱۵ -

(۱) هر گاه واجب بدون رضائیت
موهوب له یا حکم محکمه موهوبه را
دوباره به دست آرد، از تلف شدن آن به
مقابل موهوب له مسؤول شناخته
میشود . خواه تلف شدن مو هو به
ناشی از فعل واجب باشد یا از اثر
استعمال یا علت خار جی دیگر .

(۲) اگر محکمه به رجوع در هبه،
حکم صادر نموده و مو هو به بعد از
اخطار به تسلیم ، در دست
موهوب له تلف شود ، مو هو ب له
از تلف شدن مو هو به مسؤول می
باشد . گر چه ناشی از عمل
او نباشد .

(۳۶۸)

کبنی هبه گره شوی دهبه شوی شی
دحاصل شور گتو دموافقی تر رخته
پوری یا ددعوی داقامه کیدو تر رخته
پوری په ورکولو مکلف دی ، هبه
گره شوی شخص کولی شی کوم
ضروری مصرفونه چه پی کپی دی
دهبه کوونکی شخه وغواپی، مگر
گته ور مصرفونه په هفه حالت کبنی
غوینتلی شی چه دهفی په اثر دهبه
شوی شی په قیمت کبنی زیاتوالی
راغلی وی .

ماده ۱۲۱۵ -

(۱) که هبه کوونکی هبه شوی
مال بی دهبه گره شوی درضا یا
دمحکمی دحکم شخه بیرته تر لاسه
کی دهفی دتلفیدو شخه دهبه گره
شوی په مقابل کبنی مسئول گنل
کیزی عام له دی چه دهبه شوی مال
تلفیدل دهبه کوونکی دفعل شخه
یا داستعمال په اثر یا په بل کوم
دبانندی علت پیدا شوی وی .

(۲) که محکمی دهیبی په رجوع
حکم صادر کپی وی، او مو هو به
دتسلیمو لو په اخطار و روسته
دموهوب له په لاس کبنی تلف شی،
موهوب له دمویبپی دتلفیدو شخه
مسئول دی . که شخه هم دهغه دعمل
شخه نه وی .

دریم فصل
شرکت
لمری قسمت
عمومی حکمونه
لمری مبحث- تعریفونه
ماده- ۱۲۱۶

فصل سوم
شرکت
قسمت اول
احکام عمومی
مبحث اول- تعریفات
ماده ۱۲۱۶-

شرکت دداسی عقد خخه عبارت دی چه دهفی په موجب دوه یا ددوه ور خخه زیات اشخاص تصهد کوی چه دیومالی فعالیت په کار اچولودپاره دیوی اندازی مال په ورکولو ، یا دیوکار دسرته رسولو یا په اعتبار په داسی توگه سره شریک شی چه گته او خساره به یی ترمنخ دهفی موافقی په اساس چه ددوی ترمنخ شوی ، ویشل کیږی .

شرکت عبارت از عقد یست که بموجب آن دو یا زیاده از اشخاص تصهد مینماید ، تا در بکار انداختن يك فعالیت مالی به پرداخت مقدار مال یا انجام عمل یا اعتبار طوری سهیم شو ند که مفادو خساره به اساس موافقه که بین آنهاصورت گرفته ، توزیع شود .

ماده ۱۲۱۷

ماده ۱۲۱۷-

شرکت عام له دی چه دمال په ورکولو یا دکار په ترسره کولویاپه اعتبار وی ، په دوه ډوله دی :
دمفاضی شرکت اودعنان شرکت .

شرکت خواه به اعطای مال باشد یا انجام عمل یا اعتبار دونوع است :

ماده ۱۲۱۸

ماده ۱۲۱۸-

دمفاوضی شرکت هغه دی چه شریکان په تصرف ، پانگی ، گتی او خساری کینی سره مساوی وی .

شرکت مفاوضه آنست که شرکاء درتصرف ، سرمایه ، مفادو خساره باهم مساوی باشند .

ماده ۱۲۱۹

ماده ۱۲۱۹-

دعنان شرکت هغه دی چه شریکان داسی موافقه وکی چه په تصرف ،

شرکت عنان آن است که شرکا در آن طوری موافقه نمایند که در

یا پانگی یا گتی یا خساری کبسی به سره توپیر لری .

۱۲۲۰- ماده

تصرف یاسر مایه ، مفاد یا خساره باهم متفاوت باشند .

۱۲۲۰- ماده

به اعتبار شرکت هغه دی چه به هفی کبسی دوه یا زیات اشخاص دااعتبار په اساس دمال په اخستلو دنسیه په صورت په داسی توگه موافقه وکی چه مال به خرخوی او هریو به دیوی ټاکلی حصی څخه مسئول وی، په گټه او خساره کبسی به شریک وی .

۱۲۲۱- ماده

شرکت به اعتبار ، آن است که در آن دو یا زیاده اشخاص ، به اساس اعتبار ، به خرید مال بصورت نسیه طوری موافقه نمایند که مال رافروخته هر یک از حصه معین آن مسؤل بوده در مفاد و خساره سپیم باشند .

۱۲۲۱- ماده

(۱) شرکت دتشکیلیدو سره سم حکمی شخصیت گټل کبزی خو په دی شرط چه ثبت او خپورشوی وی. شرکت نه شی کولی چه دثبتیدو او خپریدو ترمخه په نورو اشخاصو تمسک وکی مگر نور اشخاص به دی شخصیت بی له خپریدو تمسک کولی شی .

(۱) شرکت بمجرد تشکییل، شخصیت حکمی تلقی میشود مشروط بر اینکه ، به ثبت و نشر رسیده باشد. شرکت نمیتواند قبل از ثبت و نشر ، به اشخاص ثالث تمسک نماید و لی اشخاص ثالث به این شخصیت بدون نشر تمسک کرده میتوانند .

(۲) تجارتی شرکتونه د تجارت دقانون دحکمونو تابع دی .

(۲) شرکت های تجارتی تابع احکام قانون تجارت میباشد .

دوهم مبحث - دشرکت

مبحث دوم - اوگان

عمومی رکنونه

عمومی شرکت

۱۲۲۲- ماده

۱۲۲۲- ماده

دشرکت عقد باید چه لیکلی وی دهفی په غیر اعتبار نه لری. همدارنگه په عقد کبسی وارد شوی تعدیل ترڅو چه دعقد شکل نه وی

عقد شرکت باید تحریری باشد در غیر آن اعتبار ندارد . همچنان تعدیل وارده در عقد تا زمانیکه شکل عقد تکمیل نشده باشد باطل

پوره شوی باطل گنل کیری، شریکان نه شی کولی چه په دی باطلیدلو په بل چا تمسک وکی ، همدارنگه دا باطلیدل د شریکانو تر منځ د اعتبار وړنه دی مگر دهغی نیتی څخه چه شریک د باطلیدلو د حکم غوښتنه کړی وی .

ماده ۱۲۲۳-

د حصو توپیر جواز لری ، حصه د مال ملکیت یا دهغی یواځی گټه کیدای شی .

ماده ۱۲۲۴-

د شریک حصه دهغه د نفوذ یا مالی اعتماد پوری نه شی منحصریدای .

ماده ۱۲۲۵-

که دیوه شریک سهم نقدی بیسی وی او هغه ورنه کی د استحقاق د نیتی څخه دهغی د قانونی گټوپه ورکولو بی له دی چه قضایی غوښتنه یا خبرتیا صورت موندلی وی ، مکلف دی. دخپل سهم دوروسته والی له امله د پیدای شوی خساری په ورکولو هم مکلف کیری .

ماده ۱۲۲۶-

که دیوه شریک سهمیه د ملکیت حق یا دکټی حق یا نور عینی حقوق وی د ضمان په پاره کښی ، د هلاک یا استحقاق یا دعیب د ظاهریدو په

شمرده می شود . شرکاء نمیتوانند بر این بطلان بالای شخص ثالث تمسک نمایند ، این بطلان بین شرکاء نیز مدار اعتبار نیست ، مگر از تاریخیکه شریک مطالبه حکم بطلان را نموده باشد .

ماده ۱۲۲۳-

تفاوت حصص مجاز است . حصه ملکیت مال یا مجرد منفعت آن شده میتواند .

ماده ۱۲۲۴-

حصه شریک به نفوذ یا اعتماد مالی وی منحصر شده نمیتواند .

ماده ۱۲۲۵-

هر گاه سهم یکی از شرکا پول نقد بوده و آنرا تادیه نکند از تاریخ استحقاق به پرداخت غایده قانونی آن، بدون اینکه مطالبه قضا یی و یا ابلاغ صورت گرفته باشد ، مکلف میباید جبران خسار و وارده ناشی از تاخیر پرداخت سهم نیز بر او تحمیل میشود .

ماده ۱۲۲۶-

هر گاه سهمیه شریک حق ملکیت یا حق منفعت یا سایر حقوق عینی دیگر باشد ، راجع به ضمان سهمیه در موارد هلاک یا استحقاق

یا ظهور عیب احکام بیع تطبیق می‌شود .

ماده ۱۲۲۷-

هر گاه سهمیه شریک صرف انتفاع از مال باشد ، احکام اجاره در آن تطبیق می‌گردد .

ماده ۱۲۲۸-

هر گاه سهم شریک عمل باشد به انجام خدماتیکه در عقد تعهد نموده و تقدیم حساب از آن مکلف می‌باشد .

ماده ۱۲۲۹-

سهمیه عمل به انجام عمل جبران می‌گردد . در این صورت شریک تنها از اعمال مربوط در شرکت مسؤل میباشد .

ماده ۱۲۳۰-

هر گاه سهمیه دین باشد تعهد شریک و قتی ایفا شناخته می‌شود که دین به موعد معین به شرکت پرداخته شده باشد . در صورت عدم پرداخت آن شریک علاوه بر مسؤلیت از عدم پرداخت سهمیه ، به تادیه جبران خسار از موعد تاخیر آن ، مکلف میباشد .

ماده ۱۲۳۱-

شخص فایده رابطنه که در عقد شرط گردید ، مستحق می‌گردد

موارد کبسی دبیعی حکمونسه تطبیقیری .

ماده ۱۲۲۷-

که دیو شریک سهمیه یواخی دمال خخه گته اخستل وی به هفی کبسی داجاری حکمونه تطبیقیری .

ماده ۱۲۲۸-

که دکوم شریک سهم کار کول وی دهفی خدمتونو په ترسره کولو چه په عقد کبسی ئی دهفی تعهد کری او دهفی خخه دحساب په ورکولو مکلف دی .

ماده ۱۲۲۹-

دکار کولو سهمیه دکار په کولو جیره کبیری ، په دی صورت کبسی شریک یواخی دشرکت پوری دمربوطو کارونو په کولو مسؤل دی .

ماده ۱۲۳۰-

که دیوه شریک سهمیه پوری نو تعهد ئی هغه وخت اداء کبیری چه پور په قاکلی مدی کبسی شرکت ته ورکول شوی وی ، که یی ورته کری نو شریک دسهمیی دنه ورکولو په مسؤلیت علاوه دمدی دتاخیر په نسبت دتعویض په ورکولو هم مکلف دی .

ماده ۱۲۳۱-

شخص دگتی په هفی طریقسی مستحق کبیری چه په عقد کبسی

شرط شوی ، عام له دی چه دکار کولو یا دمال په بدل کښی وی . اعم ازینکه در مقابل مال یا عمل باشد .

ماده - ۱۲۳۲

که دشرکت په عقد کښی په گټی او تاوان کښی دهر شریک حصه نه وی معلومه شوی دهر شریک دگټی برخه دهغوی دپانگو دسهمیو په تناسب ویشل کیری .

ماده - ۱۲۳۳

که په عقد کښی یواځی دشریکانو دگټی برخه ټاکل شوی وی نو دټاکلی گټی په اندازه دتاوان په وړلو کښی دااعتبار وړ گڼل کیری . همدارنگه که په عقد کښی دهر شریک تاوان ټاکل شوی وو دگټی دټاکلو په شکل دااعتبار وړ گڼل کیری .

ماده - ۱۲۳۴

که دشریکانو پانگه یو برابر وه ، سره دهغی هم دگټی په ویش کښی زیاتوالی جواز لری .

ماده - ۱۲۳۵

که دیوه شریک سهمیه په کار او عمل کښی منحصره وی نو دهغه دکار څخه دشرکت دگټی اخستلو تابع دی . که شریک په کار کولو علاوه نقدی بیسی یا بل شی ورکی نویوه حصه دکار کولو په بدل کښی

ماده ۱۲۳۲-

هر گاه در عقد شرکت حصه هر یک از شرکاء در مفاد و خساره معلوم نشده باشد ، سهمیه مفاد هر یک از شرکاء به تناسب سهمیه آنها از سرمایه توزیع می گردد .

ماده ۱۲۳۳-

هر گاه در عقد تنها به تعیین سهمیه مفاد شرکاء تصریح بعمل آمده باشد ، این تصریح به عین اندازه در تحمل خساره مدار اعتبار شناخته میشود . همچنان تصریح در عقد به تعیین خساره هر یک از شرکاء به عین شکل ، در باره مفاد مدار اعتبار میباشد .

ماده ۱۲۳۴-

با وجود مساوات در سرمایه ، شرط زیادت در توزیع مفاد مجاز است .

ماده ۱۲۳۵-

هر گاه سهمیه هر یک به کار و عمل منحصر باشد ، سهمیه او در مفاد و خساره تابع استفا ده شرکت از عمل او میباشد . در صورتیکه شریک علاوه از عمل ، پول نقد یا شی دیگری پیر دازد ، حصه ای

اویوه حصه دهغه شی په بدل کښی چه په کار کولو یی علاوه ور کړی، مستحق کښی .
 را در مقابل عمل وحصه دیگری را در مقابل آنچه که علاوه از عمل برداخته است مستحق می گردد .

ماده ۱۲۳۶-

ماده ۱۲۳۶-

(۱) که داسی موافقه وشی چه یو شریک دی په گته یا تاوان کښی شریک نه وی دشرکت عقد باطل گڼل کښی .
 (۱) هر گاه به عدم سهم گیری یکی از شرکاء در مفاد یا خساره موافقه صورت گیرد ، عقد شرکت باطل شناخته میشود .

(۲) کوم شریک چه بی دکار کولو په شرکت کښی سهم ونه لری دشریکانو په موافقه دتاوان دحصی شخه هغه وخت معافیدی شی چه دهغه دکار په بدل کښی اجوره نه وی ټاکل شوی .

ماده ۱۲۳۷-

ماده ۱۲۳۷-

داعتبار په شرکت کښی گته او تاوان دهغه مال په تناسب ویشل کښی، چه هر یوه شریک هغه دشرکت په حساب په نسیه اخستی او ضامن شوی ئی دی . په دی باره کښی بل رنگه موافقه صورت نه شی موندلی .
 در شرکت اعتبار ، مفاد و خساره، به تناسب مالی توزیع میگرد که هر یک از شرکاء آن را به حساب شرکت طور نسیه خرید و ضامن آن شده باشد . در این مورد موافقه طور دیگری صورت گرفته نمی تواند .

دویم مبحث - دشرکت اداره

مبحث سوم - اداره شرکت

ماده ۱۲۳۸-

ماده ۱۲۳۸-

شریکان یو دبل په مقابل کښی دامین صفت لری ، دشرکت مال دیوه شریک سره دامانت حکم لری، نو که مال دشریک دقصور یا تیری په غیر تلف شی ، ذکر شوی شریک دشرکاء در مقابل یکدیگر صفت امین را داشته و مال شرکت در نزد شریک حکم امانت را دارد .
 در صورتیکه مال بلو ن تقصیر یا تجاوز شریک تلف شود ، شریک

مذکور مسؤل شناخته نمی شود ،
امادر حال قصور یا تاجا وز مسؤل
شناخته می شود .

ماده ۱۲۳۹-

(۱) عقد شرکت متضمن طرز
اداره ، اسم یا اسماء هیئت مدیره
و حدود صلاحیت هر يك از اعضای
هیئت مذکور میباشد .
(۲) درج مطالب فوق با اساس
موافقه بعدی جواز دارد ، مشروط
براینکه شکل قانونی تعدیل در آن
رعایت شده باشد .

ماده ۱۲۴۰-

(۱) هر گاه یکی از شرکاء با اساس
تصریح خاص متن عقد شرکت ،
با داره شرکت موظف شود ، با اداره
شرکت و انجام اعمالیکه شنا مل
اهداف شرکت باشد ادامه مید هد
مشروط براینکه اعمال و تصرفات
وی عاری از غش باشد . عزل
چنین شریك تاز مان بقای شرکت
بدون مجوز قانونی و یا تعدیل
عقد شرکت جواز ندارد .
(۲) هر گاه انتخاب شریك
مذکور در هیئت مدیره با اساس
موافقه بعدی بعمل آمده باشد ،
رجوع در آن مثل رجوع در سایر
وکالت های عادی جواز دارد .

مسئول نه گنبل کیبری، مگر دقصور
او تیبری به حالت کنبی مسئول گنبل
کیبری .

ماده ۱۲۳۹-

(۱) دشرکت عقد متضمن دی
داداری طرز العمل نه ، دمدیره هیئت
نوم یا نو مونو ته او دذکر شوی
هیئت دهر غری دواک حدو دو ته .
(۲) دپورتیو مطلبو نو درجه ول
به وروستنی موافقه کنبی جواز
لری خو به دی شرط چه دتعدیل
دقانونی شکل مراعت به کنبی شوی
وی .

ماده ۱۲۴۰-

(۱) که کوم یو شریك دشرکت
دعقد دخاصی تصریح به اساس
دشرکت به اداری موظف شی نو
دشرکت اداری او هغه کارونو ته به
دوام ورکوی چه دشرکت به هدفونو
کنبی شامل دی ، خو به دی شرط
چه دهغه کارونه او تصرفونه دغش
خخه خالی وی، د داسی شریك
عزلول دشرکت ددوام تر وخته بی
دقانونی اجازی یا دشرکت دعقد
دتعدیل خخه جواز نه لری .
(۲) که دذکرشوی شریك انتخاب
به مدیره هیئت کنبی دوروسته
موافقی به اساس صورت موندلی وی
دنورو عادی وکالتونه به شان به هفی
کنبی رجوع کول جواز لری .

۱۲۴۱- ماده

که خو متعدد اشخاص بی‌دووظیفی دټاکلو او دواړو دجلا والی څخه دشرکت داداری په کارونو مقررشی، نو هریو کولی شی چه په ځانگړی توگه اداری کارونه وکي مگر هریو مقرر شوی دکار دکولو ترمنځه په هغی کښی دااعتراض حق لری، دا اعتراض دمقرر شوو غړو درایسو داکثریت په اساس ردیدلی شی، که ددوی ترمنځ رای مساوی وی نو دټولو شریکانو درایو اکثریت ته رجوع کیری .

۱۲۴۱- ماده

هر گاه اشخاص متعدد ی بدون تعیین وظیفه و تفکیک صلاحیت با مور اداره شرکت گماشته شوند، هر کدام می توانند بصورت مستقل به امور اداری بپردازند. مگر هر یک از شرکاء گماشته شده، قبل از انجام عمل، حق اعتراض را بر آن دارند. این اعتراض با اساس اکثریت آراء اعضای گماشته شده رد شده میتواند. در صورت تساوی آراء برای اکثریت تمامی شرکاء مراجعه میشود.

۱۲۴۲- ماده

که داسی موافقه شوی وی چه تصویبونه دی دمديره هیئت داکثرو رایو په موافقه صورت و مومی دهغی مخالفت جواز نه لری مگر په هغه صورت کښی چه مخالفت دداسی یو عاجل کار دسرته رسولو دپاره وی چه که هغه دلاسه لار شی نو شرکت ته داسی لوی تاوان رسیری چه جبیره کولی نی نه شی .

۱۲۴۲- ماده

هر گاه در عقد موافقه بعمل آمده باشد که تصاویر به موافقه اکثریت آرای اعضای هیئت مدیره صورت گیرد، مخالفت از آن جواز ندارد. مگر در صورتیکه مخالفت بمنظور انجام کار عاجلی باشد که به اثر فوت آن خساره بزرگی به شرکت عاید گردد که آنرا جبران کرده نتواند.

۱۲۴۳- ماده

که دتصویبو نو صا دریدل په اکثریت ټاکل شوی وی نو دهغی څخه مقصد داراو دعدد اکثریت دی، مگر داچه موافقه دهغی په خلاف شوی وی .

۱۲۴۳- ماده

هر گاه اصلداتصاویر باکثریت تعیین شده باشد منظور نظر از آن اکثریت در عدد آراء میباید شد، مگر اینکه موافقه به خلاف آن صورت گرفته باشد.

۱۲۴۴- ماده

دمديره هيئت به غير نـسور شريكان به ادارى چارو كنبسى دمداخلى حق نه لرى ، مگر كولى شى چه دشركت ددفترونو او سندونو خخه پخپله معلومات حاصل كى ، كومه موافقه چه دهفى به خلاف وى باطله گنل كيزى .

خلوروم مبحث - دشركت اثرونه

۱۲۴۵- ماده

(۱) شريك بايد دهر هغه فعاليت خخه چه دشركت په ضرر وى يا دشركت دتاسيس دهد فونو مخالف وى شان وژغورى .

(۲) شريك مكلف دى چه دشركت دنبيگنو په تدبير كنبسى داسى توجه وكى لكه چه نى پخپلو شخصى نبيگنو كنبسى كوى مگر داچه داجورى په بدل كنبسى دادارى كارونو دپاره موظف شوى وى ، په دى صورت كنبسى نه شى كولى چه ديوه عادى شخص خخه كمه توجه وكى .

۱۲۴۶- ماده

(۱) كه شريك مال يا پيسى دشركت خخه واخلى يانى دحجز لاندى راوړى دهفى دگتوبه وركولو داخستلو يا دحجز دنيتى خخه بسى

۱۲۴۴- ماده

شركاء غير از هيئت مد يـره حق مداخله را در امور اداره نداشته مگر مى توانند از دفاتر و اسناد شركت شخصا معلومات حاصل نمايد . موافقه كه مخالف آن باشد باطل پنداشته ميشود .

مبحث چهارم - آثار شركت

۱۲۴۵- ماده

(۱) شريك بايد از هر فعاليتيكه بضرر شركت و يا مخالف اهداف تاسيس شركت باشد ، خود دارى نمايد .

(۲) شريك مكلف است در تدابير مصالح شركت طورى بذل توجه نمايد كه در مصالح شخصى خود مبذول ميدارد ، مگر اينكه به مقابل اجرت برآى امور اداره . گماشته شده باشد . در اين صورت نى تواند كمتر از يك شخص عادى توجه بخرج دهد .

۱۲۴۶- ماده

(۱) هر گاه شريك مال يا مبلفى را از شركت اخذ يا آن را تحت حجز در آورد ، به پرداخت مفاد آن از تاريخ اخذ يا حجز ، بسون

دقضائی غوښتنی یا خبرتیا څخه مکلف دی ، دايجاب په صورت کښی دتکمیلی تعویض په ورکولو هم مکلف کیږی .

(۲) که شریک دشرکت سره دخپل یوی اندازی مال په ورکولو سره مرسته وکی یا په ښه نیست دشرکت دښیکڼو دپاره گټور مصرفونه وکی ، نو کولی شی چه دذکر شوو پیسو گټی دور کولو دنیټی څخه دشرکت څخه واخلي .

۱۲۴۷- ماده

(۱) که دشرکت مالونه دهغی پورونه نه پوره کوی نو شریکان مکلف دی چه دخپلی حصی دتناسب په اندازی دشرکت په تاوان کښی دخپل شخصی مال څخه پور اداءکی مگر داچه دشریکانو په موافقه کوم بل تناسب تثبیت شوی وی . دشریکانو دا موافقه چه دشرکت دپورونو مسئولیت نه لری ، اعتبار نه لری .

(۲) دشرکت پور ور کوونکی کولی شی چه دهریوه شریک څخه په شرکت کښی دهغه دگټی دحصی په اندازه دپور غوښتنه وکی .

۱۲۴۸- ماده

(۱) شریکان دهغه څه په باره کښی چه دشرکت دپورونو څخه

مطالبه قضا یی یا اخطار ، مکلف میبا شد . در صورت ایجاب به تادیه جبران خساره تکمیلی نیز مکلف میشود .

(۲) اگر شریک مقداری از مال خویش را به شرکت مساعدت یا برای مصالح شرکت مصادف نافع را به حسن نیت انجام دهد می تواند فایده مبالغ مذکور را از تاریخ پرداخت به بعد از شرکت اخذ نماید .

۱۲۴۷- ماده

(۱) هر گاه اموال شرکت دیون آنرا تکافو نکند شرکاء مکلف اند متناسب به مقدار حصه خویش در خساره شرکت از مال شخصی خود دین را تادیه نمایند ، مگر اینکه تناسب دیگری به موافقه شرکاء تثبیت شده باشد . موافقه شرکاء مبنی به عدم مسؤلیت آنها از دیون شرکت اعتبار ندارد .

(۲) داتنین شرکت میتوانند هریک از شرکاء را به قدر حصه آن در مفاد شرکت مورد مطالبه قرار دهند .

۱۲۴۸- ماده

(۱) شرکاء در مورد آنچه که از دیون شرکت به ذمت آنها لازم

گريد . به صفت متضا من تلقى
نمی گردند ، مگر اینکه بخلاف آن
موافقه صورت گرفته باشد .

(۲) در صورت افلاس یکی از
شرکاء حصه دين اوبالای سا یر
شرکاء ، متناسب به مقدار حصه
هریک در خسار ، توزیع می
گردد .

ماده ۱۲۴۹-

هر گاه بالای یکی از شرکاء
دیون شخصی باشد ، داینین مذکور
نمیتوانند در حال بقای شرکاء
حق خود را از حصه مدیون از
سر مایه شرکاء مطالبه نمایند .
مگر از حصه مفادمدیون چنین مطالبه
رانموده میتوانند . در صورت
تصفیه شرکاء حصه مدیون را از
سر مایه نیز در حالیکه موعد دين
به سر رسیده باشد مطالبه کرده
میتوانند .

با آنهم قبل از تصفیه شرکاء
داینین حق دارند حجز احتیاطی را
بر حصه مدیون خویش از شرکاء
تقاضا نمایند .

مبحث پنجم - انحلال شرکاء

ماده ۱۲۵۰-

شرکاء در یکی از حالات ذیل
منحل میشوند :

دوی به ذمی لازمشوی دیمتضامن
به صفت نه بیژندل کپیری ، مگر
داچه دهفی به خلاف موافقه شوی
وی .

(۲) به هغه صورت کبسی چه یو
شریک مفلس شی دهغه دپورحصه
به نورو شریکانو باندی په تاوان
کی دهریوه دحصی دتناسب په
اندازی توزیع کپیری .

ماده ۱۲۴۹-

که به یوه شریک شخصی پورونه
وی، دهغه پور ورکونکی نه شی
کولی ترخو چه شرکاء دوام لری
خپل حق دپور وری دحصی څخه
دشرکاء دپانگی څخه وغواړی، مگر
دپور وری دحصی دگټو څخه دارنگه
غوښتنه کولی شی . دشرکاء
دتصفیه په صورت کبسی دپور وری
دحصی دشرکاء دپانگی څخه هم
غوښتنه کولی شی خو په دی شرط
چه دپور ددعاء کولو مده پوره شوی
وی ، سره ددی هم دشرکاء دتصفیه
څخه ترمخه پور ورکونکی حق لری
چه دشرکاء څخه وغواړی دهغو ی
دپور وری په حصی احتیاطی حجز
قایم کی .

پنجم مبحث - دشرکاء انحلال

ماده ۱۲۵۰-

شرکاء به یوه لاندنی حالتونکی
منحل کپیری :

- ۱- دتا کلی مدی تیریدل .
- ۲- دهفی کار ترسره کیدل چه شرکت دهفی دپاره تاسیس شوی .
- ۳- دشرکت دتولی پانکی یا دزیاتی اندازی تلفیدل په داسی توگه چه دهفی په دوام کبسی گپه متصوره نه وی .
- ۴- دیوه شریک مړینه یا پرهغه دحجر واقع کیدل یا دهغه دافلاس تثبیتیدل .
- ۵- که دشرکت دفعالیت مده نه وی تحدید شوی نو دشرکت خخه دیوه شریک وتل خو په دی شرط چه دخپلی ارادی خخه یی دشرکت خخه دوتلو په باره کبسی دری میاشتی تر مخه نورو شریکانو ته خیر ورگری وی دهفی په غیر دهغه وتل په غش بنادی او پایه نامناسب وخت کبسی گنل کیږی، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی .
- ۶- په منحلیدلو باندي دشریکانو موافقه .
- ۷- په منحلیدلو باندي دمحکمی حکم .

۱۳۵۱- ماده

ماده ۱۳۵۱-

- (۱) که شریکان داسی موافقه وکی که کوم یو شریک مړ شونو شرکت دی دهغه دوارگانو سره که شه هم قاصروی دوام پیدا کی نو دا موافقه جواز لری .
- (۱) موافقه شر کاء مبنی براینکه بعد از مرگ یکی از شرکاء شرکت باورثه اوگر چه قاصر باشند استمرار یابد جواز دارد .

(۲) که شریکانو موافقه و کسره چه که کوم شریک می شو یا پری حجر واقع شو یا بی افلاس ثبت شو او یا دشرکت خخه ووتلو . شرکت دی دنورو شریکانو ترمنخ باقی پاتی وی، نو دا موافقه جواز لری . په دی صورت کبسی ذکر شوی شریک او دهغه وارثان بی دخپل مال دحصی خخه چه په شرکت کبسی بی لری چه دحادثی دورخی دقیمت په تناسب سنجول کبیری بل کوم حق نه لری، دا اندازه مال ورته نقدورکول کبیری، دنورو حقوقو خخه چه وروسته پیدا کبیری استفاده نه شی گولی مگر دهغی اجرا آتو دنتیجو خخه گته اخستی شی چه دهغه دوتلودحادثی ترمنخ شوی وی .

ماده ۱۲۵۲ -

(۱) که دشرکت تا کلی مده پای ته ورسبیری یا هغه کارونه چه شرکت دهغی دپاره تاسیس شوی ترسره شی خو سره ددی هم شریکان داسی نوعه کارونو ته اقدام وکی چه شرکت دهغی دپاره تاسیس شوی ، نو عقد په عین شرطونو کال په کال دوام پیدا کوی .

(۲) دیوه شریک پور ور کورنکی گولی شی چه دپورتنی فقری په دوام اعتراض وکی او دشرکت مرتب

(۲) همچنان موافقه بر اینکسه در صورت مرگ، و قوع حجر یا ثبت افلاس یا خروج یکی از شرکاء ، شرکت بین سایر شرکاء باقی بماند، جواز داشته . درین صورت شریک مذکور و ورثه او حق دیگری جز حصه خود از مال شرکت که به تناسب قیمت روز و قوع حادثه سنجش میشود ندارد . این مقدار نقدا به او پرداخته شده از سایر حقوقیکه بعدا بوجود می آید بر خور دار شده نمیتواند ، مگر به اندازه آنچه که از نتیجه اجرا آت قبل از حادثه خروج وی باشد .

ماده ۱۲۵۲ -

(۱) هر گاه مدت معینه شرکت بپایان رسد یا اعمالی که شرکت به منظور پیشبرد آن تاسیس یافته خاتمه یابد ، مگر با آن هم شرکاء به آن نوع اعمالی اقدام نمایند که شرکت بمنظور آن تاسیس گردیده ، عقد به عین شرایط سال به سال امتداد می یابد .

(۲) داینین یکی از شرکاء میتواند ، علیه امتداد فقره فوق اعتراض نموده آلتلر مرتبه شرکت

آثار دهفی شريك به حصه کنبی متوقف کی .

ماده ۱۲۰۳-

را در حصه همان شريك متوقف سازند .

ماده ۱۲۰۳-

محکمه کولی شی چه دیوه شريك دغوبنتنی به اساس دبل شريك دتمهداتو دنه اداء کولو له امله یا په بل کوم علت دینکاره کړه شوو دلیلونو دمقولیت په کتنه ، دشرکت په منحلیدلو حکم صادر کی ، هره نوعه موافقه چه دهفی په خلافوشی اعتبار نه لری .

ماده ۱۲۰۴-

محکمه می تواند به اساس تقاضای یکی از شرکاء نسبت عدم ایفای تعهدات شريك یا هر علت دیگری بملاحظه معقولیت دلایل ارائه شده به انحلال شرکت حکم صادر نماید . هر نوع موافقه که بخلاف آن صورت گیرد اعتبار ندارد .

ماده ۱۲۰۴-

(۱) هر شريك کولی شی دمحکمی خخه دهغه شريك دایستلو غوبنتنه وکی چه تصرفونه نی دشرکت منحلیدو ته منجر کیژی یا دهفی په تمدید داعتراض کولو باعث گرخی او ورسره دی شرکت پخپل حال پاتی شی .

(۱) هر شريك می تواند اخراج شریکی را که تصرفات وی منجر بانحلال شرکت یا باعث اعتراض برتمدید آن گردد ، از محکمه تقاضا کند ، طوریکه شرکت بین سایر شرکاء بحال خود باقی بماند .

(۲) همدارنگه که دشرکت دفعالیت مده محدود وی هر شريك کولی شی چه دخپلوايستلو غوبنتنه په مقولو دلیلونو باندی متکی دمحکمی خخه وغوازی ، په دی صورت کنبی شرکت منحل کیژی ، مگر داچه نور شریکان دهفی په دوام موافقه وکی .

(۲) همچنان در حالیکه مدت فعالیت شرکت محدود باشد هر شريك می تواند اخراج خود را متکی بدلائل معقول از محکمه مطالبه کند . ددین صورت شرکت منحل می شود ، مگر اینکه سایر شرکاء با استمرار آن موافقه نمایند .

شپږم مبحث - دشرکت

تصفیه او تقسیم

ماده - ۱۲۵۵

دشرکت دمالونو تصفیه او تقسیم دهغه شرطونو سره سم صورت نیسی چه په عقد کښی ذکر شوی، اوکه په عقد کښی نه وو ذکر شوی دلاندنیو موادو حکمونه مراعت کیری:

ماده - ۱۲۵۶

دمدییره هیئت صلاحیت دشرکت دمنحلیدو سره یو ځای دمیښخه څی، مگر دشرکت شخصیت دیوی لازمی مدی پوری دتصفی او دتصفی دپای ته رسولو دپاره دوام کوی .

ماده - ۱۲۵۷

(۱) تصفیه دټولو شریکانو یا دیوه شخص یا څو اشخاصو په وسیلی چه درایو په اکثریت ټاکل کیری ، صورت مومی .

(۲) که شریکان درایو په اکثریت شخص یا اشخاص ونه ټاکي، نو دیوه شریک په غوښتنه دمحکمې له خوا ټاکل کیدای شی .

(۳) دشرکت دباطلیدلو په حالت کښی محکمه به تصفیه کوونکسی شخص یا اشخاص ، دواک حدود او دتصفی طرز العمل ، دعلاقی لرونکو اشخاصو دغوښتنی په اساس ټاکي .

مبحث ششم - تصفیه و تقسیم

شرکت

ماده - ۱۲۵۵

تصفیه و تقسیم اموال شرکت مطابق شرایط پیش بینی شده عقد صورت میگیرد . در صورتیکه در عقد از آن تذکر نرفته باشد، احکام مواد ذیل در آن رعا یست می شود :

ماده - ۱۲۵۶

صلاحیت هیئت مدیره بمجرد انحلال شرکت از بین میرود مگر شخصیت شرکت تا مدت لازم برای تصفیه و انتهای تصفیه ادا مه می یابد .

ماده - ۱۲۵۷

(۱) تصفیه توسط تمامی شرکاء یا شخص و یا اشخا صیکه به اکثریت آراء شرکاء تعیین میگردد صورت می گیرد .

(۲) اگر شرکاء برای تصفیه شخص یا اشخا ص رابه اکثریت آراء تعیین نکند به اساس تقاضای یکی از شرکاء از طرف محکمه تعیین شده میتواند .

(۳) در حال بطلان شرکت ، محکمه شخص تصفیه کنند ، حدود صلاحیت و طرز تصفیه را بنابر مطالبه اشخا ص ذی علاقه تعیین مینماید .

(۴) دتصفیه کوونکی دټاکلو تر وخته مدیره هیئت نسبت نوروته دتصفیه دهیئت حکم لری .

ماده ۱۲۵۸-

(۱) تصفیه کوونکی نه شی کولی چه په شرکت کښی نوو کارونو ته اقدام وکی ، مگر دا چه ذکر شوی کارونه دپخوانیو کارونو دپوره والی دضروریاتو څخه وی .

(۲) تصفیه کوونکی کولی شی په دشرکت مالونه عام له دی چه عقاوری اوکه منقول دمزایدی په توگه یایی بی له هغی څرخ کی ، مگر دا چه دهغه واك دټاکل کیدو په وخت کښی مقید شوی وی .

ماده ۱۲۵۹-

(۱) د شرکت مالونه دمعجلو پورونو دورکولو اودمؤجلو پورونو او دمتنازع فیه پورونو دوضع کیدو وروسته او دهغی مصرفونو او اوقرضونو داداء کولو وروسته چه دیوه شریک له خوا دشرکت دښیگڼو دپاره دسره شوی دی ، دټولو شریکانو ترمنځ تقسیمیری .

(۲) هر شریک ته دهغه دسهم دقیمت معادل چه دشرکت په پانگه کښی یی لری د عقد سره سهم تخصیص ور کول کیری ، که په عقد کښی دسهم قیمت نه وی

(۴) تاز مان تعیین تصفیه کښنده ، هیئت مدیره به نسبت دیگران حکم هیئت تصفیه رادارد .

ماده ۱۲۵۸-

(۱) تصفیه کښنده نمی تواند بیا اعمال جدیدی در شرکت مبادرت ورزد ، مگر اینکه عمل مذکور از ضروریات اكمال اعمال سابقه باشد .

(۲) تصفیه کښنده می تواند ، مال شرکت را عقالر باشد یا منقول ، بصورت مزاید ، یا غیر آن بفروش برساند ، مگر اینکه صلا حیست اوحین تعیین مقید شده باشد .

ماده ۱۲۵۹-

(۱) اموال شرکت بعد از پرداخت دیون معجل و وضع دیون مؤجل و دیون متنازع فیه و بعد از تا دیه مصارف و قروضیکه توسط یکی از شرکاء به مصلحت شرکت انجام شده بین تمام شرکاء تقسیم می شود .

(۲) بهر یک از شرکاء مبلغ معادل قیمت سهم او در سرمایه شرکت مطابق عقد تخصیص داده میشود در حالیکه قیمت سهم در عقد توضیح نشده باشد . قیمت

آن از وقت تسلیمی معادل میگرد
مگر اینکه سهم شریک منحصر
بانجام عمل یا تقدیم یک شی جهت
منفعت شرکت یا مجرد انتفاع
باشد .

(۳) اگر چیزی از مال باقی بماند
متناسب به حصه هر یک در ربح
بین شرکاء تقسیم می شود .

(۴) در صورت تیکه مال باقی
مانده شرکت بعد از وضع مبالغ
فقره اول این ماده حصص شرکاء
را اتکافو نکند خسار . حسب
موافقه شرکاء در توزیع خسار .
سنجش میشود .

ماده ۱۲۶۰-

در مورد تقسیم مال شرکت ها
احکام متعلق به تقسیم مال مشاع
رعایت می شود .

قسمت دوم

شرکتهای مختلفه

مبحث اول- شرکت مضاربت

ماده ۱۲۶۱-

مضاربت، شرکتیست بین دو شخص
که یکی به پرداخت سرمایه و دیگری
که مضارب نامیده میشود ، بانجام
عملی در آن سهم میگیرد .

توضیح شوی، نو قیمت دستلیمیدو
له وخته معادله کپری مگر داجه
دشریک سهم دکار په سرته رسولو
منحصروی یا دشركت دگتی دپاره
دیو شی په وركولو پوری یا یواخی
دگتی اخستلو دپاره منحصر وی .

(۳) که دمال خخه یوشی پاتی
شی دهر یوه دربحی په تناسب
دشریکانو ترمنخ تقسیمیری .

(۴) په هغه صورت کنبی چه
دشرکت پاتی مال ددی مادی دلهری
فقری دیسو دوضع کیدووروسته
دشریکانو حصی پوره نه کی نو
تاوان به دشریکانو دموافقی په
اساس دتاوان په ویشلو کنبی
سنجول کپری .

۱۲۶۰- ماده

دشرکتو نو دمالونو دتقسیم په
باره کنبی دشریک مال دتقسیمولو
پوری مربوط حکمونه تطبیقیری .

دو هم قسمت

مختلف شرکتونه

لهری مبحث- مضاربت شرکت

۱۲۶۱- ماده

مضاربت ددوه اشخاصو ترمنخ
دداسی شرکت خخه عبارت دی چه
یو دسرمایی په وركولو اوبل چه
دمضارب په نامه یادپیری دکار په
کولو په هغی کنبی سهم لری .

۱۲۶۲- ماده

دبانگی به خاوند کنبی دوکیل نیولو اهلیت او په مضارب کنبی دوکالت اهلیت په مضاربت کنبی شرط دی .

۱۲۶۲- ماده

داشتن اهلیت توکیل صاحب سرمایه و اهلیت وکالت مضارب در مضاربت شرط است .

۱۲۶۳- ماده

پانگه باید چه نقدی پیسی او معلومی وی او مضارب ته تسلیم کړی شی، کوم پور چه دجا په غاړه وی پانگه کیدای نه شی .

۱۲۶۳- ماده

سرمایه باید پول نقد و معلوم بوده، به مضارب تسلیم گردد دینیکه پر ذمه شخص است، سرمایه شده نمیتواند .

۱۲۶۴- ماده

باید چه ددواړو خواوو دکټی اندازه دیو شریک جزء په صورت وټاکل شی. که گټه نه وه ټاکل شوی نو په نیمائی توگه ویشل کيږی .

۱۲۶۴- ماده

اندازه مفاد هر یک از طرفین باید بصورت جزء مشاع تعیین گردد . در صورت عدم تعیین مفاد، طور مناصفه تقسیم می شود .

۱۲۶۵- ماده

دمضاربت شرکت دکمی شخصیت لرونکی کیدای نه شی .

۱۲۶۵- ماده

شرکت مضاربت حایز شخصیت حکمی شده نمیتواند .

۱۲۶۶- ماده

مضاربت به یا مطلق وی اویابه مقید.

۱۲۶۶- ماده

مضاربت مطلق ویاً مقیدمی باشد.

۱۲۶۷- ماده

(۱) مطلق مضاربت هغه دی چه دزمانی، خای او معاملی پوری مقید نه وی، او اخستونکی اوخرخونکی په کنبی نه وی ټاکل شوی .

۱۲۶۷- ماده

(۱) مضاربت مطلق آنست که بزمان، مکان ونوع معامله مقید نبوده، بایع و مشتری در آن تعیین نشده باشند .

(۲) مقید مضاربت هغه دی چه دپورتنی فقری په یو قید مقیدشوی وی .

۱۲۶۸- ماده

مضارب دامین او پانگه ورسره دامانت حیثیت لری، مگر دپانگی په تصرفونو کښی دپانگی دخاوند وکیل گڼل کیږی او په گټه کښی شریک دی .

۱۲۶۹- ماده

(۱) په مطلق مضاربت کښی دمضارب خرخول ، اخستل او وکیل نیول جواز لری ، مضارب کولی شی لکه چه په تجارت کښی عرفوی په نقدو پیسو یا په نسبه معامله وکي .

(۲) دحوالی قبول ، دمضاربت دمال په ودیعت ایښودل ، گروو اخستل یا په گرووی ور کول نی دمضارب له خوا ، همدارنگه په اجاری ور کول، او دمعاملی په منظور دمضاربت دمال نقلول هرڅای ته چه وی دمضارب له خوا جواز لری، مضارب نه شی کولی چه یو مال په فاحش غبن واخلی او که یی داکار وکه نو اخستل شوی مال دمضارب په حساب محاسبه کیږی .

۱۲۷۰- ماده

په مطلق مضاربت کښی مضارب نه شی کولی دمضاربت مال دخپل

(۲) مضاربت مقید ، آنست که بیکی از قیود متذکره فقره فوق ، مقید شده باشد .

۱۲۶۸- ماده

مضارب حیثیت امین وسرمایه نزد او حیثیت امانت را دارد. اما در تصرفات سرمایه وکیل صاحب سرمایه پنداشته شده ودر مفاد شریک میباشد .

۱۲۶۹- ماده

(۱) در مضاربت مطلق، بیع ، شرا ، وتوکیل مضارب مجاز است مضارب می تواند بصورت نقد یا نسبه ایکه در تجارت متعارف باشد معامله نماید .

(۲) قبول حواله ، امانت گذاشتن مال مضاربت ، گرو گرفتن یا گرو گذاشتن آن ازطرف مضارب همچنان اجازه دادن و انتقال مال مضاربت بمنظور معامله بهر جائیکه باشد ازطرف مضارب جواز دارد، مضارب نمیتواند مالی را به غبن فاحش بخود، در غیر آن مال خریده شده بحساب مضارب، محاسبه میشود .

۱۲۷۰- ماده

در مضاربت مطلق ، مضارب نمیتواند مال مضاربت را با مال

مال سره خلط یا بی بل چاته به مضاربت ورکی، مگر دا چه ترمخه ورته اجازه ورکول شوی وی. همدارنگه مضارب نه شی کولی چه بی دپانگی داخوند دصریحی داجازی خخه دپانگی داندازی خخه زیات قرض واخلي .

۱۲۷۱- ماده

ماده ۱۲۷۱-

خود خلط یا آنرا به شخص دیگری به مضاربت دهد، مگر اینکه قبلا باو اجازه داده شده باشد. همچنان مضارب نمیتواند بدون اجازه صریح صاحب سرمایه، بیشتر از مقدار سرمایه، قرض بگیرد.

در مضاربت مقید، مضارب مکلف است شروطی را که صاحب سرمایه وضع نموده رعایت نماید، در صورت تخلف غاصب پنداشته شده از مال تلف شده، مسئول و بتادیه مفاد خساره و تعویض مکلف می باشد.

ماده ۱۲۷۲-

در صورت بطلان مضاربت، مفاد به صاحب سرمایه تعلق گرفته مضارب اجر مثل را مستحق میشود، مشروط بر اینکه اجر مثل از اجوره تعیین شده تجاوز نکند. درحالیکه مفاد موجود نباشد، مضارب مستحق اجوره شناخته نمی شود.

ماده ۱۲۷۳-

هرگاه مضارب مال مضاربت رادر احوال مجاز با مال خود خلط نماید. مفاد، متناسب به حصص هر یک از سرمایه تقسیم میشود، مفاد مال مضارب بخودش تعلق گرفته، مفاد

به مقید مضاربت کبسی مضارب مکلف دی دهفی شرطونو مراعت ورکی چه دپانگی داخوند وضع کړی دی. که نی ورخخه مخالفت وکړونو غصبونکی گهل کپړی، دتلف شوی مال مسئول اودتعووض په ورکولو مکلف دی.

۱۲۷۲- ماده

که مضاربت باطل شو نو گته دپانگی داخوند پوری تعلق نیسی او مضارب دمثل داجوری مستحق دی، خوپه دی شرط چه دمثل اجوره دتاکل شوی اجوری خخه زیاته نه شی. که گته موجوده نه وه نو مضارب داجوری حق نه لری.

۱۲۷۳- ماده

که مضارب په جایزو حالونوکبسی دمضاربت مال دخپل مال سره خلط کی نوگته دهریو دپانگی دحصی په تناسب ویشله کپړی، دمضارب دمال گته پخپله دمضارب پوری

سرمایه مضاربت مطابق شرایطیکه در عقد به آن موافقه شده، بیسبب صاحب سرمایه و مضارب توزیع می شود.

ماده ۱۲۷۴-

هرگاه مضارب مالی را بیشتر از مقدار سرمایه با اجازه صاحب آن به نسبه بگیرد، بین شان شرکت به اعتبار تلقی میشود.

ماده ۱۲۷۵-

هریک از مضارب و صاحب سرمایه باید در مفاد شریک باشند، در صورتیکه شرط گذاشته شده باشد که تمام مفاد به مضارب تعلق گیرد عقد قرض، و اگر شرط گذاشته شده باشد که تمام مفاد به صاحب سرمایه تعلق یابد، مضارب بحیث معامله دار، در مقابل اجرت مثل شناخته میشود.

ماده ۱۲۷۶-

خساره را تنها صاحب سرمایه متحمل میشود. مگر اینکه مضارب از اشتراك در آن ضمانت کرده باشد.

تعلق نیسی، او دمضاربت دبانگی گته دهفی شرطونو سرهسم چه په عقد کنبی پری موافقه شوی دبانگی دخواند او دمضارب ترمنخ ویشله کیری.

ماده ۱۲۷۴-

که مضارب دبانگی دخواند په اجازی دبانگی داندازی خخه زیاته اندازه مال په نسبه واخلی نوداکار دهغوی ترمنخ داعتبار شرکت گنل کیری.

ماده ۱۲۷۵-

باید چه مضارب او دبانگی خاوند دواړه په گته کنبی شریک وی. که داسی شرط ایښودل شوی وی چه ټوله گته دی دمضارب وی دا عقد قرض گنل کیری او که داسی شرط ایښودل شوی وی چه ټوله گته دی دبانگی دخواند وی نو مضارب دمعامله لرونکی په حیث دمثل اجوری په بدل کنبی پیژندل کیری.

ماده ۱۲۷۶-

تاوان یواخی دبانگی دخواند په غاړه دی، مگر دا چه مضارب په هفی کنبی دگهون ضمانت کری وی.

۱۲۷۷- ماده

که دمضاربت یوخه اندازه مال تلف شی نو دخالصی گتی خخه جییره کیزی . که تلف شوی اندازه دگتی خخه زیاته وه نو مضارب یی مسئول نه دی .

۱۲۷۷- ماده

هرگاه مقداری ا زمال مضاربت تلف شود از مفاد حاصله جبران میگردد . در صورتیکه مقدار تلف شده متجاوز از مفاد باشد مضارب مسئول آن نمی باشد .

۱۲۷۸- ماده

دمضارب دتلو راتلو مصرفونه چه نی دمضاربت دکارونو داجراء کولو دیاره کوی، به مناسبی اندازی دمضاربت دمال خخه وضع کیزی .

ماده ۱۲۷۸-

مضارب انتقال مضارب ، ازیکجا بجای دیگر بفرض اجرای امور مضاربت به اندازه مناسب از مال مضاربت وضع می شود .

۱۲۷۹- ماده

(۱) مضاربت به عقدکبئی دپاکلی مدی به پای ته رسیدو یا دعقد ددوارو خواوو خخه دیوه به مینه اوپا دمضارب داهلیت به دمنخه تلولو آخرته رسیدی .

ماده ۱۲۷۹-

(۱) مضاربت ، باختم مدت متذکره عقد، یا موت یکی ازطرفین ویا از بین رفتن اهلیت مضارب خاتمه می یابد .

۱۲۸۰- ماده

دپانگی خاوند مکلف دی به هفه حالت کبئی چه دمضارب دعزلیدلو اراده وکی دموضوع خخه خبرتیا ورکی، نو تر هفی وروسته مضارب نه شی کولی چه دمضاربت به مال کبئی تصرف وکی، مگر دچه دهفی خخه

ماده ۱۲۸۰-

صاحب سرمایه مکلف است در حال اراده عزل مضارب ، موضوع را بوی ابلاغ نماید وبعده از آن مضارب نمی تواند د رمال مضاربت تصرف نماید . مگر اینکه منظور

دامنظوروى چه جنسونه په تقدو
بيسو مبادله كى .
از آن مبادله اجناس مضاربت به پول
نقد باشد .

دوهم مبحث- په كار كښى شركت

مبحث دوم - شركت دوکار

۱۲۸۱- ماده

ماده ۱۲۸۱-

په كار كښى شركت دادى چه
دوه يا دهفى څخه زيات اشخاص
ديوكار كول يا ديوتصه دبل چادپاره
په داسى توگه قبول كى چه اجوره
دى دهفوى ترمنځ مساوى يا په
تويير سره ويشل كيږى .

شركت در كار آنست كه دوشخص
يا بيشتتر از آن انجام كار يا تمهدى
را برآى شخص ديگرى طورى متقبل
شوند كه اجرت بين شان بصورت
مساويانه يا متفاوت تقسيم شود .

۱۲۸۲- ماده

ماده ۱۲۸۲-

دشريكانو څخه هريو دوکار په
قبولولو كښى يودبل وكيل گڼل
كيږى، دوکار خاوند كولى شى چه
دوکار كول دهر يوه شريك څخه
وغواږى . هر شريك كولى شى چه
داجوړى پاتى برخه دوکار دځاوند
څخه وغواږى. كه دوکار خاوند اجوره
يوه شريك ته وركى نوږى الذمه
گڼل كيږى .

هريك از شرکاء در قبول، كار،
وكيل يكديگر پنداشته شده صاحب
كار مى تواند انجام كار را از هريك
از شرکاء مطالبه نمايد . هريك از
شرکاء مى تواند باقىمانده اجرت را
از صاحب كار مطالبه كند و اگر
صاحب كار اجرت را بيكى از شرکاء
بپردازد، برى الذمه شناخته مى
شود .

۱۲۸۳- ماده

ماده ۱۲۸۳-

يو شريك په يواځى توگه دوکار
په كولو نه مكلف كيږى، هغه كولى
شى چه دنظر لاندى كار يوبل شريك
ته دشريكانو په غير بل چاته
وسپارى مگر داچه دوکار خاوند دوکار
كول ديو ټاكلى شريك په وسيله
شرط كړى وى .

يکى از شرکاء به تنهائى بانجام
كار مكلف نمى گردد. او مى تواند
كار مورد نظر را بيكى از شرکاء
ديگر يا شخص ديگرى غير از شرکاء
محول سازد . مگر اينكه صاحب كار
انجام كار را توسط شريك معين
شرط گذاشته باشد .

۱۲۸۴- ماده

دشریکانو ترمنخ گنه په داسی توگه ویشل کیږی چه په هغی موافقه شوی وی. دکار په کولو او اجوری کنبی دمساووات او توپیر شرط ایښودل جواز لری .

ماده ۱۲۸۴-

مفاد بین شرکاء طوری تقسیم میشود که به آن موافقه بعمل آمده باشد. تساوی و تفاوت د رانجام کار واجرت شرط گذاشته شده میتواند.

۱۲۸۵- ماده

شریک چه خرنگه دکار تضمین وکړو دکتی مستحق گنل کیږی که څه هم په عمل کنبی یی کوم کارنه وی کړی .

ماده ۱۲۸۵-

شریک به محض تضمین کار مستحق مفاد شناخته میشود، گرچه عملا کاری را انجام نداده باشد .

۱۲۸۶- ماده

که دکار موضوع دیوه شریک دعمل په اثر تلف یا عیب جنه شی دکار خاوند کولی شی هر شریک چه نی زړه وغواړی په تعویض ورکولو نی مجبوره کی . تاوان دهر شریک دتضمین په اندازی دهغوی ترمنخ ویشل کیږی .

ماده ۱۲۸۶-

هرگاه موضوع کار باثر عمل یکی از شرکاء، تلف یا معیوب شود. صاحب کار می تواند هر یکی از شرکاء را که خواسته باشد، به جبران خساره مجبور نماید. خساره باندازه تضمین هر یک از شرکاء بین شان تقسیم میشود.

۱۲۸۷- ماده

څوتنه دشریکانو څخه کولی شی چه دکار په شرکت کنبی، دخای برابر ول اوڅینی نور دکار دوسیلو برابرول او دکار کول په غاړه واخلي .

ماده ۱۲۸۷-

عده از شرکاء می توانند در شرکت کار، تهیه محل کار، وعده دیگری تهیه وسایل وانجام کار رابه عهده بگیرند .

خلووم فصل
قرضس

ماده ۱۲۸۸-

قرض دداسی عقد خخه عبارتدی
چهدهفی به موجبعقد ددوآپوخواور
خخه یو دندو پیسو یادیه عین
ملکیت چه مثلی وی بلی خواته نقل
کی چه بل طرف دهفی مثل به نوعی،
اندازی، او صفت کبسی دتاکلسی
مدی وروسته قرض ور کوونکی ته
ردکی .

ماده ۱۲۸۹-

(۱) قرض اخستونکی دقبضو لو
وروسته دشی مالک کیزی، دهفی
مثل نی به ذمه ثابتیزی نه عین که
خه هم موجود وی . قرض ورکوونکی
نه شی کولی چه اخستونکی دتاکلی
مدی درسیدو ترمخه دمئل به رده ولو
مکلف کی .

(۲) که شی ددقد خخه وروسته
اودقبضو لو ترمخه تلف شی، قرض
اخستونکی ضامن نه گنل کیزی .

ماده ۱۲۹۰-

(۱) کوم شی چه به قرضس
اخستل شوی که به کبسی پت عیب
ظاهر شی او قرض اخستونکی دهفی
درده ولو اراده ونه کی نو یواخی
دشی دقیمت په رده ولو دعیب په
حالت کبسی مکلف کیزی .

فصل چهارم
قرضس

ماده ۱۲۸۸-

قرض، عقدیست که بموجب آن
یکی از طرفین ملکیت پول نقد یا عین
معلوم را از اعیان مثلی به طرف دیگر
انتقال دهد که طرف دیگر مثل آنرا
درنوع، مقدار و وصف بعد از
انتهای موعد معین به قرض دهنده
رد نماید .

ماده ۱۲۸۹-

(۱) قرض گیرنده شی را بعد از
قبض مالک شده، مثل آن بدمه اش
ثابت میگردد نه عین آن، گر چه
موجود باشد . قرض دهنده میتواند
قرض گیرنده را برد-مثل قبل از
موعد معین مکلف سازد .

(۲) اگر شی بعد از عقد وقبل
از قبض تلف شود، قرض گیرنده
ضامن شناخته نمیشود .

ماده ۱۲۹۰-

(۱) هرگاه در شی ایکه به قرض
گرفته شده، عیب خفی ظاهر شود
وقرض گیرنده رد آنرا اراده ننماید،
تنها به رد قیمت شی در حالت عیب
مکلف می شود .

(۲) که قرض ور کونکی عیب به قصد سره پت کړی وی، قرض اخستونکی کولی شی چه دعیب داصلاح کولو غوښتنه وکي اوپایي په سالم شی دبدلولو تقاضا وکي.

ماده ۱۲۹۱-

ماده ۱۲۹۱-

هرگاه شی باستحقاق برده شود، در آن احکام بیع والا احکام عاریت رعایت می شود.

که شی به استحقاق ویورشی په هغی کښی دبیعی حکمونه او که نه نو دعاریت حکمونه مراعت کیری.

ماده ۱۲۹۲-

ماده ۱۲۹۲-

قرض گیرنده برد مثل شی از لحاظ کمیت و کیفیت و در زمان و مکانیکه در آن موافقه صورت گرفته مکلف میباشد.

قرض اخستونکی دکمیت او کیفیت له لحاظه دشی دمثل په رده ولو او په هغه وخت او خای کښی چه پری موافقه شوی ، مکلف دی.

در صورتیکه زمان و مکان رد، قبلا تعیین نشده باشد قرض گیرنده می تواند هر وقتی خواسته باشد در محل عقد آنرا مسترد نماید.

که ترمنځه درده ولو وخت او خای نه وی ټاکل شوی، قرض اخستونکی کولی شی هر وخت چه یسی زړه وغواړی هغه دعقد په خای کښی بیرته ورکي .

ماده ۱۲۹۳-

ماده ۱۲۹۳-

هرگاه قرض بر اشیائی پیمانته یی یاوزنی یا مسکوکات یا بانکنوت صورت گرفته باشد ، قرض گیرنده برد مثل آن مکلف می باشد. گرچه نرخ نزول یا صعود کرده باشد.

که قرض په پیمانی کیدونکو، یاوزن کیدونکو شیانو ، یا په مسکوکاتو او یا په بانکنوت صورت موندلی وی ، قرض اخستونکی دهغی په مثل مکلف دی که څه هم نرخ کښته یا پور ته شوی وی.

ماده ۱۲۹۴-

ماده ۱۲۹۴-

هرگاه مثل شی ایکه به قرض گرفته شده ، پس از استهلاك آن از اخستل شوی دی داستهلاك څخه

طرف قرض گیرنده در بازار نایاب گردد ، قرض دهنده میتواند تا پیدا شدن مثل آن در بازار ، انتظار بکشد یا قیمت روز قبض را مطالبه نماید .

ماده ۱۲۹۵ -

فایده در قرض جواز ندارد . مگر اینکه قانون طور دیگری تصریح نماید .

ماده ۱۲۹۶ -

هرگاه محجور علیه چیزی را بقرض گرفته استهلاك نماید بقدر آنچه از آن استفاده بعمل آورده ضامن پنداشته میشود. در صورتیکه مال مذکور خود تلف شود قرض گیرنده ضامن آن شناخته نمیشود و اگر مال بشکل معیوب باقی باشد، قرض دهنده آنرا استرداد کرده می تواند .

فصل پنجم

صلح

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۲۹۷ -

صلح، عقدیست که نزاع رافع و خصومت را با اساس رضائیت طرفین قطع می نماید .

وروسته به بازار کبسی نایابه شی، نو قرض ور کونکی کولی شی چه به بازار کبسی دهفی دمثل دبید اکیدو تروخته پوری انتظار وکی اود قبض کولو دورخی قیمت وغواری .

ماده ۱۲۹۵ -

به قرض کبسی گنه جواز نه لری. مگر داچه قانون بل رنگه تصریح کپی وی .

ماده ۱۲۹۶ -

که حجر کپی شوی یو شی به قرض واخلی او استهلاك یی کی به هفی اندازی چه ورخه استفاده شوی ضامن گنل کپیری ، که ذکر شوی مال بخیله تلف شی نو قرض اخستونکی نی ضامن نه دی، او که مال به عیب جن شکل پاتی وی نو قرض ورکونکی هفه بیرته اخستی شی .

پنجم فصل

صلحه

لمری قسمت

عمومی حکونه

ماده ۱۲۹۷ -

صلحه یو عقدی چه جگره لری کوی او ددوارو خواوو در ضائیت به اساس خصومت پری کوی .

۱۲۹۸- ماده

(۱) دصلحي په عقد کښي شرط ده چه دکوم حق څخه چه صلحه پيدا کيږي پخپله دصلحي کوونکي حق وي او ثابت وي او دداسي ځای پوري مربوط وي چه دهغي به منظور صلحه صورت مومي. اودهغي څخه دتعويض اخستل جواز ولري. (۲) دصلحي په مقابل کښي دبدل اخستل جواز نه لري .

ماده ۱۲۹۸ -

(۱) درعقد صلح ، شرط است که حقیکه از آن صلح نشأت می‌کنند، حق خود صلح کننده بوده و ثابت و متعلق به محلی باشد که بمنظور آن صلح صورت می‌گیرد و تعویض گرفتن از آن مجاز باشد . (۲) اخذ بدل در مقابل صلح جواز دارد .

۱۲۹۹- ماده

(۱) دصلحي بدل مملوکه مال ، قيمت لرونکي چه تسليمول يي ممکن وي او يا گټه ، ټاکل کيدای شي . (۲) دصلحي بدل په هغه صورت کښي چه دقبضولو او تسليميدلو ايجاب وکي، نو بايد چه معلوم وي .

ماده ۱۲۹۹ -

(۱) بدل صلح مال مملوک با ارزش و مقدور التسليم يا منفعت تعيين شده مي تواند . (۲) بدل صلح در صورتيکه ايجاب قبض و تسليم را نمايد بايد معلوم باشد .

۱۳۰۰- ماده

دصلحي عقد کوونکي بايد چه دتصرف داهليت لرونکي په هغي حقوقو کښي وي چه صلحه ورته شامليږي .

ماده ۱۳۰۰ -

عاقده صلح بايد واجد اهليت تصرف در حقوقی باشد که صلح آنرا شامل می‌گردد .

۱۳۰۱- ماده

په تجارت باندي ماډون صغیر کولي شي چه دخپل پور وړي سره په هغه پور کښي چه ور باندي قضائي حکم صادر شوي نه وي او دهغي دلاپتولو دپاره شاهد هم

ماده ۱۳۰۱ -

صغیر ماډون په تجارت، ميتواند بامديون خود در دينيکه حکم قضائي برآن صادر نکرديده و شاهد برای اثبات آن هم وجود نداشته باشد

یادر دینیکه بالای مدیون مفلس ثابت باشد ، صلح نماید .
همچنان او میتواند با مدیون راجع به تأجیل دین به داخل میعاد معین صلح کند .

ماده ۱۳۰۲ -

(۱) ولی ووصی قاصر نمیتوانند راجع بدینیکه قاصر بالای دیگری دارد و مدیون به آن معترف ، باینابر حکم محکمه ثابت ، یا برای اثبات آن شاهد موجود باشد ، با مدیون صلح نمایند . مگر اینکه دین مذکور درائر عقد و لی یاوصی بوجود آمده باشد ، که درین صورت ولی یا وصی باندازه دین بمقابل قاصر ضامن شناخته میشود . اگر صلح بمقابل مال دیگری بعمل آمده باشد ، درصورتیکه قیمت مال معادل دین یا اندکی کمتر از آن باشد جایز می باشد ، مگر اینکه دران غبن فاحش باشد .

(۲) اگر ولی یاوصی از عدم

اثبات جمیع دین هراس داشته باشد ، طوریکه شاهد وجود نداشته و مدیون منکر بحلف حاضر شود ، با جزا محکمه به قسمتی از دین صلح کرده میتواند .

موجود نه وی یا به هفی پورکنبی چه به مفلس پوروی ثابت وی ، صلحه وکی . همدارنگه هغه کولای شی چه دتاکلی مدی به مینخ کنبی دپور دتاجیل به هکله له پوروی سره صلح وکری .

ماده ۱۳۰۲ -

(۱) دقاصرولی او وصی نه شی کولی دهغه پور به باره کنبی چه قاصر نی به بل چالری او پوروی به هفی معترف وی ، یا دمحکمې به حکم ثابت وی یا دهفی دثابتو لو دپاره شاهد مو جودوی دپور وپی سره صلحه وکی ، مگر به هغه صورت کنبی چه ذکر شوی پور دولی یا دوصی دعقد به اثر پیدا شوی وی ، چه به دی صورت کنبی ولی یا وصی دپور به اندازی دقاصر به مقابل کنبی ضامن گنل کیری . که صلحه دبل مال به بدل کنبی شوی وی به هغه صورت کنبی چه دمال قیمت دپور معادل یا یو خه اندازی ترهفی کموی جواز لری . مگر که به کنبی فاحش غبن وو جوازه لری .

(۲) که ولی یا وصی دتول پور دنه ثابتولو خخه ویره لرله ، په داسی دول چه شاهد موجود نه وی او منکر پور وپی قسم خورلو ته حاضر شی دمحکمې داجازی وروسته دپور به یوی برخی صلحه کولی شی .

۱۳۰۳- ماده

که به ممیز صغیر باندی دپور دعوی اقامه شی او مدعی دخپلسی دعوی دثابتولو دپاره شاهد ولری، نووصی او ولی دمحمکی په اجازی کولی شی چه په یوشی باندى صلحه وکی او پاتی نور پور ورکی. که مدعی شاهدونه لری ولی یاوصی صلحه نه شی کولی .

ماده ۱۳۰۳ -

هرگاه بالای صغیر ممیز دعوی دین اقامه گردیده و مدعی برای اثبات دعوی خود شاهد داشته باشد ، وصی یاولی می تواند با اجازه محکمه در بدل يك شی بامدعی صلح نموده وباقیمانده را بپور دازد . اگر مدعی شاهد نداشته باشد ، ولی یا وصی صلح کرده نمی تواند .

۱۳۰۴- ماده

په جگړی کولو وکیل صلحه نه شی کولی. که خوګ په جگړی کولو په یوی دعوی کښی وکیل شوی وی او دخپل موکل داجازی په غیر صلحه وکی، دهغه داصلحه صحیح نه ده .

ماده ۱۳۰۴ -

وکیل بخصومت صلح کس ده نمیتواند . اگر شخصیکه به خصومت در دعوی وکیل گردیده بدون اجازه موکل خود صلح کند ، این صلح وی صحیح نمی باشد .

۱۳۰۵- ماده

که خوګ دیوه ټاکلی عین مدعی وی او مدعی علیه پری اقرار وکی: نوکه مدعی دیوی گټی په بدل کښی دیوی ټاکلی مدی دپاره صلحه وکی، داصلحه صحیح ده او داجاری حکم لری. که په ټاکلی مدی کښی دننه دصلحی دموضوع شی دمینځه لاړ، نوصلحه باطلپری .

ماده ۱۳۰۵ -

هرگاه مدعی به ، عین معین بوده ومدعی علیه به آن اقرار نماید ، مدعی در بدل منفعت برای مدت معین از آن صلح نماید ، این صلح صحیح بوده و حکم اجاره را دارد . با ازیین رفتن شی موضوع صلح بداخل مدت معینه صلح باطل میگردد .

۱۳۰۶- ماده

که خوګ دیوه ټاکلی عین مدعی وی او مدعی علیه پری اقرار وکی دهغی خخه دیو ټاکلی مال په بدل

ماده ۱۳۰۶ -

هرگاه مدعی به ، عین معین بوده ومدعی علیه به آن اقرار نماید ،

کبني صلحه صحيح ده اوداصلحه دبیعی حکم لری . صلح از آن بمقابل مال معین صحت داشته و این صلح حکم بیع را دارد.

ماده ۱۳۰۷ - ماده ۱۳۰۷ -

که شوک دبل چا په لاس کبني عین باندی عام له دی چه معلوم وی یا مجهول دعوی وکی اوبل طرف دمدهی په لاس کبني عین باندی دعوی وکی، صلحه په هغه څه چه دیو اوبل په لاس کبني دی صحیح ده او داصلحه دمقایضی حکم لری. دداسی نوعی صلحتی صحت په دواړو عوضونو دعلم په صحت پوری موقوف نه دی .

ماده ۱۳۰۸ - ماده ۱۳۰۸ -

هرگاه مدعی بر قسمتی از مدعی به با مدعی علیه صلح نماید ، این نوع صلح اخذ قسمتی از حق او و اسقاط قسمت دیگر آن شمرده میشود . که مدعی ددعوی کړی شوی شی په یوی برخه دمدهی علیه سره صلحه وکی دانوعه صلحه دیوی برخی دحق داخستلو اودبلی برخی دساقطیدلو معنی لری .

ماده ۱۳۰۹ - ماده ۱۳۰۹ -

هرگاه صلح حاوی هبه ، بیع یا عقد دیگری باشد ، احکام همان عقديکه در مورد آن موافقه صورت گرفته ، از حیث صحت و آثار مرتب بر آن رعایت میشود . که صلحه په هبی، بیعی یا بیل عقد محتوی وی دهمنی عقد حکمونه چه دهنی په باره کبني صلحه شوی دصحت او په هنی باندی دمرتبو آثارو له حیثه ، مراعت کیږی .

ماده ۱۳۱۰ - ماده ۱۳۱۰ -

صلح در مسایل متعلق به احوال شخصی و نظام عامه جواز ندارد ، اما صلح از حقوق مالی که بر احوال صلحه دشخصی حالونو اوعومی نظام پوری په مربوطو مسالو کبني جواز نه لری ، مگر صلحه دهنی مالی

حقوقو خخه چه په شخصی حالونه مرتب شوی یا دجرم دارتکاب خخه پیدا شوی وی جواز لری .

۱۳۱۱- ماده

صلحه بی له دی چه په لیکلی توگه وی یا په رسمی محضر کښی ثبت شوی وی، نه شی ثابتیدلی .

دوهم قسمت

د صلحی آثار

۱۳۱۲- ماده

صلحه چه کومو منازعاتو ته شامله وی هغه پری کوی ، اوددواړو خواوو خخه هیچ یو حق نه لری چه ورخخه رجوع وکی .

۱۳۱۳- ماده

که صلحه په غوښتل شوی صورت تر سره شی دعوی متوقف کیری او دصلحی بدل دمدعی په ملکیت کښی داخیږی، او مدعی علیه دهغی دبیرته اخستلو حق نه لری .

۱۳۱۴- ماده

(۱) که دصلحی بدل مثلی شیان او ددعوی کړی شوی شی دجنس خخه وی اومدعی ته دتسلیمیدو ترمنځه ټول پایوه برخه یی تلف شی اوپا په استحقاق ویور شی نوصلحه پخپل حال پاتی کیری او مدعی علیه به مثل دهغه خخه چه تلف شوی ،

شخصی مرتب گردیده یا از ارتکاب جرم نشأت کرده باشد ، جواز دارد .

۱۳۱۱- ماده

صلح جزء بصورت تحریری یا درج آن در محضر رسمی ثابت شده نمیتواند .

قسمت دوم

آثار صلح

۱۳۱۲- ماده

صلح ، منازعات مشمول را قطع می نماید و هیچ يك از طرفین حق رجوع از آن را ندارد .

۱۳۱۳- ماده

هرگاه صلح بصورت مطلوب انجام یابد ، دعوی متوقف و بدل صلح در ملک مدعی داخل گردیده مدعی علیه حق استرداد آنرا ندارد .

۱۳۱۴- ماده

(۱) هرگاه بدل صلح اشیای مثلی و از جنس مدعی به بوده ، قبل از تسلیم بمدعی ، کلاباقسماً تلف شده یا به استحقاق برده شود، صلح بحال خود باقی مانده ، مدعی علیه به مثل آنچه تلف گردیده

مكلف كبرى عام له دى چه صلحه
دمدعى عليه د اقرار خخه وى ياد هغه
دانكار خخه او يايي د سكوت خخه وى.
(۲) كه د صلحي بدل غير مثلى
شيان وى او د تسليميدو تر مخه
ټول يائى يوه برخه تلف يا به
استحقاق ويوړ شى ، كه صلحه
د اقرار خخه شوى وى نومدعى د دعوى
كړى شوى شى په ټول يايوى برخى
په وركولو مكلف دى او كه صلحه
دمدعى عليه دانكار يا سكوت خخه
شوى وى نو جگړى ته به رجوع
كوى .

ماده ۱۳۱۵ -

صلحه نسبت هغى حقوقو ته چه
ورته شامله ده د كشفونكى اثر
لرونكى ده او ايجاد وونكى نده ، او دا اثر
يواخى دنزاع د موضوع په حقو تو
كښى منحصر دى .

ماده ۱۳۱۶ -

د صلحي عبارتونه بايد چه په
محدود صورت تفسير شى او موضوع
شاملى نزاع ته منسوت وى .

ماده ۱۳۱۷ -

كه صلحه د معاوضى د حكمونسو
تابع وى نو دواړه خواوى ور خخه
اقاله كولى شى په هغى صورت كښى
دعوى كړى شوى شى دمدعى پورى
او د صلحي بدل دمدعى عليه پورى
تعلق نيسى .

مكلف ميگردد . خواه صلح از اقرار
مدعى عليه صورت گرفته باشد يا از
انكار ياسكوت او .

(۲) اگر بدل صلح اشيای غير
مثلى بوده ، قبل از تسليم كلا يا
قسماً تلف يا به استحقاق برده
شده باشد ، در حالیکه صلح از
اقرار صورت گرفته باشد ، مدعى
به تمام يا قسمتى از مدعى به ، و در
حالیکه صلح از انكار ياسكوت مدعى
عليه صورت گرفته باشد ، به
مخاصمت رجوع مينمايد .

ماده ۱۳۱۵ -

صلح نسبت به حقوق مشمول
دازى اثر كاشف بوده نه مؤجد ،
واين اثر بحقوق موضوع نزاع منحصر
مى باشد .

ماده ۱۳۱۶ -

عبارات صلح با يد بصورت
محدود تفسير گرديده ، منسوب به
موضوع مشمول نزاع باشد .

ماده ۱۳۱۷ -

هرگاه صلح تابع احكام معاوضه
باشد ، طرفين از آن اقاله نموده
مى توانند . در آن صورت مدعى به
بمدعى و بدل صلح بمدعى عليه
تعلق ميگيرد .

۱۳۱۸- ماده

که صلحه دخین و حقوق و دساقطیدو متضمنه وه ، نو اقاله به کنبی جواز نه لری .

ماده ۱۳۱۸ -

هرگاه صلح متضمن اسقاط بعضی حقوق باشد ، اقاله در آن جواز ندارد .

دریم قسمت

دصلحی باطلیدل

۱۱۳۹- ماده

دقانون دهم دغلطی به سبب بر صلحه اعتراض کول جواز لری .

قسمت سوم

بطلان صلح

ماده ۱۳۱۹ -

اعتراض بر صلح به سبب غلطی در فهم قانون جواز ندارد .

۱۳۲۰- ماده

صلحه په راتلونکو حالونو کنبی باطله گنل کیری :

ماده ۱۳۲۰ -

صلح در احوال آتی باطل شناخته میشود :

۱- صلحه په اقالی ، دصلحی دبدل په رده ولو ، دعیب او ددیلو په‌خیار، ددواړو دبدلونو څخه دیوه په استحقاق وړلو سره باطلیری .

۱- صلح به اقاله ، ردبدل صلح، خیار عیب ، رویت و به استحقاق بردن یکی از بدلین صلح ، باطل میگردد .

۲- په هغه حالت کنبی چه په کومو پاڼو کنبی صلحه په هغی بنا شوی ، تزویر ثابت شی .

۲- در حال تثبیت تزویر در اوراقیکه صلح بر آن بنا یافته است .

۳- په هغه حالت کنبی چه صلحی ته شاملی موضوع کنبی ترمخه دمحکمی قطعی حکم صادر شوی وی، او دواړه خواوی او یا دهغوی څخه یوه خوا دذکر شوی حکم په صادریدلو علم ونه لری .

۳- در حالیکه قبلا در مورد نزاعیکه صلح شامل آن است، حکم قطعی محکمه صادر گردیده، طرفین یا یکی از او شان بصدور حکم مذکور علم نداشته باشد .

۱۳۲۱- ماده

صلحه تجزیه نه قبلوی ، دصلحی داجزاو څخه دیوه جزء باطلیدل

ماده ۱۳۲۱ -

صلح تجزیه را نمی پذیرد . بطلان جزئی از اجزاء صلح سبب

دټولی صلحي دباطلید لو سبب کیری مگردا چه د عقد دمتن یا د حالونو څخه دارنگه ظاهره شی چه د عقد دواړو خواوو د عقد د اجزاوو په استقلال یو د بل څخه، موافقه کړی ده.

بطلان تمامی آن می گیرد . مگر اینکه از متن عقد یا حالات چنین ظا هر شود که متعاقدين باستقلال اجزای عقد از يك ديگر موافقه نموده اند .

دوهم باب

دگتی اخستلو عقد و نه

لمړی فصل

اجاره

لمړی قسمت۔ عمومی حکمونه

لمړی مبحث - د اجاری رکنونه

۱۳۲۲- ماده

د اجاری عقد عبارت دی دهغه عین دگتی د تملیکولو څخه چه په اجاره ورکول کیری ، دعین دگتو تملیکول د اجاری ور کورنکی په وسیله ، اجاری اخستونکی ته په داسی عوض صورت مومی چه د بدل قابلیت ولری .

۱۳۲۳- ماده

د اجاری عقد د منقولو او نا منقولو اعیانو په گټو او همدارنگه په جایز کار منعقدی شی .

۱۳۲۴- ماده

د اجاری په عقد کبسی د عقد د صحت په عمومی شرطو نو علاوه

باب دوم

عقود انتفاع

فصل اول

اجاره

قسمت اول - احکام عمومی

مبحث اول - ارکان اجاره

ماده ۱۳۲۲ -

عقد اجاره ، عبارت است از تملیک منفعت مورد نظر از عینیکه به اجاره داده میشود توسط اجاره دهنده برای اجاره گیرنده بموضیکه قابلیت بدل را دارا باشد .

ماده ۱۳۲۳ -

عقد اجاره بر منافع اعیان منقول ، غیر منقول و همچنان بر عمل مجاز صورت گرفته می تواند.

ماده ۱۳۲۴ -

در عقد اجاره علاوه بر شروط عمومی صحت عقد ، تعیین عینیکه

باجاره داده میشود ، ذکر منفعت آن به نحویکه منجر به منازعه نگردد ، بیان مدت انتفاع و تعیین مقدار اجرت ، شرط می باشد . در غیر آن عقد اجاره فاسد شناخته میشود .

ماده ۱۳۲۵ -

شخصیکه تنها صلاحیت اداره مال را دارد ، نمی تواند مدت اجاره را بیش از سه سال تعیین نماید . اگر مدت اجاره بیش از سه سال تعیین شده باشد ، به سه سال تنقیص می یابد . مگر اینکه قانون طور دیگری حکم نموده باشد .

ماده ۱۳۲۶ -

عقد اجاره فضولی ، به اجازه مالک موقوف است . در صورتیکه مالک قاصر یا محجور بوده و اجرت مطابق اجرت مثل تعیین گردیده باشد ، انعقاد اجاره ، موقوف به اجازه ولی یا وصی یا قیم میباشد .

ماده ۱۳۲۷ -

اجازه مندرج ماده (۱۳۲۶) ۱ بن قانون وقتی صحیح شمرده میشود که عاقدین و معقود علیه موجود بوده و بدل اجاره غیر از پول نقد باشد .

دهغه عین تا کله چه په اجاری ورکول کیری ، او دهغی څخه دگټې اخستلو ذکر به داسې توگه چه منازعی ته ونه رسیږی ، دگټې اخستلو دمدي بیان او داجوری اندازه شرط ده ، دهغی په غږ داجاری عقد فاسدگڼل کیری .

ماده ۱۳۲۵ -

که څوک یواځې د مال د ادارې واک ولری ، نو نشی کولی چه د اجاری مده ددری کلونو څخه زیاته وټاکي ، که د اجاری مده ددری کلونو څخه زیاته ټاکل شوی وه ، دري کلونو ته را کمیری ، مگر دا چه قانون بل رنگه حکم کړی وی .

ماده ۱۳۲۶ -

د فضولی د اجاری عقد د مالک د اجازی پوری موقوف دی ، که مالک قاصر یا حجر کړی شوی وو نو د اجاری د عقد منعقیدل در لی یا وصی یا قیم د اجازی پوری موقوف دی .

ماده ۱۳۲۷ -

ددی قانون د (۱۳۲۶) مادې ددرج شوی عقد اجاره هغه وخت صحیح گڼله کیری چه د عقد دواړه خواوی او په کوم شی چه عقد شوی موجود وی او د اجاری بدل د نقدو پیسو په غیر بل شی وی .

۱۳۲۸- ماده

(۱) هغه عين چه په اجارې وركول كېږي دهغي په باره كښي دشرط ، دليدلو اودعيب دخيارونو پوري مربوط حكومه مراعت كېږي .

(۲) داجارې دبدل په باره كښي دجداني خيار ، دصفتي عقد ، دثمن صفت ، دغبن ، دتغريرو صفت ، دخيانت او دټاكلو پوري مربوط حكومه مراعات كېږي .

ماده ۱۳۲۸ -

(۱) احكام متعلق به خيار شرط ، رويت وعيب ، در مورد عينيكه به اجازه داده ميشود ، قابل رعایت ميباشد .

(۲) در مورد بدل اجازه احكام متعلق به خيار تفريق ، صفت عقد ، وصف ثمن ، غبن ، تغريرو و صف ، خيانت وتعيين رعایت ميگردد .

۱۳۲۹- ماده

که هر يوه اجارې وړ كوونكي او اجارې اخستونكي ته خيار شرط شوي وو نو که هر يو دشرط په مدي كښي دننه داجارې عقد فسخ که ، فسخ كېږي ، او که هر يو دعقد اجازه وړ كړه دهغه دخيار حق ساقطېږي ، اودبل خيار ، دمدي دتيريدو تروخته پوري پخپل حال پاتي كېږي .

ماده ۱۳۲۹ -

هرگاه برای هر یکی از اجازه دهنده و اجازه گیرنده خيار شرط شده باشد ، عقد اجازه بافسخ هر يك که در داخل ميعاد صورت گيرد ، فسخ ميگردد . هر يك که اجازه دهد حق خسيار او ساقط ميشود و خيار ديگر تا زمان انقضای مدت بحال خود باقی مي ماند .

۱۳۳۰- ماده

دخيار مده دعقد له وخته او داجارې مده دخيار دساقطيدو له وخته پيل كېږي ، مگر داچه موافقه په بل ډول شوي وي .

ماده ۱۳۳۰ -

مدت خيار از وقت عقد و مدت اجازه از زمان سقوط خيار آغاز ميگردد . مگر اينکه طور ديگري موافقه بعمل آمده باشد .

۱۳۳۱- ماده

دشريكي حصي اجازه ، شريك ته اوهم بل چا ته جواز لري .

ماده ۱۳۳۱ -

اجاره حصه مشاع ، برای شريك ياغير شريك جواز دارد .

۱۳۳۲ - ماده

که عین د عقد څخه وروسته شریک شی عقد نه فاسده وی .

دوهم مبحث - هغه عین چه په

اجاری ورکول کیږی

۱۳۳۳ - ماده

(۱) دهغه عین اجاره چه ورڅخه گټه اخستل بی دعین دمیڅخه تللو څخه ممکنه نه وی ، جواز نه لری .

(۲) په کار کولو اجاره هغه وخت جواز لری چه کار روا وی او اجیر دقانون له حیثه دهغی په کولو مکلف نه وی .

(۳) دهغی شی اجاره چه گټه اخستل ورڅخه په حقیقی یا حکمی توگه نا ممکن وی، باطله ده .

۱۳۳۴ - ماده

که عین دهغه چاله خوا چه دهغی دگټی مستحق دی په اجاری ورکول شو، نوکه دگټی اخستلو دحق مده تیره شوه او دعین مالک اجازه ورنه کړه، اجاره پای ته رسیږی. خو په دی شرط چه دتخلیه کولو دخبرتیا ټاکلی مده او دکرهنی دمخکسی دحاصلاتو دنقلولو دپاره لازمه مده مراعت شی .

۱۳۳۵ - ماده

اجاره اخستونکی دټاکلی مدی په اوږدو کبسی دلیدلو دخیار حق لری،

ماده ۱۳۳۲ -

هرگاه عین ، بعد از عقد به مشاع تبدیل شود عقد را فاسد نمی سازد.

مبحث دوم - عینیکه به اجاره

داده میشود

ماده ۱۳۳۳ -

(۱) اجاره عینیکه انتفاع از آن بدون از بین رفتن عین ممکن نباشد، جواز ندارد .

(۱) اجاره بر عمل وقتی جایز است که عمل مجاز بوده و اجیر به انجام آن قانوناً مکلف نباشد .

(۲) اجاره چیزیکه منفعت گرفتن از آن بطور حقیقی یا حکمی نا ممکن باشد ، باطل است .

ماده ۱۳۳۴ -

هرگاه عین از طرف شخص مستحق منفعت ، باجاره داده شده باشد، بانقضای حق منفعت درحالیکه مالک اجازه ندهد ، اجاره خا تسمه می یابد . مشروط بر اینکه مدت معینه ابلاغ تخلیه وموعدا لازم برای نقل محصول ز مین زراعتی رعایت شود .

ماده ۱۳۳۵ -

اجاره گیرنده حق خیار رویت را درخلال مدت معینه دارا می باشد.

اما اجاره ور کونکي که داجاري ورکولو ترمنځه عين نه وو ليدلي نو دلیدلو دخيار حق نه لري .
را ندارد .

ماده ۱۳۳۶ -

هرگاه شخص عيني را که قبلا ديده است به اجاره بگيرد ، حق خيار او ساقط ميشود . مگر اينکه عين مذکور از حالت سابق تغير يافته باشد .

ماده ۱۳۳۷ -

حق خيار رویت اجاره گیرنده در احوال آتی ساقط می‌گردد :

۱- در حال اقرار اجاره گیرنده در عقد برویت عين که باجاره داده ميشود .

۲- در حال وصف عين در عقد که قاييم مقام رویت شده ميتواند و اثبات عين به وصف مذکور .

۳- در حال صدور چنان قول يافعل از طرف اجاره گیرنده که خيار را باطل سازد .

۴- در حال گنشتن وقت کافی ايکه اجاره گیرنده برویت عين قادر بوده (بدون آنکه آنرا ديده باشد) .

۵- در حال وفات اجاره گیرنده .

اما اجاره ور کونکي که داجاري ورکولو ترمنځه عين نه وو ليدلي نو دلیدلو دخيار حق نه لري .

ماده ۱۳۳۶ -

که خوك داسی عين په اجاری واخلی چه ترمنځه ئی لیدلی وی نو دخيار حق ئی ساقطیږی ، مگر داچه ذکر شوی عين دپخوانی حالت څخه تغير کړی وی .

ماده ۱۳۳۷ -

داجاری اخستونکي دلیدلو دخيار حق په راتلونکو حالونو کښی ساقطیږی :

۱- دعقد په وخت کښی داجاری اخستونکي په دی اقرار چه کوم شی په اجاری ور کول کيږی مالیدلی دی .

۲- دعقد په وخت کښی داسی صفت چه دلیدلو قاييم مقام کیدای شی ، او چه دعین ثابتول به ذکر شوی صفت کيږی .

۳- په هغی حالت کښی چه داجاری اخستونکي څخه داسی قول يافعل صادر شی چه خیار باطلوی .

۴- دیو کافی وخت تیریدل چه په هغی کښی اجاره اخستونکي دعین په لیدلو قدرت پیدا کولو (که څه هم هغه ئی نه وی لیدلی) .

۵- داجاری اخستونکي دمړینسې په حالت کښی .

دویم مبحث - اجوره

۱۳۳۸- ماده

(۱) اجوره نقدی پیسې، مال، گټه یا جایز تعهد ټاکل کیدای شي .

(۲) که په مسمی شوی اجوری

کښی فاحش غښ شوی وونو یسه مثلی اجوری تعدیلېږی. دمثلی اجرت

ټاکل دواک لرونکو مراجعو له خوا اړیا دمحکمی په حکم صورت مومی.

۱۳۳۹- ماده

داجوری نوی والی دهغه عین داستعمال سره سم چه په اجاری ورکول کیزی جواز لری .

۱۳۴۰- ماده

اجوره دکټی په حاصلیدلو او یا په هغی قادریدلو لازمیږی .

۱۳۴۱- ماده

داجوری تعجیل او تأجیل او په ټاکلو وختونو کښی دننه دقسطونو په صورت دهغی ورکول جوازلری.

۱۳۴۲- ماده

که داجوری په ورکولو کښی تعجیل شرط شوی وو نو اجاره اخستونکی مکلف دی چه هغه دعقد په وخت کښی ورکی او اجاره کوونکی کولی شي چه داجوری دتسلیمیدو

مبحث سوم - اجرت

۱۳۳۸- ماده

(۱) اجرت ، پول نقد ، مال، منفعت یا تعهد مجاز تعیین شده می تواند .

(۲) غښ فاحش در اجرت مسمی به اجرت مثل آن تعدیل میشود ، تعیین اجرت مثل از طریق مراجع ذیصلاح و یا به حکم محکمه صورت میگیرد .

۱۳۳۹- ماده

تجدید اجرت مطابق استعمال عینیکه به اجاره داده میشود ، جواز دارد .

۱۳۴۰- ماده

اجرت به حصول منفعت یا قادر شدن به آن ، لازم میگردد .

۱۳۴۱- ماده

تأجیل و تعجیل اجرت و پرداخت آن به اقساط بداخل اوقات معین ، جواز دارد .

۱۳۴۲- ماده

هرگاه تعجیل پر داخت اجرت شرط شده باشد ، اجاره گیرنده مکلف است آنرا هنگام عقد بپردازد و اجاره دهنده می تواند از تسلیم

عین به اجاره گیرنده ، تا زمان دریافت اجرت امتناع ورزد .

ماده ۱۳۴۳ -

هرگاه تأجیل اجرت شرط شده باشد ، اجاره دهنده مکلف است درحالیکه عقد بر منافع اعیان صورت گرفته باشد، عین را به اجاره گیرنده تسلیم دهد . درینصورت اجرت قبل از رسیدن موعد ، لازم نمی - گسرد .

ماده ۱۳۴۴ -

هرگاه اجاره گیرنده بدون آنکه در مورد کمیت و کیفیت اجرت از جانب اجاره دهنده موافقه بعمل آمده باشد، عینی را که به اجاره داده میشود قبض نموده مورد استفاده قرار دهد ، اجرت مثل بروی لازم می گردد .

مبحث چهارم - مدت

ماده ۱۳۴۵ -

مدت اجاره از تاریخیکه در عقد تعیین گردیده ، آغاز می یابد . درحال عدم تعیین از تاریخ عقد اعتبار داده میشود .

ماده ۱۳۴۶ -

هرگاه مدت اجاره در عقدتصریح نشده باشد ، اجاره برای مدت معینه

تروخته پوری دعین تسلیمیدوخته خان وژغوری .

ماده ۱۳۴۳ -

که داجوری تأجیل شرط شوی وو، نوکه عقد داعیانو په گتوو شوی وو، اجاره ور کوونکی مکلف دی چه عین اجاره اخستونکی ته تسلیم کی، په دی صورت کنبی اجوره دمدی درسیدو ترمخه نه لازمیږی .

ماده ۱۳۴۴ -

بی له دی چه داجوری دکمیت او کیفیت په باره کنبی داجاری ورکوونکی له خوا موافقه شوی وی، که په اجاری اخستونکی هغه عین چه په اجاری ورکول کیږی قبض کنبی اوگتهور څخه واخلی نو ور باندي مثلی اجوره لازمیږی .

خلووم مبحث - مده

ماده ۱۳۴۵ -

داجاری مده دهغی نیتی څخه چه په عقد کنبی ټاکل شوی پیل کیږی، اوکه نه وه ټاکل شوی نو دعقد دنیټی څخه اعتبار لری .

ماده ۱۳۴۶ -

که په عقد کنبی داجاری مده نه وی تصریح شوی نو اجاری ته داجوری دورکولو دټاکلی مدی دپاره

پرداخت اجرت مطابق به عرف جاريه در عين مورد اجاره ، اعتبار داده شده ، باختم اين مدت اجاره منتهی ميشود . مشروط بر اینکه قبل از نصف اخير مدت معينه پرداخت اجرت ، راجع به تخليه ، ابلاغ صورت گرفته باشد .

قسمت دوم
آثار اجاره

ماده ۱۳۴۷ -

اجاره دهنده بعد از قبض اجرت معينه ايکه تعجيل آن شرط گذاشته شده ، مکلف است عيني را که به اجاره داده ميشود با ساير ملحقات آن به اجاره گیرنده مطابق به موافقه قبلي به نحویکه قابليت حصول منفعت از آن مطابق طبيعت عين مورد اجاره ممکن باشد ، تسليم دهد .

ماده ۱۳۴۸ -

(۱) هرگاه عينیکه به اجاره داده ميشود ، در حالي تسليم داده شود که قابليت انتفاع مورد نظر ، از عقد اجاره را نداشته يا حصول انتفاع از آن توأم بانقص بزرگ باشد ،

دجاری عرف سره سم داجاری په عين مورد کښي اعتبار ور کول کيږي، ددی مدی په پای ته رسیدو سره اجاره آخرته رسيږي، خو په دی شرط چه دټاکلي مدی داجوری دور کولو دآخر نیمايی ترمخه دتخليی په باره کښي خبرتياصورت موندلی وی .

دو هم قسمت

داجاری آثار

ماده ۱۳۴۷ -

اجاره ور کونکی وروسته له دی چه هفته ته ټاکلي اجوره چه تعجيل نی شرط ایښودل شوی قبض کی، نو مکلف دی هغه عين چه په اجاره ورکول کيږي دهغی دنورو ملحقاتو سره اجاری ور کونکی ته دپخوانی موافقی سره سم په داسی توگه چه دهغی څخه دگټی حاصلولو قابليت داجاری دمورد دعین دطبيعت سره سم ممکن وی، تسليم کی .

ماده ۱۳۴۸ -

(۱) که هغه عين چه په اجاره ورکول کيږي په داسی حالت کښي تسليم کړی شی چه داجاری دعقدله نظره دگټی اخستلو قابليت ونه لري او یا دهغی څخه دگټی اخستل دلولی نقصان سره يو ځای وی ، نو اجاره

اجاره گیرنده می تواند نسخ عقد یا تنقیص اجرت را به اندازه نقص در انتفاع ، مطالبه نماید .

(۲) اجاره گیرنده در هر دو حالت فوق ، می تواند حسب اقتضاء مطالبه تمویض نماید .

ماده ۱۳۴۹ -

هرگاه عینیکه به اجاره داده میشود، در حالتی قرار داشته باشد که از ناحیه آن صحت اجاره گیرنده یا کسانیکه با او یکجا زندگی میکنند ویاصحت مستخدم مین یا کارگران او را بخطر بزرگ مواجه سازد ، اجاره گیرنده می تواند نسخ عقدا مطالبه کند ، گرچه قبلا ازین حق صرف نظر نموده باشد .

ماده ۱۳۵۰ -

در مورد تعهد به تسلیم عینیکه به اجاره داده میشود، احکامی رعایت میشود که در مورد تعهد به تسلیم میبیمه، قابل رعایت میباشد .

ماده ۱۳۵۱ -

اجاره دهنده به اصلاح و ترمیم نواقص عینیه بر عین اجاره داده

اخستونکی کولی شی چه دعقد دفسخ کیدو یا په گتې اخستلو کینی دتقص په اندازی داجوری دکموالی غوښتنه وکی .

(۲) اجاره اخستونکی په دواړو پورتنیو حالونو کینی کولی شی چه داقتضاء سره سم دتمویض غوښتنه وکی .

ماده ۱۳۴۹ -

که هغه عین چه په اجاری ورکول کیری په داسی حالت کینی وی چه دهغی له پلوه داجاری اخستونکی صحت یا دهغه اشخاصو صحت چه دهغه سره یو خای ژوند کوی یا دهغه دمستخدم مینو او کارگرانو صحت دلوی خطر سره مخامخ شی نو اجاره اخستونکی کولی شی چه دعقد دفسخ کولو غوښتنه وکی، که څه هم ترمخه ددی حق څخه تیرشوی وی .

ماده ۱۳۵۰ -

هغه عین چه په اجاری ورکول کیری دهغی دتسلیمیدو دالتزام په باره کینی هغه حکمونه مراعت کیری چه دعین میبیمی دتسلیمیدو دالتزام په باره کینی مراعت کیری .

ماده ۱۳۵۱ -

اجاره ور کوونکی په عین اجاره ورکول شوی شی دهغی نقصانونو

په اصلاح کولو او ترمیمولو مکلف دی چه د هغه څخه دمقصودی گټی اخستلو داخلاف باعث کیږی .

ماده ۱۳۵۲ -

(۱) که اجاره ور کوونکی د دی قانون د (۱۳۵۱) مادې ددرج شوی اصلاح کولو او ترمیمولو څخه ځان وژغوری نو اجاره اخستونکی کولی شی چه اجاره فسخ کی یا پخپله دمحکمې داچازی وروسته د هغی اصلاح کولو او ترمیمولو ته اقدام وکی او بیا دمصرف داندازی په تناسب په اجاری ور کوونکی ته رجوع وکی او یا یی داجوری څخه وضع کی .

(۲) اجاره اخستونکی کولی شی داجاری په عین مورد گټی بی دمحکمې داچازی څخه عاجل او بسیط ترمیمونه وکی او دا په هغه صورت کښی چه په اجاره ور کوونکی دخیرتیا وروسته په مناسب وخت کښی هغه نه وی ترسره کړی. اجاره اخستونکی به دا اصلاح کولو او ترمیمولو مصرفونه دمصرف دسندونو سره سم داجوری څخه وضع کوی .

ماده ۱۳۵۳ -

هغه عین چه په اجاری ور کول کیږی د هغی دمحصول ا ومالیسی تکلیفونه داجاری ور کوونکی په څاره دی . او په او پریښتا او نور

شده که باعث اخلاف منفعت مقصوده از آن گردد ، مکلف میباشد .

ماده ۱۳۵۲ -

(۱) هرگاه اجاره دهنده از ترمیم و اصلاح مندرج ماده (۱۳۵۱) این قانون امتناع ورزد ، اجاره گیرنده می تواند اجاره را فسخ یا شخصا به اجاره محکمه به ترمیم و اصلاح آن پرداخته بعداً متناسب به اندازه مصرف بالای اجاره دهنده رجوع و یا از اندازه اجرت وضع نماید .

(۲) اجاره گیرنده می تواند در عین مورد اجاره بدون اجازه محکمه ، ترمیمات عاجل و بسیطی را انجام دهد که اجاره دهنده بعد از اخطار در موعد مناسب به انجام آن پرداخته باشد . اجاره گیرنده مصارف ترمیم را مطابق به اسناد مصرف از اجرت وضع میکند .

ماده ۱۳۵۳ -

تکالیف محصول و مالیه بر عین ایکه باجاره داده میشود ، بلوش اجاره دهنده است . اما قیمت آب ، برق

هغه څه چه دشخص داستعمال پوری مربوط وی داجاری اخستونکی په غاړه دی ، مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۱۳۵۴ -

(۱) که عین اجاره شوی شی داجاری دمدی په اوږدو کښی پوره دمیځه لار شی ، اجاره دخپله خانه فسخ کیری .

(۲) په هغه صورت کښی چه دعین یو جزء دمیځه تللی وی یاعین په داسی حالت کښی قرار ونیسی چه داجاری دعقد څخه دقصد کړه شوی گتی داخستلو قابلیت ونه لری یاگتی اخستلو ته داسی لوی نقصان ورسیری چه په هغی کښی اجاره اخستونکی قصورونه لری، نوکه اجاره ورکونکی په مناسب وخت کښی لمړنی حالت ته دهغی اعاده کولو ته اقدام ونه کی ، اجاره اخستونکی کولی شی دخالونو سره سم داجوری دکموالی یاداجاری دفسخ کیدو غوښتنه وکی . بیله دی چه په اصلاح کولو او ترمیمو لوکی دهغه داقدام حق ددی قانون د (۱۳۵۲) مادی د درج شوی حکم سره سم **اخلال کی** .

(۳) ددی مادی په دواړوپورتنیو حالتونو کښی که اجاره ورکونکی دعین دمیځه تللو یا نقصان کښی

وهر آنچه که به استعمال شخص متعلق است ، بنوش اجاره گیرنده میباشد. مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۳۵۴ -

(۱) هرگاه عین اجاره داده شده در اثناء مدت اجاره کاملا از بین برود اجاره خود به خود فسخ میشود .

(۲) در صورتیکه جزئی از عین از بین رفته یاعین در حالتی قرار گیرد که قابلیت انتفاع مقصوده از عقد اجاره را نداشته یانقص بزرگ برانتفاع عاید شود و دران اجاره گیرنده قصوری نداشته باشد ، در حالیکه اجاره دهنده در موعد مناسبی به اعاده آن بحالت اولی نپردازد ، اجاره گیرنده می تواند حسب احوال تنقیص اجرت یافسخ اجاره را مطالبه نماید ، بدون اینکه حق اقدام وی را در ترمیم و اصلاح مطابق حکم مندرج ماده (۱۳۵۲) این قانون اخلال نموده باشد .

(۳) در هر دو حالت فوق اگر اجاره دهنده در مورد از بین رفتن یانقصان عین قصوری نداشته باشد،

قصورونه لری نو اجاره اخستونکی نه شی کولی دتمویض غوښتنه وکړي.

اجاره گیرنده نمی تواند مطالبه تمویض نماید .

ماده ۱۳۵۵ -

ماده ۱۳۵۵ -

اجاره اخستونکی نه شی کولی چه اجاره ور کوونکی دهغی عاجلسو نرمیمونو داجراء کولو څخه منعی کی چه دعین دساتنی دپاره ضروری وی ، که دداسی کارونو اجراء کول دگتی داخستلو داخلال باعث شی نواجاره اخستونکی کولی شی چه داجاری دفسخ کیدو یا داجوری دکموالی غوښتنه وکړي . په هغه صورت کښی چه اجاره اخستونکی دذکر شورو کارونو تر پایه پوری په عین اجاره شوی کښی یاتی شی ، دوهغه حق داجوری دکموالی او دفسخ کیدو په غوښتنه کښی ساقطیږي .

اجاره گیرنده نمی تواند اجاره دهنده را از اجرای تر میقات عاجل که برای حفاظت عین ضروری باشد . منع نماید . اگر اجرای چنین اعمال باعث اخلال حصول منفعت گردد ، اجاره گیرنده می تواند فسخ اجاره یا تنقیص اجرت را مطالبه نماید ودر صورتیکه اجاره گیرنده تاختم اعمال مذکور در عین اجاره داده شده باقی بماند ، حق وی درمطالبه تنقیص اجرت وفسخ ساقط میشود .

ماده ۱۳۵۶ -

ماده ۱۳۵۶ -

اجاره ور کوونکی نه شی کولی چه داجاری په مدی کښی داجاری اخستونکی دهغی شی څخه په گټو اخستلو تعرض وکړي چه په اجاری ورکول شوی دی او یا په هغی کښی داسی تغییر راوړي چه دعین څخه دگتی اخستلو مانع یا دهغی څخه دداسی گټی اخستلو داخلال باعث شی چه اجاره دهغی په اساس عقد شوی ده .

اجاره دهنده نمی تواند ، در مدت اجاره ، به انتفاع اجاره گیرنده از عینیکه به اجاره داده شده تعرض نماید ، یادر آن تغییری وارد کند که مانع انتفاع از عین یا بساعت اخلال حصول منفعتی گردد که اجاره روی آن عقد شده است .

۱۳۵۷- ماده

اجاره ورکوونکي نه يواځې دهفي اعمالو ضامن گڼل کيږي چه دهفه له خوا يا دهفه دمربو طينو له خوا کيږي بلکه دهر هفه تعرض څخه چه دقانوني سببونو په اساس بل اجاره اخستونکي يابل کوم شخص چه په اجاره شوي عين باندې نې دهفه څخه حق کسب کړي هم ضامن گڼل کيږي .

ماده ۱۳۵۷ -

اجاره دهنده نه تنها از اعمالیکه ازطرف وی یا مربو طین اوسرمی- زند ، ضامن شناخته میشود ، بلکه از هر تعرضیکه بنا بر اسباب قانونی اجاره گیرنده دیگر یا شخص دیگری که از او کسب حق نموده برعینیکه به اجاره داده شده بعمل می آید، نیز ضامن شناخته میشود .

۱۳۵۸- ماده

که بل څوک دداسي حق دعوی وکي چه داجاری اخستونکي دحقوقو سره متعارض واقع شي نو اجاره اخستونکي مکلف دی چه اجاره ورکوونکي ته ددعوی دمقابلې په غرض خبرتیا ورکي . که ددعوی په نتیجی کښی اجاره اخستونکي دعین دگتې اخستلو څخه محروم شي ، نو کولی شي چه اجاره فسخ کي او داقتضاء سره سم دتعویض غوښتنه هم وکي .

ماده ۱۳۵۸ -

هرگاه شخص دیگری چنان حقی را دعوی نماید که باحقوق اجاره گیرنده متعارض واقع شود ، اجاره گیرنده مکلف است اجاره دهنده را به مقابله به دعوی اطلاع دهد . اگر درنتیجه دعوی اجاره گیرنده اذیت و آزار عین محروم گردد ، می تواند اجاره را فسخ و حسب اقتضاء تعویض را نیز مطالبه کند .

۱۳۵۹- ماده

(۱) که هغه عين چه په اجاره ورکول شوي دی غصب شي او اجاره اخستونکي ددی توان ونه لري چه دغصبوونکي لاس دهفي څخه پورته کي، نو کولی شي چه عقد فسخ او دتعویض غوښتنه وکي .

ماده ۱۳۵۹ -

(۱) هرگاه عین که به اجاره داده شده غصب شود ، و اجاره گیرنده قادر نباشد تا دست غاصب را رفع نماید ، می تواند عقد را فسخ و تعویض را مطالبه نماید .

(۲) اگر اجاره گیرنده در رفع دست غاصب باوجود امکان تقصیر ورزیده و به اجاره دهنده از وقوع غصب اطلاع ندهد ، اجرت ساقط نمی‌گردد ، اما می تواند نصویض را از غاصب مطالبه کند .

ماده ۱۳۶۰ -

اجاره دهنده از عیو بیکه مانع انتفاع از عین که به اجاره داده میشود یا نقص کلی بر انتفاع وارد نماید ضامن شناخته میشود، اجاره دهنده از عیو بیکه قبلا اجاره گیرنده خود هنگام عقد به آن علم داشته یا به آسانی از آن علم آوری نموده می-توانست ضامن شناخته نمی شود. مگر اینکه اجاره دهنده عین اجاره شده را خالی از عیب اعلام کرده باشد .

ماده ۱۳۶۱ -

هرگاه بر عین اجاره شده چنان عیبی موجود شود که مستوجب ضمان گردد ، اجاره گیرنده میتواند فسخ عقد یا تنقیص اجرت را با

(۲) که اجاره اخستونکسی دغصبوونکی دلاس په پورته کیدو کښی سره ددی چه امکان نی هموی قصوروونکی او اجاری ور کوونکی ته دغصب دواقع کیدو څخه خبرتیا ورته کی، نو اجوره نه ساقطیږی خو کولی شی چه دغصبوونکی څخه دتعویض غوښتنه وکی .

۱۳۶۰- ماده

اجاره ور کوونکی دهغه عیبو نو چه دعین اجاره شوی شی څخه دگټی داخستلو مانع گرځی یا گټی اخستلو ته کلی نقص پیدا کی ، ضامن گټل کیږی. اجاره ورکوونکی دهغی عیبونو چه ترمخه نی دهغی څخه اجاره اخستونکی ته خبرتیا ورکړی، یا پخپله اجاره اخستونکی دعقد په وخت کښی په هغی علم لرلو یائی په آسانتیا سره کولی شو چه په هغی علم راوړی ، نو ضامن نه گټل کیږی ، مگر داچه اجاره ور کوونکی عین اجاره شوی شی دعیب څخه خالی اعلام کړی وی .

۱۳۶۱- ماده

که دااجاره شوی شی په عین داسی عیب موجود شی چه دضمان ایجابوونکی وی نو اجاره اخستونکی کولی شی چه دعقددفسخ کیدو یا داجوری دکموالی دتعویض

تمویض در حالیکه از آن ضرری بوی عاید شده باشد مطالبه نماید ، مگر اینکه اجاره دهنده ثابت سازد که از وجود عیب علم نداشته است .

ماده ۱۳۶۲-

(۱) هرگاه چند شخص عین واحدی را به اجاره بگیرند ، به شخصی ترجیح داده میشود که بدون غش عین را از همه اولتر متصرف شده باشد . در صورتیکه یکی از اجاره گیرندگان قبل از تصرف عقار اجاره شده از طرف اجاره گیرنده دیگر ، یا قبل از تجدید عقد اجاره ، عقد را باحسن نیت به نیت رسانیده باشد ، بر دیگران مقدم شناخته میشود .

(۲) اگر سبب ترجیح یکی از اجاره گیرندگان موجود نباشد ، می توانند تمویض را مطالبه نمایند .

ماده ۱۳۶۳-

هرگاه بنا بر عمل قانونی اداره دولتی ، نقص بزرگ در انتفاع از عین اجاره شده وارد شود ، اجاره گیرنده میتواند فسخ عقد یا تنقیص اجرت را مطالبه نماید . در صورتیکه عمل اداره دولتی ، ناشی از اسبابی باشد که اجاره دهنده

سره غوښتنه وکی خوبه دی شرط چه دهفی څخه ورته ضرر رسیدلی وی اوکه اجاره ورکونکی ثابتہ کی چه دعیب دوجود څخه ئی علم نه لرلو نو مسئول نه گنل کیږی .

ماده ۱۳۶۲-

(۱) که خو اشخاص یو عین په اجاری واخلی نو هغه چاته ترجیح ورکول کیږی چه عین ئی بی له غش څخه ترټولو اول تصرف کړی وی .

په هغه صورت کښی چه داجاره کونکو څخه یوه داجاره شوی عقار دتصرف څخه ترمخه ، دبل اجاره اخستونکی له خوا یا داجاری دعقد دنوی والی ترمخه ، عقد په ښه نیت ثبت کړی وی پرنورو دوراندی والی حقلری .

(۲) که دیوه اجاره کونکی دترجیح سبب پیدا نه شو نو هغوی کولی شی چه دتمویض غوښتنه وکی .

ماده ۱۳۶۳-

که دیوی دولتی اداری دقانونی عمل په اساس داجاره شوی عین گټو اخستلو ته لوی نقصان ورسیدلو نو اجاره اخستونکی کولی شی چه دعقد دفسخ کیدویا داجوری دکموالی غوښتنه وکی . که ددولتی اداری عمل دداسی سببونو څخه پیدا شوی وی چه اجاره ورکونکی په هفی کښی

در آن مسئولیت ولری، نو داجاره اخستونکی له خوا دتعویض غوښتنه هم جواز لری، مگر داچه دهغی به خلاف موافقه شوی وی.

ماده ۱۳۶۴ -

هرگاه اجاره دهنده بصورت غش سبب ضمان را مخفی نموده باشد، هر نوع موافقه ای که متضمن معافیت یا محدودیت ضمانت اجاره دهنده از تعویض یا عیب باشد، اعتبار ندارد.

ماده ۱۳۶۵ -

تجاوز از استحقاق منفعتیکه به اساس عقد ثابت گردیده، جواز ندارد.

ماده ۱۳۶۶ -

اجاره گیرنده از عین اجاره شده بنحوی منفعت می برد که به آن موافقه بعمل آمده باشد. در صورت عدم موافقه قبلی عرف جاریه اعتبار دارد.

ماده ۱۳۶۷ -

اجاره گیرنده، نمی تواند در عین اجاره شده چنان تغییری را وارد نماید که از آن ضرری عاید شود. در صورت تجاوز از حدود تعهد، اجاره گیرنده به اعاده عین بحالت

مسئولیت ولری، نو داجاره اخستونکی له خوا دتعویض غوښتنه هم جواز لری، مگر داچه دهغی به خلاف موافقه شوی وی.

ماده ۱۳۶۴ -

که اجاره ور کوونکی په غش سره دضمان سبب پټ کړی وی نو هره نوعه موافقه چه دتعرض یا عیب څخه داجاره ور کوونکی دضمانت دمعافیت یا محدودیت متضمنه وی اعتبار نه لری.

ماده ۱۳۶۵ -

دهغی گټی داستحقاق څخه تیری چه دعقد په اساس ثابت شوی جواز نه لری.

ماده ۱۳۶۶ -

اجاره اخستونکی داجاره شوی شی دعین څخه په داسی توگه گټه اخستی شی چه پری موافقه شوی وی. که ترمنځ موافقه نه وی شوی نو جاری عرف اعتبار لری.

ماده ۱۳۶۷ -

اجاره اخستونکی نه شی کولی چه داجاره شوی شی په عین کبسی داسی تغییر راوړی چه ورڅخه ضرر پیداشی، که دالتزام دحدو دوڅخه نیړی وشو نو اجاره اخستونکی په لمړنی حالت دعین په اعاده کولو او

دوهم باب - دگمی اخستلو عقدونه

ماده (۱۳۶۸-۱۳۷۱)

د اقتضاء به حالت کنبی دهفی به
تعویض مکلفیدای شی .

ماده ۱۳۶۸ -

ماده ۱۳۶۸ -

داوبو رسولو ، گاز، برینبنا ،
تيلفون ، رادیو او داسی نورو آلو
نصبول داجاره اخستونکی له خواچه
دهفی څخه داجاره شوی شی عین ته
ضررونه رسپړی، جوائ لری .

ماده ۱۳۶۹

ماده ۱۳۶۹ -

اجاره اخستونکی به جزئی
ترمیمونو چه عرف نی ایجابوی
مکلف دی، مگر داچه موافقه دهفی
به خلاف شوی وی .

ماده ۱۳۷۰ -

ماده ۱۳۷۰ -

اصلاحاتی را که اجاره گیرنده
به اجازه اجاره دهنده در عین اجاره
شده به غرض بهبود و حفاظت آن
خرابی بعمل آورد ، مصارف آنرا
از اجاره دهنده مطالبه کرده میتواند.
مگر چه رجوع شرط نشده
باشد . اگر اصلاح عاید، بتأمین
منافع اجاره گیرنده باشد ، حق
رجوع را ندارد ، مگر اینکه رجوع
شرط شده باشد .

ماده ۱۳۷۱ -

ماده ۱۳۷۱ -

اجاره شوی شی عین داجاره
اخستونکی سره امانت گنل کپری
دهفی به پا ملرنه مکلف دی او دهفی

وازتلف شدن ونقصانیکه ناشی از استعمال عا دی نباشد ، مسئول می باشد .

ماده ۱۳۷۲ -

اجاره گیرنده مکلف است ازهر امریکه ایجاب مداخله اجاره دهندہ رانماید ، ویرا مطلع سازد .

ماده ۱۳۷۳ -

اجاره گیرنده مکلف است اجرت معینه را در مواعیدیکه به آن موافقه بعمل آمده بپردازد . در صورت عدم موافقه قبلی به عرف محل درمورد زمان پرداخت ، اعتبار داده میشود .

(۲) پرداخت اجرت در اقامتگاه اجاره گیرنده صورت میگیرد ، مگر اینکه عرف یا موافقت طرفین طور دیگری حکم نموده باشد .

ماده ۱۳۷۴ -

پرداخت يك قسط اجرت ، قرینه تادیه سایر اقساط قبلی تلقی میشود ، تا آنکه دلیلی بخلاف آن ظاهر شود .

ماده ۱۳۷۵ -

اجاره گیرنده در ختم مدت اجاره برد عین اجاره شده مکلف میباشد . در صورتیکه وی عین مذکور را بدون موجب در تصرف خود نگهدارد ، برداخت تعویضیکه در اندازه آن ،

تلفیدو او نقصان خخه چه د عا دی استعمال خخه نه وی پیدا شوی ، مسئول دی .

ماده ۱۳۷۲ -

اجاره اخستونکی مکلف دی په هر هغه خه چه داجاره ور کوونکی دمداخلی ایجاب کوی هغه ته خبرتیا ورکی .

ماده ۱۳۷۳ -

(۱) اجاره اخستونکی مکلف دی تا کلي اجوره په هغی مدو کبسی چه پری موافقه شوی اداء کی . که تر مخه موافقه نه وی شوی نو داداء کولو دمدی دپاره دخای عرف اعتبارلری .

(۲) داجوری ورکول داجاری اخستونکی په استوگنخی صورت مومی مگرداچه عرف یا ددواړخواوو موافقه بل رنگه حکم وکی .

ماده ۱۳۷۴ -

داجوری دیوه قسط اداء کول دنورو پخوانیو قسطونو داداء کولو قرینه ده ترخو چه دهغی به خلاف دلیل ظاهر شی .

ماده ۱۳۷۵ -

اجاره اخستونکی مکلف دی چه داجاری دمدی په پای کبسی داجاره شوی شی عین بیرته ور کی ، که هغه ذکر شوی عین بی موجه پخیل تصرف کبسی وساتی دهغی اندازی

قيمت اجاره عين مذکور ، رعایت شود و پر داخت جبران خساره ، به اجاره دهنده ملزم میگردد . اگر این نگهداشت بنا بر اضطرار یاسببی باشد که اجاره گیرنده در آن دخیل نباشد ، بپر داخت اجرت مثل به اجاره دهنده مکلف میباشد .

ماده ۱۳۷۶ -

(۱) اجاره گیرنده به ردعین اجاره شده به نحویکه تسلیم گردیده ، مکلف می باشد . به استثنای اتلاف یا نقصانیکه اجاره گیرنده بدان دخیل نباشد .

(۲) اگر تسلیمی عين اجاره شده بدون شرح اوصاف آن صورت گرفته باشد ، چنان پنداشته میشود که عين مذکور در حالت حسن اوصاف تسلیم گردیده ، مگر اینکه به خلاف آن دلیلی موجود گردد .

ماده ۱۳۷۷ -

عين اجاره شده درختم مدت اجاره ، كمافی السابق بحیث امانت نزد اجاره گیرنده باقی می ماند . اگر اجاره گیرنده باوجود طلب آنرا

دتعویض به ورکولو چه به هفی کنبی ذکر شوی عين داجاری قيمت مراعت شی او دتاوان دجیبری به ورکولو، اجاره ورکونکی ته ملز میزی . که داستانه داضطرار په اساس یادداسی سبب به اساس وی چه اجاره اخستونکی به هفی کنبی مداخله ونه لری نو دمثلی اجرت په ورکولو اجاره ورکونکی ته مکلف دی .

ماده ۱۳۷۶ -

(۱) اجاره اخستونکی مکلف دی اجاره شوی عين به هغه توگه بیرته ورکی چه تسلیم شوی وو، هغه تلفیدل یا نقصان چه اجاره اخستونکی به هفی کنبی دخیل نه وی ددی حکم څخه مستثنی دی .

(۲) که داجاره شوی عین تسلیمیدل بی دهفی دصفتونو دشرحی څخه صورت موندلی وی نو داسی فرض کیزی چه ذکر شوی عین دینه صفتونو په حالت کنبی تسلیم شوی دی . مگر داچه دهفی به خلاف دلیل موجود شی .

ماده ۱۳۷۷ -

اجاره شوی عين داجاری دمدی به پای کنبی دپخوا په شان داجاره اخستونکی سره دامانت په حیث پاتی کیزی . که اجاره اخستونکی سره دغوښتنی هغه دخان سره

وساتي دهغي دتلفيدو ضامن گڼل کيږي .

نزد خود نگهدارد ، ضامن اتلاف آن دانسته ميشود .

ماده - ۱۳۷۸

ماده ۱۳۷۸ -

(۱) که اجاره اخستونکی داجاره شوی شی په عین کښی بنا جوړه کښی یا ونی وگری یا نور داسی زښتی کارونه وکی چه دعقاردقیمت په لوړیدو کښی مؤثرویی ، اجاره ورکوونکی مکلف دی داجاری په پای کښی کم ترکه هغه څه چه مصرف شوی یا دقیمت دتوییر اندازه ، اجاره اخستونکی ته ورکی ، مگر داجه دهغي په خلاف موافقه شوی وی .

(۱) هرگاه اجاره گیرنده در عین اجاره شده ، به بنا یا غمرس اشجار یا سایر امور زینتی دیگریکه درینند بردن قیمت عقار موثر باشد میادرت ورزد ، اجاره دهنده مکلف است ، در ختم اجاره حد اقل آنچه را بمصرف رسیده یا مقدار تفاوت قیمت را به اجاره گیرنده بپردازد . مگر اینکه بخلاف آن موافقه شده باشد

(۲) که ذکر شوی تزئینات بی داجاره ور کوونکی دعلم خخه یا دهغه داعتراض سره شوی . وونو اجاره ور کوونکی کولی شی چه دهغي لری کول دهغه ضرر دتعویض سره چه ددی تزئیناتو دلری کولو دپلوه عقار ته رسیږی داجاره اخستونکی خخه وغواړی .

(۲) اگر تزئینات مذکور بدون علم اجاره دهنده یا باوجود اعتراض وی بوجود آمده با شد ، اجاره دهنده می تواند ازاله آنرا باتعویض ضرریکه از ناحیه رفع این تزئینات به عقار عاید شود ، از اجاره گیرنده مطالبه نماید .

دریم قسمت

قسمت سوم

داجاری او دباطنی اجاری

تنازل از اجاره

خخه تیریدلو

واجاره باطنی

ماده - ۱۳۷۹

ماده ۱۳۷۹ -

اجاره اخستونکی داجاری یا باطنی اجاری خخه په ټولو هغو شیانو کښی چه په اجاره ئی اخستی یا دهغي په ځینو کښی ، دتیریدلو حق لری ،

اجاره گیرنده حق تنازل از اجاره یا اجاره باطنی را در جمیع آنچه به اجاره گرفته یا بعضی آن ، دارا

مگر داچه دهفی په خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۱۳۸۰ -

ماده ۱۳۸۰ -

منع کردن اجاره گیرنده از اجاره باطنی ، مستلزم منع از تنازل اجاره و عکس آن می باشد . مگر اینکه اجاره مخصوص به اجاره عقاری باشد که در آن دستگاه صنعتی یا تجارتی بنا شود و اجاره گیرنده بحکم ضرورت بفروش دستگاه مذکور بپردازد .

دباطنی اجاری خخه داچاری اخستونکی منعه کول داچاری خخه دتیریدلو دمنع کیدو مستلزم او د هفی عکس وی ، مگر داچه اجاره دداسی عقاری اجاری پوری خاصه وی چه په هفی کنبی صنعتی یا نجارتی دستگاه بناشی او اجاره اخستونکی دضرورت په حکم دذکر شوی دستگاه خرخولو ته اقدام وکی ، په دی صورت کنبی محکمه کولی شی سره ددی چه داچاری مانع شرط موجود دی ، داچاری په دوام حکم وکی ، خو په دی شرط چه اخستونکی کافی تضمین ورکی او دهفی خخه اجاره زرکونکی ته محقق ضرر عاید نه وی .

درین صورت محکمه می تواند باوجود شرط مانع ، به بقای اجاره حکم نماید . مشروط براینکه مشتری تضمین کافی تقدیم داشته واز آن ضرر محقق به اجاره دهنده عاید نباشد .

ماده ۱۳۸۱ -

ماده ۱۳۸۱ -

درحالت تنازل از اجاره ، متنازل الیه ، در مورد علاقه بینوی و اجاره دهنده از ناحیه حقوق و واجبات ناشی از اجاره ...
گیرنده عرار میگیرد . مگر باوجود آن اجاره گیرنده در ایفای واجبات ، ضامن متنازل الیه شناخته میشود .

داچاری خخه دتیریدلو په حالت کنبی دهغه چا دپاره چه تیریدلو صورت موندل دهغه او داچاره ور کونکی دعلاقی ترمنځ داچاری د عقد خخه دپیدا شوو حقوقو او واجباتو له پلوه ، داچاری اخستونک قائم مقام گڼل کیږي .
جاره اخستونکی دواجباتو په اداء کولو کنبی دهغه چا دپاره چه تیر شوی دی ، دهغه ضامن گڼل کیږي .

۱۳۸۲- ماده

باطنی اجازه اخستونکي مکلف داصلی اجازه اخستونکي په مقابل دی، ټول هغه ثابت التزا مونه چه کښی نی لری داجاره ور کوونکی دخیرتیا په وخت کښی په مستقیم ډول هغه ته اداء کی، اونه شی کولی چه داجاره ور کوونکی په مقابل کښی په هغی اجوری باندی چه په پیشکی توگه نی اصلی اجازه اخستونکی ته ورکړی دی تمسک وکی، مگر داچه داکار دخیرتیا ترمخه دعرف اودهغی موافقی سره سم چه دباطنی اجاری دوخته نی نیته ثابته وی، صورت موندلی وی .

ماده ۱۳۸۲ -

اجازه گیرنده باطنی مکلف است تمام التزامات ثابتی راکه در برابر اجازه گیرنده اصلی دارد ، هنگام اخطار اجازه دهنده مستقیماً بوی ایفاء نماید و نمی تواند در برابر اجازه دهنده به اجرتیکه طورپیشکی به اجازه گیرنده اصلی پر داخته، تمسک نماید . مگر اینکه این امر قبل از اخطار مطابق عرف وبه موافقتی که تاریخ آن از وقت اجازه باطنی ثابت باشد ، صورت گرفته باشد.

۱۳۸۳- ماده

لمړنی اجازه اخستونکی پسه راتلونکو حالونو کښی داجاره ور کوونکی په مقابل کښی بری الذمه کڼل کیږی :

ماده ۱۳۸۳ -

اجازه گیرنده اولی در احوال آتی ، در برابر اجازه دهنده بری الذمه شناخته میشود :

۱- په هغه حالت کښی چه داجاری یا دباطنی اجاری په تیریدلو سره اجازه ور کوونکی صریحه قبولی وکی .

۱- درحالت قبولی صریح اجازه دهنده ، بتنازل از اجازه باطنی .

۲- په هغه حالت کښی چه چاته تیریدل شوی وی یا دباطنی اجازه اخستونکی څخه داجوری حاصلول، بول دی چه دلمړنی اجازه اخستونکی په مقابل کښی دهغه دحقوقو دساتنی اظهار وشړی .

۲- در حالت حصول اجرت از متنازل الیه یا از اجازه گیرنده باطنی ، بدون اظهار حفظ حقوق وی در برابر اجازه گیرنده اولی .

خلورم قسمت

دا جاري پای

ماده ۱۳۸۴-

اجاره به عقد کبني دتصريح شوی مدی به آخر کبني بی دتخلیه کولو دخبرتیا څخه پای ته رسیری.

ماده ۱۳۸۵-

(۱) که اجاره اخستونکی داجاری د عقد دپای ته رسیدو وروسته داجاره شوی شی دعین څخه گتی اخستلو ته دوام ورکی ، او اجاره ورکونکی سره ددی چه به هفی علم لـری ، ورباندي اعتراض ونه کی ، نو اجاره دنا معلومی مدی دپاره به هفی لمړنیو شرطونو، نوی شوی گنل کیری او ددی قانون د(۱۳۴۴)مادی درج شوی حکم ور باندي تطبیقیری.

(۲) داجاری دضمنی نوی والی په صورت کبني دپخوانی اجاری پوری مربوط عینی تا مینات عیناً انتقال کوی، خو شخصی یا عینی ضمانت بی دضامن درضا څخه نه انتقالیری.

ماده ۱۳۸۶-

که ددواړو خواوو څخه دیوی خوا له بلوه بلی خوانه دتخلیه کولو دخبرتیا صادره شوی وی خوسره ددی هم اجاره اخستونکی داجاری دمدی دپای ته رسیدو وروسته داجاره شوی عین څخه گتی اخستلو ته دوام ورکی ،

قسمت چهارم

ختم ا جاره

ماده ۱۳۸۴-

اجاره به انتهای مدت مصرحه عقد بدون اطلاع تخلیه منتهی میگردد .

ماده ۱۳۸۵-

(۱) هرگاه اجاره گیرنده ، بعد از انتهای عقد اجاره ، به انتفاع از عین اجاره شده دوام داده و اجاره دهند و با وجود علم بر آن اعتراض نه نماید ، اجاره برای مدت نامعلوم بهمان شروط اولی ، تجدید شده تلقی میشود و بر آن احکام ماده (۱۳۴۴) این قانون تطبیق میگردد.

(۲) در صورت تجدید ضمنی اجاره ، تأمینات عینی متعلق به اجاره قبلی ، عیناً انتقال نموده ، مگر ضمانت شخصی یا عینی بدون رضائیت ضامن انتقال نمی یابد .

ماده ۱۳۸۶-

هرگاه از جانب یکی از طرفین برطرف دیگر اطلاعی مبنی بر تخلیه صادر شده ، با آنهم اجاره گیرنده به انتفاع از عین اجاره شده بعد از

انتهای اجاره دوام دهد ، این امر
معنی تجدید اجاره را ندارد ، مگر
اینکه دلیلی بخلاف آن اقامه شود.
اجاره گیرنده در چنین حالت بتخلیه
و پرداخت اجرت مثل اذممت انتفاعیکه
بعد از انتهای اجاره عین اجاره شده
بعمل آورده ، مکلف می باشد .

ماده ۱۳۸۷ -

اجاره به و فات اجاره دهنده یا
اجاره گیرنده خاتمه نمی یابد ،
باوصف آن و رثه اجاره گیرنده در
صورت وفات وی می توانند انتهای
عقد اجاره را مبنی بر اثبات اینکه
عواید شان به سبب موت مورث
تحمل دوام اجاره را نداشته یا اجاره
ازحدود احتیاج شان خارج گردیده
است مطالبه نمایند ، مشروط بر اینکه
طلب فسخ حد اکثر در ظرف ششماه
از تاریخ وفات اجاره گیرنده صورت
گرفته و مدت معینه اطلاع را جمع
به تخلیه نیز رعایت شده باشد .

ماده ۱۳۸۸ -

هرگاه اجاره تنها به سبب اجرای
بیشه اجاره گیرنده با بعضی اعتبارات

داکار داجاری دنوی والی معنی نه
نری ، مگر داچه دهغی په خلاف کوم
دلیل اقامه شی . په داسی حالت
کینسی اجاره اخستونکی چه داجاره
دنوی عین خخه داجاری دپای ته
رسیدو وروسته هر خومره مده گته
اخستی وی دهغی مدی به تخلیه
کولو اودمنلی اجوری په ورکولو
مکلف دی .

ماده ۱۳۸۷ -

اجاره داجاره ور کونکی یا اجاره
اخستونکی په مپینه پای ته نه
رسیږی ، سره ددی هم داجاره
اخستونکی وارثان دهغه دمپینسی
وروسته کولی شی ، ثابته کی ، چه
دهغوی عایدات دمورث دمپینسی له امله
داجاری ددوام تحمل نه لری یا اجاره
دهغوی داحتیاج دحدودو خخه بهر
شوی ده نو په دی صورت کینسی
کولی شی چه داجاری د عقد دپای ته
رسیدو غوښتنه وکی . خو په دی
شرط چه داجاری اخستونکی دمپینسی
دنیتهی خخه دشپږو میاشتو په اوږدو
کینسی دفسخ کیدو غوښتنه شوی
وی او همدارنگه دتخلیه کولو په
باره کینسی دخبرتیا دپاکلی مدی
مراعت هم شوی وی .

ماده ۱۳۸۸ -

که اجاره یواخی داجاره اخستونکی
دکسب داجراء کولو په سبب یا

دهغه پوری دځینو مربوطو نورو خاصو اعتبارونو په سبب، عقد شوی وی نو دهغه دمړینی وروسته داجاری ور کوونکی له خوا اوداجاری اخستونکی دوارثانو له خوا، دعقد دفسخ کیدو غوښتنه جواز لری .

۱۳۸۹- ماده

داجاره اخستونکی غریبی اوافلاس دهغه اجوری دتعجیل، موجب کپزی نه چه لامده یی نه ده پوره شوی. خوسره ددی هم که په یوی مناسبی مدی کښی یی داسی تا مینات ورنه کړل چه دهغه دراتلونکی اجوری دادا کولو ضمانت وکړی شی، نو اجاره ور کوونکی کولی شی چه داجاری دفسخ کیدو غوښتنه وکی. همدارنگه اجاره اخستونکی کولی شی په هغه صورت کښی چه ورته داجاری یا باطنی اجاری څخه دتیریدلو اجازه نه وی ورکړه شوی، دعادلانه تعویض په ورکولو سره دعقد دفسخ کیدو غوښتنه وکی .

۱۳۹۰- ماده

(۱) که داجاره شوی عین ملکیت بل چا ته انتقال وکی نوکه دملکیت دانتقال دعقد ترمخه داجاری نیته ثابت نه وی ، دذکر شوی شخص په باره کښی نافذه نه گڼل کپزی .
(۲) که چاته ددی مادی د(۱) فقری

بخصوص دیگر متعلق بوی ، عقد شده باشد، طلب فسخ عقدازطرف اجاره دهنده وورنه اجاره گیر نده بعد از وفات وی جواز دارد .

ماده ۱۳۸۹ -

اعسار یا افلاس اجاره گیر نده موجب تعجیل اجر تیکه عنوزمیعاد آن بسر نرسیده ، نمیشود مگر باوجود آن در صورت ندادن تأمینات دریک مدت مناسبیکه ضمانت ایفای اجرت آینده را نموده بتواند ، اجاره دهنده میتواند فسخ اجاره را مطالبه نماید . همچنان اجاره گیرنده میتواند در صورتیکه تنازل از اجاره یا اجاره باطنی باو اجازه داده نشده باشد بشرط تادیه تعویض عا دلانه فسخ عقد رامطالبه کند .

ماده ۱۳۹۰ -

(۱) هرگاه ملکیت عین اجاره شده درحالیکه قبل از عقد انتقال ملکیت، تاریخ اجاره ثابت نباشد ، دزمورد شخص مذکور نافذشمرده نمیشود .
(۲) شخصیکه مطابق فقره (۱)

سره سم ملکیت انتقال کړې وي ،
سره ددی چه داجاری عقد دهغه په
باره کښی نافذنه دی، خو کولی شی
چه په ذکر شوی عقد تمسک وکړي.

۱۳۹۱- ماده

(۱) چاته چه داجاره شوی شی
دعین ملکیت انتقال کړې وي او
اجاره دهغه په باره کښی نافذنه
گڼل کیږي، نونه شی کولی چه
اجاره اخستونکی په تخلیه کولو
مکلف کړي، مگر هغه داکار کولی شی چه
ددی قانون د(۱۳۴۶) مادې دحکم
سره سم خبرتیا ور کول شوی وي.

(۲) که نوی مالک داجاری دعقد
دپای ته رسیدو تر مخه اجاره
اخستونکی ته په تخلیه کولو خبرتیا
ورکي نو اجاره اخستونکی ته
دتعویض په ورکولو مکلف دی، مگر
داچه دهغی په خلاف موافقه شوی
وي. اجاره اخستونکی په تخلیه
کولو نه مکلف کیږي مگر په هغه
وخت کښی چه داجاره ور کوونکی
څخه یا دهغه په نیابت دهغه چاڅخه
چه ملکیت ورته انتقال کړي، تعویض
واخلي .

۱۳۹۲- ماده

چاته چه داجاره شوی شی دعین
ملکیت انتقال کړې وي نو که اجاره
اخستونکی ته په هغه وخت کښی چه

این ماده ملکیت بوی انتقال نموده
باوجود عدم نفاذ عقد درمورد وی.
میتواند بعقد مذکور تمسک نماید.

ماده ۱۳۹۱ -

(۱) شخصیکه ملکیت عین اجاره
شده بوی انتقال نموده و اجاره در
مورد او نافذ شمرده نمی شود، اجاره
گیرنده را به تخلیه مکلف ساخته
نمی تواند ، مگر بعد از اطلاعیکه
مطابق حکم ماده (۱۳۴۶) این قانون
صورت گرفته باشد .

(۲) هرگاه مالک جدید ق-بل از
انتهای عقد اجاره ، اجاره گیرنده را
به تخلیه اخطار د هد، به دادن
تعویض به اجاره گیرنده مکلف
می باشد، مگر اینکه بخلاف آن موافقه
صورت گرفته باشد . اجاره گیرنده
به تخلیه مجبور ساخته نمی شود،
مگر بعد از گرفتن تعویض از اجاره
دهنده و یا به نیابت او از شخصی
که ملکیت باو انتقال نموده است .

ماده ۱۳۹۲ -

هرگاه شخصی که ملکیت عین
اجاره شده بوی انتقال نموده، عام
اجاره گیرنده را به انتقال ملکیت

حین پرداخت اجرت پیشکی به اجاره دهنده ثابت سازده، اجاره گیرنده نمی تواند به پرداخت اجرت مذکور تمسک نماید. در صورت عجز از اثبات، مالک عین اجاره شده می تواند به اجاره دهنده رجوع کند.

ماده ۱۳۹۳ -

(۱) اجاره دهنده نمی تواند فسخ اجاره را قبل از بسر رسیدن موعد آن مطالبه نماید، گرچه اراده خویش را جهت سکونت یا استعمال شخصی خود اعلام نماید. مگر اینکه بخلاف آن موافقه شده باشد.

(۲) اگر به فسخ اجاره از طرف اجاره دهنده مبنی بر احتیاج شخصی وی به عین اجاره شده موافقه صورت گرفته باشد، اجاره دهنده مکلف است احکام ماده (۱۳۴۶) این قانون را در مورد اطلاع اجاره گیرنده رعایت نماید. مگر اینکه موافقه بخلاف آن صورت گرفته باشد.

ماده ۱۳۹۴ -

هرگاه شخصی دکانی را به اجاره گیرد و بعداً در خرید و فروش او

اجاره ور کوونکی ته پیشکی اجوره ورکوی ثابتہ کی چه ملکیت هغه ته انتقال کړی، نو اجاره اخستونکی نه شی کولی چه دذکر شوی اجوری به ورکولو تمسک وکی، که نوی مالک داجاره شوی عین دملکیت دثابتولو څخه عاجز شو نو کولی شی چه اجاره ور کوونکی ته رجوع وکی.

ماده ۱۳۹۳ -

(۱) اجاره ور کوونکی نه شی کولی چه داجاری دمدي دپوره کیدو ترمنځه داجاری دفسخ کیدو وغوښتنه وکی، که څه هم خپله اراده دخپل شخصی اوسیدنی یا استعمال دپاره اعلام کی، مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی.

(۲) که داسی موافقه شوی وی چه که اجاره ور کوونکی داجاره شوی شی عین ته شخصی احتیاج پیدا که، اجاره به فسخ کیری نو اجاره ور کوونکی مکلف دی ددی قانون د (۱۳۴۶) مادی حکمونه داجاری اخستونکی دخبرتیا په باره کښی مراعت کی مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی.

ماده ۱۳۹۴ -

که څوک یو دکان په اجاره واخلي بیاتر هغی وروسته دهغه په اخستلو او خرڅولو کښی کساد پیداشی،

نه شی کولی چه داجاری عقد فسخ کی او یا داجوری دورکولو څخه خان وژغوری .

ماده - ۱۳۹۵

که اجاره اخستونکی په مستقیمه توگه داجاره شوی شی دعین څخه گټه وانه خلی یا ونه شی کړی چه دهغی څخه پوره گټه تر لاسه کی نوداکار دهغه دخطا یا بل داسی علت ته چه پخپله دهغه پوری مربوط دی راجع کیږی، نو داجاری په عقد اوپه ټولو هغو التزا ماتو چه دهغی څخه پیدا شوی مکلف دی. خو په دی شرط چه داجاره شوی شی عین داجاری ور کوونکی له خوا په داسی حالت کښی داجاری اخستونکی په تصرف کښی ورکول شوی وی چه دموافقه شوی گټی اخستلو قابلیت ولری .

ماده - ۱۳۹۶

(۱) د عقد د دواړو خواوو څخه هریو کولی شی دهغی اجاری دعقد دفسخ کیدو غوښتنه وکی چه مده یی محدودده وی او داجاری مده پای ته نه وی رسیدلی . او داحکم په هغه وخت کښی دتطبیق وړ دی چه غیر مترقبه حالتونه دعقد تنفیذ داول څخه یا دهغی په جریان کښی نا ممکن کی، ددی قانون د(۱۳۶۴) مادی ددرج

کساد رونما گردد ، نمی تواند عقد اجاره را فسخ یا از پر داخت اجرت امتناع آورد .

ماده ۱۳۹۵ -

هرگاه اجاره گیرنده مستقیماعین اجاره شده را مورد انتفاع قرار نداده یا از آن انتفاع کامل بعمل آورده نتواند ، این امر بخطا یا علت دیگری که به شخصوی متعلق است راجع میشود و برعایت عقد اجاره و تمامی تعهدات ناشی از آن مکلف می باشد . مشروط بر اینکه عین اجاره شده از طرف اجاره دهنده در حالتی تحت تصرف اجاره گیرنده قرار داده شده باشد که قابلیت حصول انتفاع موافقه شده را دارا بوده باشد .

ماده ۱۳۹۶ -

(۱) هر يك ز متعاقدين می توانند فسخ عقد اجاره ای را که مدت آن محدود باشد ، قبل از انتهای مدت اجاره مطالبه نمایند . این حکم در صور تیست که وقوع حالات غیر مترقبه تنفیذ عقد را از ابتدا یا در جریان آن غیر قابل امکان بسازد . رعایت مهلت اطلاع مندرج ما .

(۱۳۴۶) این قانون از طرف مطالبه کننده فسخ ، باپرداخت تعویض عادلانه حتمی می باشد .

(۲) در صورتیکه اجازه دهنده مطالبه فسخ نموده باشد . اجازه گیرنده را برد عین اجازه شده مجبور ساخته نمی تواند . مگر اینکه تعویض لازمه را به اجازه گیرنده پر داخته یا تامین کافی نزد وی باین منظور گذاشته باشد .

ماده ۱۳۹۷ -

هرگاه اجازه گیرنده از جمله موظفین یا مستخدمین یا اشخاص باشد که عمل آن تغییر اقامتگاه وی را ایجاب نماید ، می تواند با رعایت حکم ماده (۱۳۴۶) این قانون فسخ اجازه مسکن خود را که مدت آن محدود باشد مطالبه نماید .

قسمت پنجم

بعضی انواع اجازه

مبحث اول

اجازه زمین زراعتی

ماده ۱۳۹۸ -

اجازه زمین برای زراعت باین بیان آنچه باید در آن زرع گردد یا مختار

شوی خیرتیا دمهلت مراعت دفسخ کوونکی له خوا دعادلانه تعویض سره هرو مرو دی .

(۲) که اجازه ور کوونکی دفسخ کیدو غوښتنه کړی وی اجازه اخستونکی اجازه شوی شی دعین به زده ولو مجبوره ولی نه شی، مگر داچه اجازه اخستونکی ته یی لازمی تعویض ورکړی وی یا داچه ددی منظور دپاره نی دهغه سره کافی تامین ائینی وی .

ماده ۱۳۹۷ -

که اجازه اخستونکی دمووظفینو یا مستخدمینو یا دداسی اشخاصو دجملی څخه وی چه دهغه کار داستوگنځی تغییر ایجابوی نو ددی قانون د(۱۳۴۶) مادی ددرج شوی حکم په نظر کښی نیولو سره، کولی شی چه دخپل داوسپدلو دځای داجاری چه مده یی محدوده وی دفسخ کیدو غوښتنه وکی .

پنجم قسمت

داجاری ځینی نوعی

لمړی مبحث

دزراعتی مخکی اجازه

ماده ۱۳۹۸ -

دکرهڼی دپاره دمخکی اجازه سره دهغی شی دبیا نولوچه په هغی کښی باید وکرل شی یاداجاری اخستونکی

ته د شې د کرلو د انتخاب په باره کښې
اختیار ور کول، صحت لری .

ماده - ۱۳۹۹

(۱) کومه مخکه چه د بېل چا په
کښت مشغوله وی او د حاصل وی او
د ټولولو وخت یی نه وی رسیدلی او
ناحقه هم نه وی کرل شوی نو اجاره
نی . دمخکې د فارغیدو تر وخته پوری
نه نافذ پیری مگر داچه په مخکه کښې
موجوده کرهڼه د اجاری اخستونکی
ملکیت وی .

(۲) که کرهڼه د راټولولو دپاره
تیاره وی نو دمخکې اجاره ور کول
د کرهڼې د خاوند څخه غیر بل چاته هم
جواز لری، نو اجاری اخستونکی ته
په مناسب وخت کښې دمخکې په
تخلیه کولو او تسلیمولو مکلف
کیری .

ماده - ۱۴۰۰

که په مخکه باندي موجوده کښت
ناحقه کرل شوی وی نو د حاصل
د راټولولو دمدي نه را رسیدل د بېل چا
سره د اجاری د عقد د صحت نه مانع
کیری او کرونکی په تخلیه کو لو
مکلف دی .

ماده - ۱۴۰۱

که مخکه د اجاری اخستونکی څخه
په غیر د بېل چا په کښت مشغولوی.
اجاره نی صحیح ده خو د حاصل

گذاشتن اجاره گیرنده در انتخاب
آن صحت دارد .

ماده ۱۳۹۹ -

(۱) ز مینیکه به زراعت شخص
دیگری مصرف کرده و هنوز وقت
جمع آوری حاصل آن نرسیده وبدون
حق زرع نشده باشد ، اجاره آن تا
وقت فارغ شدن ز زمین نافذ نمی -
گردد ، مگر اینکه زراعت موجود
در زمین ملکیت اجاره گیرنده باشد.

(۲) اگر زراعت برای جمع آوری
آماده باشد اجاره زمین به غیر صاحب
زراعت نیز مانع نداشته ، به تخلیه
زمین و تسلیم آن به اجاره گیرنده
در میعاد مناسب مکلف میگردد .

ماده ۱۴۰۰ -

هرگاه زراعت موجود بالای زمین،
بدون حق زرع صورت گرفته باشد،
عدم فرارسیدن موعد جمع آوری مانع
صحت عقد اجاره یا غیر از زرع
نگردید و زارع به تخلیه مکلف می-
شود .

ماده ۱۴۰۱ -

اجاره زمین مشغول به زراعت
غیر اجاره گیرنده ، صحیح و بزمان
فرا رسیدن موعد جمع آوری حاصل

وآماده ساختن ز مین برای تسلیمی به اجاره گیرنده دژ يك وقت معین موکول می باشد .

ماده ۱۴۰۲ -

اجاره گیرنده ز مین از حق جوی وحق راه بدون تذکر در عقد مستفید میگردد . سایر حقوق تابع موافقت و عرف محل شناخته میشود .

ماده ۱۴۰۳ -

زمینی که برای یکسال با جازه داده شده و اختیار نوع زراعت به اجاره گیرنده اعطا شده باشد ، اجاره گیرنده میتواند در آن دو فصل کشت نماید .

ماده ۱۴۰۴ -

هر گاه زمین اجاره شده به اثر آب خیزی زیر آب گردیده یا آب آن قطع شود و امکان زراعت در آن نباشد، اجرت، لازم نگردیده اجاره گیرنده حق فسخ را دارا می باشد . مشروط بر اینکه قصوری ازین ناحیه بوی متوجه نباشد .

ماده ۱۴۰۵ -

هرگاه زراعت ز مین اجاره شده بائر آفت سماوی از بین بر و د حصه اجرت قبل از آفت ، بدمه

در اوتولو دمدی او په یوه معین وخت کتبی اجاری اخستونکی ته دتسلیمیدو دپاره دمخکی دتیاره ولو پـسـوری موکوله ده .

ماده ۱۴۰۲ -

دمخکی اجاره اخستونکی دو یالی او دلاری دحق خخه گته اخستی شی که خه هم په عقد کتبی نه وی ذکر شوی، نور حقوق دموافقی او دخای دعرف تابع دی .

ماده ۱۴۰۳ -

کومه مخکه چه دیوه کال دپاره په اجاری ورکول شوی وی او دکنتبت دنوعی اختیار اجاری اخستونکی ته ورکول شوی وی نو اجاره اخستونکی کولی شی چه په هغی کتبی دوه فصلونه وکری .

ماده ۱۴۰۴ -

که اجاره شوی مخکه داو بودپورته کیدو په سبب داو بو لاندی شی یانی اوبه قطع شی او په هغی کتبی دکرلو امکان نه وی . نو اجوره نه لازمیری او اجاره اخستونکی د عقد دفسخ کولو حق لری، خو په دی شرط چه ددی پلوه هغه ته قصور متوجه نه وی .

ماده ۱۴۰۵ -

که داجاره شوی مخکی کنتبت دآسمانی آفت په اثر دمینخه لارشی دآفت خخه ترمخه داجوری حصه

اجاره گیرنده لازم گردیده حصه مدت بعد از آفت ، از ذمه او ساقط می- شود . مگر اینکه اجاره گیرنده به زراعت مثل قبل از آفت یا کمتر از آن قادر باشد .

ماده ۱۴۰۶ -

(۱) هرگاه حاصلات بعد از درو کردن از بین برود اجاره گیرنده می تواند اسقاط یا تنقیص اجرت را مطالبه نماید ، مشروط بر اینکه موافقه به ترتیبی صورت نگرفته باشد که اجاره دهنده حق جزئی از محصول را دارا می باشد . در این صورت اگر حاصلات توسط خطای اجاره گیرنده یا بعد از اخطار به تسلیمی از بین برود . اجاره دهنده به اندازه حصه خود متحمل می گردد .

(۲) اگر در وقت انعقاد عقد پیشبینی وقوع ضرر موجود و متحقق باشد ، اجاره گیرنده نمی- تواند اسقاط اجرت را مطالبه نماید .

ماده ۱۴۰۷ -

هرگاه مدت اجاره منقضی گردیده مگر حاصلات بالای زمین ، بنا بر سببی خارج از اجاره گیرنده

داجاری اخستونکی به ذمی لازمیری او دآفت خخه دوروستی مدی دحسی اجوره دهغه دذمی خخه ساقطیری ، مگر داچه اجاره اخستونکی به کرهنه داسی توان ولری چه دآفت خخه ترمخه په شان وی او یا تر هفی کم

ماده ۱۴۰۶ -

(۱) که حاصلات دلوکولووروسته دمینخه لای شی اجاره اخستونکی کولی شی چه داجوری دساقطیدو یا کموالی غوښتنه وکی خو په دی شرط چه موافقه په داسی صورت نه وی شوی چه اجاره ور کوونکی دمحصول دیو جزء حق لرونکی وی ، په دی صورت کښی که حاصلات داجاری اخستونکی دخطا په وسیله او یا وروسته له دی چه دتسلیمولوخبرتیا وزکره شی ، دمینخه لای شی نو اجاره ور کوونکی دخپلی حصی په اندازه متحمل کیری .

(۲) که دعقد دمنعقدو په وخت کښی دضرر دواقع کیدو پیشبینی موجوده او محققه وی نو اجاره اخستونکی نه شی کولی چه داجوری دساقطیدو غوښتنه وکی .

ماده ۱۴۰۷ -

که داجاری مده پوره شوی وی خو په مخکه باندى حاصلات دداسی سبب په اساس چه داجاری اخستونکی

هنوز نرسیده باشد ، زمین بمقابل اجرت مثل الی جمع آوری حاصل درتصرف اجازه گیرنده باقی می-ماند .

ماده ۱۴۰۸ -

اجاره گیرنده مکلف است از زمین زراعتی طوری بهره برداری نماید که متعارف باشد و بنحوی در آن عمل نماید که برای بهره برداری مساعد باقی بماند . اجازه گیرنده نمیتواند بدون اجازه اجاره دهنده ، طوری از زمین بهره برداری نماید که در زمین چنان تغییری وارد شود که اثر منفی آن تا بعد از انتهای مدت اجازه دوام نماید .

ماده ۱۴۰۹ -

اجاره گیرنده مکلف است به اصلاحاتی بپردازد که انتفاع عادی از زمین به اجازه گرفته شده ، ایجاب مینماید .

ماده ۱۴۱۰

اجاره گیرنده مکلف است زمین را که به اجازه گرفته در مدتی تخلیه نماید ، تا شخصیکه بعد از وی در زمین مذکور تصرف مینماید ، بتواند زمین را آ ماده زراعت و کشت

دارادی بهروی نهوی رسیدلی نو مخکه دمثلی اجوری په بدل کنبی دحاصلاتو درسیدو تر وخته پوری داجاری اخستونکی په تصرف کنبی پاتی کیری .

ماده ۱۴۰۸ -

اجاره اخستونکی مکلف دی چه دکرهڼی دمخکی خخه داسی گته واخلی چه خلک پری پوهیږی او په داسی توگه دی په کنبی کار وکی چه دگتی اخستلو دپاره تیاره پاتی شی . اجازه اخستونکی نه شی کولی چه داجاری ور کوونکی داجازی په غیر دمخکی خخه په داسی توگه گته واخلی چه په مخکه کنبی دومره تغییر راوړی چه منفی اثر ئی داجاری دپای ته رسیدو وروسته دوام وکی .

ماده ۱۴۰۹ -

اجاره اخستونکی مکلف دی چه په مخکه کنبی داسی اصلاحات وکی چه داجاره شوی مخکی خخه یی عادی گته اخستل ایجابوی .

ماده ۱۴۱۰ -

اجاره اخستونکی مکلف دی کومه مخکه چه یی په اجاری اخستی ده په داسی مدی کنبی تخلیه کی چه کوم سړی تر هغه وروسته په مخکه کنبی تصرف کوی ، و کولی شی چه مخکه کرهڼی او کښت ته تیاره کی ،

خو په دې شرط چه له دې پلوه هغه ته ضرر ونه رسيږي .
 بسازد . مشروط بر اینکه ازین ناحیه ضرری به او نرسد .

دوهم مبحث - دهقاني

۱۴۱۱ - ماده

دهقاني دمخکي دکړلو عقد دی دمالک او دهقان ترمنځ په داسې توگه چه دمخکي حاصل به په هغو حصو ويشل کيږي چه دعقد په وخت کښي ور باندي موافقه شوي ده .

۱۴۱۲ - ماده

دهقاني دعقد دصحت شرطونه په لاندني ډول دي :

- ۱- دکښت دپاره دمخکي تياري .
- ۲- دتخم ، سري ، د آفتونو په ضد دواگانو او دکښت دتسورو ضروري مصرفونو دبرابرو لودپاره دمکلف شخص معلومول .
- ۳- دکښت دوسيلو دبرابرو لپاره دپاره دمکلف شخص معلومول .
- ۴- دهقان ته دکښت څخه دخالي مخکي تسليمول که څه هم تخم دمخکي دمالک وي .

۱۴۱۳ - ماده

دجاري عرف سره سم ددهقاني دمدي ټاکل دعقد دصحت دشرطونو څخه دی، که مده نه وه ټاکل شوي نوعقد صحيح دی او ديوه فصل دپاره اعتبار لري، مگر داچه په خاص قانون کښي بل رنگه حکم شوي وي .

مبحث دوم - دهقاني

۱۴۱۱ - ماده

دهقاني ، عقديست به زرع زمين بين مالک و دهقان طوريکه حاصل زمين بين آنها به حصص تقسيم ميگردد که هنگام عقد بر آن موافقه به عمل آمده است .

۱۴۱۲ - ماده

شروط صحت عقد دهقاني عبارت است از :

- ۱- آماده بودن زمين براي زراعت .
- ۲- معلوم بودن شخص مکلف به تهیه بذر، کود ، ادويه ضد آفات وسایر مصارف ضروري بر اي کشت .
- ۳- معلوم بودن شخص مکلف به تهیه وسایل زراعت .
- ۴- تسليم نمودن زمين خالي از زرع به دهقان ، گرچه بذر از مالک زمين باشد .

۱۴۱۳ - ماده

تعيين مدت دهقاني مطابق عرف دهقاني شرط صحت عقد شمرده ميشود . در صورت عدم تعيين مدت عقد ، دهقاني صحيح و به يك فصل اعتبار دارد . مگر اینکه در قسا نون خاص طور ديگري جکم شده باشد .

۱۴۱۴- ماده

د تخم دجنس په صریحه یا ضمنی توگه او ددهغه شخص دحصی تاکل چه تخم دهغه له خوا نه دی دعقد دصحت شرط گنل کیږی. که د تخم جنس نه وو تاکل شوی نو که دمخکی دمالک له خوا وی ددهقانی عقد صحیح او که ددهقان له خوا وی نو عقد صحیح نه دی. مگر دا چه د تخم دجنس د تاکلو اختیار دهقان ته وړکول شوی وی .

ماده ۱۴۱۴ -

تعیین صریح یا ضمنی جنس بندر وحصه شخصیکه بندر از طرف او نیست ، شرط صحت عقد شمر ده میشود . در صورت عدم تعیین جنس بندر ، اگر بندر از طرف مالک زمین باشد ، عقد دهقانی صحیح و اگر از طرف دهقان باشد صحیح نمی باشد . مگر اینکه تعیین جنس بندر باختیار دهقان گذاشته شده باشد .

۱۴۱۵- ماده

کوم حیوانات او آلات چه په کرهنه کښی استعمالیږی که دعقد په وخت کښی پر مخکه موجود وی او دمخکی دخواند ملکیت وی ، ددهقانی عقد ورته شاملیږی . په دی شرط چه دهغی په خلاف موافقه نه وی شوی .

ماده ۱۴۱۵ -

مواشی و آلاتیکه در زراعت استعمال می شونود . اگر هنگام عقد ، بالای زمین موجود بوده و ملکیت صاحب زمین باشد ، عقد دهقانی آنرا شامسمل می گردد . بشرطیکه خلاف آن موافقه صورت نگرفته باشد .

۱۴۱۶- ماده

(۱) دهقان مکلف دی چه په کرهنه او دگتیت په ساتنه کی داسنی توجه وکی لکه چه دخپل مال په باره کښی یی کوی . دهقان دگتی اخستلو دمدی په اوږدو کښی دمخکی د تلفیندو مسئول دی ، مگر داچه ثابته کړی چه دهغی دساتنی او صیانت په باره کښی یی دیو عادی شخص بهاندلی کوښښ کړی دی .

ماده ۱۴۱۶ -

(۱) دهقان مکلف است دد زراعت ونگهداری کشت به قدری توجه نماید که در مورد مال خود دازد . دهقان از تلف شدن زمین در خلال ارتفاع مسئول است ، مگر اینکه ثابت نماید که در نگهداشت و صیانت آن به اندازه شخص عادی صرف مساعی نموده است .

(۲) دهقان دتلف شوو حیواناتو دتمویض او ددهغې آلاتو داستهلاکیدو چه هغه په کښې مقصر نه وی، مکلف نه دی .

۱۴۱۷- ماده

دهقان نه شی کولی بی دمالک داجازی څخه مخکه بل چاته په اجاری ورکي یا دهغې داجاری څخه بل چاته تیر شی. که بی ددی حکم څخه مخالفت وکه مالک کولی شی چه عقد فسخ کی او یا ددهقان څخه دتمویض غوښتنه وکي .

۱۴۱۸- ماده

دهقان حق نه لری چه مربوطه مخکه بی دمالک داجازی بل چاته په دهقانی ورکي .

۱۴۱۹- ماده

دهقان دمخکی پوری دمربوطو عمارتونو او داوبه ولو دوسیلو په ساتنه مکلف دی او کوم ترمیمونه چه ددهقان خانی دساتنی دپاره ضروری دی ددهقان په غاړه دی مگر دعمومی نهرونو اودنورو ویالوو یستنه دمالک په غاړه دی .

۱۴۲۰- ماده

دهقان نه شی کولی په قرار داد کښې داخلی دمخکی دمخ ونی وکارې او یانی قطع کی خو کولی شی چه دمالک په اجازی وچی ونی قطع او

(۲) دهقان به تمویض موا شی تلف شده و آلا تیکه استهلاك یشدن آن ناشی از قصوروی نباشد، مکلف نمی باشد .

ماده ۱۴۱۷ -

دهقان نمی تواند ز مین را بدون اجازه مالک آن به شخص دیگر ی باجاره داده یا از اجاره آن برای دیگری تنازل نماید . در صورت تخلف ازین امر مالک می تواند عقد را فسخ یا ازدهقان مطالبه تمویض نماید .

ماده ۱۴۱۸ -

دهقان حق ندارد زمین مربوط را بدون موافقه مالک به شخص دیگری بدهقانی بدهد .

ماده ۱۴۱۹ -

دهقان به نگهداری عمارات مربوط به زمین ووسایل آبیاری مکلف بوده و ترمیماتیکه برای حفظ دهقانخانه ضروری است به عهده دهقان است ، اما مصارف انهار عامه وحفر جوهای نو انداز ، بدوش مالک است .

ماده ۱۴۲۰ -

دهقان نمی تواند درختان سالم روی اراضی داخل مقابله را کشیده یا قطع کند . اما می تواند درختان خشک شده را به اجازه مالک قطع

- به عوض یی بل نیالگی و کسری .
 دقطع کولو او کرلو کار په دهقان
 اودنیالگی قیمت دمالک په غاړه دی.
ماده ۱۴۲۱ - ماده
- و عوض آن نهال دیگرې غرس کند.
 کار قطع و غرس بدوش د دهقان
 و قیمت نهال بدوش مالک میباشند .
ماده ۱۴۲۱ - ماده
- دمالیی ور کول دمالک په غاړه دی.
ماده ۱۴۲۲ - ماده
- تادیه مالیات بدوش مالک است.
ماده ۱۴۲۲ - ماده
- بی له هغی چه په دی قانون کبسی
 درج شوی، مالک حق نه لری چه
 ددهقان څخه دپلی گسی لکه نقدی
 یاغیر نقدی گټه یا په مستقیمه یا
 نا مستقیمه توگه دهغه څخه دخدمتونو
 تقاضا وکی .
ماده ۱۴۲۳ - ماده
- بجز از آنچه درین قانون ذکر
 شده ، مالک حق ندارد نفع د یگری
 از قبیل مفاد نقدی یاغیر نقدی یا
 اجرای خدماتی را از دهقان بطور
 مستقیم یاغیر مستقیم تقاضا کند.
ماده ۱۴۲۳ - ماده
- دقرار داد دراپه خووی کولی شی
 چه یو دبل په موافقه ددهقانی قرار
 داد، اجاری په عقد تبدیل کی .
ماده ۱۴۲۴ - ماده
- طرفین مقاوله می توانند بموافقه
 یکدیگر مقاوله دهقانی را به عقد اجاره
 تبدیل نمایند .
ماده ۱۴۲۴ - ماده
- که دهقان دخپلی مخکی خاوندشو
 نو که وغواړی چه پخپله هغه وکری،
 کولی شی چه ددهقانی قسراز داد
 فسخ کی .
ماده ۱۴۲۵ - ماده
- هرگاه دهقان مالک ز مین گردد
 وبخواهد شخصا آنرا دهقانی نماید،
 می تواند مقاوله را فسخ کند .
ماده ۱۴۲۵ - ماده
- که ددهقانی دقرار داد دپای ته
 رسیدو څخه دری میاشتی ترمنځه ،
 قرار داد نوی نه شی نو قرار داد
 تریوه بل کال پوری اوږد پیری .
ماده ۱۴۲۵ - ماده
- اگر مقاوله دهقانی قبل از سه ماه
 از تاریخ ختم موعده قرار داد تجدید
 نشود ، مقاوله تا یک سال دیگر تمدید
 می یابد .

۱۴۲۶ - ماده

دهقان او دمخکی دمالک ترمخ حاصلات ددواپو خواوو دموافقی سره سم یا په هغه تناسب چه عرف پاکلی ویشل کیږی ، کسه پخوانی موافقه او عرف موجوده وو نو حاصلات نیمائی کیږی .

ماده ۱۴۲۶ -

حاصلات بین د هقان و مصالح زمین مطابق توافق طرفین یا تناسبی که عرف تعیین نموده تقسیم می - شود و در صورت عدم موافقت قبلی وعدم موجودیت عرف، مناصفه میگردد .

۱۴۲۷ - ماده

که دغیر مترقبه حادثو په اثرپول حاصلات یا یوه برخه ئی دپنځه لاول دواپه خواوی به په مساوی توگه دتاوان متحمل کیږی او یو به بل رجوع نه شی کولی .

ماده ۱۴۲۷ -

هرگاه حاصلات باثر حوادث غیر مترقبه ، تماماً یا قسماً از بین برود هر دو طرف بصورت مساویانه متحمل خساره گردیده یکی بر دیگری رجوع کرده نمی تواند .

۱۴۲۸ - ماده

که د عقد مده د فصل د پخیدو ترمخه تیره شوه نو کښت تر پخلنی پوزی په مخکه کښی پاتی کیږی . په دی مدی کښی لازمی مصرفونه لکه اوبه کول لو ، درمند ، میده کول او با ذول دهر یوه دحصی په اندازی ددواپو په ذمی دی

ماده ۱۴۲۸ -

هرگاه مدت عقد قبل از بخره شدن زرع منقضی شود زرع الی زمان رسیدن ، بزمین باقیمانده ، مصارف لازمه در همین مدت از قبیل آبیاری درو و خرمن ، میده نمودن و دانسه جدا نمودن به اندازه حصص هر یک بدمه هر دو می باشد .

۱۴۲۹ - ماده

(۱) که دمخکی مالک د فصل د پخیدو ترمخه مړ شی نو دهقان به د فصل تر پخیدو پوزی خپل کارته دوام ور کوی د لوی وارثان نه شی کولی چه هغه منع کی .
(۲) که دهقان د فصل د پخیدو ترمخه مړ شی دهغه وارثان که ئی

ماده ۱۴۲۹ -

(۱) هرگاه مالک زمین قبل از بخره شدن زرع فوت نماید، دهقان الی زمان بخره شدن زرع به کار خود ادامه داده ورثه متوفی نمی توانند او را منع کنند

(۲) در صورتیکه دهقان قبل از بخره شدن زرع وفات کند ، ورثه

وی اگر قادر باشد و یا وکیل قانونی آن بصفت قائم مقام او الی زمان پخته شدن زرع به کار دوام میدهند. گرچه مالک زمین رضائیت نداشته باشد.

ماده ۱۴۳۰ -

هرگاه عقد دهقانی فسخ گردیده یا باطل شمرده شود، حاصلات متعلق بمالک بنذر بوده طرف مقابل وی مستحق اجرت مثل میشود. مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد.

ماده ۱۴۳۱ -

هرگاه در قانون خاص ر وا بط حقوقی بین دهقان و صاحب زمین طور دیگری تنظیم شده باشد، به احکام قانون خاص اعتبار داده میشود.

مبحث سوم - باغبانی

ماده ۱۴۳۲ -

(۱) عقد باغبانی، عبارت است از دادن درخت و تاک به شخص دیگر جهت پرورش و بهره برداری به مقابل قسمت معینی از ثمر آن.

(۲) درخت، عبارت از نباتی است که در زمین مدت یکسال یا بیشتر از آن ثابت و باقی بماند.

توان لرلو یا دهغوی قانونی وکیل به دفصل تربخیدو پوری دقایم مقام به صفت کار ته دوام ورکوی، که خه همدمخکی مالک رضائیت ونه لری.

ماده ۱۴۳۰ -

که دهقانی عقد فسخ یا باطل شی نو حاصلات دتخم دمالک پوری تعلق نیسی دهغه مقابله خوا دمثلی اجوری مستحق کیری مگر داچه موافقه بل دول شوی وی.

ماده ۱۴۳۱ -

که به خاص قانون کبسی دهقان او دمخکی دمالک ترمنخ حقوقی رابطی بل رنگه تنظیم شوی وی نو دخاص قانون حکمونو ته امتیاز ورکول کیری.

دویم مبحث - باغوانی

ماده ۱۴۳۲ -

(۱) دباغوانی عقد عبارت دی بل چاته دونو او تاکونو ورکولو خخه دبالنی دپاره دهغی دیوی تاکلی حسی دثمر به بدل کبسی.

(۲) ونه دهغه نبات خخه عبارت ده چه به منخه کبسی یو کال یاتر هغی زیاته ثابته او باقی پاتی شی.

- ۱۴۳۳- ماده
 په باغواني کښې ددهقاني د عقد د صحت خاص شرطونه مراعت کېږي.
- ۱۴۳۴- ماده
 دباغواني عقد دهغې مدې دپاره چه په عرف کښې پري عمل کېږي، صحت لري. که عقد کښې مده نه وه قيد شوي، دهغې کال دلمړني نمر په حاصل حملېږي .
- ۱۴۳۵- ماده
 که دباغواني دپاره دومره مده وټاکل شي چه د نمر دظاهریدو څخه کمه وي، عقد صحيح نه دی .
- ۱۴۳۶- ماده
 که دباغواني دپاره دومره مده وټاکل شي چه په هغې کښې د نمر دظاهریدلو اونه دظاهریدلو احتمال موجودوي نو عقد موقوف گڼل کېږي، که نمر په ټاکلي وخت کښې په داسې توگه ظاهر شي چه دهغې مشابه په معاملو کښې د علاقې وړ گرځي نو باغواني صحيح ده، اود پخواني موافقي سره سم ويشل کېږي، که نمر په ټاکلي وخت کښې ظاهر نه شي نو عقد فاسد دی او باغوان دخپل کار دمثلي اجوري مستحق گڼل کېږي . که نمر بيخي ظاهر نه شي هيڅ يوه خوا يوپه بل حق نه لري .
- ماده ۱۴۳۳ -
 در عقد باغباني شرايط خياص صحت عقد دهقاني رعايت ميشود.
- ماده ۱۴۳۴ -
 عقد باغباني برای مدتیکه عرفاً معمول باشد ، صحت دارد . هر گاه عقد بدون قيد مدت باشد، به اولين نمره حاصل همان سال حمل ميشود.
- ماده ۱۴۳۵ -
 هر گاه مدت باغباني طوري تعيين شود که از ظهور نمر کمتر باشد. عقد صحيح پنداشته نميشود .
- ماده ۱۴۳۶ -
 هر گاه برای باغباني مدتی تعيين شود که در آن احتمال ظهور وعدم ظهور نمر هر دو متصور باشد، عقد موقوف دانسته ميشود . به نحویکه اگر میوه در وقت معين ظهور ي ظاهر شود که مشابه آن در معاملات طرف علاقه قرارگیرد، باغباني صحيح بوده نمر مطابق موافقه قبلي تقسيم ميشود . واگر نمر در وقت معين ظهور نکند عقد فاسد بوده، باغبان مستحق اجرت مثل عمل خویش شناخته ميشود . در حالیکه نمر اصلاً ظاهر نشود ، هيچک از طرفين بسا لای همد يگر حقی ندارند.

۱۴۳۷- ماده

دلمر دظاهریذو ترمخه لازمی کارونه لکه اوبه کول ، پیوند، القاح او ساتنه پر باغوان دی، او کوم کارونه چه دلمر دظاهریذو وروسته لازمی گنل کپیری لکه دمپوی ټولول او داسی نور د عقد په دواړو خواوو لازم دی، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی .

ماده ۱۴۳۷-

کار های لازمی قبل از ظهور ثمر مانند آبیاری، پیوند ، القاح و حفاظت بر باغبان و کار هائیکه بعد از ظهور ثمر ضروری پنلداشته میشود، مانند چیدن ثمر و امثال آن بر طر فین عقد لازم می باشد . مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

۱۴۳۸- ماده

(۱) باغوان نه شی کولی بی دمالک داجازی ونی بل چاته په اجاره ورکي، که نی ددی حکم مخالفت وکه نو ثمر دمالک پوری تعلق نیسی او دوهم باغوان دلمرنی باغوان شخه دمنلی اجوری مستحق کپیری او لمرنی باغوان داجوری حق نه لری .

ماده ۱۴۳۸-

(۱) باغبان نمی تواند بدون اجازه مالک درخت را به شخص دیگری به باغبانی بسهد . در صورت تخلف ثمر بمالک تعلق گرفته ، با غبان دوم مستحق اجرت مثل باغبان اول گردیده و باغبان اول مستحق اجرت شناخته نمی شود .

(۲) باغوان نه شی کولی بی دمالک داجازی دخپلی پالنی لاندی ونی قطع کی او یا په باغ کنبی نیالکی وکری .

(۲) باغبان نمی تواند بدون اجازه مالک ، اشجار تحت پرورش خود را قطع نماید و یا درباغ نهال غرس کند .

(۳) دباغ دمخکی کرهنه بی دمالک داجازی جواز نه لری، که نی په کرهنه موافقه وشوه ددهقانی دعقد پوری مربوط حکمونه یا دزراعتی مخکو داجاری دعقد پوری مربوط حکمونه مراعت کپیری .

(۳) کشت نمودن زمین باغ، بدون اجازه مالک جواز ندارد . در صورت موافقه به زرعه احکام مربوط به عقد دهقانی و یا عقد اجاره زمین های زراعتی ، د رمورد رعایت میگردد .

۱۴۳۹- ماده

که ونه په داسی حالت کنبی په استحقاق ویوره شی چه لمر نیسی

ماده ۱۴۳۹-

هرگاه درخت در حالیکه ثمر آن ظاهر گردیده با مستحقان برده شود

مالك درخت پير داخت اجرت مثل
برای باغبان مکلف می‌گردد . در
صورتیکه درخت قبل از ظهور ثمر
باستحقاق برده شود ، باغبان
مستحق هیچ چیزی شناخته
نمیشود .

ماده ۱۴۴۰ -

هرگاه باغبان از اجراء عمل عاجز
گردد یا از ظهور ثمر مطمئن نباشد،
فسخ عقد باغبانی جواز دارد .

ماده ۱۴۴۱ -

هرگاه ملت باغبانی منقضی‌شود،
عقد منتهی میگردد. اگر بالای درخت
ثمری باشد که قابلیت استفاده در
آن ظاهر نباشد ، باغبان مخیر
است که بدون اجرت الی زمان
رسیدن ثمر بعمل خود ادامه دهد
یا عمل را ترك کند . همچنان مالك
درخت مخیر است که ثمر نا رسیده
را عیناً طبق شروط موافقه شده
تقسیم نماید یا برای باغبان قیمت
حصه مستحقه اش را از آن اعطا و یا
مصارف لازمه را الی رسیدن ثمر
بعهده گرفته بعداً با آنچه مصرف
نموده بر حصه باغبان از ثمر
رسیده رجوع کند .

ماده ۱۴۴۲ -

(۱) هرگاه مالك زمین هنگام
که ثمر تازه ظهور کرده وفات نماید،

ظاهر شوی وی نو دونی مالك كار
كوونكى ته دمنلى اجورى په وركولو
سره مكلف دى . كه ونه دئمر
دظاهریدلو ترمخه په استحقاق
ویوپه شی نو باغوان دهیخ شی
مستحق نه گنل کیږی .

۱۴۴۰ - ماده

که کار کوونکی دکار داجراء
کولو څخه عاجز شی یا دئمر
دظاهریدو څخه اطمینان ونه لری نو
دباغوانی دعقد فسخ کول جواز لری .

۱۴۴۱ - ماده

که دباغوانی مده تیره شی نوعقد
پای ته رسیږی . که په ونه کښی
ثمری چه دکته اخستلو قابلیت ونه
لری، باغوان اختیار لری چه بی
داجوری څخه خپل کار ته دوام
ورکوی ترڅو چه ثمر پوخ شی او یا
کار پریردی . همدارنگه دونی مالك
اختیار لری چه نا رسیدلی ثمرعیناً
دموافقه شوو شرطونو سره سم ویش
او یا باغوان ته دهغی څخه دهغه
داستحقاق دحسی قیمت ورکوی او یا
دئمر درسیدو پوری لازمی مصرفونه
په غاړه اخلی او بیا وروسته خپل
مصرف درسیدلی ثمر څخه دباغوان
دحسی څخه غواړی .

۱۴۴۲ - ماده

(۱) که دونی خاوند په داسی
وخت کښی مړ شی چه ثمر تازه

ظاهر شوی وی، نو باغوان به دپخوا
په شان خپل کارته دوام ورکوی،
که څه هم دمالک وارثان راضی نه وی.
(۲) که باغوان دکار دپریښودلو
ازاده وکی په کار کولو نه مجبوره
کیرزی او دمخکی دمالک وارثان ددی
قانون د(۱۴۴۱) مادی ددرج شوو
دری گونو خیارونو څخه استفاده
کولی شی .

ماده ۱۴۴۳-

که دمخکی مالک او باغوان دواړه
په داسی حالت کښی مړه شی چه
ثمر تازه ظاهره شوی وی نودباغوان
وارثان اختیار لری چه دثمر دپخیدو
دوخته پوری خپل کار ته دوام
ورکوی او یا یی پریردی . په دی
حالت کښی دمخکی دمالک وارثان
ددی قانون د (۱۴۴۱) مادی د درج
شوو دری گونو خیارونو څخه
استفاده کولی شی .

ماده ۱۴۴۴-

که ددی قانون حکمونه دخاص
قانون سره توپیر ولری نو دخاص
قانون حکمونه تطبیقیری .

خلورم مبحث - دوقف اجاره

ماده ۱۴۴۵-

دوقف ناظر دوقف داجاری ولایت
لری خو چا ته چه مال وقف کسره
شوی دی دا ولایت نه لری مگرداچه

باغبان کمافی السابق بکارخودادامه
میدهد . گرچه ورته مالک ، رضائیت
نداشته باشند .

(۲) درصورتیکه باغبان ترک عمل
را ازاده نماید باجراء عمل مجبوز
ساخته نمیشود ، ورته مالک ز مین
ازخیارات سه گانه مندرج ماده (۱۴۴۱)
این قانون استفاده نموده میتوانند .

ماده ۱۴۴۳-

هرگاه مالک ز مین وباغبان هر دو
درحال که ثمر تازه ظهور کسره
وفات نمایند ، ورته باغبان بین دوام
بعمل الی ز مانیکه قابلیت استفاده
ثمر ظاهر گردد و ترک آن مخیرند .
درین حالت ورته مالک زمین از
خیارات مندرج ماده (۱۴۴۱) این
قانون استفاده نموده می تواند .

ماده ۱۴۴۴-

هرگاه احکام این قانون با احکام
قانون خاص مغایرت داشته باشد ،
احکام قانون خاص تطبیق میشود .

مبحث چهارم - اجاره وقف

ماده ۱۴۴۵-

ناظر وقف ، ولایت اجاره وقف
را دارا بوده و موقوف علیه ، این
ولایت را ندارد . مگر اینکه از جانب

دوقف کوونکي له خوا متولي وی یا دهنه چا له خوا چه داجاری ولایت ولری لکه قاضي یا اجازه ورکړشوی ناظر .

۱۴۴۶- ماده

داجوری دقبضولو ولایت خاص ناظر ته دی نه هغه چاته چه مال ورته وقف کړه شوی دی ، مگر داچه ناظر ورته داجوری دقبضولو اجازه ورکړی وی .

۱۴۴۷- ماده

کوم شرط چه دوقف کوونکسی له خوا دوقف داجاری په باره کښی وضع شوی مراعت کیري، متولي نه شی کولی هغی مدی ته تغییر ورکی چه وقف کوونکی دوقف داجاری دپاره ټاکلی ده .

۱۴۴۸- ماده

که دوقف کوونکي له خوا داجاری مده نه وی ټاکل شوی نو په کور اودکان کښی داجاری مده یو کال او په مخکه کښی دری کلونه ټاکل کیري. مگر دا چه په کور او دکان کښی دمدی دزیاتوالی او په مخکه کښی دمدی دکموالی ښیکنه ولیدله شی .

۱۴۴۹- ماده

(۱) دضروری حالتونو په غیر دوقف کړه شوی کور یا مخکی اجاره

وقف کننده متولي باشد یا از جانب شخصیکه ولایت اجاره را دارد ، مانند قاضي یا ناظر او اجازه داده شده باشد .

ماده ۱۴۴۶ -

ولایت قبض اجرت مختص به ناظر بوده نه به موقوف علیه . مگر اینکه ناظر بوی اجازه قبض اجرت را داده باشد .

ماده ۱۴۴۷ -

شرطیکه راجع بوقف کننده وضع گردیده رعایت میگرد و متولي نمیتواند مدتی را تغییر دهد که وقف کننده برای اجاره وقف تعیین کرده است .

ماده ۱۴۴۸ -

هرگاه مدت اجاره از طرف وقف کننده تعیین نشده باشد ، مدت اجاره در خانه و دوکان یکسال و در زمین سه سال تعیین میگردد . مگر اینکه در مورد خانه و دوکان زیادت مدت ، و در مورد زمین تنقیص مدت مصلحت دیده شود .

ماده ۱۴۴۹ -

(۱) باستثنای حالت ضروری اجاره خانه یا زمین موقوفه برای

مدت طولانی یا عقود بیهم جواز ندارد.
(۲) اگر ناظر بحکم ضرورت جهت آبادی مال موقوفه مجبور گردد، می تواند با اجازه محکمه مدت اجاره را متجاوز از حدود مصرحه ماده (۱۴۴۸) این قانون تعیین نماید. مشروط بر اینکه از مدت عادی عمر انسان بیشتر نباشد.

ماده ۱۴۵۰ -

ناظر نمیتواند وقف را برای شخص خود به اجاره بگیرد، گرچه به اجر مثل باشد.

ماده ۱۴۵۱ -

اجاره به کمتر از اجر مثل جواز ندارد. مگر به تفاوت ناچیز، گرچه اجاره دهنده یگانه شخص مستحق باشد که ولایت تصرف در وقف را داشته باشد.

ماده ۱۴۵۲ -

(۱) معیار در اجاره وقف، اجر مثل زمانی است که در آن عقد اجاره منعقد گردیده است تغییرات بعدی در آن تاثیر ندارد.

(۲) در صورتیکه وقف از طرف ناظر به غبن فاحش با اجازه داده شده باشد، اجاره گیرنده مکلف است اجر

داوردی مدی دپاره یا به پرله پسی عقدونو جواز نه لری.

(۲) که ناظر د ضرورت به حکم دوقف کره شوی مال آبا ده ولو ته مجبور شی نو کولی شی چه دم حکمی په اجازی ددی قانون د(۱۴۴۸) مادی تصریح شوو حدو در شخه د اجاری دپاره زیاته مده و تاکی خو په دی شرط چه دانسان دعادی عمر دم دی شخه زیاته نه وی.

ماده ۱۴۵۰ -

ناظر نه شی کولی چه وقف دخیل خان دپاره په اجاری واخلی، که شخه هم په مثلی اجوری وی.

ماده ۱۴۵۱ -

اجاره دمثلی اجوری شخه به کمه جواز نه لری مگر په کم توپیر سره که شخه هم اجاره ور کوونکی یواخنی شخص وی چه په وقف کنبی دتصرف کولو ولایت ولری.

ماده ۱۴۵۲ -

(۱) دوقف په اجاری کنبی معیار دهنی وخت مثلی اجوره ده چه اجاره په کنبی عقد شوی ده، وروستی تغییرونه په کنبی تاثیر نه لری.

(۲) که وقف دناظر له خوا په فاحش غبن په اجاری ورکول شوی وی نو اجاره اخستونکی مکلف دی

چه مثلي اجوره پوره کې دهغی به
غیر اجاره فسخ کېږي .

۱۴۵۳- ماده

(۱) که وقف کړه شوی بناء
جوړه ولو ته ضرورت ولری اواجاره
اخستونکی دناظر په اجازی دخپل
مال څخه هغی ته اقدام وکړی، نوکه
دعمارت زیاتي گټې وقف ته عایدی
وی، اجاره اخستونکی کولی شی
دذکر شوو مصرفونو اداء کول
دوقف دحاصل څخه دناظر څخه
وغواړی، که څه هم ترمنځه داجاری
اخستونکی رجوع نه وی شرط شوی.

(۲) که دعمرت زیاتي گټې اجاره
اخستونکی ته عایدی وی بی دپخوانی
شرط دوجود څخه په ناظر رجوع
نه شی کولی. که اجاره اخستونکی
یا مستحق شخص بی دناظر داجازی
څخه دوقف دمخروبی په موادو دپنا
حوړولو ته اقدام وکړی او بنا په داسی
توگه جوړه شی که وړانه شی نوی
دتخریب شوو موادو څخه دهغی
څخه بل قیمت نه پاتی کېږي، نوبناء
دوقف جزء گڼل کېږي او اجاره
اخستونکی درجوع حق نه لری .

۱۴۵۴- ماده

که اجاره اخستونکی دوقف علامونه
تغییر ورکړی په داسی توگه چه هغه
ټول پایوه برخه ئی خرابه کړی بیانی

مثل را تکمیل نماید، در غیر آن
اجاره فسخ میشود .

ماده ۱۴۵۳ -

(۱) هرگاه بناء وقفی به اعمار
ضرورت داشته و اجاره گیرنده به
اجازه ناظر از مال خود به آن اقدام
کند، در صورتیکه اکثر منافع عمارت
به وقف عاید باشد، اجاره گیرنده
می تواند تادیه مصارف مذکور را از
حاصل وقف از ناظر مطالبه نماید
گرچه رجوع اجاره گیرنده قبلا شرط
نشده باشد .

(۲) اگر اکثر منافع عمارت به
اجاره گیرنده عاید باشد، بدون
وجود شرط قبلی بر ناظر رجوع
کرده نمی تواند. هرگاه اجاره گیرنده
یا مستحق بدون اجازه ناظر باعمار
بنائی از مواد مخروبه وقف بپردازد
وبناء طوری ساخته شده باشد که
اگر منهدم گردد بدون مواد تخریب
شده قیمت دیگری از آن باقی نماند.
بناء جز وقف شمرده شده اجاره
گیرنده حق رجوع را ندارد .

ماده ۱۴۵۴ -

هرگاه اجاره گیرنده علایم وقف
را تغییر دهد، طوریکه آنرا تماماً
یا قسمی تخریب نموده مجدداً به اعمار

به بل شکل نوی آباده کی، که وارد شوی تغییر دو قف به گته وونو بنا پخپل حال پاتی کیری، اجاره اخستونکی متبرع گنل کیری اودمئلی اجوری مستحق کیری. که واردشوی تغییر دو قف به گته نه وو نو دینا په خرابولو او لمړنی شکل ته گرځولو باندی امر کیری .

آن به شکل دیگری بپردازد ، در صورتیکه تغییر وارده بنفع و قف باشد ، بناء بحال خود باقی مانده اجازه گیرنده متبرع پنداشته شده. مستحق اجر مثل می گردد . و در صورتیکه تغییر وارده بنفع وقف نباشد ، به تخریب بناء واعاده آن به شکلی اولی امر می گردد .

ماده ۱۴۵۵ -

۱۴۵۵ - ماده

احکام عقد اجاره بر اجاره و قف تطبیق میگردد ، مگر اینکه با احکام مندرج این مبحث متناقض باشد .

داجاری دعقد حکمونه دو قف په اجاری تطبیقیری مگر داچه ددی مبحث ددرج شوو حکمونو متناقض وی .

فصل دوم

عاریت

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۴۵۶ -

عاریت ، عبارت است از تعهد عاریت دهنده به تسلیم منفعت عین بعاریت گیرنده بدون عوض، برای مدت معین یا غرض معین، به این شرط که بعد از استعمال آن سرا اعاده نماید .

ماده ۱۴۵۷ -

شرط صحت عاریت این است که قابلیت استفاده از شی عاریت داده شده باقیای عین آن ممکن باشد .

دوهم فصل

عاریت

لمړی قسمت

عمومی حکمونه

۱۴۵۶ - ماده

عاریت عبارت دی دعاریت ورکونکی دگتو دستلیمولو د تعهد څخه عاریت اخستونکی ته بی له عوضه دیوی ټاکلی مدی یا دیوه ټاکلی غرض دپاره په دی شرط چه داستعمالولو وروسته به ئی بیرته ورکوی .

۱۴۵۷ - ماده

دعاریت دصحت شرط دادی چه په عاریت ور کړی شوی شی دگتی اخستلو قابلیت دهغی دعین دبقا سره ولری .

۱۴۵۸- ماده

په عاریت ورکړه شوی شی عین
دعاریت ور کوونکی دملکیت څخه
نه وخی .

دوهم قسمت

دعاریت ورکوونکی التزامونه

۱۴۵۹- ماده

عاریت ور کوونکی مکلف دی چه
په عاریت ور کړ شوی عین په همغه
دعقد دوخت په حالت عاریت اخستونکی
ته تسلیم او همغه دعاریت دمدی په
اوردو کبسی دعاریت اخستونکی په
اختیار کبسی کبیر دی .

۱۴۶۰- ماده

عاریت ور کوونکی مکلف دی چه
کوم مصرفونه عاریت اخستونکی په
عاریت ور کړ شوی شی دهلکیدو
او ضایع کیدو دخلاصون دپاره کړی،
اداء کی .

۱۴۶۱- ماده

(۱) عاریت ور کوونکی دعاریت
ورکړ شوی شی داستحقاق وړ لو
ضامن نه دی، مگر داچه داستحقاق
سبب ئی عمداً پټ کړی وی او یائی
دخاصی موافقی په اساس تضمین
قبول کړی وی .

(۲) عاریت ور کوونکی دپټو
عیبونو ضامن نه دی مگر دا چه

ماده ۱۴۵۸ -

عین عاریت داده شده از ملکیت
عاریت دهنده خارج نمی گردد .

قسمت دوم

و جایب عاریت دهنده

ماده ۱۴۵۹ -

عاریت دهنده مکلف است ، عین
عاریت داده شده را بهمان حالت
هنگام عقد به عاریت گیرنده تسلیم
و آنرا در طول مدت عاریت به اختیار
وی بگذارد .

ماده ۱۴۶۰ -

عاریت دهنده مکلف است ،
مصارفی را که عاریت گیرنده جهت
نجات عین عاریت داده شده از هلاک
وضیاع نموده است ، تادیه نماید .

ماده ۱۴۶۱ -

(۱) عاریت دهنده از استحقاق
برده شدن شی عاریت داده شده،
ضامن نمی باشد . مگر اینکه سبب
استحقاق را عمداً مخفی نموده یا
به اساس موافقه خاصی تضمین را
قبول نموده باشد .

(۲) عاریت دهنده ضامن عیوب
مخفی نمی باشد ، مگر اینکه عیب

عيب نئى عمدأ پټ كړى وى او يائى
دشى سلامتيا تضمين كړى وى .

را عمدأ مخفى كرده يا سلامت شى
را تضمين نوده باشد .

دريم قسمت

قسمت سوم

دعاريت اخستونكى التزامونه

التزامات عاريت گیرنده

۱۴۶۲- ماده

ماده ۱۴۶۲ -

عاريت اخستونكى مكلف دى چه
په عاريت وړ كړ شوى شى په ساتنه
او صيانت كېنسى داسى توجه وكى لكه
چه خپل مال ته نئى كوى .

عاريت گیرنده مكلف است ،
بحفاظت و صيانت شى عاريت داده
شده چنان توجه نمايد كه بر مال
خود مى نمايد .

۱۴۶۳- ماده

ماده ۱۴۶۳ -

كه عاريت وړ كړونكى دعاريت
وړكړ شوى شى داستعمال نوعه ،
وخت يا خاى مقيد كى، نو عاريت
اخستونكى نه شى كولى چه هغه
دټاكللى وخت او خاى خخه غيسر
استعمال كى، همدارنگه دهغى نوعى
استعمال خخه چه پرى اجازه وړكول
شوى مخالفت كولى نه شى ، او دهغى
اندازى خخه چه اجازه وړكول شوى
زيات تيرى كولى نه شى، بلکه دهغى
اندازى دمائل په اندازى چه په
استعمال مقيد شوى يا دهغى خخه
په كمى اندازى اقدام كولى شى.

هرگاه عاريت دهنده نوع ، وقت
يا مكان استعمال عين عاريت داده
شده را مقيد سازد ، عاريت گیرنده
نمى تواند . شى عاريت داده شده
را در غير وقت و مكان معين استعمال
نمايد . همچنان از نوع استعمالى كه
به آن اجازه داده شده مخالفت كرده
نمى تواند و از اندازه كه اجازه داده
شده اضافه تر تجاوز كرده نمى تواند.
بلکه به اندازه استعمال مماثل آنچه
كه به استعمال آن مقيد شده يا به
كمتر از آن اقدام كرده مى تواند .

۱۴۶۴- ماده

ماده ۱۴۶۴ -

كه دعاريت دعين خخه گټه اخستل
دوخت ، خاى او داستعمال دنو عى
پورى مقيده نه وى، عاريت اخستونكى
كولى شى چه دهغى خخه په هر

هرگاه استفاده از عين عاريت
مقيد بزمان ، مكان و نوع استعمال
نباشد . عاريت گیرنده مى تواند

وخت، هر خای او په هره نوعه چهنی زړه وغواړی په عادی توگه گټه واخلي، که دعاریت اخستونکی دتیری په سبب دعاریت شوی شی عین دمینځه لاشی ضامن نی گنهل کیږی .

۱۴۶۵ - ماده

(۱) که عاریت ور کوونکی په مطلق صورت عاریت اخستونکی ته دگټی اخستلو اجازه ورکې او گټه اخستونکی شخص ونه ټاکی، نو عاریت اخستونکی کولی شی چه پخپله دعاریت ور کړ شوی شی څخه گټه واخلي او یائی بل چاته په عاریت ورکې ، عام له دی چه داستعمال کوونکی تغییر دعاریت په عین کښی مؤثر وی او که نه وی . داحکم په هغه صورت کښی دی چه عاریت اخستونکی پخپله په عاریت ور کړ شوی عین استعمال نه کی او هغه دداسی شیانو څخه وی چه داستعمال کوونکی تغییر ور باندی تاثیر کوی، دهغی په غیر بل چاته دعین په عاریت ورکول جواز نه لری .

(۲) که دعاریت ور کوونکی لهخوا گټه اخستونکی شخص ټاکل شوی وی نو عاریت اخستونکی دذکر شوی شخص دقید په مراعت مکلف دی، که عاریت اخستونکی مخالفت وکړو دعاریت دعین دمینځه تللو ضامن دی.

از آن در هر وقت و هر مکان بسپر نوعی که خواسته باشد طور عادی استفاده نماید . اگر باثر تجاوز عاریت گیرنده عین از بین برود ضامن آن می باشد .

ماده ۱۴۶۵ -

(۱) هرگاه عاریت دهنده بصورت مطلق به عاریت گیرنده اجازه استفاده بدهد و شخص استفاده کننده را تعیین نکند ، عاریت گیرنده می تواند شخصاً از عین عاریت استفاده نموده یا آنرا به شخص دیگری بعاریت بدهد ، اعم از اینکه تغییر استعمال کننده در عین عاریت مؤثر باشد یا نه . این حکم در صورتیست که عاریت گیرنده شخصاً عین را مورداستفاده قرار نداده و عین عاریت داده شده از اشیای باشد که تغییر استعمال کننده در آن تاثیر داشته باشد . درغیر آن عاریت دادن عین به شخص دیگر جواز ندارد .

(۲) اگر شخص استفاده کننده ازطرف عاریت دهنده تعیین شده باشد ، عاریت گیرنده بر عاریت قید شخص مذکور مکلف بوده ، در صورت تخلف عاریت گیرنده ضامن از بین رفتن عین عاریت می باشد .

ماده - ۱۴۶۶

که عاریت ور کولوکی دعاریت ورکړ شوی شی دور کولو څخه عاریت اخیستونکی بل چاته منع کړی وی، او عاریت اخیستونکی هغه بل چاته په عاریت ورکي دهنی دمیځه تلوو ضامن گنل کپړی .

ماده ۱۴۶۶ -

هرگاه عاریت دهنده از عاریت دادن عین ، به شخص دیگر، عاریت گیرنده رامنع نموده باشد و عاریت گیرنده آنرا به شخص دیگر به عاریت بدهد ، ضامن از بین رفتن آن می باشد .

ماده - ۱۴۶۷

عاریت اخیستونکی په ټولو هغو حالونو کښی چه دهمین دعاریت ورکولو څخه بل چاته منع شوی وی، نه شی کولی چه دعاریت شوی شی عین بل چاته په عاریت ورکي. که عاریت اخیستونکی هغه دبل چاسره په ودیعت کښیېښو دلو او دعاریت عین دهمدی شخص سره هلاک شو، عاریت اخیستونکی می ضامن دی .

ماده ۱۴۶۷ -

عاریت گیرنده در تمامی احوالیکه از عاریت دادن عین به شخص دیگر منع گردیده ، نمی تواند عین عاریت را به شخص دیگری به امانت بدهد ، اگر عاریت گیرنده آنرا نزد شخص دیگر به ودیعت بگذارد و عین عاریت نزد این شخص از بین برود، عاریت گیرنده ضامن آن می باشد .

ماده - ۱۴۶۸

په ټولو هغو حالولو کښی چه عاریت اخیستونکی والک لری چه دعاریت عین بل چا ته په عاریت ورکي، کولی شی چه ذکر شوی عین بل چاته په ودیعت ورکي. په دی صورت کښی که همین می دو دیعت اخیستونکی دتیری څخه هلاک شی، عاریت اخیستونکی ضامن نه گنل کپړی .

ماده ۱۴۶۸ -

در تمامی حالاتیکه عاریت گیرنده صلاحیت عاریت دادن عین عاریت را به شخص دیگر دارا باشد، می-تواند عین مذکور را به شخص دیگری بامانت بدهد . درینصورت اگر عین بدون تجاوز ودیعت گیرنده از بین برود ، عاریت گیرنده ضامن شناخته نمی شود .

۱۴۶۹- ماده

عاریت اخستونکی نه شی کولی
دعاریت عین په اجاری یا گرو ی
ورکی مگر په هغه صورت کبسی چه
هغه نی دعاریت ورکونکی په اجازی
دگروی دپاره په عاریت اخستی وی.

۱۴۷۰- ماده

(۱) که عاریت اخستونکی دعاریت
عین بی دعاریت ور کوونکی داجازی
په اجاری ورکی او ذکر شوی عین
داجاری اخستونکی سره هلاک شی،
عاریت ور کوونکی کولی شی چه
دهنی ضمان دعاریت اخستونکی یا
اجاری اخستونکی څخه وغواړی. که
نی دعاریت اخستونکی څخه ضمان
وغوښتلو، نونه شی کولی چه بل چا
ته رجوع وکی. که نی داجاری
اخستونکی څخه دضمان غوښتنه
وکره، اجاره اخستونکی کولی شی
چه عاریت اخستونکی ته رجوع وکی
خوپه دی شرط چه داجاری د عقد په
وخت کبسی خبر نه وی چه عین دهغه
سره عاریت دی.

(۲) که عین بی دعاریت ورکونکی
داجازی په گروی ور کول شی او
دگروی اخستونکی سره هلاک شی
نو که ضمان دعاریت اخستونکی څخه
وغوښتل شونو گروی دگرووی
ورکونکی او گروی اخستونکی
ترمنځ پای ته رسیری.

۱۴۶۹- ماده

عاریت گیرنده نمی تواند عین
عاریت را به اجاره یا رهن بدهد.
مگر اینکه آنرا به اجازه عاریت
دهنده به منظور دادن رهن به عاریت
گرفته باشد.

۱۴۷۰- ماده

(۱) هر گاه عاریت گیرنده عین
عاریت را بدون اجازه عاریت دهنده
باجاره داده و عین مذکور نزد اجاره
گیرنده از بین برود، عاریت دهنده
می تواند ضمان عین عاریت را از هر
یک عاریت گیرنده یا اجاره گیرنده،
مطالبه نماید. در صورت مطالبه
از عاریت گیرنده او نمی تواند بر
شخص دیگری مراجعه نماید. در
صورت مطالبه ضمان از اجاره گیرنده،
اجاره گیرنده می تواند به عاریت
گیرنده رجوع نماید. مشروط
براینکه هنگام عقد اجاره از عاریت
بودن عین در نزد او آگاه نباشد.

(۲) هر گاه عین بدون اجازه
عاریت دهنده برهن داده شود و نزد
رهن گیرنده از بین رود در صورت
مطالبه ضمان از عاریت گیرنده،
رهن بین رهن دهنده و رهن گیرنده
انجام یافته تلقی میشود.

ماده ۲۴۷۱-

عاریت اخستو نکسی دعاریت په مال کښی چه بی دتیری شخه هلاک شی ضامن نه دی. په عاریت کښی ضمان شرط باطل دی. که عاریت اخستونکی دعاریت دعین په ساتنه کښی قصور یا اهماال وکی، ضامن دی .

ماده ۱۴۷۲-

که دعاریت عین په عادی استعمال په نتیجه کښی یا د عرف سره سم داسی عیب جن شی چه دهغسی دقیمت دگښته کیدو موجب شی ، عاریت اخستونکی ددی قیمت دکموالی ضامن نه دی او که ئی په غیر عادی توگه استعمال که ضامن گڼل کیږی .

ماده ۱۴۷۳-

که عاریت اخستونکی په یو قسم داقسامو دعاریت دعین دتلفیدو دمخنیوی توان ولری اومخنیوی ئی ونه کی ، دضمان په ورکولو مکلف کیږی. همدارنگه که دغصبونکی دلاس په لری کولو کښی قصور وکی، ضامن گڼل کیږی .

ماده ۱۴۷۴-

مالی تکلیفونه ، د عادی ساتنسی مصرفونه او دعاریت دعین، بیر ته ورکول دعاریت اخستونکی په غاړه دی .

ماده ۱۴۷۱-

عاریت گیرنده در مال عاریت که بدون تجاوز از بین رود ضامن نمی- باشد و شرط ضمان در عاریت باطل شناخته میشود . اگر عاریت گیرنده، در حفاظت عین عاریت قصور یا اهماال نماید ، ضامن می باشد .

ماده ۱۴۷۲-

هرگاه در اثر استعمال عادی و مطابق عرف عین عاریت طوری معیوب شود که موجب تنزیل قیمت آن گردد ، عاریت گیرنده ضامن این تنقیص قیمت نمی باشد و در صورت استعمال غیر عادی ضامن شناخته میشود .

ماده ۱۴۷۳-

هرگاه عاریت گیرنده به نحوی از انحا به جلوگیری از تلف شدن عین عاریت قادر باشد و از آن جلوگیری نکند ، بپیر داخت ضمان مکلف میگردد . همچنان اگر در رفع دست غاصب آن تقصیر نماید ، ضامن شناخته میشود .

ماده ۱۴۷۴-

تکالیف مالی و مصارف حفاظت عادی ورد عین عاریت بدوش عاریت گیرنده میباشد .

ماده ۱۴۷۵-

(۱) عاریت اخستونکی مکلف دی چه دعاریت په پای کښی دعاریت عین په هغه پخوانی حالت ردکی . دا حکم دعاریت دعین د هلاک یا نقصان مسئولیت نه اخلا له وی .

(۲) دعین بیرته ورکول په هغه خای کښی صورت مومی چه عاریت اخستونکی هلته تسلیم شوی، مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۱۴۷۶-

که عاریت اخستونکی دعاریت دمدی دتیریدو وروسته عین دخان سره وساتی او یائی په موافقه شوی خای کښی تسلیم نه کی نوکه هلاک شو دهغی ضامن دی .

خلورم قسمت

د عاریت پای

ماده ۱۴۷۷-

(۱) عاریت دموافقه شوی مدی په تیریدو پای ته رسیری . که مده نه وی ټاکل شوی نو دهغه منظور دپوره کیدو سره پای ته رسیری چه دهغی دپاره عین په عاریت اخستل شوی . په هغه صورت کښی چه دعاریت مده نه وی ټاکل شوی، عاریت ور کوونکی کولی شی هروخت

ماده ۱۴۷۵ -

(۱) عاریت گیرنده مکلف است درختم عاریت عین را به همان حالت سابقه رد نماید . این حکم مسئولیت ازبین رفتن یا نقصان عین عاریت را اخلا نمی کند .

(۲) رد عین در محلی صورت میگیرد که عاریت گیرنده آنرا تسلیم شده ، مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۴۷۶ -

هرگاه عاریت گیرنده عین را بعد از انقضای میعاد عاریت در تصرف خود نگاه داشته یادر محل موافقه شده تسلیم ندهد در صورت ازبین رفتن آن ضامن شناخته میشود .

قسمت چارم

انتهای عاریت

ماده ۱۴۷۷ -

(۱) عاریت بانقضای مدت موافقه شده منتهی می گردد . اگر مدت تعیین نشده باشد بر آ ورده شدن منظوری که برای آن عاریت صورت گرفته خاتمه می یابد . در صورت عدم تحدید مدت ، عاریت دهنده

میتواند ، هر وقت انتهای عاریت را مطالبه نماید .

(۲) عاریت گیرنده می تواند قبل از انتهای عاریت عین را رد نماید . اما در صورتیکه رد عین به ضرر عاریت دهنده باشد به قبول آن مجبور گردانیده نمی شود .

ماده ۱۴۷۸ -

عاریت دهنده در احوال آتی می تواند انتهای عاریت را بدون قید مطالبه کند :

۱- در حال احتیاج غیر متر قبه به عین عاریت .

۲- در حال سوء استعمال عین از جانب عاریت گیرنده یا قصوروی در حفاظت آن .

۳- در حال افلاس عاریت گیرنده بعد از انعقاد عقد عاریت یا قبل از آن ، مشروط بر اینکه عاریت دهنده هنگام عقد ازان مطلع نبوده بعداً اطلاع حاصل کند .

ماده ۱۴۷۹ -

عقد عاریت بوفات عاریت گیرنده منتهی شده به ورثه وی انتقال نمیکنند .

چه نی زپه و غواپی د عاریت د پای غوښتنه گولی شی .

(۲) عاریت اخیستونکی گولی شی چه د عاریت دمدی دپای ته رسیدو ترمخه عین بیرته ورکی ، خو که دعین بیرته ورکول د عاریت ورکونکی به ضرورونو دهفی په قبلولو نه شی مجبوریدلی .

ماده ۱۴۷۸ -

عاریت ور کوونکی گولی شی چه په راتلونکو حالونو کښی بی له قیده د عاریت دپای غوښتنه وکی :

۱- په هغه حالت کښی چه غیر مترقبه احتیاج د عاریت عین ته پیدا کی .

۲- په هغه حالت کښی چه عاریت اخیستونکی عین بد استعمال کی او یائی په ساتنه کښی قصور وکی .

۳- په هغه حالت کښی چه عاریت اخیستونکی د عاریت د عقد د منعقیدو وروسته یا تر هفی ترمخه مفلس شی خو په دی شرط چه عاریت ور کوونکی د عقد په وخت کښی دهغه د افلاس څخه خبر نه وی بیا وروسته خبر شی .

ماده ۱۴۷۹ -

د عاریت عقد د عاریت اخیستونکی به مړینه پای ته رسیدی او دهغه وارگانو ته نه نقلیری .

ماده - ۱۴۸۰

که عاريت اخستونكى مې شى او
د عاريت عين په متروكي كښى موجود
نه وي نو په تركه كښى دواجب
الاداء پور په حيث پيژندل كيږي.

دريم باب

دكار عقدونه

لمړى فصل

قرار داد، ديو شى دجوړولو
غوښتنه اودعمومى مرفقو نو
تعهدات

لمړى قسمت

قرار داد

لمړى مبحث - عمومى حكمونه

ماده - ۱۴۸۱

قرار داد داسى عقد دى چه دهغى
په موجب ددواړو خواوو څخه يو
ديوشى په جوړه ولو يا ديو كار په
كولو په موقتى ياغير موقتى صورت
دبلى خوا دپاره داجورى په بدل كښى
تعهد كوى .

ماده - ۱۴۸۲

دكار دكولو يا دداسى شيانو
دجوړولو قرار داد چه دقانون يا
عمومى نظام مخالف وي جوازه لري.

ماده - ۱۴۸۰

هرگاه عاريت گيرنده وفات نموده
وعين عاريت در متروكه متو نسي
موجود نباشد بحيث دين واجب الادا
از تركه شناخته ميشود .

باب سوم

عقود كار

فصل اول

مقاله ، استصناع و تعهدات

موافق عامه

قسمت اول

مقاله

مبحث اول - احكام عمومى

ماده - ۱۴۸۱

مقاله ، عقديست كه بموجب آن
يكي ازطرفين ساختن چيزى يا اجراى
عملى را بصورت موقت ياغير موقت
براى طرف ديگر بمقابل اجرت تعهد
نمايد .

ماده - ۱۴۸۲

مقاله كار و ساختن اشياى
مخالف قانون و نظام عام اعتبار
ندارد .

۱۴۸۳- ماده

(۱) تعهد کونکی کولی شی چه یواخی دکار کولو تصدوکی اوکوم مواد چه دکار په اجراء کولو کبسی په کار اچول کیری او یا ور څخه گټه اخستل کیری دکار دځاوند په غاړه کنبیردی .

(۲) که تعهد کونکی دکار دکولو او دموادو دبرابره ولو تصدوکی، جواز لری .

دوهم مبحث - دقرار دادکونکی التزامونه

۱۴۸۴- ماده

که قرار داد کونکی دکار دټولو یاڅینو موادو په برابرولو تصدوکی، دهغی دکیفیت څخه مسئول او دکار دځاوند په مقابل کبسی دهغی څخه ضامن دی .

۱۴۸۵- ماده

(۱) که مواد دکار دځاوند له خوا برابر شو نو تعهد کونکی مکلف دی چه دموادو په استعمال کبسی دقت وکی او فنی اصول په کار واچوی .

(۲) که دتعهد کونکی داهمال په نسبت یا دهغه دفنی کفایت د نقصان له امله څینی مواد دگټی اخستلو قابلیت دلاسه ورکی نو

ماده ۱۴۸۳ -

(۱) متعهد می تواند تنها اجرای عمل را تعهد نماید و موادیکه در اجراء عمل بکار برده میشود یا از آن استفاده بعمل می آید ، بدوش صاحب کار گنشته میشود .

(۲) تعهد اجرای عمل و تهیه مواد هر دو از طرف متعهد جو از دارد .

مبحث دوم - و جایب مقاوله کننده

ماده ۱۴۸۴ -

هرگاه مقاوله کننده به تهیه تمام یا بعضی مواد کار تعهد نماید از کیفیت آن مسئول بوده و در برابر صاحب کار ازان ضامن می باشد .

ماده ۱۴۸۵ -

(۱) هرگاه مواد از جانب صاحب کار تهیه گردد متعهد به دقت در استعمال مواد و بکار بردن اصول فنی در آن مکلف می باشد همچنان حساب دهی مواد مصرف شده برود مواد باقی مانده به صاحب کار مکلف شناخته میشود .

(۲) در صورتیکه بعضی از مواد نسبت اهمال یا نقص در کفایت فنی متعهد غیر قابل استفاده شود ،

لمری فصل - قرار داد، استیضاح او
دعومی مرفوق تولیدات

(۱۴۸۸-۱۴۸۶) مادی

مکلف دی چه دهنی قیمت دکسار
خاوند ته ورکی .
ماده ۱۴۸۶ -

تمهد کونکی مکلف دی هغه
اضافی سامان چه دکار اجراء کول
نی ایجابوی پخپل مصرف برابرکی،
مگر داچه دکسب گرو عرف یا
دداوړو خواوو موافقه په بل دولوی.
ماده ۱۴۸۷ -

تزیید اجرت موافقه شده از طرف
تمهد و تنقیص آن از جانب صاحب
کار بعد از عقد مقاوله جواز ندارد،
مگر اینکه قانون یا موافقه بخلاف آن
صراحت داشته باشد .
ماده ۱۴۸۸ -

دکسب کونکی له خوا دموافقه
شوی اجوری زیاتوالی او دکار
خاوند له خوا دهنی کموالی، دقرار
داد د عقد څخه وروسته جواز نه لری،
مگر داچه قانون یا موافقه دهنی په
خلاف وی .
ماده ۱۴۸۸ -

که ظاهره شی چه تمهد کونکی
په ناقص صورت یا د عقد په خلاف
کار ترسره کوی، نو دکار خاوند
کولی شی چه هغه ته خبرتیا ورکی
چه په یوی ټاکلی مدی کښی دخپل
طرز العمل څخه صرف نظروکی،
که تمهد کونکی د ټاکلی مدی په
اوږدو کښی دخپل طرز العمل څخه
صرف نظرونه کړو نو دکار خاوند
کولی شی چه عقد فسخ کی او یا
دلمرنی کار پوره کول دلمرنی تمهد
په حساب بل چاته و سپاری .

۱۴۸۹- ماده

تعهد کونکی نه شی کولی دکار دپوره کیدو او دکار خاوند دهغی دتسلیمیدو ترمنځه دموافقه شوی اجوری غوښتنه وکی مگر دکارخاوند کولی شی چه داجوری یوه برخه په پیشکی توگه اداء کی یا دارنگه موافقه وکی چه اجوره به دکار دترسره کولو په تناسب ورکومخوپه دی شرط چه تعهد کونکی دپاتی برخی په پوره کولو مجبور کړی شی دهغی په غیر به دکار خاوند د تعهد کونکی په مصرف هغه پوره کوی.

ماده ۱۴۸۹ -

متعهد نمی‌تواند قبل از اتمام کار و تسلیم آن به صاحب کار اجرت موافقه شده را مطالبه نماید اما صاحب کار می تواند قسمتی از اجرت را طور پیشکی تادیه یا چنان موافقه نماید که اجرت را متناسب بانجام کار می پردازد، بشرطیکه به اتمام کار باقی مانده مجبور ساخته شود، در غیر آن صاحب کار بمصرف متعهد آنرا تکمیل مینماید.

۱۴۹۰- ماده

ساختمانی انجنیر او قرار داد کونکی ترلسوکلونوپوری دعمارتونو دنریدلو، ماتیدلو، دهغی دټول یا یو جزء کښیناستلو څخه یا دنورو ثابتو ملحقاتو چه اعمار کړی شی دی، په متضامن صورت مسئول گڼل کیږی. که څه هم نریدل، ماتیدل یا کښیناستل پخپله دمخکی دعیب په سبب وی یا داچه پخپله دکار خاوند دعیب جن عمارت په جوړه ولواجازه ورکړی وی. مگر داچه د عقد دواړی خواوی اصلا غواړی چه عمارت دی ترلسوکلونو پوری دوام ونه کی.

ماده ۱۴۹۰ -

انجنیر ساختمانی ومقوله‌کننده بطور متضامن تا مدت ده سال مسئول انهدام، شکست ونشست کلی یا جزئی عمارات ساخته شده یا ملحقات ثابت دیگری که اعمار نموده اند میباشند گرچه انهدام، شکست و نشست ناشی از عیب درخود زمین باشد یا صاحب کار به ساختن عمارت معیوب اجازه داده باشد. مگر اینکه اصلا عاقد آن بقای عمارت را کمتر از مدت ده سال اراده داشته باشند.

۱۴۹۱- ماده

(۱) کوم عیبونه چه دینا پوخواولی مقاومت اوسلامتیا تهدیده وی ددی

ماده ۱۴۹۱ -

(۱) عیبویکه پختگی، مقاومت و سلامت بناء را تهدید نماید تابع

مادی (۱۴۹۲-۱۴۹۴)

- قانون د (۱۴۹۰) مادی ددرج شوی
ضمان تابع دی .
- (۲) ددی قانون د (۱۴۹۰) مادی
ددرج شوی لسو کلونو مده دکار
دتسلیم ور کولو دنیستی خخه پیل
کپیری .
- (۳) ددی مادی حکم دهغه تعهد
کونکی په باره کبسی چه په دو هم
تعهد کونکی (باطنی تعهد کونکی)
درجوع کولو حق لری، نه تطبیقپیری.
- ماده ۱۴۹۲ - ماده ۱۴۹۳
- دپلان ۱ و دنقشی دطرحی مهندس
چه دکار په اجرا کو لو نظارت ونه
لری نو یواخی دپلان او نقشی دعیب
مستول دی .
- ماده ۱۴۹۳ - ماده ۱۴۹۴
- هر شرط چه دساختمانی مهندس
انجنیر او قرار داد کونکی دضمان
مانع وی، باطل دی .
- ماده ۱۴۹۴ - ماده ۱۴۹۴
- دضمان دعوی ددی قانون
د(۱۴۹۰، ۱۴۹۱، ۱۴۹۲) مادو په
حالونو کبسی د نپیدو، ما تیدو
کبییناستو یا دعیب دکشف کیدو
دیوه کال دمدی دتیریدو و روسته
ساقطپیری .
- ضمان مندرج ماده (۱۴۹۰) این قانون
می باشد .
- (۲) مدت ده سال مندرج ماده
(۱۴۹۰) این قانون از تاریخ تسلیم
دادن کار آغاز میگردد .
- (۳) حکم این ماده در مورد
متعمدیکه بر متعمدثانی (متعمد باطنی)
حق رجوع دارد، تطبیق نمی گردد.
- ماده ۱۴۹۲ -
- مهندس طرح پلان و نقشه که بر
اجرای کار نظارت نداشته باشد ،
تنها از عیب پلان و نقشه مسئول
میباشد .
- ماده ۱۴۹۳ -
- هر شرطیکه مانع ضمان مهندس
انجنیر ساختمانی و مقاوله کننده
گردد، باطل است .
- ماده ۱۴۹۴ -
- دعوی ضمان در احوال مندرج
مؤاد (۱۴۹۰ - ۱۴۹۱ - ۱۴۹۲)
این قانون بعد از انقضای مدت
یکسال از تاریخ حدوث انهدام ،
شکست و نشست یا کشف عیب
ساقط میگردد .

دریم مبحث - دکار دځاوندوجیبی

ماده ۱۴۹۵ - مادی

که دنړیدلو ، ماتیدلو او دعمارټ دټول یا یوه جزء دکښینا ستلوڅخه پیدا شوی تعویض دساختمانی بیمی له خوا ور کول شوی وی، نو دعمارټ ځاوند نه شی کولی چه دهغی غوښتنه دساختمانی انجنیر، مهندس او قرار داد کوونکی څخه ورکی .

ماده ۱۴۹۶ - ماده

دکار ځاوند مکلف دی دکار دپوره کیدو سره یو ځای ، دجاری عرف سره سم هغه تسلیم شی، دهغی به غیر تصد کوونکی کولی شی دیوی ټاکلی مدی به اوږدو کښی دهغی به تسلیمیدلو ورته خبرتیا ور کی. که دکار ځاوند دذکر شوی مدی په تیریدو سره هغه تسلیم نه شی ، نو تسلیم شوی گڼل کیږی .

ماده ۱۴۹۷ - ماده

دکار ځاوند مکلف دی چه کومه اجوره یی شرط کړی هغه دتسلیمیدو په وخت کښی ورکی، مگر داچه عرف یا موافقی دهغی په خلاف حکم کړی وی .

ماده ۱۴۹۸ - ماده

(۱) که دکار داجراء کولو په وخت کښی دموافقی دحدودو څخه تیری

مبحث سوم - وجائب صاحب کار

ماده ۱۴۹۵ -

هرگاه جبران خساره ناشی از انهدام ، شکست ونشست کلی یا جزئی عمارت از طرف شرکت بیمه ساختمانی پر داخته شده باشد . صاحب عمارت نمی تواند آنرا از انجنیر ساختمانی مقاوله کننده ویا مهندس مطالبه نمایند .

ماده ۱۴۹۶ -

صاحب کار مکلف است بمجرد اتمام کار آنرا مطابق عرف جاری تسلیم شود در غیر آن متصد می-تواند به تسلیمی آن در خلال مدت معین باو اخطار رسمی بدهد . در صورت انقضای مدت مذکور اگر صاحب کار آنرا تسلیم نشود ، تسلیم شده تلقی میشود .

ماده ۱۴۹۷ -

صاحب کار مکلف است اجرائتی را که شرط گذاشته هنگام تسلیمی بپردازد. مگر اینکه عرف یا موافقه به خلاف آن حکم نموده باشد .

ماده ۱۴۹۸ -

(۱) هرگاه در انثای اجراء کار تجاوز از حدود موافقه دیده شود

متعهد مکلف است مقدار تکالیف
زیاد را به اطلاع صاحب کار برساند
در غیر آن حق مطالبه او در مصارف
متجاوز از قیمت موافقه شده ساقط
میکردد .

(۲) در صورت تجاوز بزرگ ،
صاحب کار می تواند عقد را با تادیبه
قیمت آنچه متعهد مطابق عقد اتمام
نموده فسخ نماید .

ماده ۱۴۹۹ -

(۱) هرگاه عقد به اجرت بالمقطع
تمام شده باشد متعهد نمی تواند
زیادت اجرت را مطالبه کند گرچه در پلان
کار متعهد ، تعدیلی رخ داده باشد،
مگر اینکه تعدیل از اثر تصمیم صاحب
کار صورت گرفته باشد .

(۲) متعهد نمی تواند بموجب بلند
رفتن نرخ و اجرت ، زیادت اجرت را
مطالبه نماید . مگر در صورتیکه
چنان حوادث استثنائی عمومی رخ
دهد که هنگام عقد پیشبینی شده
نمی توانست و به اثر آن معیاریکه
سنجشش مالی عقد مقابله
به آن استوار است ،

ولیدل شی، تعهد کونکی مکلفدی
دزیاتو تکلیفونو داندازی شخه دکار
خاوند ته خبرتیا ورکی ، دهفی په
غیرنه شی کولی چه کوم زیات
مصروفونه ئی دمواقفه شوی اندازی
دقیمت شخه کپی دهفی غوښتنه وکی .
(۲) په هغه صورت کښی چه
دمواقفه شوی اندازی شخه زیاتوالی
ډیر لوی وړ نو دکار خاوند کولی
شی چه عقد فسخ کی او تعهد
کونکی ته دهغه چه دعقد سره سم
نی پوره کپی قیمت ورکی .

ماده ۱۴۹۹ -

(۱) که عقد به بالمقطع اجوری
پوره شوی وی، تعهد کونکی نه
شی کولی چه داجوری دزیاتوالی
غوښتنه وکی که شخه دتعهد کونکی
دکار په پلان کښی تعدیل راغلی وی .
مگر داچه تعدیل دکار دخواوند
دتصمیم په اثر صورت موندلی وی .
(۲) تعهد کونکی نه شی کولی
چه دنرخ و اجوری دلوریدوپه موجب،
داجوری دزیاتوالی غوښتنه وکی،
مگر په هغه صورت کښی چه داسی
استثنائی او عمومی حوادث پیداشی
چه دعقد په وخت کښی ئی پیشبینی
نه شوای کیدای او دهفی په اثرهغه
معیار چه دقرار داددمالی سنجول
ورباندی ټینګ ولاړ دی بل رنگه
شی . په دی صورت کښی محکمه

دیگر کون شود درین صورت محکمه
میتواند به زیادت اجرت یا فسخ عقد حکم
نماید، مگر اینکه طرفین طور
دیگری موافقه نموده باشند .

ماده ۱۵۰۰ -

هرگاه اجرت تعیین نشده باشد،
مصارف کار انجام شده توسط اهل
خبره تعیین می گردد .

ماده ۱۵۰۱ -

هرگاه مهندس ، نقشه یا اندازه
گیری ها را باتمام رسانیده یا اداره
تعمیر را به امر صاحب آن بمقابل
اجرت معینه بعهده گیرد ، مستحق
اجرت مذکور شناخته میشود .

ماده ۱۵۰۲ -

هرگاه صاحب کار اجرت مهندس
را تعیین نکرده باشد، مستحق اجرت
مثل که مطابق عرف و مدتیکه کار
او دربر گرفته تعیین میگردد .

مبحث چهارم - متعهد

ثانی

ماده ۱۵۰۳ -

(۱) متعهد میتواند در حالیکه
طبیعت کار یا صراحت عقد مانع
نگردد ، شخص دیگری را به اجرای
تمامی یا قسمی از کار مکلف گرداند.
بهر صورت متعهد در برابر صاحب

کولی شی چیزی چه داجوری به زیاتوالی
یا دعقد به فسخ کیدو حکم وکی.
مگر داجه دواوو خوا وو بل رنگه
موافقه کپی ری .

ماده ۱۵۰۰ -

که اجوره نه وه تاکل شوی دپوره
شوی کار مصرفونه دپوهانو به
وسیلی تاکل کیزی .

ماده ۱۵۰۱ -

که دنقشی مهندس داندازونیول
پوره کرل یا دتعمیر اداره دهفی
دخاوند به امر دتاکلی اجوری به
بدل کنسی به غاره واخلی د ذکر
شوی اجوری مستحق گنل کیزی .

ماده ۱۵۰۲ -

که دکار خاوند دمهندس اجوره
نه وی تاکلی دمثلی اجوری مستحق
کیزی او دهفی مدی سره سم چه
دهفه کار به کنسی شوی او دعرف
سره تاکل کیزی .

خلورم مبحث - دوهم تعهد

کونکی

ماده ۱۵۰۳ -

(۱) که دکار طبیعت یا دعقد
صراحت مانع نه شی نو تعهد
کونکی کولی شی چه بل شوک
دپول یاخینی کار داجراء کولودپاره
مکلف کی، به هر صورت تعهد

- کار ، ازکار متعدد ثانی مسئول
میباشد .
- (۲) متعدد ثانی در برابر متعدد
اول مسئول شناخته میشود .
- مبحث پنجم - انجام
قرار داد**
- ماده ۱۰۰۴ -**
عقد مقاوله بانجام کار تعهدشده
وتسلیم آن مطابق توافق جا نبین
واحکام قانون منقضى می گردد .
- ماده ۱۰۰۵ -**
صاحب کار میتواند هر وقت
خواستہ باشد ، عقد را خاتمه داده
اجراء کار را متوقف سازد ،
مشروط بر اینکه مصارف متعدد ،
اجرت کار انجام شده ومفادی را که
بانجام کار میسر میگردد ، جبران
نماید . محکمه در صورت ایجاب
شرایط میتواند تعویض را تخفیف
دهد .
- ماده ۱۰۰۶ -**
هرگاه انجام کار تعهد شده
مستحیل گردد ، عقد مقاوله منقضى
میگردد .
- ماده ۱۰۰۷ -**
(۱) هرگاه شی بنابر اسبابغیر
مترقبه قبل از تسلیم آن به صاحب
- کونکی دکار دخواستند به مقابل کبسی
دوهم تعهد کونکی دکار مسؤل دی .
(۲) دوهم تعهد کونکی دتعمرنی
تعهد کونکی به مقابل کبسی مسؤل
گنل کبزی .
- پنجم مبحث - دقرار داد پای ته
وسیدل**
- ماده ۱۰۰۴ -**
دقرار داد عقد دتعهد شوی کاربه
سرتہ رسیدو ، ددواپو خستارو
دموافقی سره سم دهفی بهتسلیمولو
او دقانون به حکمونوپای ته رسیدی .
- ماده ۱۰۰۵ -**
دکار خاوند کولی شی هر وخت
چه ئی زپه وغواپی دکار اجراء کول
متوقف کبی او عقد ته خاتمه ورکی ،
خوبه دی شرط چه دتعهد کونکی
مصرفونه، دسرتہ رسیدلی کار
اجوره او کومه گتہ چه دکاربهسرتہ
رسیدو ترسره کیده جبیره کبسی .
محکمه کولی شی دشرطونو دایجاب
به صورت کبسی، تعویض کم کی .
- ماده ۱۰۰۶ -**
که دتعهد شوی کار ترسره کول
محال شی دقرار داد عقد پای ته
رسیدی .
- ماده ۱۰۰۷ -**
(۱) که شی بخواله دی چه دکار
خاوند ته تسلیم کپی شی دغیر

کار از بین رود ، متعهد نمی تواند اجرت کار و مصارف را مطالبه نماید. مگر اینکه به صاحب کار راجع به تسلیم شدن آن قبلا اطلاع کتبی داده باشد . خساره از بین رفتن مواد ، بر تهیه کننده است .

(۲) اگر از بین رفتن یا نقصان شی به اثر خطای صاحب کار یا به اثر عیب موادی باشد که صاحب کار آنرا تهیه نموده ، متعهد مستحق اجوره و عندالایجاب مستحق تعویض می گردد .

ماده ۱۵۰۸ -

هرگاه اعتماد شخصی متعهد در عقد مقاوله محل اعتبار باشد، عقد به مرگ متعهد منقضی می گردد . در غیر آن عقد بحال خود باقی میماند. مگر اینکه در ورگه متعهد راجع به حسن اجراء کار تضمینات کافی موجود نباشد .

ماده ۱۵۰۹ -

(۱) هرگاه عقد مقاوله به مرگ متعهد منقضی گردد . صاحب کار بتادیه قیمت کار انجام شده و مصارفیکه برای اجراء ی قسمت ناتکمیل صورت گرفته ، مکلف می

مترقبه سببونو به اساس هلاک شی، نوتعهد کونکی نه شی کولی چه دکار داجوری او مصرفونو غوبنستنه وکی ، مگر دا چه دکار خاوندتهئی ترمخه لیکلی خبرتیا ور کپی وی . دموادو دهلاکیدو تاوان به دموادوپه برابره وونکی دی .

(۲) که دشی هلاک یا نقصان دکار دخواند دخطا په اثر وی یا دهفی موادو دعیب په اثر وی چه دکار خاوند هغه برابر کپی دی ، نوتعهد کونکی داجوری او دایجاب وخت کبئی دتعویض هم مستحق کبیری .

ماده ۱۵۰۸ -

که دقرار داد په عقد کبئی دتعهد کونکی شخصی اعتماد داعتبارخای وی، نوعقد دتعهد کونکی په مرینی پای ته رسیری ، دهفی په غیر عقد پخپل حال پا تی کبیری ، مگر دا چه دتعهد کونکی په وارثانو کبئی دکار دبنه اجرا آتو په باره کبئی کافی تضمینات موجود نه وی .

۱۵۰۹ -

(۱) که دمقاولی عقد دتعهد کونکی په مرینی پای ته ورسیری دکار خاوند دانجام شوی گاردقیمت په اداء کولو او دهفی مصرفونو چه دناپوره برخی داجراء کولو دپاره یی صورت موندلی مکلف کبیری ، دا

گردد . این مکلفیت به اندازه نفع است که از کار و مصارف مذکور به صاحب کار عاید میشود ، در برابر آن صاحب کار می تواند مواد تهیه شده را بمقابل تعویض عادلانه مطالبه نماید .

(۲) حکم فقره فوق این ماده در مورد متعهد یکه با اجرای کار اقدام کرده مگر بنا بر اسباب خارج از اراده او از اتمام آن عاجز گردیده نیز تطبیق میشود .

قسمت دوم

استیضاع- فرمایش ساختن شی

ماده ۱۵۱۰ -

استیضاع ، مقاله ساختن شی معین است در برابر قیمت مشخص به نحویکه مقاله بر عین شی وارد باشد نه بر کار صنعت گر .

ماده ۱۵۱۱ -

در مقاله استیضاع بیان جنس ، نوع ، مقدار و وصف شی مطلوب شرط میباشد .

ماده ۱۵۱۲ -

در مقاله استیضاع بر داخت قیمت شی مورد نظر طور معجل حتمی دانسته نمیشود .

مکلفیت دهنی گتی به اندازی دی چه دذکر شوی کار او مصرفونوخه دکار خوانند ته رسیدلی دی ، ددی به مقابل کبسی دکار خوانند کولی شی چه برابر شوی مواد دیو عادلانه تعویض به بدل کبسی وغواری .

(۲) ددی مادی دپورتنی فقری حکم دهغه تعهد کونکی به باره کبسی هم تطبیقیری چه دکار کولو ته یی اقدام کیری خو دارادی خخه دباندی سببونو به اساس دهنی دپوره کیدو خخه عاجز شوی وی .

دو هم قسمت

دیو شی دجوړه ولو غوښتنه

ماده ۱۵۱۰ -

دیو شی دجوړه ولو دغوښتنی قرار داد دیو مشخص قیمت به بدل کبسی دتاکلی شی جوړه ول دی به داسی توگه چه قرار داددشی به عین واردوی نه دجوړه وونکی به کار .

ماده ۱۵۱۱ -

دیو شی دجوړه ولو دغوښتنی به قرار داد کبسی دمطلوب شی دجنس ، نوعی ، اندازی او دصفت بیان شرط دی .

ماده ۱۵۱۲ -

دیو شی دجوړه ولو دغوښتنی به قرار داد کبسی دنظر لاندی شی دقیمت اداء کول به معجل صورت هرومرو نه دی .

ماده ۱۰۱۳

(۱) که دیو شی دجوړه ولو دغوښتنی قرار داد منعقد شوی وی نو قرار داد کوونکی نه شی کولی چه دخپلو تعهدونو څخه منصرف شی ، مگر داچه ددواړو خواوو ترمنځ بل رنگه موافقه شوی وی. (۲) که جوړه وونکی خپل تعهد دقرار داد دشرطونو سره سم تر سره کړی نه وی نو دشی دجوړه ولو غوښتونکی دجوړ شوی شی په قبولولو مکلف نه دی، کولی شی چه دجوړوونکی څخه درسیدلی تاوان دتعویض غوښتنه وکی .

ماده ۱۰۱۳ -

(۱) مقاله کتنه گان نمی توانند در صورتیکه مقاله استضاح انعقاد یافته باشد از تعهدات خود منصرف گردند ، مگر اینکه موافقه بین طرفین طور دیگری صورت گرفته باشد . (۲) اگر صنعت گر تعهد خود را مطابق به شرایط مقاله انجام نداده باشد ، فرمایش دهنده به قبولی شی ساخته شده مکلف نبوده ، میتواند جبران خساره عایده را از صنعت گر مطالبه کند .

(۳) که دشی دجوړولو غوښتونکی دخپل غوښتل شوی شی دقبولو او تسلیمیدلو څخه بی سببه او بی دمقولو دلیلونو خان وژغوری ، نو دهغی په تسلیمیدو مکلف کیږی ، دهغی په غیر جوړوونکی کولی شی چه دشی دجوړولو دغوښتونکی څخه دهغی تاوان دتعویض غوښتنه وکی چه دتسلیمیدو د تاخیر په سبب یا دتعهد دنه په ځای کولو په سبب ورته رسیدلی دی .

(۳) هر گاه فرمایش دهنده از قبولی و تسلیم شدن شی فرمایش داده شده خود بدون سبب و دلایل مقول ابا و زرد ، به تسلیم گیری آن مکلف میگردد . در غیر آن صنعتگر می تواند جبران خساره ای را که به سبب تاخیر تسلیمی یا عدم ایفای تعهد فرمایش دهنده به وی عاید گردیده ، از فرمایش دهنده مطالبه نماید .

ماده ۱۰۱۴

(۱) جوړ وونکی مکلف دی چه دجوړولو غوښتل شوی شی په داسی توگه جوړ کی چه دتضمین شوی صفت لرونکی وی او دهغی

ماده ۱۰۱۴ -

(۱) صنعت گر مکلف است شی فرمایش داده شده را طوری بسازد که حایز وصف تضمین شده بوده و استفاده مطلوب از آن شده بتواند ،

همچنان شی مذکور باید عاری از عیبی باشد که ارزش را تینز یل دهد .

(۲) اگر شی فرمایش داده شده اوصاف و شرایط موافقه شده را حایز نباشد ، فرمایش دهنده میتواند رفع عیب را مطالبه کند .
(۳) اگر صنعتگر در رفع عیب تأخیر ورزد . فرمایش دهنده می تواند عیب را رفع نموده مصارف را از صنعتگر مطالبه نماید .

ماده ۱۵۱۵ -

فرمایش دهنده برای رفع عیب مندرج ماده (۱۵۱۴) این قانون مدت مناسبی را تعیین میکند با توضیح اینکه اگر در موعد معین عیب عاید شود رفع نگردد ، شی را مسترد میدارد .
بمداز گذشت مهلت معینه فرمایش دهنده میتواند از مقاوله رجوع نموده و یا تفریل قیمت را متناسباً مطالبه کند .

ماده ۱۵۱۶ -

اگر فرمایش دهنده شی فرمایش داده شده را در حالیکه عیب داشته

خخه غوبنتل شوی گته واخستل شی . همدارنگه باید چه ذکر شوی شی دداسی عیب خخه خالی وی چه دشی قیمت تپته وی .
(۲) که دجوړولو غوبنتل شوی شی موافقه شوی صفتونه اوشرطونه ونه لری نو دشی دجوړولو غوبنتونکی کولی شی چه دعیب دلری کیدو غوبنتنه وکی .
(۳) که جوړ وونکی دعیب به لری کیدلو کبسی تاخیر وکی ، دشی دجوړولو غوبنتونکی کولی شی چه عیب لری کی او مصرفونه دجوړ وونکی خخه وغواری .

ماده ۱۵۱۵ -

دشی دجوړولو غوبنتونکی به ددی قانون د(۱۵۱۴) مادی ددرج شوی عیب دلری کولو دپاره مناسبه مده ټاکی او داخبره به توضیح کوی چه که په ټاکلی مدی کبسی موجودعیب لری نه شی نو شی به بیرته ورکوی .
دټاکلی مهلت دتیریدو وروسته دشی دجوړولو غوبنتونکی کولی شی چه دقرار داد خخه رجوع وکی او یا دعیب به تناسب دقیمت دتپتوا لی غوبنتنه وکی .

ماده ۱۵۱۶ -

که دشی دجوړولو غوبنتونکی ، دغوېنتل شوی جوړ شوی شی په عیب پوه شی اوسره دهفی هم تسلیم

شی، نو به جوړوونکی درجوع حق نه لری مگر داچه دعیب خیاب نسی دخان دپاره شرط کړی وی .

ماده ۱۰۱۷-

ماده ۱۰۱۷ -

(۱) دجوړولو دغوښتل شوی شی قیمت دتسلیمیدلو په وخت کښی داداء کولو وړوی، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی .

(۱) قیمت شی فرمایش داده شده در وقت تسلیم شدن قابل تا دیه می باشد، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

(۲) که دجوړوونو غوښتل شوی شی جزء په جزء دتسلیمیدو وړوی نو قیمت ئی دهر جزء دتسلیمیدوپه مقابل کښی داداء کولو وړ دی .

(۲) اگر شی فرمایش داده شده جزوار قابل تسلیمی باشد، قیمت آن در برابر تسلیمی هرجز قابل تادیه می باشد .

ماده ۱۰۱۸-

ماده ۱۰۱۸ -

(۱) که جوړ شوی شی پخواله دی چه دجوړولو غوښتونکی ته تسلیم کړی شی، تلف شی نو جوړوونکی ئی ضامن گڼل کیری .

(۱) اگر شی ساخته شده قبل از تسلیمی آن به فرمایش دهنده تلف شود، صنعتگر ضامن آن شناخته میشود .

(۲) که ذکر شوی شی په داسی وخت کښی تلف شی چه تا کالی مده پای ته رسیدلی وی او جوړوونکی دشی دجوړولو غوښتونکی ته خبرتیا ور کړی وی چه جوړ شوی شی تسلیم شی، او هغه بی موجه په تسلیمیدو کښی وروسته وا ئی راوړی، نو جوړوونکی مسئول نه گڼل کیری مگر داچه تلف کسول دجوړوونکی یا دهغه داجیرانو دقصور په سبب صورت موندلی وی.

(۲) اگر شی مذکور در زمانی تلف گردد که مدت معینه ختم شده، و صنعتگر بفرمایش دهنده اخطار داده تاشی ساخته شده را تسلیم شود، و او بدون موجب تا خیر بعمل آورده باشد، صنعتگر مسئول شناخته نمیشود، مگر اینکه اتلاف به سبب قصور صنعتگر و یا اجیران وی صورت گرفته باشد.

۱۰۱۹- ماده

که جوړ وونکی دشی دجوړ ولو دغوښتونکی د غوښتنی په اساس ، جوړ شوی شی دخپل دجوړ ولودخای خڅه بل خای ته لپری نو په دی حالت کښی دخرڅولو پوری مربوط حکمونه مراعت کیری .

۱۰۲۰- ماده

جوړ وونکی حق لری چه دخپلی اجوری داخستلو دپاره چه دقرار داد له لحاظه دهغی مستحق دی، کوم شی چه نی جوړ کړی او په تصرف کښی نی لری، حبس کی .

۱۰۲۱- ماده

(۱) دشی دجوړ ولو غو ښتونکی او دهغه وارگان کولی شی چه عقد فسخ کی، که څه هم جوړ وونکی دجوړ ولو دغوښتل شوی شی په جوړ ولو پیل کړی وی، خو په دی شرط چه جوړ وونکی ته دشوی کار اجوره ، دمصرف شوو موادو دقیمت اودتیار شوو موادو تاوان ور کی، مگر دا چه موافقه بل رنگه شوی وی .

(۲) محکمه کولی چه دایجاباتو، حالونو او کیفیتونو سره سم دتعویض اندازه کمه کی .

۱۰۲۲- ماده

(۱) دشی دجوړ ولو غوښتونکی کولی شی په راتلونکو حالونو کښی

ماده ۱۰۱۹ -

اگر صنعتگر شی ساخته شده را به اساس مطالبه فرمایش دهنده به محل دیگری غیر از محل صنعت خود می فرستد ، درین حالت احکام متعلق به فروش رعایت میگردد .

ماده ۱۰۲۰ -

صنعتگر برای طلب خود از لحاظ مقاوله حق حبس را بالای شی ایکه ساخته و در تصرف دارد ، حایز می باشد .

ماده ۱۰۲۱ -

(۱) فرمایش دهنده ورثه وی می توانند فسخ عقد را مطالبه نمایند، گرچه صنعتگر به ساختن شی فرمایش داده شده شروع نموده باشد . مشروط بر اینکه برای صنعتگر اجرت کار کرد گی، قیمت مواد مصرف شده و خساره مواد تهیه شده را بپر دازند ، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

(۲) محکمه می تواند مقدار جبران خساره را مطابق به ایجابات و حالات وکویف تنزیل دهد .

ماده ۱۰۲۲ -

(۱) فرمایش دهنده می تواند در حالات آتی بعد از اخطار به صنعتگر

مقاله را فسخ و در صورت متضرر شدن مطالبه جبران خساره نماید.
۱- درحالتیکه صنعتگر بدون عذر موجه در خلال مدت معقول به اجرای تعهد خود شروع نکند .

۲- در حالتیکه صنعتگر در خلال مدت معینه به تسلیم دهی شی فرمایش داده شده تأخیر بعمل آورد. (۲) اگر تأخیر و عدم اجرای تعهد از جانب صنعتگر ناشی از خطاء و یا امری باشد که به فرمایش دهنده مربوط باشد و باوجود مطالبه صریح و کتبی صنعتگر به ایفای آن نپرداخته باشد ، صنعتگر می تواند عقدا را فسخ و جبران خساره وارده را مطالبه نماید .

ماده ۱۵۲۳ -

هرگاه ایفاء تعهد بعد از شروع به سبب خارج از اراده مقاوله کنندگان منقطع شود ، صنعتگر نمی تواند قبض ثمن را مطالبه نماید. مگر به تناسب کاری که پیش از انقطاع تعهد تهیه نموده باشد .

جوړ وونکی ته دخبرتیا و روسته قرار داد فسخ او دضرر رسیدلو په صورت کښی دتعویض غوښتنه وکي:
۱- په هغه حالت کښی چه جوړوونکی بی دمعقول عذر څخه دمعقولي اوږدی په اوږدو کښی دخپل تعهد په اجراء کولو پیل ونه کي.

۲- په هغه حالت کښی چه جوړوونکی دټاکلی مدی په اوږدو کښی دشی دجوړولو دغوښتونکی، دغوښتل شوی شی په تسلیمو لږ کښی وروسته والی راوړی .

(۲) که وروسته والی او دجوړوونکی له خوا دتعهد نه اجراء کول دخطا یا دداسی کار څخه پیدا شوی وی چه دشی دجوړولو دغوښتونکی پوری مربوط وی او دجوړوونکی دصریحی او لیکلی غوښتنی سره دهغی په اداء کولوته ئی اقدام نه وی کړی، نو جوړوونکی کولی شی چه عقد فسخ او درسیدلی تاوان دتعویض غوښتنه وکي .

ماده ۱۵۲۳ -

که دتعهد اداء کول دپیل کیدو وروسته په داسی سبب چه د قرار داد کوونکو دارادو دبانندی وی قطع شی، جوړ وونکی نه شی کولی چه دثمن دقبضو لږ غوښتنه وکي، مگر دهغه کار په تناسب چه دتعهد دقطع کیدو ترمنځ ئی برابر کړی وی.

۱۰۲۴- ماده

کوم کار کونکی او اجیران چه
دقرار داد په عقد کنبی استخدامی
دشی دجوړولو دغوښتونکی په مقابل
کنبی یا دهغه چا چه جوړول شوی
شی دهغه په گټه تیار شوی دستقیمی
دعوی حق دهغی پیسو په حدو دو
کنبی لری چه دشی دجوړولو
غوښتونکی جوړ وونکی ته دهغی په
اداء کولو مکلف وی. ذکر شوی
اشخاص دمحمی دحکم د صادریدلو
وروسته په ذکر شوو پیسو د امتیاز
حق پیدا کوی، دوهم قرارداد کونکی
دلپریو قرار داد کونکو له خوا او
نور اشخاص چه اولنی مواد
دجوړ وونکی دپاره برابره وی، دشی
دجوړولو په غوښتونکی دستقیمی
دعوی حق نه لری .

دویم قسمت

دعوی مرفقو نو تعهدات

۱۰۲۵- ماده

دعوی مرفقونو تعهدات داسی
عقد دی چه ورڅخه غرض دعومی
مرفقونو اداره چه گټور صفت ولری
دحکومت او فرد ترمنځ یا د حکومت
او شرکت ترمنځ منعقدیږی او دهغی
په موجب دیوی ټاکلی مدی دپاره
دعومی مرفقونو څخه گټه اخستل
دتعهد کونکی په اختیار کنبی
ورکول کیږی .

ماده ۱۰۲۴ -

کارگران واجیرانیکه در عقد مقاوله
استخدام میشوند ، حق دعوی
مستقیم را در برابر فرمایش دهنده
و یا شخصیکه شی فرمایش داده شده
به مفادوی تهیه شده باشد، در حدود
مبالغی دارا می باشند که فرمایش
دهنده به ادای آن برای صنعتگر
مکلف باشد .

اشخاص مذکور حق امتیاز را
بر مبالغ فوق الذکر بعد از صدور
حکم محکمه کسب مینمایند، مقاوله
کنندگان دومی از طرف مقاوله کننده
اول و سایر اشخاصیکه مواد اولیه
را به صنعتگر تهیه می نمایند، حق
دعوی مستقیم را علیه فرمایش دهنده
ندارند .

قسمت سوم

تعهدات مرافق عامه

ماده ۱۰۲۵ -

تعهدات مرافق عامه ، عقدیست
که غرض از آن اداره مرافق عامه
دارای صفت انتفاعی بوده ، بین
حکومت و فرد یا حکومت و شرکت
عقد میگردد و بموجب آن استفاده
از مرافق عامه برای مدت معین به
اختیار متعدد گذاشته میشود .

۱۰۲۶- ماده

دعمومی مرفقونو تصهد کورونکی دهغه عقد په موجب چه دمعا ملسه لرونکو سره نی تری، تصهد کوی چه دمقابلې خوا دپاره به معمول لایمی خدمتونه دهغی اجوری په بدل کښی چه دعقد دتصریح شوو شرطو نو سره سم وی او دهغه شرطونوموافق وی چه دکار طبیعت ا ودمربوطو قوانینو حکمونه نی ایجاب به وی هغه به ترسره کوی .

۱۰۲۷- ماده

(۱) دعمومی مرفقونو تصهد کورونکی مکلف دی دخپلو معاملسه لرونکو ترمنځ داجوری دور کولو او دخلمتونو ترسره کولو په باره کښی پوره مساوات تامین کي. دهغی عقدونو په باره کښی چه تصهد کورونکی نی دمعاملی لرونکو سره منمقده وی کوم نرخ چه د حکومت له خوا ټاکل کیری، مراعت یی لازم دی او دعقد دواړه خواوی دهغی په خلاف موافقه نه شی کول. که حکومت ددی نرخ تعدیل لازم وگڼلو او منظور نی کړو نوی نرخ دمنظوریدو دنیستی څخه یی له دی چه به ماقبل تالیروکی، اجراء کیری .

(۲) کوم معامله لرونکی چه دټاکلی نرخ څخه زیات ور کړی وی، کولی شی چه دهغی دبیرته اخستلو

۱۰۲۶- ماده

متصهد مرافق عامه بموجب عقدیکه با معامله داران می بندد ، تصهد میکند تا برای طرف مقابل خدمات لازمه را طور معمول بمقابل اجر تیکه مطابق شروط مصرحه عقدوشروطیکه طبیعت کار واحکام قوانین مربوط ایجاب میدارد ، انجام میدهد .

۱۰۲۷- ماده

(۱) متصهد مرافق عامه ، مکلف است مساوات تام را در مورد تادیه اجرت وانجام خدمات بین معامله داران خود تامین نماید . در مورد عقدیکه متصهد با معامله داران عقد می نماید ، نرخیکه از طرف حکومت تعیین می گردد واجب الرعايت بوده ومتعاقدین مخالف آن موافقه کرده نمی توانند . اگر حکومت تعدیل این نرخ را لازم دانسته ومنظور نماید ، نرخ جدید از تاریخ منظوری تعدیل بدون تأثیر بما قبل مرعی الاجراء می باشد .

(۲) معامله داریکه ز یاده تر از نرخ معینه تادیه نموده با شده، میتواند استر داد آنرا مطالبه نماید.

اگر متعدد کمتر از نرخ معینه اخذ
نموده باشد، می تواند تکمیل آنرا
مطالبه نماید. و هر نوع موافقه
دیگر بخلاف این حکم باطل شناخته
میشود.

ماده ۱۰۲۸ -

(۱) متعدد حمل و نقل اشخاص
مكلف است احتیاط لازمه را برای
سلامت راكبین اتخاذ نماید. متعدد
از آسیبی که هنگام سوار شدن، نقل
و پائین شدن به اشخاص عاید میگردد،
مسئول می باشد. مگر اینکه ثابت
نماید که آسیب ناشی از سبب
خارجی وبدون اراده وی بوده است.
(۲) رسیدن آ سیب به سبب
استعمال غیر قانونی بعضی آلات
از جانب متعدد، ناشی از سبب
خارجی تلقی نمیشود.

فصل دوم

عقد کار

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۰۲۹ -

عقد کار، عبارت از عقدیست
که بموجب آن یکی از طرفین انجام
خدمت به طرف دیگر را تحت رهنمائی

غوبنتنه وکی. که تعدد کورونکی
دپاکلی نرخ خنجه کم اخستی وی
کولی شی چه دهنی دپوره کیسرو
غوبنتنه وکی، ددی حکم په خلاف
هره نوعه بله موافقه باطله گنل
کیری.

ماده ۱۰۲۸ -

(۱) دخلکو دورو او راورو تعدد
کورونکی مکلف دی دسور لیسو
دسلامتیادپاره لازمی احتیاط ونیسی،
تعدد کورونکی دهغه ضرر مسئول
دی چه دسوریدو او گنبنته کیدو په
وخت کبسی خلکوته رسیبری، مگر
داچه ثابت کبسی ضرر دپهرنی سبب
خنجه پیدا شوی او پی دهغه دارادی
خنجه وو.

(۲) که دتعدد کورونکی له خوا
دخینو غیر قانونی آلو داستعمال په
نسبت ضرر ورسیدلو داضرر
دپهرنی سبب خنجه پیدا شوی نه گنل
کیری.

دوهم فصل

دکار عقد

لهری قسمت

عمومی حکمو نه

ماده ۱۰۲۹ -

دکار عقد دهغه عقد خنجه عبارت
دی چه دهنی په موجب ددعقد یوه
خوا دپلی خوا سره داسی تعددکوی

وی بمقابل اجرت معین متعهد
میشود .

ماده ۱۵۳۰ -

چه خدمت به دهغه دلاربنوونی لاندی
دیوی تا کلی اجوری په بدل کنبسی
ترسره کوم .

ماده ۱۵۳۰ -

(۱) احکام مندرج این فصل در
مورد کارگران زراعتی و در مورد
مستخدمین منازل تطبیق نگر دیده
امور مربوط به آن ، تابع قوانین
خاص و عرف مربوط به آن میباشد .

(۲) احکام مندرج این فصل در
مورد سایر کارگران و اجیران دولت
تا جائیکه با احکام قوانین کار و
کارگر و اجیران دولت مغایرت
نداشته باشد ، تطبیق میگردد .

(۳) رخصتی های قانونی ،
مرضی ، سفریه و کرایه ، حد اقل
اجوره اشتراك در فیصدی مفاد عاید
و تولید شرائط استخدام ، احکام
مربوط به تنظیم ، تصنیف و تقسیم
کار ، مویده ها ، تقاعد و سایر
تأمینات اجتماعی ، حقوقی ، امتیازات
و مکلفیت های کار فرما و کارگر
که درین قانون پیشبینی نشده ، تابع
احکام قانون خاص میباشد .

(۱) ددی فصل درج شوی حکمونه
دگرهنی دکار گرانو او دکورونو
دمستخد مینو په باره کنبسی
نه تطبیقیری . دهغوی پوری مربوط
امور دخاصو قوانینو او دهغی پوری
دمربوط عرف تابع دی .

(۲) ددی فصل درج شوی حکمونه
ددولت دنورو کارگرانو او اجیرانو
په باره کنبسی ترکوم خایه چه دکار
اوکارگر او اجیرانو دقوانینو سره
مغایرت ونه لری تطبیقیری .

(۳) قانونی رصختی ، مرضی ،
سفریه او کرایه ، داجوری کمه
اندازه ، دکتی په فیصدی کنبسی
گډون ، عایدات او تولیدات ،
داستخدام شرطونه ، دتنظیم پوری
مربوط حکمونه ، دکار تصنیف او
تقسیم ، مؤیدی ، تقاعد او نور
اجتماعی تأمینات ، حقوق ، امتیازونه
او دکار دخواند او کارگر مکلفیتونه
چه په دی قانون کنبسی ئی پیشبینی
نه ده شوی ، دخاص قانون دحکمونو
تابع دی .

دوهم قسمت
دعقد وگنونه

۱۰۳۱- مادی

دکار په عقد کښی خاص شکل شرطونه دی ، مگر داچه قانون دهغی په خلاف تصریح کړی وی .

۱۰۳۲- ماده

دکار عقد دیوه ټاکلی خدمت دپاره یا دټاکلی مدی یا نا ټاکلی مدی دپاره جواز لری .

۱۰۳۳- ماده

که مده په عقد کښی نه وی ټاکل شوی دعقد دواړو خواوی کولی شی هروخت چه ئی زپه وغواړی عقد فسخ کی ، خو په دی شرط چه کم ترکه ئی دوه میاشتی ترمخه بلی خواته خبرتیا ور کړی وی .

۱۰۳۴- ماده

که دعقد مده ټاکلی وی نو دعقد دمدی په تیریدو سره پخپله پای ته رسپیی ، او که یی دعقد دپای ته رسیدو وروسته دواړو خواوو عقد ته دوام ورکړو ، نو دنا معلومی مدی دپاره عقد نوی شوی گڼل کیږی .

۱۰۳۵- ماده

که په عقد کښی داجوری اندازه نه وی ټاکل شوی ، دجاری عرف سره سم مثلی اجوره ټاکل کیږی .

قسمت دو م
ار کان عقد

ماده ۱۰۳۱ -

درعقد کار شکل خاص شرط نمیباشد ، مگر اینکه قانون بخلاف آن تصریح نموده باشد .

ماده ۱۰۳۲ -

عقد کار برای خدمت معین بامدت معین و غیر معین جواز دارد .

ماده ۱۰۳۳ -

هرگاه مدت در عقد معین نباشد ، طرفین می توانند هر وقتی خواسته باشند ، به فسخ عقد اقدام نمایند . مشروط بر اینکه حد اقل دو ماه قبل طرف دیگر را اطلاع داده باشد .

ماده ۱۰۳۴ -

هرگاه مدت عقد معین باشد ، بانقضای مدت خود بخود منتهی میگردد . و در صورت استمرار طرفین بعد از انقضای مدت ، برای مدت غیر معین تجدید شده تلقی میگردد .

ماده ۱۰۳۵ -

هرگاه مقدار اجرت در عقد تصریح نگردیده باشد ، مطابق عرف جاری ، اجرت مثل تعیین می گردد . در

که عرف موجودنه وو نو محکمه به هغه په داسی توگه ټاکی چه عدالت تامین شی .

دریم قسمت

دعقد حکمونه

لپری مبحث- داجیر التزامونه

۱۰۳۶- ماده

کار کونکی په را تلونکو کارونو مکلف دی :

- ۱- په مستقیم صورت دکاراجراء کول اودیو عادی شخص په شان په هغی کبسی توجه کول .
- ۲- دموافقه شوی کار په ساحه کبسی دکار دخواند دامرونو اجراء کول، خو په دی شرط چه داسی کارونو ته شامل نه وی چه دعقد، قانون یا عمومی آدابو مخالف وی، او دهغی اجراء کول خطر پیدانه کی.

۱۰۳۷- ماده

(۱) که کارکونکی ته دورسپارل شوی کار طبیعت په داسی توگه وی چه هغه دکار په عمده اسرارو خیره وی، نو دواړه خواوی کولسی شی داسی موافقه وکی چه کارکونکی نه شی کولی دعقد دمدی دپای ته رسیدو وروسته دکار دخواند سره رقابت وکی او یا په داسی پروژی کبسی گهون وکی چه دکار دخواند سره رقابت لری .

صورت عدم موجودیت عرف، محکمه آنرا به نحویکه عدالت تامین گردد، تعیین می نماید .

قسمت سوم

احکام عقد

مبحث اول- وجایب اجیر

ماده ۱۰۳۶ -

- کارگر بامور آتی مکلف است :
- ۱- اجرای کار بصورت مستقیم وتوجه در آن مانند شخص عادی .
 - ۲- اجرای اوامر صاحب کار در ساحه کار موافقه شده ، مشروط براینکه شامل کار های مخالف عقد یاقانون یا آداب عامه نبوده و اجرای آن خطری را بار نیاورد .

ماده ۱۰۳۷ -

(۱) هرگاه طبیعت کار سپرده شده به کارگر طوری باشد که وی را به اسرار عمده کار واقف گرداند، طرفین میتوانند موافقه نمایند که کارگر بعد از انتهای مدت عقد نمیتواند با کار فرما رقابت نماید ویا در پروژه اشتراک نماید که با کار فرما در رقابت است .

- (۲) دپورتنی فقری دصحت دپاره دراتلونکو شرطونو مراعت ضروری دی :
- ۱- کارگر باید چه د عقد دتړون په وخت کښی درشد عمر ته رسیدلی وی .
- ۲- په کارگر باندی واردشوی محدودیت باید دزمانی، ځای، اودکار دنوعیت له حیثه دکار دځاوند دجایزو ښیګڼو دضرورت داندازی دساتلو په ندازی منحصر وی .
- ۳- دا موافقه باید چه دکارگر په راتلونکی ژوند داقتصاد له پلوه دعدالت منافی تاثیرونه لری .
- ۴- دکارگر دپاره په عقد کښی دمحدودیت څخه دپیدا شوی تاوان تعویض دټاکل شوی تاوان په تناسب وی .
- (۲) برای صحت این موافقت رعایت شرایط آتی ضروری میباشد:
- ۱- کارگر حین انعقاد عقد به سن رشد رسیده باشد .
- ۲- محدودیت وارده بر کارگر از حیث زمان، مکان و نوعیت کار منحصر به اندازه ضرورت حمایت از مصالح جایز کار فرما باشد .
- ۳- این موافقت به آینده کارگر از ناحیه اقتصادی تاثیر منافی عدالت نداشته باشد .
- ۴- در عقد برای کارگر جبران خساره ناشی از محدودیت متناسب به خساره تعیین شده باشد .

ماده ۱۵۳۸ -

هرگاه کارگر در اثنای کار به اختراع موفق شود امتیازات و حقوق اختراع مربوط به شخص کارگر میباشد . مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد و یا استخدام کارگر از طرف صاحب کار به منظور اختراع و ابتکار بعمل آمده باشد . باآنهم صاحب کار مکلف است مکافات و پاداش مناسب رامطابق به ایجابات عدالت به کارگر بپردازد .

ماده ۱۵۳۸ -

که کارگر دکار په وخت کښی په اختراع موافق شی دااختراع امتیازونه او حقوق بڅپله کارگر پوری مربوط ی ، مگر دا چه موافقه په بل ډول شوی وی او یا دکار ځاوند له خوا کارگر دااختراع او ابتکار دپاره استخدام شوی وی ، سره ددی هم دکار ځاوند مکلف دی چه دعدالت دایجا باتوسره سم کارگر ته مکافات اوبخشش ورکی .

ماده ۱۵۳۹

درقابت خخه دخان دنه ژغورلوبه صورت کنبسی که په جزایی شترط موافقه شوی وی او شرط په داسی توگه وی چه دپاکلی مدی خخه دکار دخواند دپاره داجیر داجباری وظیفی دزیات دوام موجب وگرخی، نو ذکر شوی شرط باطل گنل کیزی او د ذکر شوی شرط باطلیدل دنه رقابت شرط هم دمیخه وی .

دویم مبحث - دکار دخواند

التزامونه

ماده ۱۵۴۰

دکار خاوند په راتلونکو امورو مکلف دی :

- ۱- ددی قانون دحکمونو سره سم داجیر داجوری ورکول .
- ۲- داجیر دسلامتیا دتامین او دخطر خخه دهغه دساتنی دپاره دلزامو وسیلو پراېرول .
- ۳- دعقد دپای ته رسیدو وروسته دداسی تصدیق ورکول چه دا جیر دکار دداخلیدو او وتلو دنیتمی، دکار دنوعی، داجوری داندازی او د عقد دالتزامونو خخه دهغه دبرانت متضمن وی .
- ۴- دهغی پانوی او تصدیقونو بیرته ورکول چه داجیر له خوا ورته تسلیم کړی شوی دی .

ماده ۱۵۳۹ -

هرگاه درصورت تخلف ازامتناع، رقابت به شرط جزائی موافقه بعمل آمده و شرط طوری باشد که موجب دوام اجباری وظیفه بیشتر اجیر، از مدت معینه نزد صاحب کار گردد. شرط مذکور باطل پنداشته شده بطلان آن شرط عدم رقابت را نیز از بین می برد .

مبحث دوم - و جایب

صاحب کار

ماده ۱۵۴۰ -

صاحب کار به امور آتی مکلف است :

- ۱- تادیه اجرت اجیر مطا بق احکام این قانون .
- ۲- تهیه وسایل لازم برای تامین سلامت اجیر وحمايت او از خطر .
- ۳- اعطاء تصدیق بعد از انتهای عقد که متضمن تاریخ دخول و خروج اجیر به کار، نوع کار، مقدار اجرت و برانت وی از التزامات عقد باشد.
- ۴- اعاده اوراق و تصا دیقیکه از طرف اجیر بوی تسلیم گردیده.

۵- نور هغه مکلفیتونه چه په خاص قانون کښی تصریح شوی وی.

۱۰۴۱- ماده

۵- سایر مکلفیت هائیکه در قانون خاص تصریح شده باشد .

ماده ۱۰۴۱ -

که اجیر په ټاکلی مدی کښی در وظیفی دسرته رسولو دپاره حاضر شی او خپله تیاری دکار کولو دپاره اعلام کی ، مگر دهغی سببونو په اساس چه دکار خاوند ته راجع دی دکار اجراء کولو ته اقدام ونه کړی شی ، نو دټاکلی مدی داجوری مستحق دی .

۱۰۴۲- ماده

هرگاه اجیر در میعاد معینه برای انجام وظیفه حاضر گردیده آمادگی خود را با اجرای کار اعلام نماید، مگر بنا بر اسبابیکه به صاحب کار راجع می گردد ، با اجرای کار پرداخته نتواند ، مستحق اجرت همان میعاد شناخته میشود .

ماده ۱۰۴۲ -

که دکار مده په عقد شی ټاکل شوی وی او دکار خاوند بی له دی چه په اجیر کښی کوم داسی عیب وگوری یا کوم عذر پیدا شی چه دعقد دفسخ کیدو موجب وگرځی، عقد فسخ کی نو دټولی مدی داجوری په ورکولو او دایجاب په وخت کښی دتعویض سره مکلف دی .

۱۰۴۳- ماده

هرگاه مدت کار در عقد معین بوده و صاحب کار قبل از انقضای مدت بدون موجودیت عندریاعیب در اجیر که موجب فسخ گردد ، عقد رافسخ نماید، بتادیه اجرت تمامی مدت و عندالایجاب به تعویض مکلف میگردد .

ماده ۱۰۴۳ -

دکار خاوند ددی قانون در (۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲) مادو په درج شوو التزامو نو علاوه مکلف دی چه دهغی وظیفو په سرته رسولو ته اقدام وکی چه دخاصو قوانینو سره سم مکلف شوی دی .

صاحب کار مکلف است علاوه بر ایفای التزامات مندرج ماده (۱۰۴۰) (۱۰۴۱-۱۰۴۲) این قانون بانجام وظایفی بپردازد که مطابق قوانین خاص مکلف شناخته شده است .

دریم مبحث - دکار دعقد پای

ماده ۱۰۴۴-

ددی قانون د(۱۰۳۳، ۱۰۳۴) مادو ددرج شوو حکمونو په مراعت کولو سره دکار عقد دټاکلی مدی په پای ته رسیدو یا دهغه کار په پوره کیدو چه دهغی دپاره عقد صورت موندلی دی، پای ته رسیږی .

ماده ۱۰۴۵-

که دعقد فسخ کیدل ددواړو خواوو څخه دیوه له خوا دحق دبد استعمال څخه پیدا شوی وی بله خوا کولی شی په هغی تعویض علاوه چه په ټاکلی مدی کښی دنه خبرتیا له امله دهغی مستحق کیږی، دحق دبد استعمال له امله چه ورڅخه دعقد فسخ کیدل پیدا شوی دهغی تعویض غوښتنه هم وکی .

ماده ۱۰۴۶-

که دکار دځاوند هغه رویه چه دعقد دشرطونو مخالفه وی ددی باعث شی چه اجیر انفصال ته مجبور کی او په ظاهر کښی اجیر دعقد فسخ کوونکی وگڼل شی، محکمه کولی شی چه دکار ځاوند په تعویض ورکولو محکوم کی .

ماده ۱۰۴۷-

محکمه به دهغه تعویض دټاکلو داندازی په باره کښی چه دحق دبد

مبحث سوم - انتهای عقد کار

ماده ۱۰۴۴ -

با رعایت احکام مواد (۱۰۳۳) - (۱۰۳۴) این قانون عقد کار بانتهای مدت معینه بااتمام کاریکه بمنظور آن عقد صورت گرفته منتهی میگردد.

ماده ۱۰۴۵ -

هرگاه فسخ عقد ناشی از سوء استعمال حق از جانب یکی از طرفین باشد، طرف دیگر میتواند علاوه بر جبران خساره ایکه از اثر عدم اخطار در مدت معینه مستحق میشود، جبران خساره وارده ناشی از فسخ عقد درائر سوء استعمال حق رانیز مطالبه نماید .

ماده ۱۰۴۶ -

هرگاه صاحب کار یا مدا خسته لازمه مخالف شرایط عقد باعث آن شود که اجیر را به انفصال وا دار سازد و ظاهراً اجیر فسخ کنندده تلقی گردد، محکمه می تواند صاحب کار را به تعویض محکوم سازد .

ماده ۱۰۴۷ -

محکمه در تعیین مقدار تعویض که از انفصال ناشی از سوء استعمال

استعمال دانفصال خخه پیدا شوی جازی عرف ، دهغه کار طبیعت چه عقد دهغی دپاره تړل شوی، داجیر خدمت مده او درسیدلی ضرر اندازه په نظر کښی نیسی .

ماده ۱۵۴۸ -

ماده ۱۵۴۸ -

در احوال آتی صاحب کار میتواند بدون اخطار قبلی بفسخ عقد اقدام نماید :

په راتلونکو حالونو کښی دکار خاوند کولی شی بی دپخوانی خبرتیا خخه دعقد فسخ کیدو ته اقدام وکی:

۱- په هغه حالت کښی چه اجیر خپل شهرت په واقعی صورت نه وی معرفی کړی او یایی جعلی تصدیقونه او جواز ښکاره کړی وی .

۱- در حالیکه اجیر شهرت خود را غیر واقعی معرفی نموده یا تصادق و جواز جعلی ارائه نموده باشد .

۲- در حالیکه شخص در دوره نامزدی کار رضائیت صاحب کار را حاصل نموده نتواند مشروط بر اینکه انفصال در خلال سه ماه از تاریخ تعیین وی صورت گیرد .

۲- په هغه حالت کښی چه شخص دکار دنامزدی په دوری کښی دکار دخواوند رضائیت نه وی حاصل کړی، خو په دی شرط چه دهغه دټاکلو دنیټی خخه انفصال ددری میاشتنو په اوږدو کښی صورت موندلی وی.

۳- در حال وقوع عمل عمدی یا تقصیری از جانب اجیر به مقصد رسانیدن خساره مادی به صاحب کار ، مشروط بر اینکه اطلاع موضوع در خلال مدت (۲۴) ساعت از تاریخ وقوع آن به شخص باصلاحیت قانونی داده شده و اتهام در نتیجه تحقیق ثابت گردد .

۳- په هغه حالت کښی چه داجیر له خوا دکار خاوند ته دمادی تاوان درسولو په مقصد، عمدی عمل یا تقصیر واقع شی . خو په دی شرط چه دهغی درواقع کیدو دنیټی خخه نی د موضوع خخه دخپلر ویشتنو ساعتونو په اوږدو کښی قانونی واک لرونکی شخص ته خیرتیا ورکړی وی او دتحقیق په نتیجی کښی اتهام ثابت شی .

۴- در حال غیر حاضری متجاوز از (۱۵) روز دریکسال، یا یک هفته بصورت متوالی بدون عذر معقول .
۵- در حال عدم ایفای و جایب مرتب بر عقد از طرف اجیر .

۶- در حال ثبوت افشای اسرار صنعتی یا تجارتی مربوط بدستگاه کار از طرف اجیر .

۷- در حال محکومیت اجیر بجنایت یا جنحه منافی شرف امانت داری و اخلاق .

۸- در حال اثبات ارتکاب جرم مخالف آداب عامه بر اجیر در دستگاه کار هنگام اجرای کار .

۹- در حال تجاوز اجیر علیه رئیس یا یکی از اعضای هیئت مدیره در اثنای کار یا به سبب آن .

ماده ۱۵۴۹ -

(۱) در احوال آتی اجیر میتواند بدون اخطار قبلی عقد را فسخ و کار را ترک دهد :

۱- در حالیکه صاحب کار هنگام عقد علیه وی از غش کار گرفته

۴- به هغه حالت کنبی چه به یوه کال کنبی دینخلسو ورخوخه زیات او یا یوه هفته پرله پسی بی دمعقول عذر خخه ناسوب شی .

۵- به هغه حالت کنبی چه داجیر له خوا به عقد مرتب شوی التزامونه اداء نه شی .

۶- به هغه حالت کنبی چه داجیر له خوا دکار بدستگاه پوری دمربوطو صنعتی یا تجارتی اسرارو افشاء کول ثابت شی .

۷- به هغه حالت کنبی چه اجیر په داسی جنایت یا جنحی محکوم شی چه دشرف ، امانت داری اوداخلاقو منافی وی .

۸- به هغه حالت کنبی چه به اجیر باندی دکار په دستگاه کنبی دکار داجراء کولو په وخت کنبی دعمومی آدابو په خلاف دیوجرم ارتکاب ثابت شی .

۹- به هغه حالت کنبی چه اجیر دکار په وخت کنبی یا دکار په سبب په رئیس یا دمديره هیئت به یوه غری تیری وکی .

ماده ۱۵۴۹ -

(۱) به راتلونکو حالونو کنبی اجیر کولی شی بی دپخوانی خبرتیا عقد فسخ او کار پرپردي :

۱- به هغه حالت کنبی چه دکار خاوند د عقد په وخت کنبی پر هغه

- دغش څخه كار اخستى وى . خوبه دى شرط چه دهغه دكار څخه دديرش ورځو څخه زياتى نه وى تيرى شوى .
- ۲- په هغه حالت كښى چه دكار خاوند خپلى هغه وجيبي چه دقانون دحكمنو او عقد سره سم دهغى په كولو مكلف دى، ترسره نه كى .
- ۳- په هغه حالت كښى چه دكار خاوند داجير يا دهغه دكورنى ديوه فرد په مقابل كښى دداسى فعل ارتكاب كورونكى شى چه دعمومى آدابو مخالف وى
- ۴- په هغه حالت كښى چه دكار خاوند يادهغه نماينده په اجيرباندى په وهلسره تيرى وكى .
- ۵- په هغه حالت كښى چه لوى خطر داجير سلامتيا يا صحت تهديد كى، خو په دى شرط چه دكارخاوند سره ددى چه په هغى علم لرى لازمى تدبيرونه ونه نيسى .
- (۲) په هغه صورت كښى چه اجير دپورتنى فقرى ددرج شوو سببونوڅخه په يوه سبب كار پرېزدى دتعويض حق لرى .
- ماده ۱۵۵۰ - موزه
- هرگاه تجارتخانه دتاسيساتو سره خرڅه كړى شى يا داچه دنورو تاسيساتو سره دهغى ديو ځاى كيدو يامزجيدو په نسبت تعديل راشى ،
- باشد ، مشروط بر اينكه زياده از سى روز از تاريخ شمول وى بكار نگذشته باشد .
- ۲- درحاليكه صاحب كار بانجام وجايب خود كه مطابق احكام قانون وعقد مكلف گرديده نپردازد .
- ۳- درحاليكه صاحب كار در برابر اجير يا يكى از افرادعايله ، وى مرتكب فعل مخالف آداب عامه شود .
- ۴- در حاليكه صاحب كار يسا نماينده وى باضرب عليه اجيرتجاوز نمايد .
- ۵- در حاليكه خطر بزرگ سلامت ياصحت اجير را تهديد نمايد . مشروط بر اينكه صاحب كار باوجود علم از آن باتخاذ تدابير لازمه نپردازد .
- (۲) در صورتيكه اجير بنا بر يكي از اسباب مندرج فقره فوق كار را ترك دهد ، مستحق تعويض شناخته ميشود .
- ماده ۱۵۵۰ -

هرگاه تجارتخانه باتاسيسات فروخته شود ، يابه نسبت الحاق يامزج آن به تاسيسات ديگر تعديلى درآن رخ دهد ، تمامى عقد كار كه

كه تجارتخانه دتاسيساتو سره خرڅه كړى شى يا داچه دنورو تاسيساتو سره دهغى ديو ځاى كيدو يامزجيدو په نسبت تعديل راشى ،

در زمان بیع یا تعدیل مرعی بوده بین صاحب کار جدید و اجیر بحال نفاذ خود باقی می ماند . صاحب کار جدید و صاحب کار سابقه بصورت تضامن مسئول بر داخات اجرت و حقوق تعویض میباشند .

ماده ۱۰۰۱-

عقد کار بوفات صاحب کار فسخ نمیگردد مگر اینکه در عقد قرار داد شخصیت وی رعایت شده باشد ، اما بوفات اجیر عقد فسخ میگردد .

ماده ۱۰۰۲-

هرگاه باثر وفات اجیر یا مریضی طولانی یا سبب مجبره دیگری که مانع دوام کار اجیر گردد، عقد فسخ شود ، صاحب کار مکلف است به اجیر و در حال وفات اجیر به زوجه یا فرع او تعویضی را بپردازد که معادل خساره حالت انفصال بدون اخطار باشد ، مقدار خساره توسط قوانین خاص و یا موافقت نامه تعیین میشود .

ماده ۱۰۰۳-

دعوی ناشی از عقد کار بعد از انقضای یکسال از تاریخ انتهای

نو دکار تول عقد چه ذبیعی یا تعدیل به وخت کبئی بی مراعت کید لو، دکار دنوی خاوند او اجیر ترمنخ دنفاذ په حالت پاتی کبیری. دکارنوی خاوند او دکار پخوانی خاوند تضامن په صورت داجوری دورکولواو د تعویض د حقوقو مسئول دی .

ماده ۱۰۰۱-

دکار عقد دکار د خاوند په مریضی پای ته نه رسیری ، مگر دا چه دکار دقرار داد په عقد کبئی دهغه دشخصیت مراعت شوی وی ، خو داجیر په مریضی عقد فسخ کبیری .

ماده ۱۰۰۲-

که داجیر د مریضی ، او بزدی رنخوری یا دبل مجبره سبب په اثر چه داجیر دکار د دوام مانع گرخی عقد فسخ شی، دکار خاوند مکلف دی اجیر ته او په هغه حالت کبئی چه اجیر مریضی و دهغه نبخی یا فرعی ته دومره تعویض ورکی چه بی دخبرتیا د انفصال د حالت د تاوان معادل وی . د تاوان اندازه د خاصو قوانینو په وسیلی یا دموا فقتنا می په وسیلی قاکل کبیری .

ماده ۱۰۰۳-

کومی دعوی چه دکار د عقد شخه پیداشوی وی د عقد د پای ته رسیدو

عقد شنیده نمیشود ، مگر اینکه دعوی متعلق به حق الزحمه اشتراك در مفاد و فیصدی معین از قیمت فروشات باشد . در این صورت مدت مرور زمان یکسال از تاریخی آغاز میگردد که صاحب کار توضیحات مربوط باستحقاق اجیر را مطابق به آخرین صورت حساب بوی تسلیم نماید .

فصل سوم

وکالت

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۰۰۴ -

وکالت ، عقدیست که بموجب آن موکل شخص دیگری را در تصرفات قانون و معلوم قایم مقام خود میسازد .

ماده ۱۰۰۵ -

برای صحت وکالت شرط است که موکل شخصا در مورد آنچه وکیل میگیرد ، صلاحیت تصرفات قانونی را دارا بوده وکیل هم کسی باشد که معنی عقد را بداند .

ماده ۱۰۰۶ -

علم وکیل بوکالت شرط میباشد ، در صورتیکه وکیل بعد از آگاهی

دنیتهی خنجه یو کال وروسته نه اوریدلی کیری مگر داچه دعوی بحق الزحمی ، به گته کبسی دگنون یا دفروشاتو دقیمت په ټاکلوسی فیصدی پوری مربوطه وی . نو په دی حالت کبسی دیوه کال دمدی دتیریدلو وخت دهغی نیتهی خنجه پیل کیری چه دکار خاوند اجیر ته داستحقاق پوری مربوط توضیحات دوروستنی حساب د صورت سره سم ، تسلیم کری وی .

دریم فصل

وکالت

لهمری قسمت

عمومی حکونه

ماده ۱۰۰۴ -

وکالت یو عقد دی چه دهغی په موجب وکیل نیوونکی په قانونی او معلومو تصرفونو کبسی بل څوک خپل قایم مقام کوی .

ماده ۱۰۰۵ -

دو کالت دصحت دپاره شرط ده چه وکیل ، نیوونکی دهغه څه په بازه کبسی چه وکیل نیسی پخپله دقانونی تصرفونو واك ولری ، او وکیل هم داسی څوک وی چه دعقد په معنی پوه شی .

ماده ۱۰۰۶ -

په وکالت باندی دوکیل علم شرط دی ، که وکیل په وکالت باندی

بوکالت آنرا رد نماید ، وکالت رد گردیده پس از آن تصرف و کیل صحت ندارد .

ماده ۱۵۵۷ -

وکیل گرفتن بصورت مطلق ، مقید، معلق به شرط یا مو کول به آینده صحیح است .

ماده ۱۵۵۸ -

اجازه و امر حکم وکیل گرفتن را داشته و فرستادن در حکم و کیل گرفتن نیست . اجازه بعدی حکم وکالت سابقه را دارد .

ماده ۱۵۵۹ -

هر عقید را که مؤکل میتواند مستقیماً انجام دهد ، انجام آن توسط وکیل نیز جواز دارد .

ماده ۱۵۶۰ -

(۱) وکالتیکه به الفاظ عام طور مطلق ذکر گردیده و در آن هیچگونه تخصیص به نوعیت عمل قسا نونی نه آمده باشد ، وکیل صفت و کالت را صرف در اعمال اداره کسب میکند .

(۲) اجاره دادن مال مؤکل، مشروط بر اینکه مدت آن از سه سال تجاوز نکنند در کار های مربوط به حفظ و نگهداشت اموال مؤکل ، پرداخت دین و قبض حقوق وی ،

دخیریدو وروسته هغه ردکی،وکالت ردیری او ترهفی وروسته دو کیل تصرف صحیح نه دی .

ماده ۱۵۵۷ -

وکیل نیول په مطلق، مقید، معلق به شرط یا دراتلونکی وخت پوری موکول، صحیح دی .

ماده ۱۵۵۸ -

اجازه او امر دوکیل نیولو حکم لری خو لیرل دوکیل نیولو په حکم کبسی نه دی . وروسته اجازه دپخوانی وکالت حکم لری .

ماده ۱۵۵۹ -

هر عقد چه وکیل نیوو نکي نی په مستقیمه توگه ترسره کولی شی دوکیل په وسیلی هم جواز لری .

ماده ۱۵۶۰ -

(۱) کوم وکالت چه په عامو الفاظو، په مطلقه توگه ذکر شوی وی او په هغی کبسی دقانونی عمل په نوعیت هیخ رنگه تخصیص نه وی شوی نو وکیل یواخی په اداری چارو کبسی دوکالت صفت پیدا کوی .

(۲) دوکیل نیوونکی دمال اجاره په دی شرط چه مده نی ددری کلونو خخه زیاته نه وی، دوکیل نیوونکی دمالونو دساتنی مربوطو کارونوکی، لکه دپور ورکول، دهغه دحقوقو قبضه ول، دزمانی دتیریدلو قطع کول،

به وثیقه کنبی دگروی د عقد ثبتول دمحالی دعوی پورته کول، دذوالیدی دعوی. کوم کارونه چه داداری کارونو دجملی څخه حسا بیری. هغه حقوقی تصر فونه دی چه اداری کار نی ایجابوی لکه دهغی محصو لاتسو خرڅول چه زر تلفیری اود کر هنی د حیواناتو او آلاتو اخستل په اداری کارونو کنبی شامل دی .

ماده ۱۵۶۱ -

ماده ۱۵۶۱ -

دروکالت مقیده وکیل باجرای امور معین در وکالت و توابع ضروری که طبیعت امر و عرف جاری اقتضاء نماید، مقید میباشد.

په مقید وکالت کنبی وکیل دروکالت پوری د ټاکلو چارو په اجراء کولو او ضروری توابعو چه دامر طبیعت او جاری عرف نی اقتضاء وکی، مقید دی .

ماده ۱۵۶۲ -

ماده ۱۵۶۲ -

(۱) مقید ساختن وکالت در نوع عمل قانونی در سایر تصرفات حقوقی غیر مربوط به اداره باشد . صلح ، اقرار ، حکمیت ، توجیه قسم واقامه دعوی لازم می باشد . (۲) در تصرفات تبرع ، مانند عقد، هبه و عاریت تقیید وکالت در نوعیت و موضوع عمل قانونی شرط است .

(۱) که وکالت دقانونی عمل په نوعی کنبی مقید شی نو داداری چارو په غیر دنورو حقوقی تصرفونو پوری مربوط دی. صلحه، اقرار، حکمیت، دقسم توجیه کول اودلازمی دعوی اقامه کول دی .

(۲) که وکالت دتبرع په تصرفونو کنبی لکه هبه او عاریت مقید شی ، نو در وکالت قید دقانونی عمل په نوعیت او موضوع کنبی شرط دی .

دوهم قسمت

دو کالت حکمونه

۱۰۶۳- ماده

وکیل نه شی کولی چه دو کالت دتاکل شوو حدو دو خخه تیری وکی مگردا چه دهغه رجوع وکیل نیوونکی ته ناممکن وی او حالونه اوظروف داسی وی چه په غالب گمان که وکیل نیوونکی ته خبرتیا شوی وی هغه موافقه کوله ، په دی صورت کبسی وکیل مکلف دی دوکالت دحدودو خخه دخپل تیری خخه ژر ترژره وکیل نیو ونکی ته خبرتیا ورکی .

۱۰۶۴- ماده

که وکالت په اجوری وی یا بی داجوری وی وکیل مکلف دی چه دوکالت په تنفیذ کبسی داسی توجه وکی لکه چه پخپلو شخصی کارونو کبسی یی کوی، خو په هیڅ صورت دیو عادی شخص دتوجه خخه به زیاته توجه مکلف نه دی .

۱۰۶۵- ماده

وکیل نه شی کولی چه دخپل وکیل نیوونکی مالونه پخپلوشخصی گتو کبسی استعمال کی او که شی داکار وکه نو داستعمال دنیته خخه داستعمال شوی اندازی په تعویض مکلف دی .

قسمت دوم
احکام وکالت

ماده ۱۰۶۳ -

وکیل نمیتواند از حدود تعیین شده وکالت تجاوز نماید، مگر اینکه رجوع وی به موکل نا ممکن بوده و احوال و ظروف طوری باشد که به گمان اغلب موافقه موکل را در صورت ابلاغ وانمود بسازد درین صورت وکیل مکلف است تجاوز خود را از حدود وکالت بدون تأخیر بموکل ابلاغ نماید

ماده ۱۰۶۴ -

هرگاه وکالت بدون اجرت باشد، وکیل مکلف است در تنفیذ وکالت چنان توجه نماید که در امور شخص خود می نماید . و بهیچ وجه به توجه بیشتر از توجه شخص عادی، مکلف نمی باشد .

ماده ۱۰۶۵ -

وکیل نمی تواند مال موکل را به منافع شخص خود استعمال نماید، در غیر آن از تاریخ استعمال به تعویض مقدار استعمال شده، مکلف میگردد .

۱۰۶۶- ماده

وکیل مکلف دی چه دخپلومر بوطلو کارونو دا اجرا آتو خخه خیل وکیل نیوونکی یو وخت او بل وخت خبرکی او دوکالت په پای کبسی ورته د حساب صورت ورکی .

ماده ۱۰۶۶ -

وکیل مکلف است از اجراءات مربوط وکالت خود موکل را وقتاً فوقتاً مطلع گرداند و در ختم وکالت به موکل صورت حساب بدهد .

۱۰۶۷- ماده

په یوه عقد متعدد وکیلان، تضامنی مسئولیت لری، خو په دی شرط چه وکالت د تجزیې قابلیت ونه لری، یا وکیل نیوونکی ته رسیدلی ضرر د هغوی د گډی خطا په نتیجی کبسی وی . که یوه متضامن وکیل دوکالت د حدودو خخه تیری وکه او یانسی دهغی په تنفیذ کبسی بد اجراءات وکړل، نو تضامنی مسئولیت ورخخه نه پیدا کبیری .

ماده ۱۰۶۷ -

وکلاي متعدد به عقد واحد مسئولیت تضامنی دارند ، مشروط بر اینکه وکالت قابل تجزیه نبوده یا ضرر عاید بر موکل نتیجه خطاء مشترك آنها باشد . تجاوز یکی از وکلای متضامن از حدود وکالت یا سوء اجراءات وی در تنفیذ آن ، مسئولیت تضامنی را بار نمی آورد .

۱۰۶۸- ماده

که په یوه عقد متعدد وکیلان ټاکل شوی وی خوبه خانگې و اجرا آتو اجازه نهوی ور کول شوی، مکلف دی چه په ډله نیزه توگه کار اجراء کړي، مگر دا چه د کار اجراء کول درای مبادلی ته ضرورت ونه لری لکه پور یا په کبسی یو خای والسی ممکن نه وی لکه دعوی .

ماده ۱۰۶۸ -

هرگاه به عقد واحد وکلای متعدد تعیین وبه اجراءات انفرادی اجازه داده نشده باشد ، مکلفند بصورت دسته جمعی به اجرای عمل بپردازند . مگر اینکه اجرای عمل مانند تادیبه دین وامثال آن به تبادلی احتیاج نداشته یا اجتماع در آن مانند دعوی، ممکن نباشد .

۱۰۶۹- ماده

(۱) وکیل نه شی کولی بی دوکیل نیوونکی دا اجازی خخه بل خوک دوکیل په حیث وټاکي .

ماده ۱۰۶۹ -

(۱) وکیل نمی تواند بدون اذن موکل شخص دیگری را بحیث وکیل انتخاب نماید .

(۲) هرگاه اجرای عمل بر ا ی وکیل مفوض گردد ، میتواند شخص دیگری را به اجازه موکل بحیث وکیل تعیین نماید . در این صورت وکیل دوم وکیل موکل شناخته شده بعزل وکیل اول یا وفات او عزل نمیگردد .

ماده ۱۰۷۰ -

هرگاه وکالت به اجرت با شد وکیل به اجرای عمل مستحق اجرت معینه میگردد . اگر اجوره شرط نشده باشد وکیل از جمله اشخاصی باشد که به اجرت اجراء و ظیفه مینماید مستحق اجرت مثل ودرغیر آن متبرع شناخته میشود .

ماده ۱۰۷۱ -

(۱) هرگاه وکیل بدون آنکه اجازه داده شده باشد شخص دیگری را در تنفیذ وکالت به نیابت از خود موظف نماید از عمل نایب مسئول بوده چنان تلقی میشود که شخصاً آنرا انجام داده باشد وکیل ونایب مسئولیت تضامنی دارند .

(۲) اگر به وکیل اجازه گرفتن نایب بدون تعیین شخص معین داده شده باشد وکیل تنها در مورد

(۲) که دکار اجراء کول وکیل ته وسپارل شو کولی شی چه دوکیل نیوونکی به اجازی بل خوک دوکیل به حیث وپاکی . په دی صورت کنسی دوهم وکیل دوکیل نیوونکی وکیل گنل کپیری دلپرنی وکیل په عزل یا مړینه نه عزل کپیری .

ماده ۱۰۷۰ -

که وکالت په اجوری وی نوکیل دکار په اجراء کولو سره دپاکلی اجوری مستحق کپیری . که اجوره نه وی شرط شوی او وکیل دهغو اشخاصو دجملی خخه وی چه په اجوری وکالت اجراء کوی نو دمثلی اجوری مستحق کپیری دهغی په غیر تبرع کونکی گنل کپیری .

ماده ۱۰۷۱ -

(۱) که وکیل بی له دی چه اجازه ورکول شوی وی دوکالت په تنفیذ کنسی بل خوک دخپل شان په نیابت موظف کړی ، نو دنایب دعمل مسئول دی اودارنگه فرض کپیری چه په گډه یی ترسره کړی دی . وکیل او دهغه نایب تضامنی مسئولیت لری .

(۲) که وکیل ته بی له دی چه یو پاکلی شخص وپاکل شی دنایب دنیولو اجازه ورکول شوی وی ، په دی صورت کنسی وکیل یواخی

دنایب دانتخاب دخطا په باره کښی
یا په لارښوونه کښی دخطا مسئول دی.

ماده - ۱۵۷۲

خطا در انتخاب نایب یا خطبا در
رهنمائی مسئول شناخته میشود .

ماده ۱۵۷۲ -

وکیل نیوونکی مکلف دی دوکیل
عادی مصرفونه دو کالت په تنفیذ
کښی وکیل ته ورکی .

ماده - ۱۵۷۳

موکل مکلف است مصارف عادی
وکیل را در تنفیذ وکالت بو کیل
بپردازد .

ماده ۱۵۷۳ -

وکیل نیوونکی دهغه ضرر مسئول
دی چه وکیل ته دو کالت دعادی
اجراآتو په سبب بی دخطادارتکاب
نه رسیری .

ماده - ۱۵۷۴

مؤکل مسئول ضرری می باشد
که به وکیل بدون ارتکاب خطاء به
سبب اجرای عادی و کالت میرسد.

ماده ۱۵۷۴ -

په دی قانون کښی دنیايت په باره
کښی درج شوی حکمونه دوکیل او
وکیل نیو ونکی یاد بل چاچه دوکیل
سره معامله کوی دهغوی په علایقو
تطبیقیری .

دریم قسمت

داخستلو دپاره وکالت

ماده - ۱۵۷۵

احکام نیابت پیشبینی شده در
این قانون بر علایق وکیل و موکل
یا شخص ثالثیکه باوکیل معا مله
می نمایند تطبیق میگردد .

قسمت سوم

وکالت برای خرید

ماده ۱۵۷۵ -

داخستلو دپاره دو کالت د صحت
دپاره شرط ده چه کوم شی اخستل
کیری دهغی عین یا جنس او اندازه
معلومه وی. دشی داندازی په ټاکلو
کښی دثمن ټاکل کفایت کوی .

ماده - ۱۵۷۶

برای صحت و کالت به خرید
شرط است که، شی که خریده میشود
عین یا جنس و مقدار آن معلوم باشد.
در تعیین مقدار شی تعیین ثمن
کفایت میکند .

ماده ۱۵۷۶ -

که دیوه مجهول شی داخستلو
کار وکیل ته سپارل شوی وی،

هرگاه امر خریداری شی مجهول
برای وکیل تفویض گردیده باشد

دانوعه وکالت صحیح دی، وکیل کولی شی هره نوعه او جنس چه ئی زړه و غواړی هغه واخلی .

ماده ۱۵۷۷-

این نوع وکالت صحت داشته وکیل میتواند ازهر نوع وهر جنس که خواسته باشد خریداری نماید .

ماده ۱۵۷۷ -

(۱) که دیوه مجهول شی داخستلو کار وکیل ته سپارل شوی وی او دشی جهالت فاحش وی ، وکالت صحیح نه دی ، که څه هم ئمن توضیح شوی وی .

(۱) هرگاه امر خریداری شی مجهول برای وکیل تفویض گردیده و جهالت شی فاحش باشد وکالت صحت ندارد گرچه ئمن آن توضیح شده باشد .

(۲) په هغه صورت کبسی چه دشی جهالت فاحش نه وی په داسی توگه چه دشی جنس ئی بیان کړی وی او دهغی نوعه ئی نه وی بیان کړی، وکالت صحیح دی ، که څه هم ئمن ئی نه وی توضیح شوی .

(۲) در صورتیکه جهالت شی فاحش نبود، طو ریکه جنس شی را تذکر داده نوع آنرا بیان نکرده باشد وکالت صحت دارد گرچه ئمن آن توضیح نشده باشد .

ماده ۱۵۷۸-

که وکیل نیوو نکي دهغی شی نوعه چه دوکیل په وسیلی اخستل کبیری وټاکي ، او وکیل بله نوعه واخلی نو دا اخستنه دو کیل نیوونکی په حق کبسی نافذنه گنل کبیری .

هرگاه موکل نوع شی را که توسط وکیل خریداری میشود تعیین نماید و وکیل نوع دیگری را خریداری نماید این خریداری در حق موکل نافذ شمرده نمیشود .

ماده ۱۵۷۹ -

ماده ۱۵۷۹-

که وکالت مقیدشی ، نووکیل نه شی کولی چه دشی په اخستلو کبسی دهغی مخالفت وکی، مگر داچه دوکیل نیوونکی په گټه وی .

هرگاه وکالت مقید گردد وکیل نمیتواند در خرید شی از آن مخالفت نماید مگر اینکه به نفع موکل باشد .

ماده ۱۵۸۰ -

ماده ۱۵۸۰-

که وکیل نیوونکی دټاکلی شی داخستلو دپاره دهغی ئمن په نقده

هرگاه موکل اندازه ئمن را برای خریداری شی معین بصورت نقد

تعیین نموده و وکیل آنرا بصورت
نسبیه خریداری نماید موکل بقبول
آن مکلف میگردد و در صورتیکه وکیل
بخریداری بصورت نسبیه ما مور
شده ولی آنرا بصورت نقد
خریداری کند وکیل به آن ملزم
شناخته میشود.

ماده ۱۵۸۱ -

هرگاه وکیل برای خرید ثمن ،
مبیعه را از مال شخص خود بپردازد
حق رجوع را بر موکل داشته و
میتواند مبیعه را الی زمان حصول
ثمن آن از موکل نزد خود نگاه دارد.
گرچه ثمن آنرا به بایع نه پرداخته
باشد .

ماده ۱۵۸۲ -

هرگاه وکیل برای خرید شی
طور مؤجل مامور گردد خریداری وی
بهر نحویکه باشد در حق مؤکل مؤجل
می باشد . و وکیل نمی تواند ثمن را
فی الحال از موکل مطالبه نماید
مگر در صورتیکه وکیل به خرید شی
طور نقد مامور شده باشد و موکل
ثمن را مؤجل نماید وکیل می تواند
ثمن را فی الحال از موکل مطالبه
نماید .

توگه وپاکی ، او وکیل نمی به نسبیه
واخلی ، وکیل نیوونکی بی به قبلولو
مکلف گیری . به هغه صورت کنبی
چه وکیل دهفی به اخستلو به نسبیه
توگه ما مور شوی وی خو به نقد
پیسوئی واخلی ، وکیل پری ملزم
گیری .

ماده ۱۵۸۱ -

که وکیل دمبیمی داخستلو دپاره
ثمن دخپل مال خخه ورکی ، نو به
وکیل نیوونکی درجوع حق لری ،
کولی شی چه مبیعه ترهفی و خته
پوری دخان سره وساتی ترخو چه
دخپل وکیل نیوونکی خخه دهفی
ثمن واخلی . که خه هم دهفی ثمن نمی
خرخوونکی ته نه وی ورگری .

ماده ۱۵۸۲ -

که وکیل دیو شی داخستلو دپاره
به مؤجله توگه مامور شی ، دهغه
اخستنه چه به هره توگه وی دوکیل
نیوونکی . به حق کنبی مؤجله ده .
وکیل نه شی کولی چه دوکیل
نیوونکی خخه ثمن فی الحال
وغواپی ، مگر به هغه صورت کنبی
چه وکیل دشی داخستلو دپاره به
نقده توگه مامور شوی وی ، او وکیل
نیوونکی ثمن مؤجل کی ، نو وکیل
کولی شی چه ثمن فی الحال دوکیل
نیوونکی خخه وغواپی .

۱۰۸۳- ماده

دیو تاکلی شی په اخستلو وکیل نه شی کولی ذکر شوی شی دوکیل نیوونکی په غیاب کښی دځان دپاره واخلی مگر داچه هغه نی دتاکلی ټمن څخه په زیات ټمن یا په بل جنس اخستی وی .

۱۰۸۴- ماده

کوم شخص چه دشی داخستلو دپاره وکیل شوی ، نه شی کولی چه خپل مال پخپل وکیل نیوونکی خرڅ کړی

۱۰۸۵- ماده

که داخستلو دپاره وکیل په اخستل شوی شی کښی پخوانی عیب پیداکی، په هغی حالت کښی چه لاشی دهغه سره وی، کولی شی چه نی رد کی، که نی خپل وکیل نیوونکی ته تسلیم کړی وونونه شی کولی چه دخپل وکیل نیوونکی داجازی په غیر هغه دعیب په سبب ردکی .

۱۰۸۶- ماده

(۱) مبیعه داخستلو دپاره دوکیل سره دامانت حیثیت لری که بی دوکیل دتیری څخه هلاکه یا ناقصه شی تاوان په وکیل نیوونکی لازمیږی او دټمن څخه نی څه شی نه کمپړی .

ماده ۱۰۸۳

وکیل بخريد شی معين نمی تواند شی مورد نظر را در غیاب موکل برای خود خریداری نماید مگر اینکه آنرا به ټمن بیشتر از ټمن معینه یا به جنس دیگری خریداری نموده باشد .

ماده ۱۰۸۴ -

وکیل بخريد نمیتواند مال خود را به موکل خود بفروشد .

ماده ۱۰۸۵ -

هرگاه وکیل برای خرید، درشی خریداری شده عیب قدیمی را بیابد درحالیکه شی هنوز در نزدش باشد می تواند آنرا رد نماید . در صورتی که آنرا به موکل خود تسلیم نموده باشد بدون اجازه موکل آنرا به سبب عیب رد نموده نمی تواند .

ماده ۱۰۸۶ -

(۱) مبیعه نزد وکیل برای خرید، حیثیت امانت را داشته اگر بدون تجاوز وکیل از بین رفته یا ناقص گردد خساره بر موکل تحمیل شده از ټمن آن چیزی کاسته نمی شود .

(۲) که وکیل دامن دحاصلولو دپاره شی دخان سره و ساتی او په همدی وخت کښی هلاک یا ناقص شی نو دامن نی پر وکیل لازمیږی.

ماده ۱۰۸۷-

(۲) اگر وکیل نسبت حصول دامن شی را نزد خود نگاه داشته و درعین زمان از بین رفته یا ناقص گردد دامن آن بر وکیل لازم میگردد.

ماده ۱۰۸۷ -

داخستلو دپاره وکیل نه شی کولی چه بیعه بی دوکیل نیونکی داجازی څخه اقاله کی .

خلورم قسمت
په خرڅولو و کالت

ماده ۱۰۸۸-

وکیل بخیرید نمیتواند بیع را بدون اجازه موکل اقاله نماید .

قسمت چها م
وکالت به فروش

ماده ۱۰۸۸ -

دخرڅولو دپاره وکیل نه شی کولی چه دکوم شی دخرڅولو دپاره وکیل شوی، په هغو اشخاصو شی خرڅ کی چه شهادت یی دهغه په گټه جواز نه لری مگر په هغه صورت کښی چه دامن یی دقیمت څخه زیات وی .

ماده ۱۰۸۹-

وکیل بفروش نمیتواند شی ای را که به بیع آن وکیل است بسالای اشخاصی بفروشد که شهادت آنها به نفع او جواز ندارد، مگر در صورتیکه دامن از قیمت آن بیشتر باشد .

ماده ۱۰۸۹ -

(۱) که دشی دامن دوکیل نیونکی لهخوا ټاکل شوی وی، دخرڅ دپاره وکیل نه شی کولی چه شی دهغی دامن څخه په کمه خرڅ کی، که نی مخالفت وکړو نو بیعه منعقد کیږی او دوکیل نیونکی داجازی پوری موقوفه ده .

(۱) هرگاه دامن شی از طرف موکل تعیین شده باشد وکیل بفروش نمیتواند شی را به دامن کمتر ازان بفروشد در صورت تخلف بیع منعقد و به اجازه موکل موقوف می باشد .

(۲) که وکیل مال دهغی دامن څخه په کم دامن خرڅ که او دوکیل نیونکی اجازه یی نه وه اخستی او

(۲) اگر وکیل مالی را به مقدار کمتر از دامن آن بدون اجازه موکل فروخته و مبیعه را به مشتری تسلیم

مبیعه اخستونکی ته تسلیم کی دښمن دکمبود ضامن گنل کیری .

۱۰۹۰- ماده

ماده ۱۰۹۰-

وکیل نه شی کولی چه دکوم شی به خرخولو مامور شوی هغه دخپل خان دپاره واخلي، که څه هم وکیل نیوونکی په هغی تصریح کړی وی.

۱۰۹۱- ماده

ماده ۱۰۹۱-

که دخرخولو دپاره وکیل شی په نسیه توگه خرخ کی، وکیل کولی شی چه داخستونکی څخه ضامن واخلي، که څه هم وکیل نیوونکی ورته امر نه وی کړی .

۱۰۹۲- ماده

ماده ۱۰۹۲-

دښمن دقبضو لو حق دخرخو لو دپاره دوکیل حق دی او دوکیل نیوونکی حق نه دی ، اخستونکی کولی شی چه وکیل نیوونکی ته دښمن دورکولو څخه خان وژغوری، په هغه صورت کښی چه ښمن وکیل نیوونکی ته ورکی ، نو اخستونکی بری الذمه کیری او وکیل نیوونکی نه شی کولی چه دوکیل څخه دښمن غوښتنه وکی .

۱۰۹۳- ماده

ماده ۱۰۹۳

وکیل مکلف دی چه دښمن دقبضولو وروسته په هغه صورت کښی چه عقد په معجل صورت وی، مبیعه اخستونکی ته تسلیم کی .

نماید ضامن نقصان ښمن دا نسته میشود .

وکیل نمیتواند شی ایرا که به فروش آن مامور است برای خود خریداری کند گر چه موکل به آن تصریح نموده باشد .

هر گاه شی از طرف وکیل فروش بصورت نسیه فروخته شود وکیل میتواند از مشتری ضامن بگیرد گر چه موکل بوی امر نکرده باشد .

قبض ښمن حق وکیل فرو شی ميباشد نه حق موکل، و مشتری می تواند از تادیه ښمن به موکل امتناع ورزد در صورت تادیه آن به موکل مشتری بری الزمه شده و موکل نمیتواند ښمن را از وکیل مطالبه کند .

وکیل مکلف است مبیعه را بعد از قبض ښمن در حالیکه عقد بصورت معجل باشد به مشتری تسلیم نماید .

ماده - ۱۰۹۴

دخرخو لو دپاره وکیل چه ترخو دهغی شی ئمن چه بی خرخ کپری قبض نه کی، دخپل مال خخه دئمن به ور کولو نه مکلف کپری .

ماده ۱۰۹۴-

وکیل فروش تا ز مانیکه ئمن آنچه را که فروخته است قبض نکند بتادیه ئمن از مال خود مکلف نمیگردد .

ماده - ۱۰۹۵

که وکالت داجوری په بدل کئبی وی، نو وکیل مکلف دی چه داخستونکی خخه ټول ئمن تحصیل کی.

ماده ۱۰۹۵-

هر گاه وکالت به مقابل اجرت باشد وکیل بتحصیل ئمن مکمل از مشتری مکلف میباشد .

ماده - ۱۰۹۶

که مییعه په استحقاق وپوره شی، نوکه اخستونکی ئمن ور کپری وی دبیره اخستلو غوښتنه به یی دوکیل خخه کوی، عام له دی چه ئمن دوکیل سره وی او یائی وکیل نیوونکی ته تسلیم کپری وی، که وکیل ئمن وکیل نیوونکی ته ورکپری وو نو ور باندی به رجوع کوی، که اخستونکی ئمن وکیل نیوونکی ته ور کپری وو نو داستحقاق په حالت کئبی به په وکیل نیوونکی رجوع کوی .

ماده ۱۰۹۶-

هر گاه مییعه باستحقاق پرده شود مشتری در صورتیکه ئمن را پرداخته باشد اعاده آنرا ازوکیل مطالبه میکند اعم از اینکه ئمن نزد وکیل بوده یا آنرا به موکل تسلیم نموده باشد وکیل در صورتیکه ئمن را تادیه نموده باشد به موکل رجوع میکند و در حالیکه مشتری ئمن را به موکل تسلیم نموده باشد حین استحقاق بر موکل رجوع می نماید .

ماده - ۱۰۹۷

دخرخولو دپاره وکیل دئمن دقبضولو ترمخه کولی شی چه بیی دوکیل نیوونکی داجازی خخه اقاله کی، خو عقد دوکیل نیوونکی به حق کئبی نافذ نه گنل کپری وکیل دئمن په ورکولو وکیل نیوونکی

ماده ۱۰۹۷-

وکیل فروش میتواند قبل از قبض ئمن بیع را بدون اجازه موکل خود اقاله نماید مگر عقد در حق موکل نافذ تلقی نشده وکیل بتادیه ئمن بموکل ملزم میباشد،

وکیل نمیتواند بعد از قبض ثمن
بیع را اقاله نماید :

ماده ۱۵۹۸-

هر گاه مشتری عیب دایم را در
مبیعه مشاهده کند اعاده ثمن
را از وکیل در صورت تیکه ثمن
بموکل تسلیم داده شده باشد
مطالبه اعاده از موکل صورت می
گیرد .

قسمت پنجم

وکیل به دعوی

ماده ۱۵۹۹-

وکالت به دعوی برای اثبات دین،
عین وسایر حقوقی که تصریح
آن در وکیل گرفتن لازم است
صحیح میباشد . وکالت به دعوی
در وثیقه رسمی درج میگردد .

ماده ۱۶۰۰-

وکیل به دعوی صلاحیت صلح
ووکیل به صلح خصومت را بدون
اجازه خاص موکل ندارد .

ماده ۱۶۰۱-

اقرار وکیل به دعوی در حالیکه
صلاحیت اقرار بوی از طرف موکل
تفویض شده باشد نزد محکمه

ته ملزم دی . وکیل نه شی کولی
چه دثمن دقبضیدو وروسته بیعه
اقاله کپی

ماده ۱۵۹۸-

که اخستونکی په مبیعی کبسی
دایمی عیب پیدا کی ، نوکه نی ثمن
وکیل ته تسلیم کپی وو نو دهغی
دبیرته اخستلو غوښتنه به دوکیل
خخه کوی ، او که پی ثمن وکیل
نیوونکی ته تسلیم کپی وونودبیرته
اخستلو غوښتنه به پی دوکیل
نیوونکی خخه کوی .

پنجم قسمت

د دعوی وکیل

ماده ۱۵۹۹-

دپور دثابته ولو ، عین اونورو
داسی حقوق دپاره چه تصریح پی په
وکیل نیولو کبسی لازمه ده ، ددعوی
وکالت صحیح دی . ددعوی وکالت
په رسمی وثیقی کبسی درجیږی .

ماده ۱۶۰۰-

ددعوی وکیل دصلحی واک او
دصلحی وکیل دجگړی واک بی دوکیل
نیوونکی دخاسی اجازی خخه ، نه
لری .

ماده ۱۶۰۱-

که دوکیل نیوونکی له خوا وکیل
ته داقرار کولو واک سپارل شوی
وی نو دهغه اقرار دمحکمی په نزد

صحیح گنل کیری، مگر داچه وکیل نیوونکی دمدنی محاکمو داصول دقانون دحکمونو سره سم دهمفی سخه منعی شوی وی .

۱۶۰۲- ماده

که وکیل نیوونکی پخپل خان بانندی داقرار کولو سخه وکیل منع کړی وی، نوکه وکیل په وکیل نیوونکی اقرار وکه دو کالت سخه عزل کیری .

۱۶۰۳- ماده

په اجاری ور کولو وکیل دخپل وکیل نیوونکی په اجازی داجاری دثابتولو او داجاری دقبضولودجکړی حق لری او مکلف دی عین هغه شی چه په اجاری ورکول کیری اجاری اخستونکی ته یی تسلیم کی .

۱۶۰۴- ماده

ددعوی وکالت دقبضولو دوکالت مستلزم نه دی، مگر داچه دو کالت په عقد کنبی تصریح شوی وی . همدارنگه دقبضولو وکالت ددعوی دوکالت مستلزم نه دی .

۱۶۰۵- ماده

ددعوی وکیل نه شی کولی چه ددعوی کوونکی مال دعوی کړی شوی ته وبخنی او یا ور سخه ابراء وکی .

صحیح بندداشته میشود مگر اینکه موکل مطابق احکام قانون اصول محاکمات مدنی از آن منع شده باشد .

۱۶۰۲- ماده

هر گاه موکل وکیل را اقرار علیه خود منع نموده باشد وکیل باقرار علیه موکل عزل میگردد .

۱۶۰۳- ماده

وکیل به اجاره حق مختصصت در اثبات اجاره و قبض اجرت رابه اجازه موکل خود داشته و مکلف است عین چیزی را که به اجازه داده میشود به اجاره گیرنده تسلیم نماید .

۱۶۰۴- ماده

وکالت به دعوی مستلزم وکالت بقبض نمی باشد مگر آنکه در عقد وکالت تصریح شده باشد وکالت به قبض مستلزم وکالت به دعوی نیست .

۱۶۰۵- ماده

وکیل به دعوی نمیتواند مدعی به رابه مدعی علیه بخشش ویا از آن ابراء نماید .

شپیرم قسمت

دو کالت پای

ماده ۱۶۰۶-

وکالت په یوه راتلونکی حالو نو کښی پای ته رسیری :

۱- دهغه کار دپوره کیدو په حالت کښی چه وکالت په کښی صورت موندلی .

۲- دو کالت دټاکلی مدی دپای ته رسیدو په حالت کښی .

۳- دوکیل یاوکیل نیوونکی دمړینی په حالت کښی .

۴- دوکیل یا وکیل نیوونکی داهلیت دزوال په حالت کښی .

ماده ۱۶۰۷-

وکیل نیوونکی کولی شی هر وخت چه وغواری خپل دوکیل دوکالت څخه عزل کی خو په دی شرط چه دموضوع څخه وکیل ته خبرتیا ورکی، مگر داچه دوکالت پوری دبل چا حق تعلق نیولی وی په هغی صورت کښی وکیل نیوونکی بی دهغه چا دقبلولو څخه چه وکالت دهغه په گټه عقد شوی دی، نه شی کولی چه وکالت مقیدکی او یائی پای ته ورسوی .

ماده ۱۶۰۸-

دوکالت دپای ته رسیدو په ټولو حالونو کښی، وکیل مکلف دی کوم

قسمت ششم

انتهای وکالت

ماده ۱۶۰۶-

وکالت در یکی از احوال ذیل منتهی میگردد:

۱-در حالت اتمام عملیکه وکالت در آن صورت گرفته .

۲-در حالت انتهای مدت معینه وکالت

۳-در حالت وفات وکیل یا موکل .

۴-در حالت زوال اهلیت وکیل یا موکل .

ماده ۱۶۰۷-

موکل میتواند هر وقت خواسته باشد وکیل خودرا از وکالت عزل نماید بشرط اینکه موضوع را بوکیل ابلاغ نماید مگر اینکه به وکالت حق غیر تعلق گرفته باشد در آنصورت موکل بدون قبولی شخصیکه وکالت به نفع او عقد شده، نمیتواند وکالت را مقیدیا منتهی سازد .

ماده ۱۶۰۸-

در تمامی حالات انتهای وکالت وکیل مکلف است اعمالی را که

کارونه بی چه شروع کړی دی هغه داسی مرحلی ته ورسوی چه دتلف کیدلو دخطر څخه بی لری وساتی.

خلورم فصل

ودیعت

لمړی قسمت

عمومی حکونه

ماده ۱۶۰۹-

ودیعت داسی عقد دی چه دهغی په موجب مالک دخپل مال دساتنی واک بل چاته سیاری، کوم مال چه دبل چا سره دساتنی دپاره اینیودل کیریی دودیعتی په نامه یادیریی .

ماده ۱۶۱۰-

دودیعت دعقد دصحت شرط دادی چه په ودیعت اینیول شوی شی دتصرف او ذوالیدی لاندی راولرل کیدای شی ، او دودیعت اخستونکی له خوا قبض شوی وی .

دوهم قسمت

دهغه چا التزامونه چه ودیعت

ورسره اینیودل کیریی

ماده ۱۶۱۱-

دچا سره چه دودیعت مال اینیو دل کیریی مکلف دی چه ودیعه حقیقتاً یا حکماً تسلیم شی .

شروع نموده بمرحله ای برساند که از خطر اتلاف بر کنار ماند .

فصل چهارم

ودیعت

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۶۰۹-

ودیعت عقدیست که بموجب آن مالک صلاحیت حفظ مال خود را بدیگری تفویض می نماید و مالیکه طور امانت نزد شخص دیگری جهت حفاظت گذاشته می شود ودیعت نامیده میشود .

ماده ۱۶۱۰-

شرط صحت عقد و دیعت آن است که شی به ودیعت گذاشته شده بتواند و از طرف ودیعت گیرنده تحت تصرف و ذوا لیدی آمده قبض شده باشد .

قسمت دوم

التزامات شخصیکه نزد وی

ودیعت گذاشته میشود .

ماده ۱۶۱۱-

شخصیکه مال و دیعت نزد وی گذاشته میشود مکلف است که ودیعه را حقیقتاً یا حکماً تسلیم شود .

۱۶۱۲- ماده

دچاسره چه دودیمت مال اینبودل کپړی مکلف دی چه دهغی ساتنی ته په داسی توگه توجه وکی لکه چه دخپل مال ساتنی ته یی کوی .

۱۶۱۳- ماده

دچا سره چه دو دیعت مال اینبودل شوی ، نه شی کولی چه دودیمی دساتنی په بدل کنبسی داجوری غوښتنه وکی، مگر داچه په عقد کنبسی دهغی په خلاف تصریح شوی وی .

۱۶۱۴- ماده

دودیمت مال امانت دی، که هلاک شو، نو و دیعت اخستونکی دهغی ضامن نه دی، مگر داچه دهغی هلاک دودیمت اخستونکی دتیری په اثر شوی وی او یانی په ساتنه کنبی تقصیر کړی وی .

۱۶۱۵- ماده

که ودیمت داجوری سره وی او دخینو سببونو په اساس هلاک شی یا داسی نقصان پیدا کی چه مخنیوی ئی ممکن وی نو دچا سره چه دودیمت مال اینبودل شوی په ضمان مکلف دی .

۱۶۱۶- ماده

دچاسره چه دودیمت مال اینبودل کپړی، نه شی کولی چه هغه

۱۶۱۲- ماده

شخصیکه مال و دیعت نزد او گذ اشته میشود مکلف است طوری به حفاظت آن توجه نماید که به حفاظت مال خود می نماید .

۱۶۱۳- ماده

شخصیکه مال و دیعت نزد وی گذاشته شده نمیتواند در مقابل حفاظت ودیمه اجر تی مطالبه نماید مگر اینکه در عقد بخلاف آن تصریح شده باشد .

۱۶۱۴- ماده

مال ودیمه امانت است وو دیعت گیرنده ضامن از بین رفتن آن نمی باشد. مگر اینکه از بین رفتن آن در اثر تجاوز یا تقصیر و دیعت گیرنده در حفاظت آن بو جود آمده باشد .

۱۶۱۵- ماده

هر گاه و دیعت با اجرت بوده و بنا بر اسبابی از بین رفته یا نقصان یابد که جلو گیری از آن ممکن باشد شخصیکه مال و دیعه نزد او گذ اشته شده به ضمان مکلف میگردد .

۱۶۱۶- ماده

شخصیکه مال و دیعه نزد او گذ اشته نمیتواند بدون اجازه

مالك مال و ديعت را استعمال واز آن استفاده نماید در صورتیکه بدون اجازه مالك آنرا استعمال استهلاك يا ازبين ببرد حسب احوال ضامن شناخته میشود .

ماده ۱۶۱۷-

شخصیکه و ديعه نزد او گذاشته شده نمیتواند بدون اجازه مالك آنرا به شخص دیگری به اجاره ، عاریت یا رهن بدهد در صورت تخلف هر گاه مال وديعه نزد اجاره گیرنده یا عاریت گیرنده یا رهن گیرنده ازبين برود مالك آن در مطالبه ضمان از اجاره گیرنده ، عاریت گیرنده ، رهن گیرنده یا شخصیکه مال وديعه نزد او گذاشته شده مختار می باشد .

ماده ۱۶۱۸-

هر گاه مالك مال و ديعه شخصیرا که مال نزد او بودیعت گذاشته شده از مسافرت با مال وديعه منع یا مکانی را برای حفاظت آن تعیین نماید در صورت تخلف هر گاه مال و ديعه ازبين برود شخص مذکور ضامن شناخته می شود . مگر اینکه عدم قصور خود را ثابت نماید .

دوديعت دمال دمالك داجازی به غير استعمال کی او یا ورسره خخه گته واخلی ، په هفی صورت کنبی چه هغه بی دمالك دجازی استعمال ، استهلاك يا هلاك کی دخالونو سره سم ضامن گنل کیری .

ماده ۱۶۱۷-

دچاسره چه وديعه ایبنودل شوی ، نه شی کولی چه هغه بی دمالك داجازی بل چاته په اجاری ، عاریت یا په گروهی ورکی ، دمخالفت په صورت کنبی که دوديعت مال داجاری اخستونکی ، عاریت اخستونکی یا دگروهی اخستونکی سره ، هلاك شی دهفی مالك اختیار لری چه ضمان داجاری اخستونکی خخه ، عاریت اخستونکی ، دگروهی اخستونکی یا دهغه چا خخه چه دوديعت مال ورسره ایبنودل شوی وغواری .

ماده ۱۶۱۸-

که دوديعی دمال مالك هغه خوك چه مال نی ورسره په وديعت ایبنی دوديعی دمال سره دمسا فرت خخه منع کی یایو خای دهفی دساتنسی دپاره وټاکی ، نو دمخالفت په صورت کنبی که دوديعی مال هلاك شی ضامن گنل کیری . مگر دا چه دخبل قصور نشتوالی ثابت کی .

۱۶۱۹- ماده

دچاسره چه دودیمی مال اینبودل شوی که هغه بی دمالک داجازی دخپل مال سره یا دپل چا دمال سره داسی خلط کی چه جلا والی نی ناممکن وی نو دضمان به ورکو لو مکلف دی. که دودیمی دمال خلطه ول دمالک په اجازی شوی وی دچاسره چه دودیمی مال اینبودل شوی دملکیت شریک گنل کیبری او که مال بی دتقصیر نه هلاک شو ضامن نه گنل کیبری .

۱۶۲۰- ماده

(۱) دچا سره چه مال به ودیعت اینبودل شوی نه شی کولی چه بی دمالک داجازی هغه دپل چا سره په ودیعت کنبیږ دی دمخالفت په صورت که دودیمی مال هلاک شو مالک اختیار لری دلپرنی شخص خخه چه ودیعت ورسره اینبودل شوی ضامن وغواری او که ددوم شخص خخه. که دلپرنی شخص خخه ضامن واخستل شی هغه به په دوم شخص رجوع کوی او که ددوم شخص خخه ضامن واخستل شی په هیچا درجوع کولو حق نه لری .

(۲) که ودیعت اخستونکی لایته کی چه دودیعت مال بی دمقولو

۱۶۱۹- ماده

هر گاه شخصیکه مال و دیعه نزد او گد اشته شده آنرا بدون اجازه مالک یا مال شخص خود یا مال شخص دیگری طوری خلط نماید که تمیز آن متعذر باشد به پرداخت ضمان مکلف میشود . در حالیکه خلط مال و دیعه باجاز مالک صورت گرتنه باشد شخصیکه مال و دیعه نزد او گد اشته شده شریک ملکیت تلقی گردید و در صورت از بین رفتن مال بدون تقصیر ضامن شناخته نمیشود .

۱۶۲۰- ماده

(۱) شخصیکه مال و دیعه نزد او گد اشته شده نمیتواند آنرا بدون اجازه مالک نزد شخص دیگری بودیعت گذارد در صورت تخلف اگر مال و دیعه از بین رود مالک در اخذ ضمان از شخص اولیکه ودیعت نزد او گد اشته شده یا شخص دوم مختار میباشد. در صورتیکه ضامن از شخص اول گرفته شود وی بر شخص دوم رجوع می کند و در صورتیکه از شخص دوم ضمان اخذ گردوی حق رجوع بر هیچ کس را ندارد. (۲) هرگاه ودیعت گیرنده لایب نماید که مال ودیعت را برناپیر

معاذیر معقول نزدش بو دیعت گذاشته است ضمان بروی لازم نمیگردد .

ماده ۱۶۲۱-

هر گاه مالك وديعه طور دایمی غایب گردد شخصیکه مال وديعت نزد او گذاشته شده مکلف است آنرا تا زمانیکه بعیات یا وفات مالك علم حاصل میکنند حفاظت نماید . اگر مال وديعه طور ی باشد که بائر دیر ماندن تلف میگردد شخصیکه مال و ديعه نزد او گذاشته شده میتواند فروش عین و نگاه داری لمن آنرا به حساب امانت بانگی از محکمه تقاضا نماید .

ماده ۱۶۲۲-

هر گاه شخصیکه مال وديعه نزد او گذاشته شده و فات نموده و عین و ديعه در مترو که موجود باشد عین مذکور بمنزله امانت نزد ورثه تلقی گردیده به رد آن به صاحب و ديعه مکلف میگردند .

ماده ۱۶۲۳-

هر گاه شخصیکه مال وديعه نزد او گذاشته شده و فات نموده ورثه وی عین و ديعه را به شخص دیگری فروخته و به مشتری تسلیم نماید و در دست مشتری از بین برود مالك و ديعه میتواند در صورتی

عذرونو په اساس دېل چا سره په وديعت ایښی ، نو ضمان ورباندی نه لازمیږی .

۱۶۲۱- ماده

که دوديعی مالک په دایمی توگه غایب شی دچاسره چه مال په وديعت ایښودل شوی مکلف دی چه ترخو دمالک په ژوند یا مړینی علم حاصلوی هغه وساتی . که دوديعت مال داسی وی چه د ډیرو پاتی کیدو په اثر تلف کیږی ، نو دچاسره چه مال په وديعت ایښودل شوی کولی شی چه دمحکمی څخه تقاضا وکی چه عین خرڅ کی او لمن ئی دبانک دامانت په حساب کښی وساتی .

۱۶۲۲- ماده

که دچاسره چه مال په وديعت ایښودل شوی مړ شی او دو ديعی عین په متروکی کښی موجود وی ، ذکرشوی عین دوارثانو سره امانت دی دهغی په بیرته ورکولو و ديعت ورکوونکی ته مکلف دی .

۱۶۲۳- ماده

که څوک چه دوديعی مال ورسره ایښودل شوی مړ شی او وارثان ئی دوديعی عین په بل چا خرڅ کړی او اخستونکی ته ئی تسلیم کی او داخستونکی په لاس کښی هلاک

که عین قیمتی باشد قیمت آنرا معادل روز بیع تسلیمی و اگر مثلی باشد مثل آنرا از پایع یا مشتری مطالبه نماید. آگا هی یا عدم آگا هی وارث متوفی از ودیعت بودن عین در تضمین تاثیر ی ندارد.

ماده ۱۶۲۴-

شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده مکلف است عندالمطالبه مال ودیعه را به مالک آن رد نماید مگر اینکه ودیعت برای مدت معین بوده و این تعیین مدت به نفع مالک ودیعه باشد.

ماده ۱۶۲۵-

شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده میتواند هر وقت خواسته باشد مالک را بتسلیم مال ودیعه مکلف نماید مگر اینکه از عقدطور ی ظاهراً شود که مهلت به نفع مالک ودیعه میباشد.

ماده ۱۶۲۶-

هر گاه مالک و دیعه وفات نماید شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده مکلف است آنرا بورثه مالک رد نماید مگر اینکه ترکه مستغرق بدین باشد در این صورت رد مال ودیعه با جازمه محکمه باصلاحیت عملی میگردد در حالیکه مال ودیعه بدون اجازه محکمه

شی، نو دودیعی مالک کولی شی که عین قیمتی و دهفی قیمت دخرخولو او تسلیمولو دورخی د قیمت معادل او که مثلی و دهفی مثل دخرخوونکی یا اخستونکی خخه و غواپی، دمپی درارث خبرتیا او ناخبرتیا دودیعت خخه په تضمین کبسی تاثیر نه لری.

ماده ۱۶۲۴-

دچاسره چه مال په ودیعت اینبودل شوی، مکلف دی چه دغوښتنی په وخت کبسی هغه مالک ته بیرته ورکي، مگر داچه ودیعت دیوی تا کلی مدی دپاره وی او دی مدی تا کول دودیعی دمالک په گته وی.

ماده ۱۶۲۵-

دچاسره چه مال په ودیعت اینبودل شوی وی، کولی شی هر وخت چه و غواپی مالک دودیعی دمال په تسلیمیدو مکلف کی مگر دا چه د عقد خخه داسی معلومه شی چه مهلت دودیعی دمالک په گته دی.

ماده ۱۶۲۶-

که دودیعی مالک مپ شی نو ودیعت اخستونکی مکلف دی چه هغه دمالک وارثانو ته ورکي، مگر داچه ترکه په پور غرقه وی. په دی صورت کبسی دودیعی مال دواک لرونکی محکمی په اجازی ور کول کیږی، که دودیعی مال بی دواک

لرونکی محکمی داجازی وارثانو ته تسلیم او دودیعی مال هلاک یا ناقص شی، نو دچاسره چه مال په ودیعت ایښودل شوی، په ضمان مکلف کیږی.

دریم قسمت

دودیعت ایښوونکی التزامونه

ماده ۱۶۲۷-

که ودیعت په اجوری وی، ودیعت ایښوونکی مکلف دی چه اجوره دودیعت په پای کښی ورکي، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی.

ماده ۱۶۲۸-

ودیعت ایښوونکی دهغسی مصرفونو په ور کولو مکلف دی چه دودیعت اخستونکی له خوا دودیعی دمال دساتنی دپاره مصرف شوی خوپه دی شرط چه مصرفونه دودیعی دقیمت څخه زیات نه وی .

ماده ۱۶۲۹-

که دودیعی مال په استحقاق ویورپی شی نو دچا سره چه مال په ودیعت ایښودل شوی ضمان به یی هغه ورکوی او هغه دضمان په اندازی په ودیعت ایښوونکی رجوع کولی شی .

باصلاحیت بور ته تسلیم و مال ودیعه از بین رفته یا ناقص گردد شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده بضمان مکلف میگردد .

قسمت سوم

وجایب و دیعت گذار

ماده ۱۶۲۷-

هر گاه و دیعت با جرت باشد و دیعت گذار مکلف است اجر ترا در اخیر ودیعت بپیر دازد ، مگر اینکه طور دیگر ی موافقه بعمل آمده باشد .

ماده ۱۶۲۸-

ودیعه گذار بپیر داخت مصارفی مکلف میباشد که برای حفاظت مال ودیعه از طرف شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده مصرف گردید ، مشروط براینکه مصارف از قیمت و دیعه بیشتر نباشد .

ماده ۱۶۲۹-

هر گاه مال و دیعه با استحقاق برده شده ، ضمان آنرا شخصیکه مال و دیعه نزد او گذاشته شده متحمل گردد ، به اندازة ضمان برودیعت گذار رجوع کرده می تواند .

۱۶۳۰- ماده

وديعت اينبو دونكي مكلف دى
دټول هغه تاوان تعويض وديعت
اخستونكى ته وركى چه دوديعت په
سبب ورته رسيدلى ، خو په دى
شرط چه داتاوان دوديعت اينبودونكى
دقصور څخه پيدا شوى وى .

څلورم قسمت
دوديعت نوعى

۱۶۳۱- ماده

که وديعت اينبو دونكى هغه چاته
چه مال ورسره په وديعت اينبودل
شوى دوديعى داستعمال اجازه وركى
او وديعه دداسى مالونو دجملې څخه
وى چه په استعمال سره دمينځه څخى
لكه نقدى پيسى ، نو دا عقد قرض
گنبل كيرى .

۱۶۳۲- ماده

داستراحت دخا يونو، هوتلونو
او دهغى دامثالو اداره كوونكىسى
دهغى مالونو مسئوليت په غاړه لرى
چه مسافران او ميلمانه نى دخان سره
راوړى ، په استثنى دهغى نقدوييسو
او قيمتى شيانو چه تعويض نى
دپنځو زرو افغانيو څخه زيات وى .
مگر داچه اداره كوونكى سره ددى
چه دذكر شوو شيانو دقيمت څخه
خبروى دهغى دساتنى تعهد وكى يا

۱۶۳۰- ماده

وديعت گذار مكلف است تمام
خساره را جبران نمايد كه به سبب
وديعت به شخصيكه مال وديعه
نزد او گذاشته شده ، رسيد ه
باشد . مشروط بر اينكه اين
خساره ناشى از قصور وديعت
گذار باشد .

قسمت چهارم
انواع وديعت

۱۶۳۱- ماده

هر گاه وديعت گذار ند ه براى
شخصيكه مال وديعه نزد او
گذاشته شده اجازه استعمال
وديعه را بدهد و وديعه از جمله
اموالى باشد (مانند پول نقد) كه
باستعمال از بين رود ، اين عقد ،
قرض شمرده ميشود .

۱۶۳۲- ماده

اداره كنندگان منازل رهايش،
هوتلها و امثال آن از حفاظت
امواليكه مسافرين و مهمانان با
خود مى آورند مسؤل ميباشند ،
باستثنای پول نقد و اشياء قيمتى
كه تعويض آن متجاوز از پنج
هزار افغانى نى باشد .
مگر اينكه دایر كنندگان باوجود
اگاهى از قيمت اشيا ، حفاظت

آنرا متعهد یا بدو ن تمسک قانونی از تسلیم شدن اشیاء بصورت امانت امتناع و رزد یا باسأ مس خطاء بزرگ خود ها یا زیردستان خود سبب و قوع ضرر شده باشند.

ماده ۱۶۳۳-

(۱) مسافر مکلف است بمجر د آگا هی از سر قه یا ضیاع اشیاء و قبل از آنکه هو تل راتر ك بدهد، موضوع را بدایر کنند گان منزل رهايش یا هو تل ابلاغ نماید . در غیر آن حق او ساقط میگردد .

(۲) دعوی دزین مورد بعد از هرور سه ماه از تاریخ تر ك دادن هو تل یا منزل سمع نمیگردد .

فصل چهارم نگهبانی

ماده ۱۶۳۴-

نگهبانی ، عقدیست که بموجب آن دو طرف منازعه عقار یا منقول یا مجموع اموال مورد منازعه راجهت حفاظت و اداره آن الی زمان حل نزاع بشخص دیگری می سپارند که آنرا با حاصل آن به شخصیکه حق وی در آن شی با ثبات میرسد ، اعاده نماید .

داچه بی دقانونی تمسک خخه دامانت به توگه دهفی دستلیمیدلو خخه خان و ژغوری یا دخپلی لوی خطا په سبب یا دخپلو لاس لاندی اشخاصو دلوی خطا په سبب دضرر دواقع کیدو سبب شوی وی .

ماده ۱۶۳۳-

(۱) مسافر مکلف دی کوم وخت چه دغلا یا دشمی دضایع کیدو خخه خیر شی فی الحال او پخوا له دی چه هو تل پریردی دموضوع خخه داوسیدلو دخای یا دهو تل اداره کوونکو ته خبرتیا ورکی ، دهفی په غیر، حق نی ساقطیری .

(۲) په دی باره کنبی دهفی نیتهی خخه چه داوسیدلو خای یا هو تل پرینبودل شی دری میاشتی وروسته دعوی نه اوریدل کیری .

خلورم فصل ساتنه

ماده ۱۶۳۴-

ساتنه داسی عقد دی چه دهفی په موجب دجگری دواړه خواری دجگری لاندی عقار، منقول یا دمالونو مجموعه دجگری دحل کیدو تر وخته پوری دساتنی او اداری کولو دباره نی بل چا ته سپاری په داسی ډول چه په هفی کنبی دهرچا حق ثابت شی نوهغه به دحاصل سره همغه شخص ته ورکوی .

۱۶۳۵- ماده

محکمه کولی شی په را تلونکو حالونو کبسی په ساتنه امر وکی :
۱- ددی قانون د(۱۶۳۴) ماده په درج شوو حالونو کبسی چه ددعوی دواړه خواوی دجگری لاندی شی دساتنی په باره کبسی موافقی ته سره ونه رسیږی .

ماده ۱۶۳۵-

محکمه میتواند در احوال آتی به نگاه بانی امر نماید :
۱- در احوال مندرج ماده
(۱۶۳۴) این قانون که طرفین به نگاه بانی شی مورد نزاع به موافقه نرسند .

۲- په هغه حالت کبسی چه علاقه لرونکی شخص دمتصرف سره دشی د موجودیت څخه عاجل خطر احساس کی .

۲- در حالیکه شخص ذیعلاقه از موجودیت شی نزد متصرف خطر عاجل احساس نماید .

۳- په نورر هغو حالونو کبسی چه قانون یری تصریح کړی وی .

۳- در احوال دیگر یکه قانون به آن تصریح نموده باشد .

۱۶۳۶- ماده

دساتونکی ټاکل عام له دی چه رضائی وی او که قضائی په نزاع کبسی دټولو شاملو اشخاصو په موافقه صورت مومی . که په ساتونکی دهغوی موافقه رانه غله نو دقاضی له خوا ټاکل کیږی .

ماده ۱۶۳۶-

تعیین نگهبان اعم از اینکه رضایی باشد یا قضایی به موافقه تمام اشخاص شامل نزاع صورت میگیرد . در صورت عدم توافق نگاه بان از طرف قاضی تعیین میشود .

۱۶۳۷- ماده

دساتونکی دالتزامونو او واك حقوق په موافقی یا دمحکمی په حکم کبسی ټاکل کیږی . که نه وو ټاکل شوی نو دودیمت او وکالت حکمونه ترکومه خایه چه دساتنی دحکمونو مناقض نه وی تطبیقیری .

ماده ۱۶۳۷-

حقوق و جایب و صلاحیت نگهبان در موافقه یا حکم محکمه تعیین میگردد . در صورت عدم تعیین احکام و دیمت وو کالت در حدو دیکه با احکام نگاه بانسی مناقض نباشد ، تطبیق میگردد .

۱۶۳۸- ماده

(۱) ساتونکی دساتنی لاندی مالونو داداری او دساتنی مکلفیت لری، اولازمه ده چه په دی باره کښی دیو عادی شخص په اندازی تو جه وکی .

۱۶۳۸- ماده

(۱) نکهبان به حفاظت واداره اموال تحت نکهبانی مکلف بوده و لازماًست در زمینه به انداز ه شخص عادی تو جه نماید .

۱۶۳۹- ماده

ساتونکی نه شی کولای داداری چاروپه غیر دساتنی لاندی مالونو کښی بی دعلاقی لرونکو اشخاصو داجازی یابی دقاضی داجازی، تصرف وکی .

۱۶۳۹- ماده

نکهبان نمیتواند درغیر از اعمال اداره بدون اجازه تما می اشخاص ذیعلاقه و یا بدون اجازه قاضی در اموال تحت نکهبانی ، تصرف نماید .

۱۶۴۰- ماده

ساتونکی کولی شی چه دواک لرونکی محکمی څخه دساتنسی داجوری دټاکلو غوښتنه وکی مگر داچه په صریح یا ضمنی ډول دهغی څخه تیر شوی وی .

۱۶۴۰- ماده

نکهبان میتواند از محکمه باصلاحیت تعیین اجرت نکهبانی را مطالبه نماید ، مگر اینکه طور صریح یا ضمنی از آن تنازل نموده باشد .

۱۶۴۱- ماده

ساتونکی دحساب دمنظم دفترپه لرلو مکلف دی . که ساتونکی په رضائی ډول ټاکل شوی وی نومکلف دی په جگری کښی شاملواشخاصو ته په کال کښی یو کرتی دسندونو دمخې دخپلی اداری اجراآتو څخه

۱۶۴۱- ماده

نکهبان به داشتن دفا تر منظم حساب مکلف میباشد . درصورتی که نکهبان طور رضائی تعیین شده باشد ، مکلف است به اشخاص شامل نزاع سال یک مرتبه

حساب ورکی. که ساتونکی دمحکمی له خوا ټاکل شوی وونو محکمی ته دحساب دصورت دیو نقل به ورکولو مکلف دی .

بروی اسناد از اجرا آت ادار خود حساب بدهد . و اگر نگهبان از طرف محکمه تعیین شده باشد، به دادن يك نقل صورت حساب به محکمه مکلف میباشد .

ماده - ۱۶۴۲

ساتنه دمحکمی په حکم یا په جگړی کښی دشاملو اشخاصو په موافقه پای ته رسیدی، اوساتونکی دټولو مالونو اوسندونو په ورکولو چه دهغه، دساتنی لاندی دی هغه چاته چه په جگړی کښی دشا ملو اشخاصو موافقه پری شوی او یا هغه شخص ته چه محکمه نی ټاکي مکلف دی .

نگهبان نی بحکم محکمه یا بموافقه اشخاص شامل نزاع خاتمه یافته ونگهبان به رد تمام اموال و اسناد تحت نگهبان نی به شخصیکه به موافقه اشخاص شامل نزاع عویا محکمه تعیین میگردد ، مکلف میباشد .

خلورم باب

احتمالی عقدونه

لمړی فصل

جواز ی

ماده - ۱۶۴۳

دقمار بازی په باره کښی هره نوعه موافقه باطله گڼل کیږی .

دوهم فصل

دبیمي عقد

لمړی قسمت

عمومی حکمو نه

ماده - ۱۶۴۴

(۱) بیمه داسی عقد دی چه دهنی

ماده - ۱۶۴۲

باب چهار

عقود احتمالی

فصل اول

قمار بازی

ماده - ۱۶۴۳

هر نوع موافقه در خصوص قمار بازی باطل پنداشته میشود.

فصل دوم

عقد بیمه

قسمت اول

احکام عمومی

ماده - ۱۶۴۴

(۱) بیمه ، عقدیست که بموجب

آن بیمه کننده به تادیه يك مقدار پول یا عاید مرتب و یا به تعویض مالی دیگر در حالت وقوع حادثه یا خطر یکه در مقا و له تعیین گردیده ، به بیمه شوند . یا شخصیکه بیمه به نفع وی شرط شده ، در بدل مبلغی که یکبارگی یا به اقساط می پردازد ، تمهید می نماید .

(۲) احکام این فصل تا جایکه با احکام قانون خاص مغایرت نداشته باشد تطبیق میشود.

ماده ۱۶۴۵-

هر نوع منفعت مشروع که به شخص از وقوع خطر معین عاید میگردد ، موضوع بیمه شده می تواند .

ماده ۱۶۴۶-

هر گاه درمقاو له نام بیمه یکی از شرایط ذکر کرد ، شرط باطل شناخته میشود :

(۱) شرطیکه به سبب مخالفت از احکام قوانین و مقررات بسقوط حق بیمه امر نماید . مگر اینکه مخالف با اساس جنایت یا جنحه عمدی واقع گردد .

(۲) شرطیکه به سبب تاخیر ابلاغ حادثه یا تقدیم اسناد بمقام صلاحیت دار به سقوط حق شخص امر نماید که بیمه برای وی

(۵۱۶)

به موجب بیمه کونگی ، یوه اندازه پیسی یا مرتب عاید یا به بل مالی تعویض دداسی حادثی یاخطر دواقع کیدو به حالت کنبسی چه په قرار داد کنبسی تاکل شوی بیمه شوی یا هغه چاته چه بیمه دهغه په گته شرط شوی دهغی پیسو په بدل کنبسی چه په یو خل یایی په قسطونو ورکوی ، تمهید کوی .

(۲) ددی فصل حکمونه ترکوم خایه چه دخاص قانون دحکمونوسره مغایرت ونه لری تطبیقیری .

ماده ۱۶۴۵-

هره نوعه مشروعه گته چه شخص ته دتاکلی خطر دواقع کیدو خخه پیدا کیری دبیمی موضوع کیدای شی .

ماده ۱۶۴۶-

که دبیمی په قرار داد کنبسی دراتلونکو شرطونو خخه کوم یو ذکر شی نو شرط باطل گنل کیری :

۱- هغه شرط چه دقوانینو او مقرراتو دحکمونو دمخالفت به سبب دبیمی دحق په ساقطیدو امر کوی . مگر داچه مخالفت د عمدی جنایت یا جنحی په اساس واقع شی .

۲- هغه شرط چه دحادثی دخبرتیا دتاخیر په سبب یا واك لرونکی مقام ته دسندونو دوړاندی کولو دتاخیر په سبب دهغه شخص دحقوقو په

صورت گرفته ، مشروط بر اینکه از احوال طوری معلوم گردد که تا خیر بنابر عذر معقول صورت گرفته باشد .

(۳) هر نوع شرط مطبوع که به شکل ظاهر تبارز نکرده و متعلق یکی از حالاتی باشد که به سقوط یا بطلان نتیجه منجر گردد .

(۴) شرط حکمیت در صورت تیکه در مقام و له نامه بیمه ضمن شروط عمومی مطبوع ذکر شده باشد مگر شرط اینکه حکمیت بموافقه خاص و مجزا از شرایط عمومی صورت گرفته باشد .

(۵) هر شرط تحمیلی دیگر یک ظاهر گردد که مخالفت از آن در وقوع حادثه بیمه شده ، تاثیر ندارد .

ماده ۱۶۴۷-

بیمه کننده به تعویض بیمه شونده ملزم نیست . مگر صرف از ضرریکه از اثر وقوع خطر یکه بیمه برای آن صورت گرفته به اندازه قیمت بیمه ، ملزم می باشد .

ماده ۱۶۴۸-

دعوی ناشی از عقد بیمه بعد از مرور دوسال از تاریخ حدوث

ساقطیدلو امر و کی چه بیمه دهغه دیاره شوی خو به دی شرط چه دجالونو خخه داسی معلومه شی چه تاخیر دمقول عذر به اساس راغلی .

۳- هره نوع مطبوع شرط چه به ظاهری شکل نی تبارز نه وی کپی او دیوه داسی حالت پوری مربوط وی چه دنتیجی به ساقطیدلو یا باطلیدلو منجر شی .

۴- دحکمیت شرط چه دبیمی دقرار داد به عقد کنبی د عمومی شرطونو به ضمن کنبی دمطبوع شرط به توگه وی . مگر داچه دحکمیت شرط د عمومی شرطونو خخه به خانگیری او خاصی موافقی صورت موندلی وی .

۵- هر بل تحمیلی شرط چه که ظاهره شی چه دهغی خخه مخالفت دبیمه شوی حادثی به واقع کیدو کنبی تاثیر نه لری .

ماده ۱۶۴۷-

بیمه کونکی دبیمه شوی به تعویض ملزم نه دی . مگر یواخی دهغی ضرر چه دداسی خطر دواقع کیدو به اثر وی چه بیمی دهغی دیاره صورت موندلی او دبیمی د قیمت به اندازی ملزم کیری .

ماده ۱۶۴۸-

دبیمی د عقد خخه پیدا شوی دعوی ، د دعوی دموضوع دواقعی

دپیدا کیدو دنیتهی څخه ددوه کلونو دتیریدو وروسته ، نه اوریدل کیږی .

۱۶۴۹- ماده

هره نوعه موافقه چه ددی فصل ددرج شوو حکمونو مخالفه وی باطله ده مگر داچه دبیمه شوی یا گتهی اخستونکی به گته وی .

دوهم قسمت

دبیمی نوعی

لمری مبحث- دژوند بیمه

۱۶۵۰- ماده

کومی پیسی چه دبیمه کوونکی له خوا بیمه شوی یا گتهی اخستونکی دپاره دحادثی دواقع کیدو په وخت کښی یا دمدی دسرته رسیدو په صورت کښی دبیمی دعقد په قرارداد کښی ئی تعهد شوی ، نو بیمه شوی یا گته اخستونکی دحادثی دواقع کیدو یا دمدی دسرته رسیدو سره یو ځای بی له دی چه درسیدلای ضرر لابتول په نظر کښی ونیول شی، دهغی مستحق کیږی .

۱۶۵۱- ماده

دبل چا په ژوند بیمه ترڅو چه هغه دبیمی دعقد دتړون څخه ترمخه به هغی لیکلی موافقه نه وی کړی باطله گڼل کیږی. که هغه بل چه

واقعه موضوع دعوی ، قابل سمع نمی باشد .

۱۶۴۹- ماده

هر نوع اتفا قیکه مخالف احکام مندرج این فصل باشد ، باطل پنداشته میشود . مگر اینکه به نفع بیمه شو نده یا استفا ده کننده باشد .

قسمت دوم

انواع بیمه

مبحث اول - بیمه حیات

۱۶۵۰- ماده

مبالغی که از طرف بیمه کننده حین وقوع حادثه یا بسر رسیدن موعد برای بیمه شو نده یا استفاده کننده در مقا و له عقد بیمه تعهد شده، بیمه شو نده یا استفا ده کننده بمجرد وقوع حادثه یا بسر رسیدن موعد بدون درنظر گرفتن الیات ضرر عاید ، مستحق آن شناخته میشود .

۱۶۵۱- ماده

بیمه بر حیات غیر ، تا زمانیکه غیر ، قبل از انعقاد عقد بیمه به آن موافقه تحریری نکرده باشد، باطل شناخته میشود . در صورتیکه

شخص ثالث فاقد اهلیت قانونی باشد ، موافقه تحریر می باشد
قانونی وی برای صحت عقد
حتمی میباشد .

ماده ۱۶۵۲-

(۱) هرگاه شخص بیمه شونده
حیات انتحار نماید . بیمه کننده به
پرداخت مبلغ بیمه مکلف نمی باشد .
مگر با آنهم بتادیه مبلغ معادل
قیمت احتیاطی بیمه به اشخاصیکه
حق باو شان تعلق میگیرد مکلف
میشود ، در صورتیکه سبب
انتحار مرض عقلی باشد طوریکه
مریض اراده خود را از دست داده
باشد ، مکلفیت بیمه کننده بصورت
کامل باقی می ماند .

(۲) اگر در مقابل بیمه ، تادیه
بیمه با وجود انتحار شخص درحالت
اراده و اختیار شرط شده باشد ،
این شرط از اعتبار ساقط می باشد .
مگر اینکه انتحار بعد از مرور دو
سال از تاریخ عقد صورت گرفته
باشد .

ماده ۱۶۵۳-

هرگاه حیات شخص غیر بیمه
شونده بیمه شده باشد ، و بیمه
شونده عمدا سبب وفات شخص
مذکور گردیده یا وفات در اثر
تحریک وی صورت گیرد ، بیمه

ژوند بی بیمه کبری دقانونی اهلیت
لرونکی نه وی دعقد دصحت دپاره
دهغه دقانونی ممثل لیکلی موافقه
هرو مرو ده .

ماده ۱۶۵۲-

(۱) که دژوند بیمه شوی شخص
انتحار وکی نو بیمه کرونکی دبیمه
دبیسو به ورکولو مکلف نه دی ،
مگر سره ددی هم دبیمه داحتیاطی
قیمت دمعدل بیسو به ورکولو هغو
اشخاصو ته مکلف دی چه حق دهغوی
پوری تعلق نیسی ، په هغه صورت
کنبی چه دانتحار سبب عقلی مریضی
وی ، په داسی توگه چه مریض خپله
اراده دلاسه ورکری وی نو دبیمه
کرونکی مکلفیت په پوره صورت
پاتی کبری .

(۲) که دبیمه دقرار داد په عقد
کنبی شرط شوی وی چه که شخص
سره ددی چه اراده او اختیار ولری
او انتحار وکی نو بیمه به ورکول
کبری ، دشرط اعتبار نه لری ، مگر
داچه دانتحار دعقد دثبیتی خخه دوه
کاله وروسته صورت موندلی وی .

ماده ۱۶۵۳-

که دبیمه شوی شخص خخه په
غیر دبل چا ژوند بیمه شوی وی ، او
بیمه شوی عمدا دذکر شوی شخص
دمرینی سبب شی او یائی مریضه
دهغه دتحریک په سبب صورت

کننده بری الذمه گنل میشود. اگر از طرف بیمه شونده تنهها شروع به مرگ استفاده کننده شده باشد، بیمه کننده حق دارد شخص بیمه شونده را تبدیل نماید، گرچه استفاده کننده شخص بیمه شونده را قبول داشته باشد.

ماده ۱۶۵۴-

(۱) در بیمه حیات موافقه به پرداخت مبلغ بیمه باشخاص معین یا اشخاصیکه بعداً از طرف بیمه شونده تعیین میگردد، جواز دارد. (۲) اگر بیمه شونده درمقاو له بیمه تذکر دهد که بیمه به نفع زوجة او یا اولاد او یا فروع او اعم از اینکه متولد شده یا هنوز متولد نگردید، یا به نفع ورثة او بدون ذکر نام آنها عقد شده است، بیمه به نفع استفاده کنندگان معین اعتبار داده میشود. در حالیکه بیمه به نفع ورثة بدون ذکر نام شان عقد شود، هر يك از ورثة در آن بتناسب سهم میراث مستحق میگردد، گرچه از میراث تنازل نموده باشد.

ماده ۱۶۵۵-

بیمه شونده ایکه بپرداخت اقساط، مستمر تعهد نمود، باشد،

ومومی، بیمه کوونکی بری الذمه گنل کیری. که دبیمه شوی له خوا یواخی دگتی اخستونکی په وژلو پیل شوی وی نو بیمه کوونکی حق لری چه بیمه شوی تبدیل کی که شه هم گته اخستونکی بیمه شوی شخص قبول کی.

ماده ۱۶۵۴-

(۱) دژوند په بیمی کبسی داموافقه جواز لری چه دبیمی پیسی دی تا کلو اشخاصو ته یا هغو اشخاصو ته چه دبیمه شوی له خوا وروسته تا کول کیری، ورکول شی.

(۲) که بیمه شوی دبیمی د عقد په قرار داد کبسی ذکر کی چه بیمه دی زما دینخی، یا اولاد یا فروع عام له دی چه زیریدلی او یا لاتر اوسه نه دی زیریدلی په گته وی او یا دی زما دوارثانو په گته وی بی له دی چه دهغوی نومونه ذکر کی، نویمه د تا کلو گته اخستونکو په گته اعتبار لری. که بیمه دوارثانو په گته له دی چه دهغوی نومونه ذکر شوی، عقد شی، نوهروارث دمیراث دحسی په تناسب په هغی کبسی مستحق کیری که شه هم دمیراث شخه تیر شوی وی.

ماده ۱۶۵۵-

کوم بیمه شوی چه دمستمری قسطونو په ورکولو تعهد کړی وی،

میتواند هروقتی که خواسته باشد، به ارسال ابلاغ تحریری به بیمه کننده قبل از سپری شدن موعد جاری آن را منحل نماید. درین صورت از پرداخت اقساط باقی مانده بری الذمه شناخته میشود.

ماده ۱۶۵۶-

(۱) در عقودیکه برای طول مدت حیات بدوین شرط گذاشته شد بقای حیات شخص بیمه شده برای مدت معین، منعقد گردیده، همچنان در تمامی عقودیکه در آن تادیه مبلغ بیمه بعد از مرور مدت معین شرط شده باشد، بیمه شونده میتواند در صورتیکه حداقل اقساط سه سال را پرداخته باشد، معاوضه اصلی را در مقابل وارد نمودن تخفیف در قیمت مبلغ بیمه به معاوضه دیگری از وجه پرداخته شده تبدیل نماید. گرچه بخلاف آن موافقه شده باشد، مشروط بر اینکه وقوع حادثه بیمه شده محقق الوقوع باشد.

(۲) عقد بیمه حیات در صورتیکه موقتی باشد، قابل تخفیف نیست.

ماده ۱۶۵۷-

(۱) بیمه شونده در حالیکه حداقل اقساط سه سال را تادیه نموده باشد، میتواند بیمه را تصفیه نماید.

کولی شی هروخت چه و غوازی بیمه کوونکی ته دلکلی خبرتیا به لیرلو سره دجاری مدی دتیریدو ترمخه هغه منحل کی، په دی صورت کبسی دپاتی قسطونو دورکولو خخه- بری الذمه کیری.

ماده ۱۶۵۶-

(۱) په هفی عقدونو کبسی چه دژوند دمدی داوړ دوا لی دپاره بی دبیمه شوی شخص دژوند ددوام دشرط ایښودلو خخه دیوی ټاکلی مدی دپاره، منعقد شوی وی. همدارنگه په ټولو هغو عقدونو کبسی چه دبیمی دپیسو ورکول دیوی ټاکلی مدی دتیریدو وروسته شرط شوی وی، بیمه شوی کولی شی چه که نی کم ترکه ددری کلونو قسطونو ورکړی وی، اصلی قرار داد دبیمی دپیسو په قیمت کبسی دتخفیف راوړلو په مقابل کبسی دورکول شوی وجهی خخه په بل قرار داد تبدیل کی که خه هم دهفی په خلاف موافقه شوی وی، خو په دی شرط چه دبیمه شوی حادثی واقع کیدل محقق وی. (۲) که دژوند دبیمی عقد موقتی وی دتخفیف وړ نه دی.

ماده ۱۶۵۷-

(۱) که بیمه شوی کم ترکه ددری کاله قسطونه اداء کړی وی کولی شی چه بیمه تصفیه کی خو په دی شرط

چه دبیمی شوی حادثی واقع کیدل
محقق وی .

(۲) دژوند موقتی بیمه دتصفیی
وړ نه ده .

۱۶۵۸- ماده

دتخفیف او تصفیی شرطونه
دبیمی دعمومی شرطونو جزء گنل
کیری او لازمه ده چه دبیمی په
قرار داد کنبی شامل شی .

۱۶۵۹- ماده

دچا په گڼه چه بیمه عقد کیری
که دهغه د عمر په باره کنبی خطا
او غلط اظهارات شوی وړ نو دهغی
په نسبت دبیمی عقد نه باطلیری،
مگر داچه د بیمه شوی شخص حقیقی
عمر دهغی ټاکلی حدو دو څخه چه
دبیمی په تعرفی کنبی تصریح شوی،
زیات وی، په دی صورت کنبی
د کومو پیسو اداء کول چه لازم دی
د حقیقی عمر په اساس سنجول
کیری .

دوهم مبحث - داور اخستلو

په ضد بیمه

۱۶۶۰- ماده

بیمه کونکی داورداخستلو په ضد
بیمه کنبی مکلف دی داور څخه پیدا
شوی ضررونه او هغه ضررو نه چه
داور اخستلو هرو مرو نتیجه گنل
کیری تعویض کمی ، خصوصاً دهغه

مشروط براینکه حادثه بیمه شده
محقق الو قوع باشد .

(۲) بیمه موقتی حیات ، قابل
تصفیه نمی باشد .

ماده ۱۶۵۸-

شروط تخفیف و تصفیه جزء
شروط عامه بیمه شمرده شده و لازم
است در مقاوله بیمه شامل گردد .

ماده ۱۶۵۹-

بر اظهارات خطا و غلط در مورد
سن شخصیکه بیمه به نفع وی عقد
گردید ، بطلان عقد بیمه مرتب
نمیشود . مگر اینکه سن حقیقی
شخص بیمه شده از حدود معینه
ایکه در تعرفه بیمه تصریح شد ،
متجاوز باشد، در آنصورت قیمت
مبلغ واجب التادیه باساس سن
حقیقی سنجش میشود .

مبحث دوم - بیمه

ضد حریق

ماده ۱۶۶۰-

بیمه کننده ، در بیمه ضد حریق
مکلف است اضرار ناشی از حریق
واضرار یرا که نتیجه حتمی حریق
شمرده میشود تعویض نماید ،
مخصوصاً اضراریکه به سبب

اتخاذ و سایل نجات از حریق یا جلو گیری از توسعه آن به اشیای بیمه شده میرسد. همچنان بیمه کننده از ضیاع اشیاء بیمه شده و اخفای آن در اثنای حریق مسؤل میباشد، مگر اینکه اخفاء نتیجه سرقت ثابت گردد. احکام این ماده درحالی تطبیق میشود که بخلاف آن موافقه صورت نگرفته باشد.

ماده ۱۶۶۱-

بیمه کننده به تعویض خساره عایده از اثر حریق مکلف میباشد، گرچه حریق از شی بیمه شده نشات کرده باشد.

ماده ۱۶۶۲-

بیمه کننده از اضرار ناشی از قصور غیر عمدی بیمه شو نده و همچنان از اضراریکه ناشی از آفات سماوی باشد، مسؤل پنداشته میشود. اما اضراریکه به اثر فعل عمدی یا غش بیمه شو نده بر اشیای بیمه شده عاید گردد، بیمه کننده مسؤل آن نمیباشد، گرچه بخلاف آن موافقه شده باشد.

ضررونو چه دنجات دوسیلو په سبب داور داخستلو یاداوردمخنیوی دپراختیا له امله داور اخستلو په وخت کښی بیمه شوو شیانو ته رسپیری، همدارنگه داور اخستلو په وخت کښی بیمه کورنکی دبیمه شوو شیانو دضایع کیدو او پتیدو مسئول دی، مگر داچه پتیدل دغلا نتیجه ثابته شی. ددی مادی حکمونه په هغی حالت کښی تطبیقیری چه دهغی په خلاف موافقه نه وی شوی.

ماده ۱۶۶۱-

بیمه کورنکی دهغه تا وان په تعویض مکلف دی چه داور اخستلو په اثر رسیدلی دی، که څه هم اور دبیمه شوی شی څخه نه وی پیدا شوی.

ماده ۱۶۶۲-

بیمه کورنکی دبیمه شوی دهغی ضررونو چه دغیر عمدی قصورڅخه پیدا شوی وی، همدارنگه دهغی ضررونو چه دآسمانی آفت څخه پیدا شوی وی، مسئول دی. خوکه دبیمه شوی دعدمی فعل یا غش څخه بیمه شوو شیانو ته ضرر ورسیدلو نو بیمه کورنکی ئی مسئول نه دی، که څه هم دهغی په خلاف موافقه شوی وی.

۱۶۶۳- ماده

که دضررونو سبب داسوسی اشخاص وی چه بیمه شوی دهغوی مسئول وی، نو دهغوی قصور چه په هری نوعی وی، بیمه کوونکی ئی مسئول دی .

۱۶۶۴- ماده

(۱) که بیمه شوی شی دحیازی گروی، بیمه یی گروی یا دنور عینی بیمو لاندی وی، داحقوق دبیمی دعقد په اقتضاء هغی تعویض ته نقلیږی چه پوروی دهغی مستحق دی .

(۲) که دا حقوق ثبت شی یا بیمه کوونکی ته ورڅخه خیرتیا ورکول شی، که څه هم په ثبت شوی لیک وی ، بیمه کوونکی نه شی کولی کوم شی چه په ذمه ئی ثابت دی، بی دپور وړو درضائیت څخه هغه بیمه شوی ته ورکی .

(۳) که بیمه شوی شیان دحجز لاندی راشی یا دساتنی لاندی کښیښودل شی ترهغی وروسته چه دموضوع څخه بیمه کوونکی ته خبر ورکول شی، نه شی کولی چه کوم شی دهغه په ذمی لازم شوی، هغه بیمه شوی ته ورکی .

۱۶۶۳- ماده

اضراریکه سبب آن اشخا صی باشد که بیمه شو نده مسؤل آنها شمرده شود ، قصور آنها به هر نوع که باشد ، بیمه کننده مسؤل آن دانسته می شود .

ماده ۱۶۶۴ -

(۱) هرگاه شی بیمه شده تحت رهن حیازی یا رهن بیمه وی یا سایر بیمه های عینی باشد ، این حقوق به مقتضای عقد بیمه به تعویض که مدیون مستحق آن است ، انتقال می یابد .

(۲) در صورت تیکه این حقوق ثبت گردد یا به اطلاع بیمه کنند . رسانیده شود ، گر چه توسط مکتوب ثبت شده باشد ، بیمه کننده نمیتواند آنچه در ذمه اش ثابت است ، بدون رضایت داینین به بیمه شونده بدهد .

(۳) در حالیکه اشیا ی بیمه شده تحت حجز قرار گرفته یا تحت نگهبانی گذاشته شود ، بیمه کننده بعد از آنکه موضوع به وی ابلاغ گردد ، نمیتواند چیز یرا که در ذمه اولازم گردید . به بیمه شونده بدهد .

پنجم باب

دتوثیق عقدونه

۱۶۶۵- ماده

توثیق دداسی عقدونو خخه عبارت دی چه یو دین پینگه وی، اود کفالی، حوالی اوگروی خخه عبارت دی .

باب پنجم
عقود توثیق

ماده ۱۶۶۵ -

عقود توثیق ، عبارت از عقودست که دین را تحکیم می بخشند و آن عبارت است از کفالت ، حواله و رهن .

لمری فصل

کفالت

لمری قسمت

دکفالی رکنونه

۱۶۶۶- ماده

کفالت داصیل دذمی سره دکفیل دذمی دضم کیدو خخه عبارت دی، دنفس ، پور یا دعین په غوبنبنه کی.

۱۶۶۷- ماده

ترخو چه کفالت دغوبنبنه کی یا دهغه دنائب که خه هم فضولی وی دقبلولو سره یو خای نه وی، یواخی دکفیل په ایجاب صحت نه لری.

۱۶۶۸- ماده

دداسی رنخور کفالت چه دمرگ په رنخ پروت وی او مال یی په پور غرق وی، صحیح نه دی. که پور دهغه پول مال ته شامل نه وی او که کفالت دپور داداکولو وروسته په پاتی دریمه برخه کنبی صورت ونیسی ، کفالت صحیح دی، که کفالت دپاتی دریمی حصی خخه په

فصل اول

کفالت

قسمت اول

ارگان کفالت

ماده ۱۶۶۶ -

کفالت ، عبارت است از انضمام ذمه کفیل به ذمه اصیل در مطالبه نفس یادین و یاعین

ماده ۱۶۶۷ -

کفالت تنها بایجاب کفیل تا زمانیکه بقبول مطالبه کننده یا نایب وی گرچه فضولی باشد در مجلس عقد مقرون نگردد ، صحت ندارد.

ماده ۱۶۶۸ -

کفالت مریضی در مرض موت که مال وی مستغرق به دین باشد ، صحیح نیست . اگر دین تمام مال او را در برنگرفته باشد و کفالت بعد از تادیه دین در ثلث مال باقی مانده صورت بگیرد ، کفالت صحیح است و اگر کفالت از ثلث باقیمانده

زیات مال کسبی و نو یواخی ددریمی
حصی به اندازی صحت لری .

ماده - ۱۶۶۹

دکفالت دصحت دپاره شرط ده
چه دکفالت موضوع عام له دی چه
پور، عین یا نفیس وی معلومه وی او
پراصیل لازمه وی ، او دکفیل له خوا
دهنی تسلیمول ممکن وی .

ماده - ۱۶۷۰

دداسی عین کفالت چه په اصیل
بانندی پخپله ددی عین څخه بل عین
لازم وی صحیح دی، او هغه دداسی
عین څخه عبارت دی چه که هلاک شی
نوکه قیمتی وی دهنی قیمت او که
مثلی وی مثل نی لازمیری .

ماده - ۱۶۷۱

دداسی عین کفالت چه په اصیل
بانندی پخپله د عین څخه بل عین نه وی
لازم صحت نه لری او هغه دداسی
عین څخه عبارت دی چه که موجودوی
تسلیمول نی لازم دی او که هلاک
شونو قیمت یا مثل نی نه لازمیری .

ماده - ۱۶۷۲

کفالت په مؤجل یا معجل صورت
یا دمناسب شرط پوری معلق، جواز
لری .

مال زیاد تر باشد ، به اندازه ثلث
اعتبار دارد .

ماده - ۱۶۶۹

همچنان برای صحت کفالت شرط
است که موضوع کفالت اعم از اینکه
دین یا عین و یا نفیس معلوم باشد ،
براصیل لازم بوده و از طرف کفیل
تسلیمی آن ممکن باشد .

ماده - ۱۶۷۰

کفالت از عینیکه بر اصیل غیر
خود عین لازم باشد ، صحت داشته
و آن عبارت از عینیکه در صورت
از بین رفتن ، اگر قیمتی با شد
قیمت آن و اگر مثلی باشد مثل آن
لازم میگردد .

ماده - ۱۶۷۱

کفالت از عینیکه بر اصیل غیر از
خود عین لازم نباشد، صحت ندارد.
و آن عبارت از عین است که در حال
موجود بودن واجب التسلیم بوده
و در صورت از بین رفتن قیمت یا
مثل آن لازم نمی گردد .

ماده - ۱۶۷۲

کفالت بصورت معجل یا مؤجل یا
معلق به شرط مناسب جواز
دارد .

۱۶۷۳- ماده

په امانتونو کفالت لکه ودیعت، مضاربت مال، شرکت، عاریت او داجاری اخستونکی سره اجاره شوی مال، صحت نه لری، مگر دا چه کفالت دمالونو ددین دضمان دقصور په سبب شوی وی .

ماده ۱۶۷۳ -

کفالت به امانات مانند و دیعت، مال مضاربت، شرکت، عاریت و مال اجاره شده در نزد اجاره گیرنده صحت ندارد. مگر اینکه کفالت به سبب وجوب ضمان اموال صورت گرفته باشد.

۱۶۷۴- ماده

په مال کفالت عام له دی چه معلوم وی او که مجهول صحیح دی. همدارنگه کفالت دصحیح او ثابت پور څخه چه دپور وړی په ذمی وی، صحیح دی .

ماده ۱۶۷۴ -

کفالت به مال اعم از اینکه معلوم باشد یا مجهول صحیح است. همچنان کفالت از دین صحیح و ثابت در ذمه مدیون صحیح می باشد.

۱۶۷۵- ماده

ترڅو چه داصیل التزام صحیح نه وی، کفالت صحیح نه دی .

ماده ۱۶۷۵ -

تازمانیکه التزام اصیل صحیح نباشد، کفالت صحیح شمرده نمیشود.

۱۶۷۶- ماده

دناصحیح پور څخه کفالت صحیح نه دی، مگر داچه پور دښځی ټاکلی نفقه وی په رضائیت یا دمحکمی په حکم ټاکل شوی وی .

ماده ۱۶۷۶ -

کفالت از دین غیر صحیح صحت ندارد، مگر اینکه دین نفقه معینه زوجه بوده برضایت یا حکم محکمه تعیین شده باشد.

۱۶۷۷- ماده

که چیرته دوه یا زیات شریکان پرچا پور ولری نو دشریک پورڅخه دیوه شریک کفالت دبل شریک دحصی څخه جواز نه لری .

ماده ۱۶۷۷ -

هرگاه دو یا زیاده از شرکاء بر شخص دیگری دین داشته باشند، کفالت یکی از شرکاء از حصه شریک دیگر از دین مشترک صحت ندارد.

۱۶۷۸ - ماده

دوکیل کفالت دهغه څه په لمن چه په اخستونکی ئی خرڅ کړی، دوصی کفالت دهغه څه په لمن چه دصغیر دمال څخه ئی خرڅ کړی او دناظر کفالت دهغه څه په دلمن چه دوقف دمال څخه یی خرڅ کړی ، صحیح نه دی .

ماده ۱۶۷۸ -

کفالت و کیل به لمن آنچه که به مشتری فروخته ، کفالت وصی به لمن آنچه که از مال صغیر فروخته وکفالت ناظر به لمن آنچه از مال وقف فروخته ، صحیح نیست .

۱۶۷۹ - ماده

دکفالت دثابتو لو دپاره لیکلسی شکل هرو مرو دی که څه همداصلی التزام ثبوت په شهادت رواوی .

ماده ۱۶۷۹ -

برای ثبوت کفالت شکل تحریری حتمی است ، گرچه ثبوت اصل وجیهه به شهادت جایز باشد .

۱۶۸۰ - ماده

که پور وپی دکفیل په ور کولو ملزم شی، مکلف دی چه دتوان خاوند دکفیل په حیث ورکی، پور وپی کولی شی چه دکفیل پر ځای کافی عینی تامینونه دپور ورکونکی به اختیار کینی کنبیردی .

ماده ۱۶۸۰ -

هرگاه مدیون بدان کفیل ملزم گردد ، مکلف است شخص قادر را بحیث کفیل بدهد ، مدیون میتواند بجای کفیل تأمینات عین کافی را در اختیار داین بگذارد .

۱۶۸۱ - ماده

که چا داهلیت دنقصان لرو نکي دتعهد کفالت کړی وی او کفالت داهلیت دنقص په سبب عقد شوی وی، که داصلی پور وپی دخواتمهد تنفیذ نه شو نو کفیل دتعهد په تنفیذ مکلف دی .

ماده ۱۶۸۱ -

شخصیکه از تعهد ناقص الاهلیت کفالت نموده و کفالت به سبب نقص اهلیت عقد شده باشد ، در صورت عدم تنفیذ تعهد از جانب مدیون اصلی کفیل بتنفیذ تعهد ، مکلف میباشد .

۱۶۸۲ - ماده

کفالت دهغی اندازی څخه چه دپور ور کونکی داستحقاق څخه

ماده ۱۶۸۲ -

کفالت در مقدار زاید از استحقاق داین بر مدیون و بشرط دشواز تر

از شروط مدیون اصلی ، جواز ندارد .
لیکن در مقدار کمتر و بشروط سهلتر
مجاز میباشد .
ماده ۱۶۸۳ -

کفالت شامل ملحقات دین و مصارف
مطالبه او لی مصار فیکه بعد از
مطالبه کفیل بوجود می آید میباشد .
مگر اینکه موافقه بخلاف آن صورت
گرفته باشد .

قسمت دوم

کفالت نفس

ماده ۱۶۸۴ -

موضوع کفالت بنفس را احضار
شخصیکه از وی کفالت بعمل آید
تشکیل میدهد . اگر تسلیم دادن وی
در وقت معین شرط گذاشته شده
باشد ، کفیل به احضار و تسلیم او
به مکفول له حین مطالبه او در وقت
معین مکلف میگردد . در صورتیکه
او را در وقت معین احضار نماید ،
کفیل از کفالت بری الذمه شناخته
میشود . در غیر آن محکمه میتواند
وی را بجزای نقدی تهدیدی محکوم
نماید مگر اینکه عجز از احضار
مکفول لایب گردد .

بر پور و پی زیات وی او به داسی
شرط سره چه دپور و پی دشرطونو
شخه سخت وی ، جواز نه لری ، مگر
به کمی اندازی او آسان شرط جواز لری .
ماده ۱۶۸۳ -

کفالت دپور ملحقاتو ، دلپر نی
غوبنتنی مصرفونو ، ا وهفنی
مصرفونو ته چه دکفیل دغوبنتنی
وروسته پیدا کیری ، شامل دی .
مگر دا چه موافقه دهفی به خلاف
شوی وی .

دوهم قسمت

دنفس کفالت

ماده ۱۶۸۴ -

دنفس دکفالت موضوع دهغه چا
حاضرول تشکیلولی چه دهغه شخه
کفالت شوی دی . که دهغه تسلیمول
به تاکلی وخت کنبی شرط شوی وی
نوکفیل مکلف دی دچا دپاره چه
دهغه کفالت شوی ورته یی دغوبنتنی
به صورت کنبی به تاکلی وخت کنبی
حاضر کی . نو که یی به تاکلی وخت
کنبی حاضر که ، کفیل دکفالت
شخه بری الذمه کیری ، دهفی به
غیر محکمه کو لی شی چه کفیل به
تهدیده ونکی نقدی جزاء محکوم
کی ، مگر دا چه دکفالت کره شوی
دحاضرولو عجز لایب شی .

ماده ۱۶۸۵

که کفالت کره شوی په یوه معلوم
خای کښی غایب وی او دچا دپاره
چه کفالت شوی هغه ئی حاضرول
وغواړی ، کفیل دهغه حاضرولومکلف
کیري. په دی صورت کښی دچا
دپاره چه کفالت شوی کولی شی
چه کوم وخت کفیل دهغه دحاضرولو
دپاره سفر کوی دهغه دتوثیق دپاره
بل وکیل واخلي . که کفالت کره
شوی غایب وی او کفیل ثابته کی
چه خای ئی نا معلوم دی، نو کفیل
دکفالت کره شوی په حاضرولو نه
مکلف کیري .

ماده ۱۶۸۵ -

هرگاه شخصیکه از نفس و ی
کفالت بعمل آمده در جای معلومی
غایب بوده و مکفول له احضارویزا
مطالبه نماید ، کفیل به احضار او
مکلف میشود. درین صورت مکفول له
میتواند هنگام رفتن کفیل جهت
احضار مکفول از وی کفیل دیگری
برای توثیق اخذ نماید . اگر مکفول
غایب باشد و کفیل ثابت نماید که
جای او مجهول است ، کفیل به
احضار مکفول مکلف نمیگردد .

ماده ۱۶۸۶

کفیل په نفس که کفالت کره
شوی تسلیم کی یا دکفالت دموضوع
پور اداء کی بری الذمه کیري .

ماده ۱۶۸۶ -

کفیل به نفس ، با تسلیم دادن
مکفول یا تادیه دین موضوع کفالت
بری الذمه میگردد .

ماده ۱۶۸۷

کفیل دکفالت کره شوی په
مړینه بری الذمه کیري مگر دپور
ور کوونکی په مړینه چه ورته کفالت
شوی کفیل نه بری الذمه کیري
دهغه وارثان کولی شی چه کفالت
کره شوی دحاضرولو غوښتنه وکی .

ماده ۱۶۸۷ -

کفیل باوفات مکفول بری الذمه
شده اما باوفات داین مکفول له
بری الذمه نگردیده ورته او میتوانند
احضار مکفول را ازوی مطالبه نمایند.

دریم قسمت

دکفالت آثار

لهری مبحث - دپور ورکونکی
اوکفیل ترمنخ دپور آثار
۱۶۸۸- ماده

پور ور کونکی کولی شی په
دهی صورت کبسی چه پور معجل وی
دهی غوښتنه دکفیل څخه فوراً او
که مؤجل وو نو دتاجیل دمدی دپوره
کیدو سره سم دکفیل څخه دهی
غوښتنه وکی . که پور دشرط پوری
یا دراتلونکی وخت پوری موکول وو
نو دشرط دتحقق یا دفاکلی مدی
درسیدو ترمنخ دکفیل څخه دهی
غوښتنه نه شی کولی .

۱۶۸۹- ماده

دشرط دتحقق سره دصفت اوقید
تحقق هم لازم دی .

۱۶۹۰- ماده

که څو نفره دیوه پور کفیلان شی .
او هر یوه په خانگړی ډول دټول پور
کفالت په پرله پسې عقدونو کړی
وی، دهریو څخه دټول پور غوښتنه
کیدای شی، که پور دیوه له خوا
ورکول شی نور بری الذمه کبیری .
که یو دبل دټول پور په اداء کولو
کبسی کفیل وو، نو چا چه پور اداء

قسمت سوم

آثار کفالت

مبحث اول - آثار کفالت دربین
داین و کفیل
ماده ۱۶۸۸ -

داین میتواند دین را در صورتیکه
معجل باشد فوراً و در صورتیکه
مؤجل باشد بمجرد رسیدن مدت
تاجیل از کفیل مطالبه نماید . اگر
دین معلق بشرط یا موکول بزمان
آینده باشد ، مطالبه از کفیل قبل از
تحقق شرط یارسیدن موعد معین
جواز ندارد .

ماده ۱۶۸۹ -

باتحقق شرط ، تحقیق و صف
وقید نیز لازم میگردد .

ماده ۱۸۹۰ -

هرگاه اشخاص متعدد کفیل یک
دین گردند و هر یک تمام دین را بصورت
جداگانه بمقود متعاقبه کفالت نموده
باشند ، از هر یک تمام دین مطالبه
شده می تواند و در صورتیکه دین
از طرف یکی پر داخته شود دیگران
بری الذمه میشوند . اگر یکی از
دیگری بتمام دین کفیل باشد ،

که هغه کولی شی چه په نورودهنفوی دپور په اندازی رجوع وکی .

تادیه کونده می تواند بر هر یک به انلازه حصه او رجوع نماید .

۱۶۹۱- ماده

ماده ۱۶۹۱ -

که خو نفرو دیوه پور په ډله ایزه توگه په یوه عقد کنبی کفالت کړی وی دهریوه څخه داصیل دپور څخه دهنه دحسی په اندازی غوښتنه کیدای شی . که هر یوه په جلا ډول دټول هغه پور چه دبل په ننه دی کفالت کړی وو نو پور ورکونکی کولی شی چه دهریو څخه په جلا ډول ټول پور غوښتنه وکی .

هر گاه اشخاص متعدد دین واحد را جمعاً دریک عقد کفالت نموده باشند ، از هر یک به انلازه حصه او از دین اصیل مطالبه شده میتواند .

در صورتیکه هر یک منفرداً جمیع آنچه را که به ذمه دیگریست تعهد نموده باشد ، داین میتواند از هر یک منفرداً تمام دین را مطالبه کند .

۱۶۹۲- ماده

ماده ۱۶۹۲ -

که پور په اصیل باندي مؤجل وو، لوبل څوک دهنی څخه کفالت وکی، نودکفیل په باره کنبی هم مؤجل گنل کیږی .

هر گاه دین بالای اصیل بصورت مؤجل بوده و شخص دیگری از آن کفالت نماید ، در مورد کفیل نیز مؤجل دانسته میشود .

۱۶۹۳- ماده

ماده ۱۶۹۳ -

که څوک دمعجل پور څخه په مؤجل صورت کفالت وکی نو دا تاجیل داصیل په باره کنبی هم اعتبار لری مگر داچه کفیل دتاجیل مده یواځی دځان دپاره تخصیص کړی وی یا داچه پور ور کوونکی دکفالت په وخت کنبی مهلت یواځی دکفیل په باره کنبی شرط کړی وی، نوپه دی دوه وروستنیو حالو نوکی، تاجیل داصیل په باره کنبی اعتبار نه لری .

هر گاه شخص از دین معجل بصورت مؤجل کفالت نماید ، تا جیل در مورد اصیل نیز اعتبار داده میشود . مگر اینکه کفیل موعد تاجیل را بخود اختصاص داده یا داین حین کفالت مهلت را تنها در مورد کفیل شرط نکند . در این دو صورت تا جیل در مورد اصیل اعتبار داده نمیشود .

۱۶۹۴- ماده

که پور ورکونکی چه پخپله پوروی دی اصیل ته مهلت ورکی نو دامهلت دکفیل او دکفیل دکفیل په باره کنبی هم اعتبار لری. که لمړنی کفیل ته پور تاجیل شی ددوهم کفیل په باره کنبی تاجیل اعتبار لری او داصیل په باره کنبی اعتبار نه لری.

۱۶۹۵- ماده

مؤجل پور دکفیل په مړینه یواخی دهغه په باره کنبی دمړینی دنیته شیخه داداء کولو وړ دی، پور ورکونکی کولی شی چه پوردهغه دمتروکی شیخه واخلي. که پور ورکونکی ته دهغه پور دمسری دوارتانو له خوا ورکول شی، نو وارثان نه شی کولی چه دمسی درسیدو ترمنځه اصیل ته رجوع وکړی.

۱۶۹۶- ماده

که مبیعه په استحقاق ویورده شی نو کفیل دکفالت کره شوی ثمن شیخه بری الذمه کیږی.

۱۶۹۷- ماده

که پور ورکونکی دپور په بدل کنبی دپل شی اخستل قبول کی، کفیل بری الذمه گنل کیږی، که شه هم هغه شی په استحقاق ویورشی.

۱۶۹۴- ماده

هر گاه داینی که مدیون است برای اصیل مهلت بدهد، این مهلت درمورد کفیل و کفیل کفیل نیز اعتبار داده میشود. در صورتیکه دین بر کفیل اول مؤجل قرار داده شود، تاجیل در مورد کفیل دوم اعتبار داشته در مورد اصیل اعتبار داده نمیشود.

۱۶۹۵- ماده

دین مؤجل بو فات کفیل درمورد خود او از تاریخ و فات قابل تادیه میشود و داین میتواند دین را از متروکه وی اخذ نماید. در صورتی که دین از طرف ورثه کفیل به داین پرداخته شود، ورثه به اصیل الی بسر رسیدن موعد تاجیل مراجعه کرده نمی تواند.

۱۶۹۶- ماده

هر گاه مبیعه با استحقاق برده شود، کفیل از ثمن ضمانت کرده شده بری الذمه میگردد.

۱۶۹۷- ماده

هر گاه داین اخذ شی دیگری را عوض دین قبول نماید، کفیل بری الذمه شناخته میشود. گرچه آن شی با استحقاق برده شود.

۱۶۹۸- ماده

که کفیل هغه څه چې ئی کفیل شوی دی دخپل مال څخه اداء کی نوکوم شی چه یی اداء کړی کولی شی چه په هنی اصیل ته رجوع وکی خو په دی شرط چه کفالت داصیل په امر صورت موندلی وی او کفیل دهغه اشخاصو دجملی څخه وی چه اقرار ئی پخپل ځان معتبر گنل کیږی .

ماده ۱۶۹۸-

هر گاه کفیل و چه کفالت را از مال خود اداء نماید ، میتواند به آنچه پر داخه است به اصیل رجوع کند . مشروط بر اینکه کفالت به امر اصیل صورت گرفته و کفیل از جمله اشخاصی باشد که اقرار وی بر نفس خود معتبر شمرده شود .

۱۶۹۹- ماده

کفیل دهنی تا میناتو په حدودو کښی چه دپور دتضمینا تو دپاره تخصیص شوی او دپور ور کوونکی دخطایه اساس ضایع شوی وی ، بری النمه گنل کیږی، که څه هم ذکر شوی تا مینات دکفالت یا دقانون دحکم څخه وروسته ټاکل شوی وی .

ماده ۱۶۹۹-

کفیل در حدود آنچه از تاميناتي که برای تضمین دین تخصیص داده و بنا بر خطاء داین ضایع گردید . بری النمه شناخته میشود گر چه تا مینات مذکور بعد از کفالت یا حکم قانون تعیین شده باشد .

۱۷۰۰- ماده

کفیل نه شی کولی پخوا له دی چه کفالت کړه شوی پور، پور ور کوونکی ته ورکړه شی ، داصیل څخه دهنی غوښتنه وکی .

ماده ۱۷۰۰-

کفیل نمیتواند قبل از آنکه دین کفالت شده را به داین پور دازد، آنرا از اصیل مطالبه نماید .

۱۷۰۱- ماده

که پور وړی مفلس شی، پور ور کوونکی مکلف دی چه پور دثابتولو دپاره په افلاس خط کښی ښکاره کی، او که داکار، ونه کی نو

ماده ۱۷۰۱-

هر گاه مدیون افلاس نماید ، داین مکلف است دین را جهت تثبیت در افلاس خط ارائه نماید والا حق

رجوع وی با لای کفیل در حدود
ضرر عاید به بر کفیل به سبب
اهمال داین ، ساقط میگردد .

ماده ۱۷۰۲ -

تادیه و جه کفالت از طرف
اصیل یا کفیل موجب برائت اصیل
و کفیل هر دو می گردد .

ماده ۱۷۰۳ -

ابراء داین برای اصیل موجب
برائت کفیل میشود . اما برائت
کفیل مستلزم برائت اصیل نیست ،
پس اگر داین کفیل را بری نماید ،
اصیل بری الذمه شناخته نمی
شود .

ماده ۱۷۰۴ -

هر گاه داینیکه دین او کفالت
شده وفات نموده ، مدیون وارث
بالا نحصار او باشد ، کفیل بری
الذمه شناخته میشود . در صورتی
که داین غیر از مدیون وارث دیگری
نیز داشته باشد ، کفیل از حصه
مدیون بری الذمه میشود نه از
حصه وارث دیگر .

ماده ۱۷۰۵ -

(۱) داین مکلف است حین اخذ
دین از کفیل ، تمام اسنادی را که
برای استعمال حق در رجوع به

به کفیل باتدی دهفته در رجوع حق
کفیل ته در سید لی ضرر به حدود
کبتسی چه دیور ور کوونکی داهمال
به سبب رسیدلی ساقطیبری .

ماده ۱۷۰۲ -

که کفالت کرده شوی مال داصیل
یا کفیل له خوا اداء شو نو د دوارو
دبرائت موجب کیبری .

ماده ۱۷۰۳ -

که پور ور کوونکی پور وپی ته
ابراء وکره نو دکفیل ذمی دبرائت
موجب کیبری . خو دکفیل برائت
داصیل دبرائت موجب نه دی نو که
پور ور کوونکی اصیل ته برائت
ورکی ، اصیل نه بری الذمه کیبری .

ماده ۱۷۰۴ -

که هغه پور ور کوونکی چه دیور
کفالت نی شوی مپ شی او پور وپی
دهفته یواخنی وارث وی ، کفیل
بری الذمه گنیل کیبری . که پور
ور کوونکی دیور وپی به غیر بل
وارث هم ولری نو کفیل یواخی
دیور وپی دحصی شخه بری الذمه
کیبری نه دنورو وارثانو دحصو شخه .

ماده ۱۷۰۵ -

(۱) کوم وخت چه پورور کوونکی
دکفیل شخه پور اخلی نو مکلف دی
تول هغه سندونه چه پور وپی ته به

رجوع کولو کبسی دحق داستعمال دپاره لازم دی، کفیل ته تسلیم کی .
 (۲) که پور منقول تضمینونه دگروی یا بندولو په توگه ولری ، پور اخستونکی مکلف دی چه هغه کفیل ته تسلیم کی .
 (۳) که پور عقاری تا مینات ولری، پور ور کوونکی مکلف دی دکفیل په مصرف دذکر شورو تامیناتو دنقلولو چاروته اقدام وکی، کفیل به دنقلولو مصرفونه دپوروپی څخه غواړی .

مدیون لازم باشد ، به کفیل تسلیم نماید .
 (۲) اگر دین تضمینات منقول بصورت مرهون یا محبوس داشته باشد ، داین مکلف است آنرا برای کفیل تخلیه نماید .
 (۳) در صورت تیکه دین دارای مینات عقاری باشد ، داین مکلف است بمصرف کفیل با اجراء انتقال تا مینات مذکور اقدام نماید ، کفیل بمصارف نقل ، به مدیون رجوع می نماید .

ماده ۱۷۰۶-

ماده ۱۷۰۶-

(۱) داین نمیتواند تنها به کفیل رجوع کند ، مگر بعد از رجوع به مدیون .
 (۲) گرفتن دین داین از مال کفیل جواز ندارد ، مگر اینکه بعد از تادیه قسمتی از دین برآی مدیون مال باقی نمانده باشد .
 در صورت مطالبه دین از کفیل، کفیل مکلف است به این حق استناد نماید .

پور وپی نه شی کولی چه یواخی کفیل ته رجوع وکی ، مگر پور وپی ته درجوع کولو وروسته .
 (۲) دکفیل دمال څخه دپور ور کوونکی دپور اخستل جواز نه لری، مگر داچه دپور دیوی برخی داداء کولو وروسته پور وپی ته مال پاتی نه شی ، په هغه صورت کبسی چه دکفیل څخه دپور غوښتنه کیږی، مکلف دی چه په دی حق استناد وکی .

ماده ۱۷۰۷-

ماده ۱۷۰۷-

هرگاه دین دارای تامین عینی ای باشد که مطابق قانون یا موافقه برای تضمین دین تخصیص داده شده و کفالت بعد از این تامین یا به آن یکجا تقدیم گردید ، و

که پور دداسی عینی تا مینا تو لرونکی وو چه دقانون یا دموافقی سره سم دپور دتضمین دپساره تخصیص شوی وو او کفالت دی تضمین څخه وروسته او یا ورسره

کفیل با مدیون متضا من نباشد ،
تحصیل دین از اموال کفیل قبل از
تحصیل آن از اموال تخصیص
یافته برای تا مین جواز ندارد .

ماده ۱۷۰۸ -

کفیل متضا من نمیتواند تجرید
مدیون را از مال مطالبه نماید ، مگر
حق دارد به آنچه استناد نماید که
کفیل غیر متضا من در مورد تادیه
متعلق بدین ، استناد می نماید .

ماده ۱۷۰۹ -

هر گاه کفیل ها در بین خود
متضا من باشند یکی از آنها دین
را حین رسیدن موعد آن تادیه
نماید ، میتواند به دیگران بقدر
حصص شان از دین و حصص
شان از سهم کفیل مفلس رجوع
نماید .

مبحث دوم - آثار کفالت بین

مدیون و کفیل

ماده ۱۷۱۰ -

هر گاه کفیل آنچه را کفالت
نموده از مال خود تادیه کند ،
میتواند آنچه را تادیه نموده از
مدیون مطالبه کند ، درین صورت
کفیل در تمام حقوق قایم
مقام داین میگردد .

یو خای شوی وو ، دتامین دباره
دتخصیص شور تا میناتو دمالونو
شخه دحاصلولوترمخه دکفیل دمالونو
شخه دپور تحصیل جواز نه لری .

ماده ۱۷۰۸ -

متضامن کفیل نه شی کولی چه
دمال شخه دپور وری دتجرید غوبستنه
وکی مگر حق لری چه به هغه شه
استنادو کی چه غیر متضامن کفیل
دپور به باره کنبی به هفی استناد
کوی .

ماده ۱۷۰۹ -

که کفیلان پخپلو مینخو کنبی
سره متضامن وو ، نو که کوم یو
دنیتی درسیدو په وخت کنبی پور
اداء کی ، کولی شی چه په نورو په
پور کنبی دهغوی دحصو په اندازی
او دمفلس کفیل دحصی هم دهغوی
دحصو په اندازی رجوع وکی .

دوهم مبحث - دپور وپی او کفیل

ترمنخ دکفالت آثار

ماده ۱۷۱۰ -

که کفیل ، کفالت کره شوی مال
دخپل مال شخه اداء کی ، کولی شی
هغه شه چه نی اداء کسری دی
دپور وپی شخه یی غوبستنه وکی ، په
دی صورت کنبی کفیل په ټولو حقوقو
کنبی دپور ور کونکی قایم مقام
گرخی .

۱۷۱۱- ماده

که کفالت شوی پور مؤجل وو او کفیل هغه په معجل صورت پور ور کوونکی ته ورکړو ، نو نه شی کولی چه دمدی درسیدو ترمنځه دپور وړی څخه دهغی غوښتنه وکی .

۱۷۱۲- ماده

که پو روپړی مړ شو نو مؤجل پور په معجل صورت اداء کیږی مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی . پور ورکوونکی کولی شی چه خپل پورد پور وړی دمتر وکی څخه واخلي نه دکفیل څخه .

۱۷۱۳- ماده

که پور په کفالی یا گرووی ټینک شوی وی بیا پور وړی مفلس شی او مړ شی نو پور ئی دذمی څخه نه اقطیری .

۱۷۱۴- ماده

کفیل مکلف دی دپور داداء کولو ترمنځه دموضوع څخه پور وړی ته خبرتیا ورکی ، دهغی په غیر په پور وړی دهغه درجوع حق ساقطیږی ، خو په دی شرط چه پور وړی پور اداء کړی وی یا داستحقاق په وخت کنی دهغه سره داسی سببونه موجودی چه دپور په باطلیدو یا تیریدو حکم کوی .

۱۷۱۱- ماده

هر گاه دین کفالت شده مؤجل بوده و کفیل آنرا بصورت معجل بداین تادیه نماید ، نمیتواند آنرا قبل از رسیدن موعده تأجیل از مدیون مطالبه کند .

۱۷۱۲- ماده

باوفات مدیون دین مؤجل به صورت معجل قابل تادیه میگردد، مگر اینکه موافقه طوری دیگری صورت گرفته باشد . ثالثاً میتواند آنرا از مترو که مدیون اخذ نماید نه از کفیل .

۱۷۱۳- ماده

دین از ذمه مدیون مفلس در صورت تیکه در حال حیات او به کفالت یا رهن تحکیم شده باشد ساقط نمی گردد .

۱۷۱۴- ماده

کفیل مکلف است قبل از ادای دین موضوع را به مدیون ابلاغ نماید، در غیر آن حق رجوع او به مدیون ساقط میگردد . مشروط بر اینکه مدیون دین را تادیه نموده یا هنگام استحقاق نزد وی اسبابی موجود باشد که به بطلان یا انقضاء دین حکم نماید .

۱۷۱۵- ماده

که به یوه پور کبسی خومتضامن پور وړی موجودوی ، کوم کفیل چه دټولو څخه ضمانت کړی وی، کولی شی کومه اندازه پور نی چه اداء کړی وی دهغی ټول غوښتنه دهریوه څخه وکی .

۱۷۱۵- ماده

هرگاه در دین واحد مدیو نیین متعدد و متضا من وجود داشته باشند ، کفیلی که جمعا از ایشان ضمانت نموده، میتواند به هر یک به تمام آنچه از دین تادیه نموده رجوع کند .

دوهم فصل

حواله

لمړی قسمت

دپور حواله

لمړی مبحث - عمومی حکمونه

۱۷۱۶- ماده

دپور حواله عبارت ده دحوالی ورکونکی دذمی څخه دپور تقلیدل دحوالی ور کړ شوی ذمی ته اودهغه څخه دپور غوښتنه .

۱۷۱۷- ماده

حواله به یا مطلقه وی او یامقیده.

۱۷۱۸- ماده

مطلقه حواله هغه ده چه پور وړی خپل پور ورکونکی ته بل چاباندی دداسی پور غیر مقیده حواله ورکی چه حواله ور کونکی نی دحواله کړه شوی به ذمی دهغه دپور له درکه لری یائی دداسی پور له درکه دهغه په ذمی لری چه ودیعت یا غصب شوی مال وی یا په داسی

فصل دوم

حواله

قسمت اول

حواله دین

مبحث اول - احکام عمومی

۱۷۱۶- ماده

حواله دین ، عبارت است از انتقال دین از ذمه حواله دهنده به ذمه شخص حواله داده شده و مطالبه دین از وی .

۱۷۱۷- ماده

حواله یا مطلق ویا مقید می باشد.

۱۷۱۸- ماده

حواله مطلق اینست که مدیون داین خود را بر شخص دیگری به طور غیر مقید حواله تادیه دینی بدهد، شخص حواله داده شده آن را از مبرک دینی که حواله دهند بر ذمه وی دارد یا دینی که از لحاظ مال ودیعت یا مال غصب شده نزد وی دارد ، اداء نماید . یا طور ی

توگه وی چه حواله ور کوونکی او حواله شوی یوپه بل هیخ نوعه حقوق نه لری .

ماده ۱۷۱۹-

مقیده حواله هغه ده چه پوروی خپل پور ور کوونکی ته دهغه پور داخستلو دپاره چه په حواله ورکړی شوی شخص باندی یی لری په داسی قید حواله ورکی چه حواله ورکړ شوی شخص دهغه پور له درکه چه په حواله ورکړ شوی لری یا دهغه در که چه ورسره یی په ودیعت لری یائی دغصب شوی مال له درکه آداء کی .

دوهم مبحث - دحوالی

دصحت شرطونه

ماده ۱۷۲۰-

دحوالی ور کوونکی ، حوالی اخستونکی او دحوالی ور کړ شوی شخص رضائیت دحوالی دصحت شرط دی . که حواله ور کړ شوی ، حواله قبوله نه کی ، نو پور دهغه ذمی ته نه نقلیږی ، مگر دا چه پور دبنخی دفتقی له درکه وی چه میره دقاضی په امر دهغی په ور کولو مکلف شوی وی ، په دی صورت کبسی بنیخه کولی شی یی دحوالی ور کړ شوی شخص درضائیت څخه چه دهغی میره دی دپور حواله ور کی

باشد که حوا له دهنده و شخص حواله داده شده ، هیچکو نه حقوقی بریکدیگر نداشته باشند .

ماده ۱۷۱۹-

حواله مقید آنست که مد یون داین خود را باخذ دینیکه با لای شخص حوا له داده شده دارد ، به چنین قید حواله دهد که شخص حواله داده شده دین را از مدرک دینی که با لای شخص حوا له داده شده داشته یا از مدرک عین که نزد وی امانت یا مال مفصو به ادا نماید .

مبحث دوم - شروط

صحت حواله

ماده ۱۷۲۰-

رضائیت حوا له دهنده و حوا له گیرنده و شخص حوا له داده شده شرط صحت حوا له دانسته میشود . در صور تیکه شخص حواله داده شده حوا له را قبول نکند ، دین به ذمه او انتقال نمی نماید . مگر اینکه دین از رهگذر نفقه زوج جله باشد که زوج با مر قاضی مکلف به پرداخت آن گردیده . درینصورت زوج چه میتواند بدو رضائیت شخص حوا له داده شده (شوهرش) دین را حوا له دهد

او میره مکلف کیزی چه پورحوالی
 اخستونکی ته ورکی .

ماده ۱۷۲۱-

ماده ۱۷۲۱-

حوا له ایکه بین حوا له دهند ه
 وشخص حوا له داده شده صورت
 میگیرد ، بقبول حوا له گیرند ه
 موقوفه ده .

ماده ۱۷۲۲-

ماده ۱۷۲۲-

(۱) دحوالی اخستونکی خخه
 دحوالی ور کونکی پور ورتیا
 دحوالی دصحت شرط گنل کیزی .

(۲) دحوالی ور کونکی خخه
 دحوالی ور کپ شوی پور ورتیا شرط
 نه ده . هروخت چه حواله و رکپ
 شوی، حواله قبوله کی، حواله
 صحیح ده ، حواله اخستونکی دپور
 په ورکولو مکلف دی. که خه هم
 حواله ور کپ شوی دحوالی ور کونکی
 پوروی نه وی .

مبحث سوم - دیونیکه حواله

به آن جایز است

ماده ۱۷۲۳-

دريم مبحث - هغه پورونه چه

حواله ورباندی جواز لری

ماده ۱۷۲۳-

دینیکه کفالت در آن صححت
 دارد ، حوا له آن نیز صحیح
 میباشد ، مشروط براینکه معلوم
 باشد . حوا له بدین مجهول
 صحیح نیست .

ماده ۱۷۲۴-

لکه چه حواله به هفی پورو نو چه به ذمی باندی اصالتاً مرتب وی صحیح ده همدارنگه دهفی پورونو حواله چه به ذمی باندی دکفالی یا حوالی په صورت مرتب کیری هم صحیح ده .

ماده ۱۷۲۴-

حواله دیون مرتب به ذمه اصالتاً صحیح است . همچنان حواله دیو نیکه در ذمه طور کفالت یا حواله مرتب می گردد ، صحیح است .

ماده ۱۷۲۵-

دوقف مستحق کولی شی چه خپل پور ور کونکی ته دوقف خخه دخپل استحقاق پوری مقیده حواله دوقف په ناظر باندی ورکی، خوبه دی شرط چه وقف دناظر په تصرف کبنی وی او حواله قبوله کی، که دوقف حاصل دناظر په تصرف کبنی نه وی نو په استحقاق حواله صحیح نه ده .

ماده ۱۷۲۵-

مستحق و وقف میتواند داین خود را بصورت مقیده استحقاق او از وقف بالای ناظر و وقف حواله دهد، مشروط بر اینکه حاصل وقف به تصرف ناظر بسو دهو حواله را قبول کرده باشد . در صورتیکه حاصل و وقف بتصرف ناظر نباشد ، حواله به استحقاق صحیح نیست .

ماده ۱۷۲۶-

دصغیر پلار او وصی کولی شی دصغیر دپور حواله په بل چاقبوله کی ، خو په دی شرط چه به هفی کبنی دصغیر خیر وی . مثلاً حواله ور کړ شوی دحوالی ور کونکی خخه دیر شتمن وی . که دواړه په شتمنی کبنی مساوی او یاسره نرودی وو نو په بلچا باندی حواله ورکول صحیح نه دی .

ماده ۱۷۲۶-

بدر وو صی صغیر میتواند ، حواله دین صغیر را بر غیر قبول نماید ، مشروط بر اینکه خیر صغیر در آن باشد . مثلاً شخص حواله داده شده از حواله دهنده دارا تر باشد . در صورت نزدیکی یا مساوات در غنا حواله به غیر صحیح نیست .

خلورم مبحث - دحوالی حکمونه

۱۷۲۷- ماده

که حواله اخستونکی حواله قبوله کی او حواله ور کړ شوی ورباندی راضی شی، نو حواله ور کوونکی او دهغه کفیل که چیرته کفیل ولری دپور او دپور دغو بنسټی څخه بری الذمه گنل کیږی او په عین حال کنبی دحوالی اخستونکی غوښتنه دحوالی ور کړ شوی څخه ثابتیږی. دحوالی ور کوونکی او دهغه دکفیل برانت دحوالی اخستونکی دحق دسلامتیا پوری مقیده گنل کیږی.

۱۷۲۸- ماده

حواله دحوالی ور کوونکی دنه برانت په شرط کفالت گنل کیږی، که په حوالی ور کوونکی ضمان شرط شی، یا حوالی اخستونکی دپاره خیاز کنبینبودل شی، شرط صحیح دی او حواله اخستونکی کولی شی چه پور دحوالی ور کوونکی څخه یا دحوالی ورکړه شوی څخه وغواړی.

۱۷۲۹- ماده

په مطلق حوالی کنبی دحوالی ورکوونکی غوښتنه دحوالی ورکړه شوی څخه نه قطع کیږی، دحوالی وروسته ترخوچه حواله ورکړه شوی حوالی اخستونکی ته پورنه وی

مبحث چارم - احکام حوا له

ماده ۱۷۲۷-

هر گاه حوا له گیرنده حوا له رابڼد یرد و شخص حوا له داده شده به آن راضی گردد، حوا له دهنده وکفیل او دز صورت موجودیت کفیل از دین و مطالبه بری الذمه شناخته میشود ودر عین حال حق مطالبه حوا له گیرنده از شخص حواله داده شده ثابت می گردد. برانت حواله دهنده و کفیل او به سلامت حق حوا له گیرنده، مقید دانسته میشود.

ماده ۱۷۲۸-

حوا له بشرط عدم برانت حوا له دهنده کفالت دانسته میشود، در صورتیکه بر حواله دهنده ضمان شرط شود یا برای حوا له گیرنده خیاز گذاشته شود، شرط صحیح و حوا له گیرنده می تواند دین را از حواله دهنده یا شخص حواله داده شده مطالبه نماید.

ماده ۱۷۲۹-

در حواله مطلق، مطالبه حوا له دهنده از شخص حوا له داده شده قطع نگردید، میتواند بعد از حواله تاز مانیکه شخص حوا له داده شده دین را بحوا له گیرنده

تاديه نكرده ، از او مطالبه
نماید. در صورت اداى دين به اندازه
آنچه تاديه نموده از ذمه اوسا قط ،
ميگردد ، اگر شخص حواله
داده شده مديون حواله دهند .
نبا شد و به امر او از طرف
اوقرض را اداء نمايد ، به اندازه
مثل آن به اورجوع مى نمايد واگر
به غير از اوقرض را اداء نمود .
باشد ، متبرع شناخته ميشود .

ماده ۱۷۳۰-

در حواله مقيد ، حق حواله
دهنده راجع به مطالبه دين از حواله
داده شده قطع گرديده و شخص
حواله داده شده نميتواند دين را
برای حواله دهند تاديه کند. در
صورت تخلف نزد حواله گیرنده
مسؤل دانسته ميشود . درین
صورت حواله گیرنده ميتواند
راجع به آن به حواله دهنده رجوع
نماید .

ماده ۱۷۳۱-

دين بر شخص حواله داده شده
به همان صفتى تعلق مى گيرد که
بر حواله دهنده داشت . در صورتى
که دين بر حواله دهنده بصورت
معجل باشد ، شخص حواله داده
شده بايد آنرا معجل تاديه نمايد .

وزکرى ، کولى شى چه دهغه خخه
دپور غوبنتنه وکى. که يى پور اداء
کپرى وونو په کومى اندازى چه يى
اداء کپرى وى په همفى اندازى نى
دذمى خخه ساقطيرى. که حواله
ورکپه شوى د حوالى ور کورونکى
پور وپرى نه وو او دهغه په امرنى
دهغه له خوا پور اداء که دهغه دمئل
په اندازى به په هغه رجوع کوى.
اږکه يى بى دهغه دامر خخه پور اداء
کپرى وو، تبرع کورونکى گنل کپيرى.

ماده ۱۷۳۰-

په مقيدى حوالى کنبى دحوالى
ور کپه شوى خخه دپور د غوبنتنى
په بازه کنبى د حوالى ور کورونکى
حق قطع کپيرى، او حواله ورکپه
شوى نه شى کولى چه پور حوالى
ورکورونکى ته ورکى. دمخالفت په
صورت کنبى، حوالى اخستونکى ته
مسئول دى . نو حواله اخستونکى
کولى شى دهغه په بازه کنبى حوالى
ورکورونکى ته رجوع وکى .

ماده ۱۷۳۱-

پور په حواله ورکپ شوى پورى
په همفى صفت تعلق نيسى چه
دحوالى ور کورونکى پورى نى لرلو.
که په حوالى ور کورونکى پور په
معجل صورت وو نو حواله ور کپ

و در صورتیکه دین موجب باشد ، شخص حواله داده شده بتا دینه آن مکلف نمیگردد . مگر حین رسیدن موعد تادیه .

ماده ۱۷۳۲-

هر گاه حواله موجب باشد ، وفات حواله دهنده در موعد تادیه تأثیری ندارد . اگر شخصی حواله داده شده فوت نماید ، دین معجل گردیده و از متروکه او تادیه میگردد . مشروط بر اینکه متروکه برای تادیه دین کافی باشد در صورت عدم کفایت متروکه تمام دین یا مقدار متباقی در موعد آن از حواله دهنده مطالبه میشود .

ماده ۱۷۳۳-

هر گاه حواله مبهم بوده تاخیر یا تعجیل دین در آن تصریح نشده باشد ، حواله بصورت موجب به شخص حواله داده شده اعتبار داده میشود ، در صورت تثبیت تعجیل شخص حواله داده شده فوراً بتادیه مکلف گردیده و در صورت تثبیت تاخیر حین رسیدن موعد تادیه ، پرداخت مکلف می شود .

شوی باید چه هفته به معجل صورت اداء کی . که پور موجب و نوحواله کرده شوی دهفی به اداء کولو ترهفی نه مکلف کیبری ترخو چه داداء کولو نیته نه وی را رسیدلی .

ماده ۱۷۳۲-

که حواله موجب و دهوالسی و ر کونکی مینه داداء کولو به نیته کنسی تأثیر نه لری ، که حواله و ر کرده شوی م شو نو پور معجل کیبری او دمتروکی خخه یی اداء کیبری ، خو به دی شرط چه متروکه دیور داداء کولو دیاره کافی وی ، که متروکی کفایت نه کولو نو تول پوریا پاتی اندازه یی دهفی دمدی دیوره کیدو وروسته دهوالسی و ر کونکی خخه غوبنتل کیبری .

ماده ۱۷۳۳-

که حواله مبهم وی او دیور تاخیر یا تعجیل به کنسی نه وی تصریح شوی ، حواله و ر کرده شوی ته به موجب صورت اعتبار لری ، به هفی صورت کنسی چه تعجیل ثابت کری شو سمدستی به اداء کولو مکلف کیبری ، او که تاخیر ثابت کری شو نوچه داداء کولو وخت را و رسیدلو به و ر کولو یی مکلف کیبری .

۱۷۳۴- ماده

که گروي ور کونکي ، گروي
 اخستونکي ته دپور په اخستلو، يا
 اخستونکي ، خرخوونکي ته دثمن په
 اخستلو په بل چا حواله ور کي نو
 داحواله دگروي اخستونکي دگروي
 دحبسه ولو په باره کښي او د
 خر خوونکي حق د مبيعي دحبسه ولو
 په باره کښي ساقطه وي، مگر داچه
 دريم شخص پور او ثمن اداء کړي
 وي .

ماده ۱۷۳۴-

هر گاه رهن دهنده رهن
 گیرنده را باخذ دین ، یا مشتری
 بایع را با خذ ثمن بر شخص دیگری
 حواله دهد، این حواله حق رهن
 گیرنده را راجع به حبس رهن
 وحق بایع را راجع به حبس مبیع
 ساقط نمی سازد . مگر اینکه
 شخص ثالث دین و ثمن را پرداخته
 باشد .

۱۷۳۵- ماده

که گروي اخستونکي خپل پور
 ورکونکي ته په گروي ور کونکي
 حواله ورکي، دهغه حق دگروي به
 حبسه ولو کښي ساقطیږي ، که
 خرخوونکي خپل پور ورکونکي ته
 په اخستونکي دثمن داخستلو دپاره
 حواله ورکي دهغه حق دعین مبيعي
 په حبسه ولو کښي ساقطیږي.

ماده ۱۷۳۵-

هر گاه رهن گیرنده ، داین
 خود را بر رهن دهنده حواله دهد،
 حق او در حبس رهن ساقط
 میگردد . اگر بایع داین خود را به
 مشتری برای اخذ ثمن حواله دهد،
 حق او در حبس عین مبیعه ساقط
 میگردد .

۱۷۳۶- ماده

که پور وړی خپل پور ورکونکي
 ته په بل چا په دی شرط حواله
 ورکي چه حواله کړه شوی دی
 دحوالی ور کونکي دملکیت عین چه
 ورسره دی خرڅ کي او دهغه دثمن
 خڅه دی دحوالی اخستونکي پور
 اداء کي نو حواله دحوالی ورکړه

ماده ۱۷۳۶-

هر گاه مدیون داین خود را به
 شخص ثالث به این شرط حواله
 دهد که شخص حواله داده شده
 عین ملکیت حواله دهنده را که
 نزد وی است فروخته واز ثمن
 آن دین حواله گرفته شده را تادیبه
 نماید، حواله بعد از قبول شخص

شوی دقبلیدو وروسته صحت لری، هغه مکلف دی چه ذکر شوی عین خرڅ کی او دثمن څخه یی پور اداء کی. حواله ورکړه شوی دخپل پور په باره کښی حوالی ور کوونکی ته رجوع نه شی کولی، مگر دا چه په حوالی کښی دحوالی اخستونکی دپاره خیار شرط شوی وی یادا چه دحوالی کړه شوی مال دهلا کیدو په سبب حواله فسخ شی .

ماده ۱۷۳۷-

دحواله کړه شوی څخه دپور داداء کیدلو متعذره کیدل یا دهغه په افلاس حکم دحوالی دباطلیدلونه موجب کیږی .

ماده ۱۷۳۸-

دحوالی ور کړه شوی غیابت که څه هم په دایمی ډول وی دحوالی اخستونکی په حوالی ور کوونکی درجوع کولو باعث نه گرځی، مگر داچه د غایب مهینه ثابته شی .

ماده ۱۷۳۹-

کوم پور چه په حوالی مقیدشوی وی ساقط شی او دهغی څخه دحوالی کړه شوی دذمی برائت دحوالی څخه ترمنځه دیو کار په موجب ظاهره شی حواله باطلیږی او حواله اخستونکی به په حوالی ورکوونکی رجوع کوی .

حواله داده شده صحت داشته ،وی مکلف است تا عین مذکور را فروخته و از ثمن آن دین را تادیبه نماید . شخص حواله داده شده راجع به دین او به حواله دهنده رجوع کرده نمی تواند . مگر اینکه در حواله خیار رجوع برای حواله گیرنده شرط شده یا حواله به نسبت از بین رفتن مال حواله داده شده فسخ گردد .

ماده ۱۷۳۷-

متعذر شدن ادای دین از شخص حواله داده شده یا حکم به افلاس او موجب بطلان حواله نمی گردد .

ماده ۱۷۳۸-

غیبت شخص حواله داده شده گرچه دایمی باشد ، باعث رجوع حواله گیرنده بر حواله دهنده نمیگردد . مگر اینکه وفات غایب ثابت شود .

ماده ۱۷۳۹-

هر گاه دینیکه به حواله مقید گردید ، ساقط شود و برائت ذمه شخص حواله داده شده از آن بموجب امری قبل از حواله ظاهر گردد ، حواله باطل پنداشته میشود . و حواله گیرنده به حواله دهنده رجوع می نماید .

۱۷۴۰- ماده

کوم مال چه حواله کړه شوی او دحوالی څخه وروسته دیوی عارضی په اثر هلاک شی او دحواله کړه شوی دذمی برائت دهغی څخه ثابت نه شی نو حواله نه باطلیږی .

ماده ۱۷۴۰-

هر گاه مالیکه به حواله مقید گردید ه، باثر عارضه بعد ازحواله هلاک گردد و برائت ذمه شخص حواله داده شده از آن ثابت هم نگردد، حواله باطل نمیگردد .

۱۷۴۱- ماده

(۱) که پور وپی خپل پور ور کوونکی ته ودیعت اخستونکی باندی دودیعی په عین مقیده حواله ورکمی او ودیعه پخواله دی چه حوالی اخستونکی ته تسلیم کړی شی بی دودیعت اخستونکی دتیری څخه هلاکه شی، نو ودیعت اخستونکی بری الذمه اوحواله باطله گنل کیږی. حواله اخستونکی کولی شی چه په حوالی ورکوونکی رجوع وکی.

ماده ۱۷۴۱-

(۱) هر گاه مدیون داین خود را به و دیعت گیرنده حواله مقید به عین ودیعه بدهد و ودیعه قبل از ادای آن به حواله گیرنده بدون تجاوز ودیعت گیرنده از بین برود، ودیعت گیرنده بری الذمه شناخته شده و حواله باطل می گردد. و حواله گیرنده حق دارد دین خود را از حواله دهنده مطالبه نماید .

۱۷۴۲- ماده

که ودیعه چه دبل چا دپاره دحوالی محل دی په استحقاق وپور له شوه لکه چه حواله په هلاکیدو باطلیږی همدارنگه دا هم باطلیږی . حواله

ماده ۱۷۴۲-

با استحقاق بردن ودیعه که محل حواله له برای غیر باشد، مانند از بین رفتن آن حواله را باطل می

سازد . و حواله گیرنده به حواله دهنده رجوع می نماید .

ماده ۱۷۴۳-

(۱) هر گاه مدیون داین خود را به شخص حواله داده شده حواله مقید به ادای دین از عین مقصوبه که نزد او است بدهد ، و عین در دست غاصب حواله داده شده قبلاً از ادای آن به حواله گیرنده باز بین برود ، حواله باطل نگردید و شخص حواله داده شده بری الذمه نشده برای حواله گیرنده ضامن مثل یا قیمت آن میگردد .

(۲) اگر عین مقصوبه را غیر به استحقاق ببرد ، حواله باطل بوده حواله گیرنده به حق خود بر حواله دهنده رجوع مینماید .

ماده ۱۷۴۴-

هر گاه مبیمه ای که بضمن حواله داده شده با استحقاق برده شود ، شخص حواله داده شده در صورتی که ضمن را پرداخته باشد ، میتواند بر حواله دهنده یا حواله گیرنده بهر یک که خواسته باشد ، رجوع نماید .

اخستونکی کولی شی چه به حوالی ور کونکی رجوع وکی .

ماده ۱۷۴۳-

(۱) که پور وری خپل پسرور ور کونکی ته به حواله کره شوی بانندی دپور داداء کولو دپاره دهفی غصب کره شوی مال په عین بانندی مقیده حواله ورکی چه دهغه سره دی او عین پخواله دی چه حواله اخستونکی ته ور کول شی دحواله کره شوی غصبه وونکی سره هلاک شی ، حواله نه باطلیری او حواله ور کره شوی هم نه بری الذمه کیری ، نو حوالی اخستونکی ته دهفی دمثل یا قیمت ضامن کیری .

(۲) که دغصب کره شوی شی عین بل خوک په استحقاق ویسی ، حواله باطلیری او حواله اخستونکی به دخپل حق داخستلو دپاره په حوالی ور کونکی رجوع کوی .

ماده ۱۷۴۴-

هغه مبیمه چه په لمن یی حواله ور کره شوی که به استحقاق ویوره شی نو په هفی صورت کنبی چه لمن یی ور کری وی نو کولی شی چه په حوالی ور کونکی یا په حوالی اخستونکی په هر یوه چه یی زره وغواری رجوع وکی .

۱۷۴۵- ماده

(۱) که حواله ور کوونکی پخواله دی چه حواله اخستونکی دحوالی ورکړه شوی څخه ټول پور واخلی، دپور وړ توب په حالت کښی مړشی. نوکوم شی چه حوالی اخستونکی دحوالی ور کوونکی په ژوند کښی دحوالی ورکړه شوی څخه قبضس کړی دهغه دی، اوکوم شی چه یی نه دی قبضس کړی نو حواله اخستونکی سره به په هغی کښی دحوالی ور کوونکی دنورو پور ور کوونکو په شان معامله کیری .

(۲) په هغه صورت کښی چه پور دحوالی ور کوونکی دپور ورکوونکی ترمنځ ویشل شی، حواله اخستونکی دهغی حصو په باره کښی چه نورو پور ورکوونکو اخستی په حوالی ورکړه شوی رجوع نه شی کولی.

۱۷۴۶- ماده

که حواله ور کوونکی پخواله دی چه حواله اخستونکی خپل پور دحوالی ور کړه شوی څخه واخلی، مړشی او دهغه څخه وارثان پاتی وی، د حوالی ور کوونکی وارثان کولی شی چه پوروغواپی اودمتروکی سره ئی یوځای کي، نوبه دی صورت کښی به حواله اخستونکی دمتروکی څخه خپل پور اخلی .

۱۷۴۵- ماده

(۱) هر گاه حواله دهنده قبل از آنکه حواله گیرنده تمام دین را از شخص حواله داده شده بگیرد، در حال مدیونیت وفات نماید، آنچه را که حواله گیرنده در زمان حیات حواله دهنده از شخص حواله داده شده قبضس نموده باشد، از وی محسوب و آنچه را که قبضس نکرده باشد، حواله گیرنده در آن مثل سایر دانیین حواله دهنده شناخته میشود .

(۲) در صورت تیکه دین بی دانیین حواله دهنده تقسیم گردد، حواله گیرنده در خصوص حصصیکه سایر دانیین اخذ نموده اند، شخص بر حواله داده شده رجوع کرده نمیتواند .

۱۷۴۶- ماده

هر گاه حواله دهنده قبل از آنکه حواله گیرنده دین خود را از شخص حواله داده شده بگیرد وفات نموده و از وی ورثه باقیمانده باشد، ورثه حواله دهنده، میتواند دین را مطالبه و آنرا با متروکه ضم نماید، درین صورت حواله گیرنده از متروکه دین خود را می گیرد .

۱۷۴۷- ماده

که حواله ور کرده شوی د پور و پرتوب په حالت کښی مې شی دهغه متروکه دپور ور کوونکو او حوالی اخستونکی ترمنځ دهغوی دحصو په اندازی ویشله کپړی نوکه در یشلو وروسته دحوالی اخستونکی حق پاتی شو، دهغی غوښتنه به دحوالی ور کوونکی څخه کوی .

ماده ۱۷۴۷-

هر گاه شخص حوا له داده شده در حال مدیو نیت و فات نماید ، مترو که وی بین داننن و حوا له گیر نده بتنا سبب حصص شان تقسیم میگرد ، درصور تیکه حق حوا له گیرنده بعد از قسمت با قیما نده ، راجع به آن به حواله دهنده رجوع می نماید .

۱۷۴۸- ماده

که حواله اخستونکی مې شی او حواله کرده شوی دهغه وارث وی نو کوم پورچه حواله ور کوونکی یسی پر حواله کرده شوی لری باطلیږی که څه هم حواله اخستونکی خپل مال حواله کرده شوی ته هبه کی .

ماده ۱۷۴۸-

هر گاه حوا له گیرنده و فات نموده، شخص حوا له داده شده وارث او باشد، آنچه حوا له دهنده بر شخص حوا له داده شده دارد باطل میگرد . گر چه حوا له گیرنده مال حوا له رابه شخص حواله داده شده هبه نماید .

۱۷۴۹- ماده

پنځم مبحث - دحوالی ور کرده شوی دځمی برائت

ماده ۱۷۴۹-

مبحث پنجم - برائت دځمه شخص حوا له داده شده

۱۷۵۰- ماده

که حواله ور کرده شوی پور اداء کی او یانی په بل چا حواله کی او دبل چا له خوا دا حواله قبوله شی، بری الذمه کپړی .

ماده ۱۷۵۰-

شخص حوا له داده شده با پرداخت دین حواله شده یا حوا له آن بر غیر و قبول حوا له از طرف غیر، بری الذمه شناخته میشود.

که حواله اخستونکی ، حواله ور کرده شوی ته ابراء وکی پور ساقطیږی او حواله ور کرده شوی بری الذمه کپړی .

هر گاه حوا له گیر نده به شخص حواله داده شده ابراء دهد، دین ساقط گردید . شخص حواله داده شده بری الذمه شناخته میشود.

۱۷۵۱- ماده

که حواله اخستونکی پور حواله ورکړه شوی ته هبه کی او هغه هبه قبوله کی نو دپور مالک گنل کیږی. په دی صورت کښی که حواله ورکړه شوی دحوالی ور کوونکی پوروی وی نو پور دمجرائی په اساس ساقطیږی، او که پور وړی نه بی، نو هغه او دهغه وارثان کولی شی چه دحوالی ور کوونکی څخه دهغی غوښتنه وکی .

ماده ۱۷۵۱-

هر گاه حواله گیر نده دین را به حواله داده شده هبه نموده و او هبه را قبول نماید ، مالک دین شناخته میشود . درین صورت تا اگر شخص حواله داده شده از حواله دهنده مدیون باشد ، دین باساس مجرای ساقط میگردد ، اگر مدیون نباشد او و ورثه او میتوانند آنرا از حواله دهنده مطالبه کنند.

۱۷۵۲- ماده

په مقیدی حوالی کښی د حوالی اخستونکی له خوا حوالی ورکوونکی ته ابراء او هبه صحت نه لری .

ماده ۱۷۵۲-

در حواله مقید ابراء و هبه دین از طرف حواله گیر نده برای حواله دهنده صحت ندارد .

دوهم قسمت

قسمت دوم

د حق حواله

حواله حق

۱۷۵۳- ماده

که پور ور کوونکی دبل چا سره موافقه وکی چه زما دپور حواله چه په پور وړی بی لرم قبوله که، نو که حوالی اخستونکی، حواله قبوله کړه، بی له دی چه حواله کړه شوی پری موافقه وکی دا حواله صحیح ده مگر داچه دپور ور کوونکی او پوروی ترمنځ موافقه بل رنگه شوی وی یا داچه دقانون حکم په بل ډول وی .

ماده ۱۷۵۳-

هر گاه داین باشخص دیگر موافقه نماید تا حواله دین ویراکه بر ذمه مدیون است قبول کند ، حواله بعد از قبول حواله گیرنده بدون آنکه حواله داده شده موافقه نماید ، صحیح دانسته میشود . مگر اینکه موافقه بین داین و مدیون بخلاف آن صورت گرفته یا قانون طور دیگری حکم نماید .

۱۷۵۴- ماده

دحق حوالہ بی دیور وپی درضائیت خخہ صحت لری .

۱۷۵۴- ماده

حوالہ حق بدون رضائیت مدیون صحت دارد.

۱۷۵۵- ماده

دحق حوالہ دهنی اندازی خخہ دیباندی چه دحجز قابلیت لری، صحیح نه ده .

۱۷۵۵- ماده

حوالہ حق در خارج از مقدار ریکه قابلیت حجز را دارد، صحت ندارد.

۱۷۵۶- ماده

دحق حوالہ دحوالہ کرہ شوی به مقابل کبسی غیر نافذ نه گنل کبیری، مگر دچاچه حوالہ ورکرہ شوی پوروی هغه قبوله کی یاورته خبر ورکول شوی وی او دهنی نفاذ دبل چا به مقابل کبسی دحوالی ور کرہ شوی پوروی دقبولو به ارددی مستلزمه وی چه داقبولی دی ثابتہ نیته ولری.

۱۷۵۶- ماده

حوالہ حق در مقابل مدیون حوالہ داده شده باغیر ، نافذ شمرده نمیشود . مگر اینکه مدیون حوالہ داده شده آنرا قبول نموده یا بوی ابلاغ گردیده باشد و نفاذ آن در مقابل غیر بائر قبول مدیون حوالہ داده شده ، مستلزم آنست تا این قبولی تاریخ ثابت داشته باشد .

۱۷۵۷- ماده

دحوالہ شوی حق سره دهنی تضمینات هم نقلیری .

۱۷۵۷- ماده

باحق حوالہ شده تضمینات آن نیز انتقال می نماید .

۱۷۵۸ ماده

حوالہ اخستونکی پور ورکونکی کولی شی دحوالی داعلامه ولویادهنی دقبولو ترمخه داسی عملی اجراآتو ته اقدام وکی چه دهنی به وسیلی دهنی حق ساتنه وکی چه ورته نقل شوی دی .

۱۷۵۸- ماده

داین حوالہ گیرنده ، میتواند قبل از اعلام حوالہ یا قبول آن به اجراءات عملی اقدام نماید که توسط آن حق را که بوی انتقال نموده حفاظت نماید .

۱۷۵۹- ماده

که دحق حواله دعوض به مقابل کښی وی، حواله ور کوونکي دحوالی به وخت کښی دهغی حق په وجود چه پری حواله ورکړه شوی، ضامن دی، مگرداچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

۱۷۵۹- ماده

هر گاه حواله حق به مقابل عوض باشد، حواله دهنده هنگام حواله بوجود حقیکه به آن حواله داده شده ضامن می باشد. مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

۱۷۶۰- ماده

که دحق حواله دعوض به مقابل کښی نه وی، نوحواله ورکوونکی ضامن نه گنل کیږی .

۱۷۶۰- ماده

هر گاه حواله حق بمقابل عوض صورت نگر فته باشد، حواله دهنده ضامن شناخته نمیشود.

۱۷۶۱- ماده

که حواله ورکوونکی دپور و پری شتمنی تضمین کړی وی، نو ضامن دحوالی دوخت منعقیدو ته راجع کیږی .

۱۷۶۱- ماده

هر گاه حواله دهنده غنای مدیون را ضامن کرده باشد، ضامن بوقت انعقاد حواله راجع میگردد .

۱۷۶۲- ماده

که حواله اخستونکی په حوالی ورکوونکی د ضامن رجوع وکی نو حواله ور کوونکی دهغه څه په رده ولو چه ئی اخستی دمصرفونو سره مکلف دی .

۱۷۶۲- ماده

هر گاه حواله گیرنده بر حواله دهنده بضمن مراجعه نماید، حواله دهنده به رد آنچه اخذ نموده بامصارف مکلف میگردد .

۱۷۶۳- ماده

حواله ور کوونکی دخپل تیری کولو ضامن دی که څه هم حواله بی عوضه وی یا دضمان نشتوالی شرط شوی وی .

۱۷۶۳- ماده

حواله دهنده از تجاوز خود ضامن می باشد، گرچه حواله بدون عوض بوده یا عدم ضمان شرط شده باشد .

۱۷۶۴- ماده

حواله ور کونکی مکلف دی چه حوالی اخستونکی ته هغه سندچه په کبسی حواله شوی حق درج وی سره دهفی توضیحاتو او وسیلو چه ددی حق حاصله ول آسانه وی، تسلیم کری .

ماده ۱۷۶۴-

حواله دهنده مکلف است سند حاوی حق حوا له شده را با توضیحات و وسا یلیکه حصول این حق را بحوا له گیر ندهد . میسر گر داند ، تسلیم دهد .

۱۷۶۵- ماده

که په یوه حق کبسی خو حوالی وی نو دهغه چا حوالی ته ترجیح ورکول کبزی چه ترنورو دمخه تنفیذ شی .

در حال تعدد حوا له دریک حق، حواله شخصیکه اولتر از دیگران تنفیذ گردد ، ترجیح دارد .

ماده ۱۷۶۶-

حواله ور کړه شوی پور وړی کولی شی چه دحوالی اخستونکی به مقابل کبسی به داسی دفاعیو استنادو کی چه دحوالی دناذیدو په وخت کبسی یی په هفی دحوالی ورکونکی به مقابل کبسی استناد کولی شو . همدارنگه کولی شی په داسی دفاعیو استنادو کی چه دحوالی دحق خخه استنباطیدلی شو.

مدیون حوا له داده شده می تواند در برابر حواله گیر ندهد به مدافعتی استناد نماید که حین انفاذ حواله با آن در برابر حوا له دهنده استناد نموده میتواند . همچنان میتواند به مدافعتی استناد نماید که از حق حوا له استنباط شده می تواند .

۱۷۶۷- ماده

که حواله شوی حق پخوا له دی چه حواله دبل چا به حصی کبسی نافذه شی، د حواله کړه شوی به تصرف کبسی دحجز لاندی واقع شی، نو حواله نسبت حجز کونکی ته بل حجز گنل کبزی .

هر گاه حق حواله شده در تصرف شخص حواله داده شده قبیل از آنکه حواله در حصه غیر ، نافذ گردد تحت حجز قرار داده شود ، حواله نسبت به حجز کنند ، حجز دیگر شمرده میشود .

ماده ۱۷۶۷-

۱۷۶۸ - ماده

وروسته له دی چه حواله دبل چا په حصی کښی نافذه شی دحجز لاندی مال باندی بل حجز واقع شی نو پور دمخکنی حجز کوونکی او حوالی اخستونکی او دوروستنی حجز کوونکی ترمنځ دپورور کوونکو په شان ویشل کیږی خودوروستنی حجز کوونکی دحصی څخه په دومره اندازی اخستل کیږی چه دحوالی اندازه حوالی اخستونکی ته پوره کی.

ماده ۱۷۶۸ -

هر گاه به مال تحت حجز بعد ازینکه حواله در حصه غیر ، نافذ گردیده حجز دیگر ی واقع شو د، دین بین حجز کننده متقدم وحواله گیرنده و حجز کننده متاخر مانند داینین بین شان تقسیم میگردد. اما از حصه حجز کننده متاخر به اندازه ایکه و جه حواله برای حواله گیرنده تکمیل نماید ، اخذ میشود.

۱۷۶۹ - ماده

که پور وړی حواله قبوله کړی نه وی او دحوالی دا علامیدو ترمنځه، پور حواله ور کوونکی ته ورکی بری الذمه گڼل کیږی په هغی صورت کښی چه حواله اخستونکی ثابت کی چه دپور دو رکولو په وخت کښی به حوالی خبروونونه بری الذمه کیږی.

ماده ۱۷۶۹ -

هر گاه مدیون حواله را قبول نه نموده و قبل از اعلان حواله دین را برای حواله دهنده تادیه کند، بری الذمه شناخته میشود. ودر صور تیکه حواله گیرنده عالم بودن ویرا هنگام تادیه بحواله ثابت نماید ، بری الذمه دانسته نمیشود .

دویم فصل

حیازی گروهی

لمری قسمت

دحیازی گروهی رکنونه

۱۷۷۰ - ماده

حیازی گروهی داسی عقد دی چه دهغی په موجب گروهی ور کوونکی تصد کوی چه خپل مال به دگروهی اخستونکی په تصرف کښی یادیوبل

فصل سوم

رهن حیازی

قسمت اول

ارگان رهن حیازی (قا مینی)

ماده ۱۷۷۰ -

رهن حیازی ، عقدی است که بموجب آن رهن دهنده تصد می نماید تا مال خودرا بتصرف رهن گیرنده یا شخص امین دیگر ی

به مقابل حق مالی قرار دهد که ادای تمامی یا قسمتی از آن بر حق داینین درجه اول یادآینینی که نسبت بدا ینین مذکور بر تبره پائین تر قرار دارند ، مقدم باشد .

ماده ۱۷۷۱-

مال مرهونه در رهن حیازی ، باید موجود و دارای قیمت مقدور التسلیم و ملک خالی از حقوق غیر باشد .

ماده ۱۷۷۲-

(۱) موضوع رهن باید دین ثابت به ذمه مدیون بوده یا عینی از اعیان قابل تضمین باشد . رهن به امانات صحت ندارد .

(۲) مال مرهونه در رهن حیازی ، منقول و غیر منقول شده میتواند .

(۳) هرگاه مال مرهونه در رهن حیازی پول نقد باشد ، رهن گیرنده نمیتواند از آن استفاده نماید . مگر اینکه این استفاده بفرض حصول دین بعد از اجتناب رهن دهنده در موعد تادیقه دین صورت گرفته باشد .

امین شخص به تصرف کتبی دداسی مال دحق به بدل کتبی ورکوی چه دهضی قول یا یوه برخه اداء کول دلمری درجی پور ور کونکو یا دداسی پور ور کونکو حق ته چه نسبت ذکر شوو پور ور کونکو ته به تیتیرتی کتبی و المعدی تر مخه وی .

ماده ۱۷۷۱-

به حیازی گروی کتبی باید چه دگروی مال موجود ، قیمت لرونکی ، تسلیمیدل بی ممکن او داسی ملکیت وی چه دنورو دحق و خخه خالی وی .

ماده ۱۷۷۲-

(۱) دگروی موضوع باید چه دپوروی به ذمی باندی ثابت پوروی او یا داسی عین وی چه دتضمین پوروی به امانتو نو گروی صحیح نه ده .

(۲) به حیازی گروی کتبی منقول اونا منقول مال گرویدلی شی .

(۳) که به حیازی گروی کتبی دگروی مال پیسی وی نو گروی اخستونکی نه شی کولی چه ورخخه گته واخلی مگر داچه داگته اخستل ددی دپاره وی چه دگروی اخستونکی دخبرتیا وروسته دپور داداء کولو به وخت کتبی دپور دحصول دپاره وی .

لمری مبحث - عقد ددواپوخواوو
ترمنخ دحیازی گروهی آثار
لمری فرعه - دگرووی ور کوونکی
التزامونه
ماده ۱۷۷۳-

مبحث اول - آثار رهن حیازی
بین متعا قدین
فرع اول - وجایسب
رهن دهنده
ماده ۱۷۷۳-

(۱) دگرووی دصحت او لا زمیدو
دپاره شرط ده چه گروهی اخستونکی،
گرووی په پوره صورت قبض کی .
(۲) گرووی ور کوونکی کولی شی
چه گروهی اخستونکی ته دگرووی
دتسلیمو لو ترمنخه دهغی خخه رجوع
وکی او دگرووی په عین کبشی تصرف
وکی .
ماده ۱۷۷۴-

(۱) برای صحت و لزوم رهن،
شرط است که مرهونه را رهن
گیرنده بصورت تام قبض نماید .
(۲) رهن دهنده میتواند قبل از
تسلیمی رهن برای رهن گیرنده در
آن رجوع کرده و در عین مرهون
تصرفات نماید .
ماده ۱۷۷۴-

گرووی ور کوونکی او، گرووی
اخستونکی کولی شی په عقد کبشی
یاتر عقد وروسته یو دبل په موافقی
داسی شرط کبشیردی چه گرووی در
دیوبل امین شخص سره کبشینیږدله
شی. په دی صورت کبشی دامین
شخص په رضائیت دهغه تصرف
دگرووی اخستونکی دتصرف په شان
دی او دهغه په قبضو لو سره گرووی
پوره کبیری او گرووی ور کوونکی په
هغی ملزم دی .
ماده ۱۷۷۵-

رهن دهنده د رهن گیرنده می
توانند در عقد یا بعد از آن به
موافقت یکدیگر گذاشتن رهن
رانزد شخص امین شرط گذارند.
درین صورت با رضائیت شخص
امین تصرف او مانند تصرف رهن
گیرنده تلقی شده و رهن با قبض
وی تمام میشود و رهن دهنده به
آن ملزم می باشد .
ماده ۱۷۷۵-

گرووی ور کوونکی دگرووی
دسلامتیا او نافذیدو ضامن دی .
پور ور کوونکی کولی شی چه دگرووی

رهن دهنده از سلامتی و نفاذ
رهن ضامن دانسته میشود و داین
میتواند به مصارف رهن دهنده

به اتخاذ وسایلی متصل شود که برای حفاظت شیء مرهونه لازم است .

ماده ۱۷۷۶-

هر گاه مال مرهونه در تصرف رهن گیرنده بوده و قسمتی از آن به استحقاق برده شود ، در صورتیکه مقدار استحقاق برده شده مشاع باشد ، رهن در متباقی باطل و در صورتیکه معین باشد ، در متباقی رهن بحال خود باقی مانده و تمام دین حبس میگردد .

ماده ۱۷۷۷-

هر گاه مرهونه بخیازت رهن دهنده در آید رهن منقضی میگردد، مگر اینکه داین رهن گیرنده اثبات نماید که مراجعه به سبب دیگر نیز از انقضای رهن صورت گرفته. این حکم در صورتیست که شخص ثالث اخلال نگردد .

ماده ۱۷۷۸-

(۱) هر گاه شیء مرهونه از بین رفته یا ناقص گردد و این از بین رفتن یا نقصان به علت خطای رهن دهنده یا قوه مجبره باشد ، رهن دهنده از آن ضامن شناخته میشود .

ورکونکی به مصرف دداسی وسیلو نیولو ته اقدام وکی چه دگرو شوی شیء دساتنی دپاره لازم وی .

ماده ۱۷۷۶-

که گرو شوی مال دگرو وی اخستونکی به تصرف کبنی وی او دهفی یوه برخه به استحقاق ویوپوه شیء ، که به استحقاق وپله شوی برخه شریکه وی گروی به پاتی کبنی باطله ده . او که به استحقاق وپل شوی برخه تا کالی وه نو به پاتی کبنی گروی پخپل حال پاتی کبیری اوپول پور حبسیری .

ماده ۱۷۷۷-

که گرو شوی شیء دگرو وی ورکونکی به خیازت کبنی داخل شیء ، گروی پای ته رسیری، مگر داچه پورورکونکی گروی اخستونکی ثابت کی چه مراجعه بی دگرو ی دمدی دتیری دو به بل سبب شوی ده. دا حکم به هفی صورت کبنی دی چه دبل چا حق اخلال نه شیء .

ماده ۱۷۷۸-

(۱) که گرو شوی شیء هلاک یا ناقص شیء او دا هلاک یا نقصان دگروی ورکونکی دخطا یا دمجبری قوی به علت وی نوگروی ورکونکی دهفی مسئول دی .

(۲) بر رهن حیازی ، احکام متعلق به ازبین رفتن شی مرهونه ، در رهن رسمی یا نقصان آن در مورد انتقال حق داین از شی مرهون با آنچه در حق قیقه قایم مقام آن میگرد ، تطبیق میشود .

فرع دوم - و جایب داین

رهن گیرنده

ماده ۱۷۷۹-

هر گاه داین رهن گیرنده ، شی مرهونه را تسلیم شود ، مکلف است طوری در حفاظت و نگهبانی آن توجه نماید که در مورد مال خود می نماید .

ماده ۱۷۸۰-

رهن گیرنده بعد از قبض رهن ضامن از بین رفتن آن بوده و برداخت قیمت مرهونه یا دین هر یک که کمتر باشد مکلف میگردد در مورد تعیین قیمت بقیمت روز قبض اعتبار داده میشود نه بقیمت روز ازبین رفتن مال .

ماده ۱۷۸۱-

هر گاه مال مرهونه نزد رهن گیرنده از بین رود و قیمت آن مساوی اندازه دین باشد ، تمام

(۲) به حیازی گروی بانندی درستی گروی پوری مربوط حکمو نه دشی دهلاکیدو یا نقصان ، دگرو شوی شی به باره کنبی دپسور ور کوونکی دحق نقلیدل هفی شی ته چه به حقوقو کنبی دهفی قایم مقام کیری تطبیقیری .

دوهمه فرعه - دپور ور کوونکی

گروی اخستونکی التزا مونه

ماده ۱۷۷۹-

که پور ور کوونکی گروی اخستونکی دگرو شوی شی تسلیم شی مکلف دی چه دهفی به ساتنی او صیانت کنبی داسی توجه وکی لکه چه دخیل مال به باره کنبی بی کوی .

ماده ۱۷۸۰-

گروی اخستونکی دقبضو لـ و وروسته دهفی دهلاکیدو ضامن دی دگرو شوی شی یا دپور به قیمت ور کولو هر یو چه کم وی مکلف دی ، دقیمت به باره کنبی دقبضه ولسو دورخی قیمت اعتبار ورکول کیری ، نه دمال دهلاکیدو دورخی قیمت ته .

ماده ۱۷۸۱-

که گروی شوی مال دگروی اخستونکی سره هلاک شی او قیمت نی دپور داندازی سره مساوی وی ،

دین از ذمه رهن دهنده ساقط گردیده و چنین تلقی میشود که رهن گیرنده بحق خود رسیده باشد، مشروط بر اینکه ثابت شود که از بین رفتن مال به اثر تجاوز یا تقصیری صورت گرفته است.

ماده ۱۷۸۲-

هر گاه مال مرهونه نزد رهن گیرنده از بین رود و قیمت آن بیشتر از اندازه دین باشد، دین ساقط گردید و رهن گیرنده از متباقی قیمت مال مرهونه ضامن میباشد، مشروط بر اینکه از بین رفتن مال به اثر تجاوز یا تقصیر وی باشد.

ماده ۱۷۸۳-

هر گاه مال مرهونه نزد رهن گیرنده به اثر تجاوز یا تقصیر او از بین رود و قیمت آن کمتر از مقدار دین باشد، دین باندازه قیمت مرهونه ساقط گردید و در دین باقی مانده به رهن دهنده رجوع می نماید.

ماده ۱۷۸۴-

هر گاه رهن گیرنده حاصلات عین مرهونه را بدون اجازه رهن دهنده در حال حضور وی یا بدون اجازه محکمه باصلاحیت در حال

پور دگروی و کونکی دذمی خنجه ساقطی و اداسی گنل کیری چه گروی اخستونکی بخیل حق رسیدلی دی خو په دی شرط چه ثابت شمی چه هلاکیدل یا نقصان دهغه دتیری په اثر صورت موندلی دی.

ماده ۱۷۸۲-

که گروهی مال دگروی اخستونکی سره هلاک شمی او قیمت بی دپور داندازی خنجه زیات وی، پور ساقطی و او گروهی اخستونکی دگروی شوی مال دپاتی قیمت ضامن دی، خو په دی شرط چه دمال هلاکیدل دهغه دتیری یا تقصیر به سبب وی.

ماده ۱۷۸۳-

که گروهی مال دگروی اخستونکی سره دهغه دتیری یا تقصیر به سبب هلاک شمی او قیمت بی دپور داندازی خنجه کم وی، پور دگروی شوی شمی په اندازی ساقطی و او دپاتی پور غوشتنه به دگروی و کونکی خنجه کوی.

ماده ۱۷۸۴-

که گروهی اخستونکی دگروی شوی شمی دعین حاصلات بی دگروی و کونکی داجازی دهغه د حضور به حالت کنبی یا بی دواک لرونکی محکمی داجازی خنجه دهغه د غیابت

به حالت کبسی، خرخ کی، دقیمت
به ور کولو مکلف کیری .

ماده- ۱۷۸۵

گروی اخستونکی نه شی کولی
دگرو شوی مال خخه عام له دی چه
منقول وی یا نا منقول بی دگروی
ور کوونکی داجازی خخه گته واخلی.
هغه کولی شی چه دگروی ورکوونکی
به اجازی گرو شوی مال به اجاری
ورکی او اجوره نی گروی ورکوونکی
ته ورکی، یا داچه داجاری پیسی
دگروی ور کوونکی داجازی وروسته
داصلی پورخه وضع کی، که خه هم
دگروی عقد باطل شوی وی .

ماده- ۱۷۸۶

(۱) که گروی ور کوونکی دگرو
شوی مال داستعمال، گتی اخستلو
یا عاریت ورکولو، گروی اخستونکی
ته دیوه کار داجراء کولو دپاره اجازه
ورکی، او گرو شوی مال داستعمال
یاکار کولو ترمخه یا دهفی خخه
دفارغیدو وروسته هلاک شی نودپور
خخه ضمان اخستل کیری .

(۲) که دگروی ور کوونکی

داجازی به صورت کبسی گرو شوی

غیاب اوبفرو شد بپر داخت قیمت
آن، مکلف شناخته میشود..

ماده ۱۷۸۵-

رهن گیر نده نمیتواند از مال
مرهونه، منقول باشد یا عاقل بدون
اجازه رهن دهنده انتفاع بگیرد، او
میتواند به اجازه رهن دهنده مال
مرهونه را با جاره داده و اجرت
آنها برای رهن دهنده بپر دازد،
یا اجاره رابه اجازه رهن دهنده
از اصل دین وضع نماید، گر چه
عقد رهن باطل گردیده باشد .

ماده ۱۷۸۶ -

(۱) گا . رهن دهنده
به استعمال یا انتفاع یا عاریت
دادن مال مرهونه برای اجرای عمل
برهن گیرنده اجازه بدهد و مال
مرهونه قبل از شروع در استعمال
یا عمل یا بعد از فراغت از آن از بین
رود، ضمان آن از دین گرفته
میشود .

(۲) اگر مال مرهونه در صورت

اجازه رهن دهنده حین استعمال

وانتفاع یا حین اجراء عملیکه به منظور آن به عاریت داده شده ازین رود، امانت تلقی شده ضمان آن بر رهن گیرنده لازم نبوده و نه چیزی از دین در مقابل آن کاسته میشود .

ماده ۱۷۸۷-

هر گاه طرفین رهن در مقابل تعویض موافقه شده در التاخر تأخیر تادیه دین به این موافقه ننموده باشند که صلاحیت در مقابل تعویض باشد و هم از تعیین تعویض سکوت نموده باشند ، تعویض به اساس فیصد قانونی سنجیده شده و از قیمت حاصلات تجاوز کرده نمی تواند .

ماده ۱۷۸۸-

اگر برای تادیه دین تضمین شده وقت تعیین نگردید ، باشد ، داین نمیتواند مطالبه تادیه حق خود را نماید . مگر از طریق کاستن آن از قیمت حاصلات ، بدو ناینکه حق مدیون را در مورد تادیه دین هروقتی که خواسته باشد اخلاص نماید .

ماده ۱۷۸۹-

داین رهن گیرنده ادار ه شی مر هونه رابدست گرفته تغییر

مال داستعمال ، گتی اخستلو یا دهفی کار داجراء کولو په وخت کبئی چه دهفی دپاره به عاریت ور کول شوی هلاک شی نو امانت گنل کبیری په گروی اخستونکی ضمان نه لازمبیری او نه دهفی په بدل کبئسی دپور خخه خه کمبیری .

ماده ۱۷۸۷-

که دگروی دواړه خواوی دموافقه شوی تعویض په بدل کبئسی دپور داداء کولو دوروسته والی په سبب په دی موافقه نه وی کپری چه حاصلات دی دتعویض په بدل کبئسی وی او هم نی دتعویض دتا کلو خخه سکوت کپری وی ، نو تعویض دقانونی نرخ په اساس سنجول کبیری اود حاصلاتو دقیمت خخه نه شی زیاتیدلی .

ماده ۱۷۸۸-

که دتضمین شوی پور داداء کولو دپاره وخت نه وی تا کول شوی ، پور ورکونکی نه شی کولی چه دخپل حق داداء کولو غوښتنه وکی ، مگر د حاصلاتو دقیمت دکمو لو خخه ، بی له دی چه دپور پری حق دپور داداء کولو په باره کبئسی هروخت چه وغواړی ، اخلاص کی .

ماده ۱۷۸۹-

پور ور کونکی رهن اخستونکی به دگرو شوی شی اداره په لاس

کبسی اخلی داستمار دلاری چه
دعین خخه نی کوی هیخ تغییر به کبسی
نه شی راوری مگر دگروی ورکونگی
به اجازی . همدارنگه گـرو
اخستونگی مکلف دی دپولو کارونو
خخه گروی ور کونگی ته خبرتیا
ورکی خو به هفی صورت کبسی چه
دهغه مداخله ایجابوی .

ماده ۱۷۹۰-

ماده ۱۷۹۰-

هر گاه داین حق خود را در اداره
مال مر هونه سوء استعمال نماید
یا اهمال بزرگ را مرتکب
شود، رهن دهنده می تواند تحت
حراست گذ اشتن شی را مطالبه
یا استر داد آنرا در برابر پرداخت
آنچه بروی است ، بخواهد .

که پور ورکونگی خپل حق دگرو
شوی مال په اداری کبسی بد استعمال
کی یا دلوی اهمال ارتکاب کونگی
شی، گروی ور کونگی کولی شی
چه غویشنه وکی چه شی دی دساتنی
لاندى کبسی نمودل شی یا دا چه کوم
پور دهغه په خمی دی دهفی داداء
کولو په بدل کبسی گرو شوی شی
بیرته واخلی .

ماده ۱۷۹۱-

ماده ۱۷۹۱-

(۱) رهن دهنده نمیتواند با
پرداخت قسمتی از دین ، رهن
گیرنده را برد قسمتی از مال
مرهونه مکلف نماید . رهن گیرنده
میتواند مال مر هونه را در مقا بل
متباقی دین گر چه قلیل باشد ،
نزد خود نگه دارد .

(۱) گروی ور کونگی نه شی
کولی چه دیوی برخی پور په اداء
کولو سره ، گروی اخستونگی دیوی
برخی گرو شوی مال په بیرته
ورکولو مکلف کی، گروی اخستونگی
کولی شی، گرو شوی مال دپاتی پور
په بدل کبسی که شه هم کم وی دشان
سره وساتی .

(۲) در صورت تیکه مال مر هونه
دوچیز جدا گانه بوده و هر یک

(۲) که گرو شوی مال دوه جلا
شیان وی او گروی ور کونگی

در مقابل مقدار معين از دين تخصيص داده شده باشد و رهن دهند . مقدار ي ازدين را که در مقابل يکي از آن قرار دارد تا ديه کند ، ميتواند آن را اخذ نمايد . و در حالیکه مقدار دين در مقابل هريك تعيين نشده با شد ، ميتواند هيچ يک را اخذ نمايد و هر دو در مقابل تمام دين حبس ميگردد .

ماده ۱۷۹۲-

رهن گير نده به تسليم مال مرهونه به رهن دهنده جهت بيع آن و ادای دين و ي مکلف ساخته نميشود ، زيرا حکم رهن حبس دايمي مال مرهونه الی زمان قبض دين از طرف داين است .

ماده ۱۷۹۳-

بر رهن حيا زي ، احکام قانون متعلق به مسؤليت رهن دهنده غير مديون و احکام متعلق بشرط گذاشتن تملك حين عدم ايضا و شرط بيع ، بدون اجرا آت تطبيق ميگردد .

دپور يوه اندازه چه دهفي دواړو څخه ديوه په مقابل کښي قرارلري ، اداء کي نو کولي شي چه هغه شي واخلي . که دهر يوه په مقابل کښي دپور اندازه نه وي ټاکل شوي ، نو نه شي کولي چه هيڅ يو واخلي او دواړه دټول پور په مقابل کښي حبس کيږي .

ماده ۱۷۹۲-

گروي اخستونکي نه شي مکلف کولي چه گرو شوي مال ور څخه ددي دپاره واخستل شي چه گروي ورکونکي ته ورکول شي چه هغه خرڅ کي او دگروي ورکونکي پور اداء کي ، ځکه چه دگروي حکم دادی چه گرو شوي مال دی دايمي حبس وي ترڅو چه پور ورکونکي خپل پور قبض کي .

ماده ۱۷۹۳-

په حيازي گروي باندي دقانون هغه حکمونه چه دپور وړي په غير گروي ورکونکي دمسؤليت پوري مربوط دي او هغه حکمونه چه دپور دنه اداء کولو په وخت کښي دتملك دشرط داينبو دلو پوري مربوط دي او دقانون هغه حکمونه چه بي له اجرا آتو دبيمي دشرطونو پوري مربوط دي تطبيقيږي .

۱۷۹۴- ماده

گروی اخستونکی نه شی کولی چه گرو شوی مال خرخ کی مکر به هفی صورت کبئی چه دگرووی ور کوونکی له خوا دهفی په خرخولو وکیل شوی وی. همدارنگه رهن ور کوونکی نه شی کولی چه بی دگرووی ور کوونکی داجازی خخه ، گرو شوی مال په ودیعت ، اجاری ، عاریت او په گروی ور کی. که بی داکارونه وکرل گروی اخستونکی تیری کوونکی گنل کیری او دهفی په سبب دگرو شوی مال دقیمت په ورکولو په هری اندازی چه وی ضامن گنل کیری .

۱۷۹۵- ماده

که گروی اخستونکی بی دگروی ور کوونکی داجازی خخه گروشوی مال خرخ کی او اخستونکی ته بی تسلیم کی او گرو شوی مال دگروی ور کوونکی داجازی دحاصلو لو ترمخه داخستونکی سره هلاک شی، نو گروی ور کوونکی داخستونکی یا دگروی اخستونکی په تضمین کبئی اختیار لری .

دو هم مبحث - نسبت در یم شخص ته دحیازی گروی آثار
۱۷۹۶- ماده

حیازی گروی په بل چا حجت کیدای نه شی، مگر دا چه گروشوی

۱۷۹۴- ماده

رهن گیر نده نمی تواند مال مر هونه را بفروشد ، مگر اینکه از طرف رهن دهنده وکیل بفروش شده باشد . همچنان رهن گیرنده نمیتواند بدون اجازه رهن دهنده ، مال مر هونه را به ودیعت ، اجاره ، عاریت و رهن بدهد . در صورت اجرای چنین اعمال رهن گیرنده . متجا و ز شناخته شده به سبب آن بتا دیه قیمت مال مر هونه بهرانداز که بالغ گردد ضامن شناخته میشود .

۱۷۹۵- ماده

هر گاه رهن گیرنده بدون اجازه رهن دهنده مال مر هونه را فروخته و تسلیم مشتری نماید و مال مر هونه قبل از حصول اجازه رهن دهنده نزد مشتری از بین رود ، رهن دهنده در تضمین مشتری یار رهن گیرنده ، مختار میباشد .

مبحث دوم - آثار رهن حیازی
به نسبت شخص ثالث
۱۷۹۶- ماده

رهن حیازی به شخص ثالث حجت شده نمیتواند ، مگر اینکه

مال دپور ور کونکی په تصرف کښی وی یا دا چه دگروی ور کونکی او گروی اخستونکی په موافقی دیوامین شخص په تصرف کښی وی .

ماده ۱۷۹۷-

دگروی عقد پور ورکونکی گروی اخستونکی ته دا حق ور کوی چه گرو شوی مال حبس کی بی له دی چه دبل چا قانونی حقوق اخلال کی.

ماده ۱۷۹۸-

که گرو شوی شی دگرو ی اخستونکی دتصرف څخه بی دهغه دارادی یا بی دهغه دعلم څخه ووخی، کولی شی چه دحیازت دحکمونو سره سم هغه دبل چا څخه بیرته دخپل حیازت کښی راوړی.

ماده ۱۷۹۹-

حیازی گروی پور ور کونکی گروی اخستونکی ته حق ور کوی چه خپل حق دنورو پور ور کونکو څخه ترمخه دگرو شوی شی دښمن څخه ترلاسه کی عام له دی چه بل پور ورکونکی عادی وی یادترتیب له لحاظه وروستنی پور ورکونکی وی .

ماده ۱۸۰۰-

پور ورکونکی گروی اخستونکی کولی شی دخپل حق تنفیذ دگرو شوی مال څخه وغواړی که څه هم

شی مر هونه بتصرف دایمن یا بموافقت رهن دهنده و رهن گیرنده ، بتصرف شخص امین دیگری باشد .

ماده ۱۷۹۷-

عقد رهن، بداین رهن گیرنده حق می دهد تا مر هونه را حبس نموده ، بدون اینکه حقوق قانونی شخص ثالث را اخلال نماید .

ماده ۱۷۹۸-

هر گاه شی مر هونه از تصرف داین بدون اراده یا بدون علم او خارج شود ، میتواند مطابق باحکام حیازت آنرا از نزد غیر ، مجددا به حیازت خود برگرداند .

ماده ۱۷۹۹-

رهن حیازی برای داین رهن گیرنده حق می دهد تا حق خودرا قبل از سایر دائنین از ښمن شی مرهونه بدست آرد ، خواه داین دیگر عادی باشد یا از لحاظ ترتیب، دایمن متاخر .

ماده ۱۸۰۰-

داین رهن گیرنده میتواند تنفیذ حق خود را از مال مرهونه مطا لبه نماید ، گر چه ملکیت آن شی بغیر

دهنی شی ملکیت دغیر پوری تعلق نیولی وی، په دی صورت کښی بل خوګ کولی شی چه پور اداء کی او خپل ځان دپور وړی به مقابل کښی دهغه قایم مقام کی .

۱۸۰۱- ماده

ماده ۱۸۰۱-

از رهن حیازی علاوه بر اصل حق، مصارف ضروری که جهت حفاظت مال مر هونه بعمل آمد ، تعویض ضرر ناشی از عیب شی ، مصارف عقد دین بامصارف عقد حیا زی قیدو تنفیذ آن، تعویضات قانونی یا موافقه ناشی از تاخیر تا دبه دین، پرداخته میشود.

دحیازی گروی څخه په اصلی حق علاوه، هغه ضروری مصرفونه چه دگرو شوی مال دساتنی دپاره شوی دی ، دشی دعیب څخه پیداشوی تعویض، دپور د عقد مصرفونه ، دحیازی گروی د عقد مصرفونه ، قید او دهغی تنفیذ، او قانونی یا موافقه شوی تعویضونه چه دعین د اداء کولو دوروسته والی څخه پیداشوی ورکول کیری .

دوم قسمت

قسمت دوم

دحیازی گروی دمدی تیریدل

انقضای رهن حیازی

۱۸۰۲- ماده

ماده ۱۸۰۲-

رهن بانقضای دین تضمین شده منقضی گردیده و یا ازاله سببیکه دین به آن منقضی گردید ، رهن عودت می نماید . حقوق اشخاص صاحب حسن نیتیکه در خلال مدت انقضای حق و عودت آن کسب شده ، اخلال نمیگردد .

گروی دتضمین شوی پور په تیریدو سره تیریری، او دهغی سبب دزائله کیدو سره چه پور پری تیر شوی گروی عودت کوی . دهغه ښه نیت دځاوندانو حقوق چه دحق دمدی دتیریدو او بیرته عودت په اوږدو کښی کسب شوی، نه اخلالیری .

۱۸۰۳- ماده

ماده ۱۸۰۳-

علاوه از حالت مندرج ماده (۱۸۰۲) این قانون ، رهن حیازی

ددی قانون (۱۸۰۲) مادی په درج شوو حالونو علاوه حیازی گروی

دیوه راتلونکی سبب به موجودیدر با موجود شدن یکی از اسباب
تیریزی :

۱- که دحیازی گروی حق اود
ملکیت دحق سره دیوه شخص په
تصرف کبسی یو خای شی .

۲- که گروی اخستونکی پور
ور کونکی په صریح یا ضمنی توگه
دگروی دحق څخه انصراف وکی .
۳- دگرو کړی شوی شی په
هلاکیدو .

ماده ۱۸۰۴-

۱۸۰۴- ماده

رهن حیازی به و فات رهن
دهنده و رهن گیرنده با طل
نگرديده ، نزد ورته باقی می ماند.

حیازی گروی دگروی ور کونکی
او گروی اخستونکی به مرینه نه
باطلیزی او دوارثانو سره پاتی
کیزی .

ماده ۱۸۰۵-

۱۸۰۵- ماده

هر گاه رهن دهنده ، و فات
نماید ، وصی او به اجازه رهن
گیرنده شی مر هونه رافروخته
از آن دین رهن گیرنده را می
پر دازد . در صورتیکه رهن دهنده
وصی تعیین نکرده . باشد . داین
از محکمه ایکه محل اقامت متوفی
درحوزه صلاحیت آن قرار دارد ،
تقاضا میکند تا شخصی را جهت
فروش مال مر هونه و تادیه دین
از ثمن آن بحیث و صی تعیین
نماید .

که گروی ور کونکی مړ شی
دهغه وصی به دگروی اخستونکی
به اجازی گرو کړه شوی شی
خرخوی اود هغی څخه به دگروی
اخستونکی پور اداء کوی . که گروی
ور کونکی وصی نه وی ټاکل پور
ورکونکی به دهغی محکمی څخه چه
دمړی داوسیدلو خای دهغی دواک
په حوزی کبسی وجود لری ، تقاضا
کوی چه یو خوگ دگرو کړه شوی
مال دخرخولو اودهغی دثمن څخه
دپور داداء کولو دپاره دو صی په
حیث وټاکي .

۱۸۰۶ - ماده

که گروی اخستونکی پور ورکونکی مری شی او دگرو کره شوی مال معلومات په لاس کنبی نه وی او په متروکی کنبی هم پیدا نه شی ، دمتروکی څخه دگرو کره شوی مال قیمت دداع کولو دواجب پور په حیث گنبل کیری .

دویم قسمت

دحیازی گروی ځینی نوعی

لمړی مبحث - عقاری گروی

۱۸۰۷ - ماده

عقاری حیازی گروی په بلچا حجت کیدای نه شی ، مگر دا چه عقد ثبت شوی وی ، نو به دی ثبت درسمی گروی دقیونو پوری مربوط خاص حکمونه تطبیقیری .

۱۸۰۸ - ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی کولی شی چه عقار گروی ورکونکی ته په اجاری ورکی بی له دی چه دا کار دنورو په حقوق تاثیروکی او لازمه ده چه داجاری قیمت دگروی په عقد کنبی تصریح شی . که دگروی دعقد څخه وروسته په هغی موافقه وشی نو لازمه ده چه موضوع دعقد دثبت په حاشیی کنبی ورسوله شی .

۱۸۰۶ - ماده

هر گاه داین رهن گیر نه موفات نماید واز مال مرهونه معلوما تی در دست نیوده و دربین مترو که نیز موجود نباشد ، قیمت مال مرهونه از مترو که بچیث دین واجب التادیه شناخته میشود .

قسمت سوم

بعضی از انواع رهن حیازی

مبحث اول - رهن عقار

۱۸۰۷ - ماده

رهن حیازی عقاری بر شخص ثالث حجت شمرده نمیشود ، مگر اینکه عقد رهن ثبت گردیده باشد ، بر این ثبت احکام خاص مربوطه قیود رهن رسمی تطبیق میگردد .

۱۸۰۸ - ماده

داین رهن گیر نده میتواند ، عقار را برای رهن دهنده به اجاره دهد ، بدو ن اینکه این امر بر حقوق غیر تاثیریری وارد نماید ولازم است قیمت اجاره در عقد رهن تصریح گردد . در صور تیکه بعداز عقد رهن به آن موافقه بعمل آید ، لازم است موضوع در حاشییه ثبت عقد رسانید . شود .

۱۸۰۹- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی مکلف دی چه دعقار دبنه ساتلسو تعهدو کی آ ودهنی دساتنی دپاره ضروری مصر فونو ته اقدام وکی. همدارنگه مکلف دی چه محصول، مالی او نور کلنی تکلیفونه چه لازم دی، اداء کی. پور ور کونکی کولی شی چه کوم شی بی مصرف کپی دعقار دحاصلاتو یا دهنی دبننخه دقانون په حدو دو کبسی وضع کی. پور ورکونکی هغه وخت ددی التزاماتو شخه معافیدلی شی چه دگروی دحق شخه انصراف وکی .

دوهم مبحث - منقولہ گروی

۱۸۱۰- ماده

(۱) منقولہ گروی هغه وخت په بل چا حجت کیدای شی چه دحیازت دتقلیدلو په خوا کبسی په داسی پانی کبسی ثبت شی چه ثابتہ نیته ولری . او باید چه په دی پانی کبسی په گروی باندی تضمین شوی پیسی او دگروی عین په تفصیل سره توضیح شی .

(۲) ثابتہ نیته دگروی اخستونکی پور ورکونکی مرتبه تاکی .

۱۸۱۱- ماده

که گروی اخستونکی دبنه نیت خاوند وی، کولی شی چه پخپل حق

۱۸۰۹- ماده

داین ر هن گیر نده مکلف است ، صیا نت عقار را تعهد نمود ه جهت حفاظت آن بمصارف ضروری اقدام نماید، همچنان مکلف است محصول ومالیه و تکالیف سالانه دیگری را که لازم است ، تادیبه نماید .

داین می تواند آنچه را مصرف نموده ، از قیمت حاصلات عقار یا از ثمن آن در حدود قانون وضع نماید . داین وقتی ازین تعهدات معاف شده می تواند که از حق رهن انصراف نماید .

مبحث دوم- رهن منقول

۱۸۱۰- ماده

(۱) رهن منقول و قتی بر شخص ثالث حجت شده میتواند ، که در پهلوی انتقال حیازت در و ز ق ثابت التاريخ ثبت گردد . ودر این ورقه باید مبلغ تضمین شده برهن وعین مر هونه به تفصیل توضیح گردد .

(۲) تاریخ ثابت ، مر تبه داین رهن گیرنده را تعیین می نماید

۱۸۱۱- ماده

هر گاه رهن گیر نده صاحب حسن نیت باشد، می تواند بحق

خود درم هر نه استناد نماید، گرچه رهن دهنده قادر به تصرف در مرهونه نباشد، از جانب دیگر هر شخص صاحب حسن نیت، میتواند به حق استناد نماید که بر شی مرهونه کسب نموده، گرچه این حق بعد از تاریخ رهن باشد.

ماده ۱۸۱۲ -

(۱) هر گاه شی مرهونه بخطر از بین رفتن یا نقص یا تنزیل قیمت مواجه باشد، طوریکه خوف عدم تکافوی آن برای تضمین حق داین محقق گردد و رهن دهنده هم مبادله آنرا باشی دیگر که قایم مقام آن کردد مطالبه نماید، داین یا رهن دهنده میتواند از محکمه اجازه بیع آنرا بصورت مزایده علنی یا بخرخ موجود بازار، تقاضا نماید.

(۲) در حال اجازه بیع، محکمه راجع به ودیعت گذاشتن ثمن نیز امر می نماید. در این صورت حقیق داین از شی به ثمن آن انتقال می یابد.

به گروهی که شی کبسی استناد وکی که شی هم گروهی ورکونکی به گروهی که شی کبسی دتصرف توان ونه لری. همدارنگه هر یودینه نیت خواند گولی شی چه به داسی حق استناد وکی چه به گروهی که شی کبسی دتصرف دی که شی هم داحق دگروی دنیتهی شیخه وروسته وی.

ماده ۱۸۱۲ -

(۱) که گروهی که شی کبسی دهلاکیدو، نقص یا دقیمت دکبسته کیدو سره مخامخ وی به داسی توکه چه دپور ورکونکی دحق دتضمین دنه پوره کیدو ویره ورسره محققه وی او گروهی و ورکونکی هم دهفی مبادله به یو بل شی چه دهفی قایم مقام وگرخی ونه کی. پورورکونکی یا گروهی ورکونکی گولی شی چه دمحمکی شیخه دمزایدی به دول یا به بازار کبسی به موجود نرخ دهفی دخرخولو غوبسته وکی.

(۲) که محکمی دخرخولو اجازه وگروه نو محکمه به دثمن دودیعت اینودلو به باره کبسی هم امرکوی. به دی صورت کبسی دپورورکونکی حق دشی شیخه دهفی ثمن ته نقلیری.

۱۸۱۳- ماده

که دگرو کړه شوی مال دخړخولو دپاره مناسب فرصت پیدا شو او دصفت وړ گټی سره خړخول ممکن شو. نو گروی ورکونکی کولی شي چه دمحکمې څخه دگروی دخرڅولو اجازه وغواړي، که څه هم داداګولو مده نه وي پوره شوی. محکمه به داجازې په حالت کښې دبیعی شرطونه معلومه وي او دثمن دودیعیت ایښودلو په باره کښې به امر کوي.

۱۸۱۳- ماده

هرگاه فرصت مناسبی برای فروش شی مال مر هونه میسر گردیده و بیع بامفاد قابل و صف امکان پذیر باشد، رهن دهنده میتواند از محکمه اجازه فر و ش رهن را مطالبه نماید، گرچه موعد تادیه دین نرسیده باشد. محکمه درحال اجازه، شروط بیع را معین نموده در مورد به ودیعت گذاشتن ثمن امر می نماید.

۱۸۱۴- ماده

که گروی اخستونکی پور ور کونکی خپل حق ته ونه شی رسیدلی نو دمحکمې څخه به دگرو کړه شوی مال دعلنی توګې په خړخولو یا دبازار په موجوده نرخ غوښتنه کوي.

۱۸۱۴- ماده

هرگاه داین رهن گیرنده به حق خود رسیده نتواند، حق دارد از محکمه فروش مر هونه را بصورت مزایده علنی یا بنرخ موجود بازار، مطالبه کند.

۱۸۱۵- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی کولی شي چه دخپل پورپه بدل کښې دمحکمې څخه دگرو کړه شوی مال دتملیک غوښتنه وکي، خو په دی شرط چه تملیک دداسی قیمت په بدل کښې صورت ومومي چه دپوهانو له خوا ټاکل کیږي.

۱۸۱۵- ماده

داین رهن گیرنده، می تواند در برابر دین خود تملیک مر هونه را از محکمه مطالبه نماید، مشروط براینکه تملیک در مقابل قیمتیکه توسط اهل خبره تعیین می گردد، صورت گیرد.

۱۸۱۶- ماده

ددی فصل درج شوی حکمونه په هغی حدو دو کښې دتطبیق وړ دی

۱۸۱۶- ماده

احکام پیشبیتنی شده این فصل، درحدودی قابل تطبیق است که با

چه دتجارتی قوانینو او دمنقول مال دگرووی پوری دخاصو قوانینو متعارض واقع نه شی .

قوانین تجارتي واحكام قو ۱ نین مخصوص برهن مال منقول، متعارض واقع نگرودد .

دویم مبحث - دپور گروهی
۱۸۱۷- ماده

مبحث سوم - رهن دین
ماده ۱۸۱۷ -

(۱) دپور گروهی دپور و پی په مقابل کښی هغه وخت نافذه گڼل کیږی چه ددی گروهی څخه ورته خبرتیا ور کړ شوی وی، یا دحوالی دحکمو نو سره سم ئی دهغه حق قبول کړی وی .

(۱) ر هن دین در برابر مدیون وقتی نافذ دانسته میشود که این رهن بوی ابلاغ گردیده یا مطابق احکام حواله ، حق آنرا قبول نماید.

(۲) دپور گروهی دبل چا په حق کښی هغه وخت نافذه گڼل کیږی چه دگرو کړه شوی پور سند دگرووی اخستونکی په حیازت کښی داخل شوی وی. دگرووی مرتبه دخبرتیا دنیستی څخه یا دقبله ولودنیستی څخه محاسبه کیږی.

(۲) ر هن دین در مقابل غیر وقتی نافذ شمرده میشود که سند دین مرهونه در حیازت رهن گیرنده داخل شده باشد . مرتبه ر هن از تاریخ ابلاغ یا قبولی محاسبه میگردد.

۱۸۱۸- ماده

ماده ۱۸۱۸ -

(۱) کوم پور چه دحوالی یا حجز قابلیت ونه لری، گروهی یی جواز نه لری .

دینیکه قابلیت حواله یا حجز را نداشته باشد ، رهن آن جواز ندارد،

(۲) درسمی سندو نو گر وی په هفی خاصی طریقی سره چه قانون ددی سندونو دحوالی په منظور تنظیم کړی، صورت مومی . خو په دی شرط چه ذکر کړی شی چه حوالی دگرووی په طریقی صورت موندلی دی . په دی حالت کښی

رهن اسناد رسمی به طریقه خاصی که قانون بمنظور حواله این اسناد تنظیم نموده، صورت میگیرد. مشروط بر اینکه تذکر یابد که حواله به طریقه رهن صورت گرفته است . در این

۱۸۱۹- ماده

گروی بی‌داعلان دضرورت خخه پای
ته رسیبری .

گروی اخستونکی پور ورکونکی
کولی شی چه په موافقه شـو و
تعویضونو چه دگرو کړه شوی شی
دپور خخه یی مستحق شوی اودهغه
خه چه دگروی خخه وروسته یی
مستحق شوی، تسلط پیدا کی .
همدارنگه کولی شی چه دپور په
ټولو دورا نی استحقا قو نو تسلط
پیدا کی، خو په دی شرط چه په کوم
شی تسلط پیدا کوی اول دمصرفونو،
دوهم دتعویضونو، دریم په گروی
سره داصلی تضمین شوی پورخخه
کسر شی ، ددی ټولو مرتبو خخه
وخت مراعت کیږی چه دهغی په
خلاف موافقه نه وی شوی .

۱۸۲۰- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی
مکلف دی چه دگرو کړی شوی پور
ساتنه وکی، که وغواړی چه دگروی
کړه شوی پور یوه برخه بی دگروی
ور کونکی دمداخلی خخه دخپل پور
په بدل کبسی حصول کی لازمه چه
هغه دټاکلی زمانی او خای دمراعت
کولو سره حصول کی او دموضوع
خخه گروی ور کونکی ته خبر تیا
ور کی .

۱۸۱۹- ماده

حال رهن بدون ضرورت اعلان خاتمه
می یابد .

داین رهن گیر نده، می تواند
برتعویضات موافقه شده که از دین
مرهونه مستحق گردیده و آنچه بعد
از رهن مستحق آن می گردد، تسلط
نماید . همچنان می تواند بر تمام
استحقاق های دورانی دین تسلط
نماید . مشروط بر اینکه بر آنچه
تسلط می یابد، اولاً از مصارف
ثانیاً از تعویضات و ثالثاً از اصل
دین تضمین شده به رهن کسر
گردد . تمام این مراتب وقتی رعایت
میشود که بخلاف آن موافقه صورت
نگرفته باشد .

۱۸۲۰- ماده

داین رهن گیرنده بحفاظت دین
مرهونه مکلف بوده ، در صورتیکه
بخواهد قسمتی از دین مرهونه
را بدون مداخله رهن دهنده در
مقابل دین خود حصول نماید، لازم
است تا آنرا بارعایت زمان و مکان
معین تادیه حصول نموده و از موضوع
برهن دهنده اخطار دهد .

۱۸۲۱- ماده

به گروه کپه شوی پور کبسی پور وپی گولی شسی دگروی اخستونکی پور ورکونکی په مقابل کبسی داداء کولو په ټولو وسیلو چه دتضمین شوی حق دصحت پوری تعلق لری، استناد وکی . همدارنگه گولی شسی چه داداء کولو په هغو وسیلو استنادوکی چه داصلی پورورکونکی په مقابل کبسی یی لری. قول داحکم په هفی حدو دو کبسی تطبیقیری چه پوروی یی دحوالی په حالت کبسی دحوالی اخستونکی په مقابل کبسی په دی تادیاتو استناد وکری شسی.

۱۸۲۱- ماده

مدیون در دین مرهونه ، میتواند در برابر داین رهن گیرنده بتمام وسایل تادیه متعلق به صحت حق تضمین شده بر هن استناد نماید. همچنان میتواند به وسایل تادیه استناد نماید که در مقابل داین اصلی داشته باشد . تمام این حکم در حدودی تطبیق میگردد که مدیون در حالت حواله بمقابل حواله گیرنده به این تادیات ، استناد کرده بتواند.

۱۸۲۲- ماده

(۱) که گروه کپه شوی پور به گروهی باندی دتضمین شوی پور دمدی درسیدو ترمنجه آخر نه ورسیری، پور وپی مکلف دی چه گروهی ورکونکی او گروهی اخستونکی ته ئی یو خای اداء کی. دا دوازه کولی شسی چه دپور وپی شخسه غوښتنه وکی چه هغه خه اداء گوی هغه دی په ودیعت کبسیردی، په دی صورت کبسی دگروی حق په ودیعت ایښودل شوی مال ته نقلیری .

۱۸۲۲- ماده

(۱) هر گاه دین مرهونه قبل از موعد دین تضمین شده بر هن بسررسد، مدیون نمیتواند دین را ایفاء نماید مگر برای رهن دهنده و رهن گیرنده یکجا، و هر یک ازین دونفر می توانند از مدیون مطالبه نمایند، آنچه را تادیه می نماید به و دیعت بگذارند . درینصورت حق رهن به آنچه به ودیعت گذاشته شده، انتقال مینماید .

(۲) گروهی ورکونکی او گروهی اخستونکی مکلف دی گوم شسی چه پوروی اداء کری په هفی کبسی

(۲) رهن دهنده ورهن گیرنده مکلفند آنچه را مدیون تادیه نموده،

بوجیبیکه برای رهن دهنده مفیدتر بوده و برای داین رهن گیرنده از آن ضرری عاید نباشد، معا و نت نماید .

ماده ۱۸۲۳ -

هرگاه دین مرهونه و دین تضمین شده برهن، هر دو مستحق تادیه گردد، در این صورت اگر داین رهن گیرنده حق خود را کاملانگرفته باشد، میتواند آنچه را مستحق میگردد، از دین مرهونه قبض نماید یا اینکه بیع این دین را مطالبه یا آنرا مطابق حکم ماده (۱۸۱۵) این قانون تملك نماید .

مبحث چارم - رهن عاریت

ماده ۱۸۲۴ -

مدیون میتواند مال غیر را به عاریت گرفته و به اجازه او آنرا برهن بدهد . در صورتیکه اجازه عاریت دهنده مطلق و بدون قید باشد، مدیون میتواند آنرا بهر اندازه و بهر جنسی که خواسته باشد و همچنان برای هر شخص در هر جهتی که اراده کند، برهن بدهد .

به داسی ترتیب مرسته وکی چه دگروی ور کوونکی دپاره دیر گتهور وی او پور ور کوونکی گروی اخستونکی ته ورخه ضررونه رسیری .

ماده ۱۸۲۳ -

که گرو کره شوی پور او به گروی بانندی تضمین کره شوی پور، دوازه داداء کولو مستحق وگرخی، به دی صورت کنبی که گروی اخستونکی پور ور کوونکی خپل حق پوره نه وی اخستی کولی شی چه دکوم شی مستحق کیری دگرو کره شوی پور خخه قبض کی یاداچه ددی پور دخترخولو غوئسته وکی او یائی ددی قانون د(۱۸۱۵) مادی درج شوی حکم سره سم تملك کی .

مبحث - دعاریت گروی

ماده ۱۸۲۴ -

پور وپی کولی شی چه دبل چا مال به عاریت واخلی او دهغه به اجازی یی به گروی ورکی . که عاریت ور کوونکی اجازه مطلقه اوبی له قیده وی پور وپی کولی شی چه هغه بهری اندازی او هرجنس چه یی وخواپی او همدارنگه دهرچا دپاره به هر خای کنبی چه اراده وکی به گروی ورکی .

ماده ۱۸۲۵ -

که عاریت ور کوونکی دشسی اندازه یا جنس یا شخص یا تاکیلی خای په اجازی کبسی مقید کسی، عاریت اخستونکی نه شی کولی چه دهفی خخه مخالفت وکی، مگر داچه په مخالفت کبسی دعاریت ورکوونکی گته وی .

ماده ۱۸۲۵ -

هرگاه عاریت دهنده اجازه شی را به اندازه یا جنس یا شخص یا جهت معین مقید سازد ، عاریت گیرنده نمیتواند از آن مخالفت نماید . مگر اینکه در مخالفت نفع عاریت دهنده باشد .

ماده ۱۸۲۶ -

که عاریت اخستونکی دعاریت ور کوونکی مال دهغه په اجازی دهفی شرطونو سره سم چه نی اینبی دی په گروهی ورکی، نو عاریت ورکوونکی نه شی کولی وروسته له دی چه مال گروهی اخستونکی ته تسلیم شی، دهفی خخه انصراف وکی او گروهی اخستونکی کولی شی چه هغه دپور داداء کولو تروخته دخان سره وساتی .

ماده ۱۸۲۶ -

هرگاه عاریت گیرنده مالی عاریت دهنده را به اجازه وی مطابق شروطی که گذاشته است برهن بدهد ، عاریت دهنده نمیتواند بعد از تسلیم آن برهن گیرنده از آن انصراف نماید و رهن گیرنده میتواند آنرا اسی زمان ادای دین نزد خود نگهدارد .

ماده ۱۸۲۷ -

که عاریت دتاکیلی مدی پوری مقیدوی نو دگروی دپاره عاریت ورکوونکی نه شی کولی چه دتاکیلی مدی دتیریدو ترمخه دگروی انفکاک او دخپل خان دپاره دعاریت تسلیمول و غواپی. که دعاریت مده نه وه مقیده یا دتاکیلی مدی دتیریدو وروسته ، عاریت ور کوونکی کولی شی چه دارنگه غوښتنه وکی .

ماده ۱۸۲۷ -

هرگاه عاریت مقید بمدت معین باشد، عاریت دهنده رهن نمیتواند قبل از سپری شدن مدت تعیین شده، انفکاک رهن و تسلیمی عاریت را برای خود مطالبه نماید . در صورت عدم مقید بودن بمدت و همچنان بعد از سپری شدن مدت، می تواند اینگو نه مطالبه راجعل آرد .

۱۸۲۸- ماده

که عاریت ور کوونکی دگرو ی دانفکاک غوبنتنه وکی او گروی اخستونکی ته پور ورکی، نو که پور دگروی دقیمت په اندازی وی، گروی اخستونکی په قبلولو مجبوره کولی شی. په دی صورت کبئی به عاریت ور کوونکی په عاریت اخستونکی رجوع کوی. که دگرو کره شوی مال قیمت دپور څخه کم وی، نو گروی اخستونکی دگرو وی په تسلیمولو مجبوره کولی نه شی. او که هغه څه چه عاریت ور کوونکی اداء کړی دگروی دقیمت څخه زیات وی، نو عاریت ور کوونکی دگرو شوی مال دزیاتی اندازی قیمت په اداء کولو کبئی تبرع کوونکی گڼل کیږی او دعاریت اخستونکی څخه یی غوبنتنه نه شی کولی.

۱۸۲۹- ماده

که دگروی عاریت اخستونکی دانفلاس په حالت کبئی مړ شی، نو گرو کره شوی مال دگرووی اخستونکی په تصرف کبئی حبس پاتې کیږی، بی دعاریت ور کوونکی داجازی څخه نه شی خرخول کیدای.

۱۸۳۰- ماده

که عاریت ور کوونکی دپوروپتیا په حالت کبئی مړ شی، عاریت

ماده ۱۸۲۸ -

هرگاه عاریت دهنده ا نفکاک رهن را مطالبه ودین را به رهن گیرنده تادیه نماید. در صورتیکه دین به اندازه قیمت رهن باشد، رهن گیرنده بقبول مجبور گردانیده میشود. در اینصورت عاریت دهنده به عاریت گیرنده، رجوع مینماید. اگر قیمت شی مرهونه از دین کمتر باشد، رهن گیرنده به تسلیمی رهن مجبور گردانیده نمیشود، اگر آنچه که پرداخته شده از قیمت رهن بیشتر باشد، عاریت دهنده بمقدار مازاد قیمت مال مرهونه متبرع شناخته شده آنرا از عاریت گیرنده، مطالبه کرده نمیتواند.

ماده ۱۸۲۹ -

هرگاه عاریت گیرنده رهن در حالت افلاس وفات نماید. مال مرهونه در تصرف رهن گیرنده حبس باقیمانده، بدون اجازه عاریت دهنده فروخته نمی تواند.

ماده ۱۸۳۰ -

هرگاه عاریت دهنده در حال مدیونیت وفات نماید، به عاریت گیرنده رهن دهنده امر

اخستونکی گروی ور کونکی ته امر کپیری چه پور اداء او گروی خلاصه کی، که هغه دپور داداء کولو خخه عاجزه وو نو په گروی ورکړه شوی مال دگروی اخستونکی سره پخپل حال پاتی کپیری، دعاریت ورکونکی وار نان کولی شی چه پور اداء او گرو کړه شوی مال خلاص کی .

میشود تادین خودرا تادیه نموده رهن را خلاص نماید ، در صورت عجز وی مال مرهونه نزد رهن گیرنده بحال خود باقیمانده ، ورته عاریت دهنده میتواند دین را تادیه و مالی مرهونه را خلاص نماید .

۱۸۳۱- ماده

ماده ۱۸۳۱ -

په هغی مواردو کښی چه دعاریت دگروی پورتنی حکمونه د حیازی گروی دحکمونو معارض واقع نه شی نو دحیازی گروی خاص حکمونه دعاریت په گروی تطبیقپیری .

در مواردیکه احکام فوق رهن عاریت با احکام رهن حیازی معارض واقع نگر دد، احکام خاص رهن حیازی بر رهن عاریت تطبیق میگردد .

خلورم فصل

فصل چهارم

رسمی گروی

رهن رسمی

لمری قسمت

قسمت اول

بر رسمی گروی اتمشاء

اتشاء رهن رسمی

۱۸۳۲- ماده

ماده ۱۸۳۲ -

رسمی عقد هغه دی چه دهغی به سبب پور ورکونکی عینی حق په هغی عقار کسب کوی چه دپور داداء کولو دپاره تخصیص شوی اود هغی په مقتضایه قولوعادی پور ورکونکو او دپیتور مرتبو په پور ورکونکو دوړاندی والی حق لری او خپل پور دذکر شوی عقار خخه په هر لاس کښی چه وی حاصله ولی شی .

رهن رسمی ، عقدیست که به سبب آزاداین حق عینی رابر عقار یکه برای ایفاء دین تخصیص یافته ، کسب می نما ید. و به مقتضای آن بر سایر داینین عادی و داینین پائین مرتب از خود حق تقدم راداشته و دین خودرا از عقار مذکور بهر دستی که باشد حصول نموده می تواند.

۱۸۳۳- مادہ

(۱) درسمی گروی عقد نه شی
منعیدالی مگر به داسی رسمی پانی
کبسی چه دمربوطو مقا مونو به نزد
پوره شوی وی .

مادہ ۱۸۳۳ -

(۱) رهن رسمی منعقد شده نمی-
تواند، مگر بورقه رسمی که نزد
مقامات مربوط تکمیل شده باشد.

۱۸۳۴- مادہ

(۲) درسمی گروی مصر فونہ
دگروی ور کوونکی به غاړه دی مگر
داچا دهغی بهخلاف موا فقهشویوی

مادہ ۱۸۳۴ -

(۲) مصارف رهن رسمی بدوش
رهن دهنده میبا شد ، مگر اینکه
بخلاف آن موافقه بعمل آید .

۱۸۳۵- مادہ

به رسمی گروی کبسی پور وپی
یا هغه څوک چه دپور وپی بهگتہ
څه شی به گروی ورکی، گروی
وزکوونکی کیدای نه شی .

مادہ ۱۸۳۵ -

دررهن رسمی شخص مدیون یا
شخص دیگری که به نفع مدیون
چیزی رابه رهن بدهد، رهن دهنده
شده میتواند .

۱۸۳۶- مادہ

گروی ور کوونکی باید چه دگرو
کره شوی عقار مالک وی او به هغی
کبسی دتصرف اهلیت ولری .

مادہ ۱۸۳۶ -

رهن دهنده باید مالک عقار مروهونه
بوده، اهلیت تصرف را در آن داشته
باشد .

۱۸۳۷- مادہ

که گروی ور کوونکی دعقار مالک
نه وی نو به رسمی پانی کبسی بی
دمالک داجازی صحت نه لری .

مادہ ۱۸۳۷ -

هرگاه رهن دهنده مالک عقار
نباشد ، رهن وی بدون اجازه مالک
آن در ورقه رسمی صحت ندارد .

۱۸۳۸- مادہ

دهغی عقار گروی چه بهراتلونکی
وخت کبسی موجودیبری باطله ده .

مادہ ۱۸۳۸ -

رهن عقاریکه در آینده بو جود
می آید باطل دانسته میشود .

که دعقار گروی دداسی مالک
له خوا صادره شوی وی چه دملکیت
سندنی باطل، فسخ، لغو، زایل یا به

هرگاه رهن از طرف مالک صادر
شده باشد که سند ملکیت او باطل،
فسخ ، لغو ، زایل یا به سبب دیگر

بی اعتبار گردد ، رهن به منفعت داین رهن گیرنده باقی می ماند . مشروط بر اینکه حین انعقاد عقد رهن، داین دارای حسن نیت باشد .

ماده ۱۸۳۹ -

رهن رسمی بغیر از عقار درچیز دیگری واقع شده نمیتواند ، مگر اینکه قانون بخلاف آن تصریح نموده باشد .

ماده ۱۸۴۰ -

(۱) عقار مرهونه بایدطوری باشد که از لحاظ عرف بیع آن به مزایده علنی صحیح باشد .

(۲) همچنان باید بصورت دقیق درعقد تعیین گردیده باشد ، درغیر آن رهن باطل دانسته میشود .

ماده ۱۸۴۱ -

رهن شا مل آن ملحقات عقار مرهونه میباشد که عقار شمرده شود، خصوصاً حقوق آبیاری تزئینات، تاسیسات تیکه برای مالک منفعت میرساند . مگر اینکه موافقت طوری دیگر صورت گرفته باشد .

ماده ۱۸۴۲ -

هر گاه ورقه ابلاغ راجع به نرخ ملکیت به ثبت برسد ، حاصلات

بل کوم سبب بی اعتباره شوی وی، نوگروی دگروی اخستونکی پور ورکونکی په گته پاتی کپری خو په دی شرط چه دگروی ددعقدترون په وخت کبسی پور ورکونکی دبنه نیت لرونکی وی .

۱۸۳۹- ماده

رسمی گروی بی له عقاره په بل شی نه شی واقع کیدلی ، مگر داچه قانون دهنی په خلاف صراحت ولری .

۱۸۴۰- ماده

(۱) گرو کره شوی عقار باید به داسی ډول وی چه دعرفله لحاظه دهنی خرخول په علنی مزایمندی صحیح وی .

(۲) همدارنگه باید چه په عقد کبسی په دقیق صورت ټاکل شوی وی دهنی په غیر گروی باطله گنل کپری .

۱۸۴۱- ماده

گروی دگرو کره شوی عقارهنی ملحقاتو ته شامله ده چه عقار گنل کپری خصوصاً داوبه کولو حقوق او دتاسیساتو هغه تزئینات چه مالک ته گته رسوی، مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی .

۱۸۴۲- ماده

که دملکیت دنرخ په باره کبسی دخبرتیا پانه ثبت شی، نو دپانسی

وعوايد عقار از تاريخ ثبت ورقه به بعد ، بعقار ملحق گردیده و در توزیع آن احکامی رعایت می گردد که در توزیع ثمن عقار مرعی می باشد .

ماده ۱۸۴۳ -

رهنیکه در عقار مشاع از طرف تمام مالکین صادر گردیده صحیح می باشد . و هر نتیجه ایکه در مابعد بر تقسیم عقار یا بر بیع آن در صورت عدم امکان تقسیم آن مرتب گردد ، بر صحت رهن تأثیر ندارد .

ماده ۱۸۴۴ -

هرگاه یکی از شرکاء حصه خود را در عقار یا جزء معین آنرا برهن بگذارد و بعداً اعیان دیگری هنگام تقسیم بوی برسد ، رهن مذکور در حدود معادل قیمت عقاریکه اصلاً برهن گذاشته شده ، باین اعیان انتقال مینماید . مقدار مذکور از طرف اداره تعیین میگردد . داین مکلف است در خلال شصت روز از تاریخ ثبت ، تقسیم به اجراءات مربوط به قید جدید اقدام و در آن مقداریکه رهن به آن انتقال نموده ، بیان نماید .

دثبتیدو دنتی شیخه وروسته دعقار حاصلات او عایدات دعقار پوری یو خای کیزی او دهفی به توزیع کولو کبسی هغه حکمونه مراعت کیزی چه دعقار دثمن به توزیع کولو کبسی مراعت کیزی .

۱۸۴۳-

کومه گروی چه په شریک عقار کبسی دمالکینو له خوا صادره شوی صحیح ده . که وروسته دعقار په ویشلو یا دهفی په خرخولودویشلو دنه امکان په صورت کبسی ، هره نتیجه مرتبه شی دگروی په صحت تأثیر نه لری .

۱۸۴۴- ماده

که یو شریک په عقار کبسی خپله حصه یا دهفی یو ټاکلی جزء په گروی ورکی او دویشلو په وخت کی نور اعیان هغه ته ورسیری ، نو ذکر شوی گروی دهفی عقار دقیمت په حدودو کبسی چه اصلاً په گروی ورکړ شوی دی اعیانو ته نقلیری . ذکر شوی اندازه دمربوطی اداری له خوا ټاکل کیزی . پور ورکونکی مکلف دی دویشلو دثبت دنتی شیخه دشبیتو ورخو په اوږدو کبسی دنوی قید پوری مربوطو اجراءاتو ته اقدام وکی او په هغی کبسی هغه اندازه چه گروی ورته انتقال کړی بیان کی .

۱۸۴۵- ماده

گروې د شرط پورې د معلق پور يا د احتمالي پور د تضمين د بـاره صورت موندلی شي، خو په دې شرط چه د گروې په عقد کښې د تضمين شوو پيسو اندازه وټاکل شي .

ماده ۱۸۴۵ -

رهن برای تضمین دین معلق بشرط یادین احتمالی مرتب شده میتواند ، مشروط بر اینکه در عقد رهن مبلغ دین تضمین شده تعیین گردد .

۱۸۴۶- ماده

ترکوم وخته پورې چه قانون يا موافقه بل رنگه تصریح ونه کسی دگرو کره شوی عقار يا عقارونو هر جزء دټول پور ضامن دی او دپور هر جزء دټول گرو کره شوی عقار يا عقارونو په وسیلی تضمین شو ی گڼل کیږی .

ماده ۱۸۴۶ -

تازمانیکه قانون يا موافقه طور دیگری تصریح نکند ، هر جزء از عقار يا عقارات مر هونه ضامن تمامی دین و هر جزء از دین توسط تمامی عقار يا عقارات مر هونه، تضمین شده دانسته میشود .

۱۸۴۷- ماده

گروې د تضمین شوی پور څخه نه منفصله کیږی په صحت او تیریدو کښې دهغې تابع گڼل کیږی، مگر داچه قانون بل رنگه تصریح کړی وی

ماده ۱۸۴۷ -

رهن از دین تضمین شده منفصل نشده ، در صحت و انقضاء تابع آن شناخته میشود ، مگر اینکه قانون طور دیگری تصریح نماید .

۱۸۴۸- ماده

که گروې ور کوونکی دپوره وړې په غیر بل څوک وی پخپله دهغه پورې دخاصې تادیې په وجو هو داستناد په خوا کښې، کولی شی چه کوم شی پور وړې دپور پورې متعلق دتادیې دوجوهو څخه لری په هغې هم استنادو کی . دپور وړې څخه غیر دبل گروې ور کوونکی حق باقی پاتی کیږی که څه هم پور وړ کوونکی ورڅخه تیر شی .

ماده ۱۸۴۸ -

هرگاه رهن دهنده غیر شخص مدیون باشد ، در پهلوی استناد به وجوه تادیه خاص ، به خود او میتواند ، آنچه مدیون از وجوه تادیه متعلق به دین دارد نیز استناد نماید، حق رهن دهنده غیر مدیون باقی میماند گرچه مدیون از آن تنازل نماید .

دوهم قسمت

قسمت دوم

درسمی گروهی آثار

آثار رهن رسمی

لمری مبحث - عقد دواپوخواوو

مبحث اول - آثار رهن رسمی

ترمنخ درسمی گروهی آثار

بین متعاقدين

لمری فرعه - درهن ور کوونکی

فرع اول - آثار رهن رسمی به

په نسبت درسمی گروهی آثار

نسبت رهن دهنده

۱۸۴۹ - ماده

ماده ۱۸۴۹ -

په گروهی کپه شوی عقار کنبسی دگرووی ور کوونکی تصرف دگرووی اخستونکی پور ور کوونکی په حق کنبسی تاثیر نه لری .

تصرف رهن دهنده در عقار مرهونه در حق داین رهن گیرنده تاثیر ندارد .

۱۸۵۰ - ماده

ماده ۱۸۵۰ -

گرووی ور کوونکی حق لری چه گروهی شوی عقار اداره کی اودهنقی عایدات ترهنقی پوری قبض کی ترخو چه دهنده سره یو خای وی .

رهن دهنده حق دارد عقار مرهونه را اداره نموده عواید آنرا تا زمان ملحق بودن به عقار قبض نماید .

۱۸۵۱ - ماده

ماده ۱۸۵۱ -

کومه اجاره چه دگرووی ور کوونکی له خوا منعقد شوی دپور ور کوونکی په حق کنبسی نافذه نه گنل کبیری مگر داچه نیته یی دملکیت دویتلو دخبرتیا دپانی دلبتیدو ترمنخ ثابت شی . په هغی صورت کنبسی چه نیته ئی نه وی ثابتته ، اجاره د بنه اداری په حدودو کنبسی نافذه گنل کبیری .

اجاره ای که از طرف رهن دهنده عقد شده ، در حق داین نافذ شمرده نمیشود ، مگر اینکه تاریخ آن قبل از ثبت ورقه ابلاغ نزع ملکیت ثابت باشد . در صورتیکه تاریخ آن ثابت نباشد ، اجاره در حدود اعمال اداره حسنه ، نافذ شمرده میشود .

۱۸۵۲ - ماده

ماده ۱۸۵۲ -

مجرانی په پیشکی اجوری چه مده ئی ددری کلونو شخه زیاته نه وی

مجرانی به اجرت پیشکی که مملت آن از سه سال تجاوز نکند و همچنان

حواله به آن در حق داین ر هن گیرنده ، نا فذ نمی گردد. مگر اینکه تاریخ آن قبل از ثبت ورقه ابلاغ نزع ملکیت ثابت باشد. در صورتیکه مدت متذکره از سه سال متجاوز باشد ، نفاذ آن مشروط بر آن است که قبل از قید ر هن ثبت گردیده باشد ، در غیر آن با رعایت حکم این ماده مدت مذکور الی سه سال تنزیل داده میشود .

ماده ۱۸۵۳ -

رهن دهنده مکلف است، سلامت رهن را تضمین نماید . و داین رهن گیرنده میتواند در مورد هر عمل یا تقصیری که به اثر آن تضمین او نقص بزرگ می یابد ، اعتراض نماید . و همچنان میتواند بوسایل تحفظی اقدام نموده و مصارف آنرا از رهن دهنده مطالبه نماید .

ماده ۱۸۵۴ -

هرگاه ر هن دهنده با اثر خطاء خویش سبب از بین رفتن یا نقصان عقار مرهونه گردد ، داین ر هن گیرنده متخیر است که تامین کافی از وی اخذ و یا حق خود را فوراً مطالبه نماید .

همدانکه به هفی حواله ور کول دگروی اخستونکی پور ور کونکی به حق کبسی نه نافذیری، مگرداچه نیت نی دملکیت دایستلو دخبیر تیا دیانی خخه تر مخه ثابت وی. که ذکر شوی مده ددری کلونو خخه زیاته وی دهفی نافذیدل به دی پوری مشروط دی چه دگروی دقید خخه تر مخه ثبت شوی وی دهفی به غیر ددی مادی دحکم دمراعت سره ذکر شوی مده تردری کلونو پوری راکبسته گیری .

ماده ۱۸۵۳ -

گروی ور کونکی مکلف دی چه دگروی سلامتیا تضمین کی، گروی اخستونکی پور ور کونکی کولی شی چه دهر کار یا تقصیر به باره کبسی چه دهفی به اثر بی تضمین لوی نقص پیدا کوی اعتراض وکی. همدانکه کولی شی چه تحفظی وسیلو ته اقدام وکی اومصرف نی دگروی ور کونکی خخه وغواری.

ماده ۱۸۵۴ -

که گروی ور کونکی دخپلی خطا به اثر دگرو کره شوی عقار دهلایدو یا نقصان سبب شی، نو گروی اخستونکی پور ور کونکی اختیار نری چه دهغه خخه کافی تامین اخلی او با داچه خپل حق سمدستی غواری.

۱۸۵۵- ماده

که دگرو کره شوی عین هلاک دبهرنیو سببونو خخه پیدا شوی وی او پور ور کوونکی دپور دوام بی دتامین خخه قبول نه کی، نو پور وپی اختیار لری چه یابه کافی تامین ور کوی او یا به پورسمدستی پخوا دمندی درسیدو خخه اداعکوی.

ماده ۱۸۵۵ -

هرگاه از بین رفتن عین مرهون ناشی از اسباب خارجی باشد، و داین دوام دین را بدون تامین قبول نه نماید، مدیون مخیر است که تامین کافی بپردازد یا دین رافور قبل از بسر رسیدن موعد آن اداء نماید.

۱۸۵۶- ماده

که په ټولو حالونو کنبی داسی کارونه واقع شو چه دهغی په اثر گرو کره شوی عقار دهلاکیدو، نقصان یا دتضمین دنه کافی والی سره مخامخ شی، نو پورورکوونکی کولی شی دمربوطی محکمی خخه دداسی کارونو دمتوقف کولو او دنورو داسی تدبیرونو دنیولسو غوښتنه وکی چه دضرر دواقع کیدو مانع شی.

ماده ۱۸۵۶ -

هرگاه در هر حال اعمالی واقع گردد که به اثر آن عقار مرهونه به از بین رفتن، نقصان، یاغیر کافی شدن برای تضمین مواجه شود، داین میتواند از محکمه مربوط امر توقف چنین اعمال واتخاذ تدابیریکه مانع وقوع ضرر گردد، مطا لبه نماید.

۱۸۵۷- ماده

که گرو کره شوی عقار په هر سبب چه وی هلاک یا ناقص شی نو گروی په ترتیب سره په هغی حق چه پری مرتب کیری نقلیزی لکه تمویض دتامین پیسی، یا دهغی ثمن په مقابل کنبی چه دعاموښیگنو دپاره دملکیت دایستلو دپاره ټاکل کیری.

ماده ۱۸۵۷ -

هرگاه عقار مرهونه مبنی برهر سببی که باشد از بین رفته یاناقص گردد، رهن علی الترتیب بحقیکه به آن مرتب میشود، انتقال مییابد. مانند تمویض یا مبلغ تامین، یا ثمنی که مقابل استملاک او برای منافع عامه تعیین میگردد.

دوهمه فرعه- دگروی اخستونکی
داین په نسبت دگروی آثار
ماده ۱۸۵۸-

که گروهی ور کوونکی دپور وپی
شخه غیر بل خوګ وی نو دحکم
تنفیذ یواخی دهغه په گروهی ورکړه
شوی مال جواز لری، گسروی
اخستونکی حق نه لری چه په اداء
کولو یواخی پور وپی مکلف کی ،
مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی.
ماده ۱۸۵۹-

کله چه پور ور کوونکی دپور
داداء کولو دپاره خبر تیا ور کی نو
ترهفی وروسته کولی شی چه خیل
حق په کرو کړه شوی عقار تنفیذ
کی او دهفی خرخولو دهفی مدلی
دټاکلو سره سم چه دمدنی محاکمو
داصول په قانون کبسی ټاکل شوی
غوبنتنه وکی .

ماده ۱۸۶۰-

که گروهی زر کوونکی دپورو پی
په غیر بل خوګ وی، کولی شی چه
دگرو کړه شوی عقار په تخلیه کولو
سره دهفی حکمونو سره سم چه
حائزنی دگرو کړه شوی عقار په
تخلیه کولو کبسی متابعت کوی،
دهفی اجراآتو شخه خان وژ غوری
چه ورته متوجه دی .

فرع دوم - آثار ر هن به نسبت
داین ر هن گیرنده
ماده ۱۸۵۸ -

هر گاه ر هن دهنده شخصی
دیگری غیر مدیون باشد ، تنفیذ
حکم تنها بر مال مر هونه او جواز
دارد . رهن د هنده حق ندارد که به
تادیه تنها مدیون را مکلف نماید .
مگر اینکه موافقه طوری دیگر بعمل
آمده باشد .

ماده ۱۸۵۹ -

داین بعد از ابلاغ مدیون راجع
به تادیه دین ، می تواند حق خود را
برعقار مر هونه تنفیذ نموده و فروش
آنها مطابق میما دیکه در قانون
اصول محاکمات مدنی تعیین گردیده
مطالبه نماید .

ماده ۱۸۶۰ -

هر گاه رهن دهنده شخص دیگری
غیر مدیون باشد، میتواند باتخلیه
عقار مر هونه مطابق احکام مر بوطه
به تخلیه عقار مر هونه اجرا آتیرا که
متوجه اوست ، از خود رفع نماید .

۱۸۶۱ - ماده

(۱) هر قسم موافقه چه دیوردنه اداء کولو دهغی داداء پهمدی کنبی دیو پاکلی ثمن په بدل کنبی پههری اندازی چه وی دگرو کړه شوی عقار دتملك حق پور ور کوونکی ته ورکوی یا داچه دهغی دخرخولو حق بیله دی چه په قانون کنبی دتصریح شوو اجراآتو مراعت په نظر کنبی و نیول ، پور ورکوونکی ته ورکول شی، باطل گنل کیږی، که څه هم دا موافقه دگرووی وروسته شوی وی.

(۲) که دیور یا دقسط داداء کولو دمدی دپای ته رسیدو وروسته داسی موافقه و شی چه پوروی دی دیور په بدل کنبی دگرو کړه شوی عقار څخه خپل پوروی ته تیر شی ، داموافقه جواز لری .

دریمه فرعه - دبل چا په نسبت

دگرووی آثار

۱۸۶۲ - ماده

گرووی دبل چا په حق کنبی هغه وخت نافذه گنل کیږی چه په عقار باندی دعینی حق دکسیو لوتر مخه گرووی عقد شوی وی یا دگرووی په ثابتوونکی حکم کنبی قیدشوی وی .

۱۸۶۳ - ماده

دبل چا په مقابل کنبی په لاندنیو موادو استناد صحیح نه دی :

۱۸۶۱ - ماده

(۱) هر گونه موافقه که حق تملك عقار مر هونه راحین عدم ادای دین در موعد آن بمقابل ثمن معین هر اندازه که باشد بداین بدهد یا حق فروش آنرا بدون رعایت اجرا آت مصرحه قانون بوی اعطا کند، باطل شناخته میشود . گرچه این موافقه بعد از رهن به عمل آمده باشد .

(۲) هرگاه بعد از رسیدن موعد تادیه دین یا قسط آن چنین موافقه بعمل آید که مد یون از عقار مرهونه در مقابل دین بداین خود تنازل نماید ، موافقه مذکور جواز دارد .

فرع سوم - آثار رهن به نسبت

شخص ثالث

ماده ۱۸۶۲ -

رهن در حق شخص ثالث و قتی نافذ میگردد که شخص ثالث قبل از اکتساب حق عینی بر عقار رهن را عقد یا در حکم مثبت رهن قید گردیده باشد .

ماده ۱۸۶۳ -

استناد به مواد آتی در مقابل شخص ثالث صحیح نمیباشد :

۱- به قید باندى دتضمین شوی
حق به تحویلولو.

۲- به هنی حق چه خوك دقانون
به حکم دپور ورکونکی به خای به
دی حق کبسی قایم مقام شی.

۳- دبل پوروی به گنه دقید
دمرتبی شخه تیریدل ، مگر داچه
داصلی قید به حاشیه کبسی په هنی
تصریح شوی وی .

۱۸۶۴- ماده

دقید، نوی والی ، محو، دمحو
پاتی کیدلو اجراءت او دذکر شوو
اجراءتو باندى مرتب آثار دعقاری
املاکو دسند ونو دثبت خاص
حکموه تطبیقیری .

۱۸۶۵- ماده

دقید، نوی والی او دهنی دمحو
کولو مصر فونه دگروی ورکونکی
په نمی دی مگر دا چه موافقه بل
رنکه شوی وی .

خلورمه فرعه - دپواندی والی

او ور پسی والی حق

۱۸۶۶- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی
به خپل حقوق دنورو عادی پور
ور کونکو شخه ترمنخه دگرو کپه
شوی عقار دثمن شخه اويا دهغه مال
شخه چه دعقار قایم مقام دخپلسی
مرتبی به اساس اخلی .

۱- به تحویل حق تضمین شده
بقید .

۲- بحق ناشی از قایم مقام شدن
شخص به جای داین دراین حق بحکم
قانون یا موافقه .

۳- بتنازل از مرتبه قید به منفعت
داین دیگر ، مگر اینکه در حاشیه
قید اصلی به آن تصریح شده باشد.

ماده ۱۸۶۴ -

در اجراءت مربوط بقید، تجدید،
محو ابقای محو و آثار مرتب بر تمام
اجراءت مذکور ، احکام خاص ثبت
اسناد املاک عقاری تطبیق می گردد.

ماده ۱۸۶۵ -

مصارف قید ، تجدید و محو آن
بر ذمه رهن دهنده میباشد ، مگر
اینکه موافقه طور دیگری صورت
گرفته باشد .

فرع چهارم - حق تقدم و حق

تتابع (تعقیب)

ماده ۱۸۶۶ -

داین رهن گیرنده حقوق خود را
قبل از داین عادی کا ملا از ثمن
عقار مرهونه یا از مالیکه جا نشین
عقار گردیده است ، حسب درجه
هریک بدست می آورند .

۱۸۶۷- ماده

دگروی مرتبه دهفی دقید له وخته محاسبه کیری، که څه هم په گروي تضمین شوی پور دشرط پوری معلق وی یا مستقل اویا احتمالی پوروی .

۱۸۶۸- ماده

دگروی په قید د عقد، قید دقید دمصرفونو او دهفی تضمیناتو چه موافقی په اساس نی استحقاق پیدا شوی او اداء کولو نی وروسته والی کړی وی ، داخليزی او یو چاته دمزایدی دبیعی داتکاء کولو پوری پخپله دگروی په توزیع ا ومرتبه کبسی په ضمنی صورت شاملیری.

۱۸۶۹- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی کولی شی دخپلی هفی گروي دمرتبی څخه دخپل پور په حدود دو کبسی دبل پور ور کونکی په گته چه په همدی عقار، مقیده گروي لری تیر شی. په دی صورت کبسی دتادیی په ټولو وجو هو چه دلمرنی پور ور کونکی په مقابل کبسی یی حایز گهل کیری، استناد کولی شی، دهفی شی په استثنی چه دلمرنی پور ورکونکی دحق دمدی دتیریدو پوری متعلق وی، اوپدی شرط چه دمدی داتیر بدل دمر تبی دتیریدو څخه وروسته وی.

۱۸۶۷- ماده

مرتبه رهن ازتاریخ قید آن محاسبه میشود ، گرچه دین تضمین شده بر هن معلق بشرط یا دین مستقبل یا دین احتمالی باشد .

۱۸۶۸- ماده

برقید رهن ادخال مصارف عقد، قید ، تجدید و تعویضاتیکه بنا بر موافقه مستحق بوده و تادیه آن به تاخیر افتیده باشد ، داخل میگردد و تاتاریخ اتکای بیع ، مزایده به شخص در توزیع و در مرتبه خود رهن بصورت ضمنی شامل میشود.

۱۸۶۹- ماده

داین رهن گیرنده ، میتواند از مرتبه رهن خود در حدود دین خود به منفعت داین دیگری که بر نفس عقار ، رهن مقید دارد ، تنازل نماید. درینصورت بمقابل دین داین دیگر بتمامی وجوه تادیه که بمقابل داین اول جایز شناخته میشود ، استناد می تواند . باستثنای آنچه که به انقضای حق داین اول متعلق بوده، مشروط بر اینکه این انقضاء بعد از تنازل از مرتبه باشد .

۱۸۷۰ - ماده

ماده ۱۸۷۰ -

(۱) گروی اخستونکی پـور ورکونکی کولی شی کوم وخت چه دپور داداء کولو مده راورسیری دگرو کړه شوی عقار ملکیت دهغی دحایز دلایسه وباسی ، مگرداچه حایز بڅپله رضاء پور اداء یا عقار دگروی څخه خلاص او یا دگروی څخه صرف نظر وکی .

(۱) داین رهن گیرنده می تواند وقتیکه موعده تادیه دین بسر رسید، ملکیت عقار مرهونه را از دست حایز آن خارج سازد ، مگر اینکه حایز برضائیت خود دین را اداء یا عقار را از رهن خلاص یا از رهن صرف نظر نماید .

(۲) که چاته دگرو کړه شو، عقار ملکیت دملکیت دسببو نو څخه په یوه سبب یا په هغی باندی دداسی عینی حق په لرلوچه دگروی قابلیت ولری انتقال وکی ، دگرو کړه شوی عقار حایز گنل کیری بی له دی چه دگروی دتضمین شوی پور څخه شخصی مسؤلیت ولری .

(۲) هر شخصیکه ملکیت عقار مرهونه بنا بر سببی از اسباب ملکیت یا حق عین دیگری برآن که قابل رهن باشد بوی انتقال نماید، حایز عقار مرهونه شناخته میشود بدون اینکه از دین تضمین شده برهن مسئولیت شخصی داشته باشد .

۱۸۷۱ - ماده

ماده ۱۸۷۱ -

په گروی باندی دتضمین شوی پور دمدی درسیدو په وخت کښی حایز کولی شی چه پور دهغی دملحقاتو سره او داجراآتو پوری دمربوطو مصر فونو سره دخبرتیا دنیته څخه وروسته شخصاً اداء وکی . دحایز داحق دمزایدی دتحقق تروخته پاتی کیری . په دی صورت کښی حایز کولی شی ، پول هغه څه چه بی اداء کړی دی دپور وړی څخه او یا بی دگرو کړه شوی عقار دپخوانی مالک څخه وغواړی .

حایز میتواند هنگام رسیدن موعده دین تضمین شده برهن آنرا با ملحقات آن و مصارف مربوط به اجراءات از تاریخ اخطار به بمسد شخصاً بپیر دازد، این حق حایز تا زمان تحقق مزایده باقی می ماند. درینصورت حایز میتواند تمام آنچه را پرداخته است از مدیون یا مالک سابقه عقار مرهونه مطالبه نماید.

۱۸۷۲ - ماده

حایز کولی شی چه دگر وی قید چه په کبسی دپور ور کوونکی قایم مقام شوی وساتی او دایجاب په وخت کبسی یی نوی کی، مگر داچه ددی حایز دسند دثبت په وخت کبسی کوم قیدونه چه موجود وو هغه محو شی .

ماده ۱۸۷۲ -

حایز میتواند قید ر هن را که در آن قایم مقام داین شده حفظ نموده و آنرا عندالایجاب تجدید نماید، مگر اینکه هنگام ثبت سند این حایز قیودیکه موجود بوده محو گردد .

۱۸۷۳ - ماده

که دگرو کړه شوی عقار دملکیت په سبب دحایز په ذمی داسی بیسی وی چه سمدستی داداء کولو حق ولری او دتولو پور ور کوونکو دپور داداء کولو دپاره چه حقوق یی په عقار باندی قید شوی کفایت وکی، دذکر شوو پورور کوونکو څخه هریو حق لری چه حایز دخپل حق په اداء کولو مکلف کی خو په دی شرط چه دحایز دملکیت سند ثبت شوی وی .

ماده ۱۸۷۳ -

هرگاه به سبب ملکیت عقار مرهونه بر ذمه حایز ، مبلغی باشد که فوراً مستحق الاداء بوده و برای تادیه دین تمام دا ینین که حقوق شان بر عقار قید گردیده کفایت نماید ، هر یک از داینین مذکور میتواند حایز را ببر داخت حق خویش مکلف نماید ، مشروط براینکه سند ملکیت حایز ثبت شده باشد .

۱۸۷۴ - ماده

کوم پور چه دحایز په ذمی دی که سمدستی داداء کولو مستحق نه وو او یا یی اندازه دپور ور کوونکو دپورونو داستحقاق څخه کمه وه، پور ور کوونکی کولی شی دهغه څه اداء کول چه دحایز په ذمی دی دهغی شرطونو سره سم چه ور باندی یی تعهد کړی او په هغی مدی کبسی چه

ماده ۱۸۷۴ -

هرگاه دینیکه بر ذمه حایز است فی الحال غیر مستحق الاداء باشد یا مقدار آن از دیون استحقاق داینین کمتر باشد ، داینین میتوانند تادیه آنچه را که بر ذمه حایز است، مطابق شروطیکه به آن تعهد نموده

دیور داداء کولو موافقه پری شوی دهنه شخه وغواپی .

۱۸۷۵- ماده

که حایز هغه خه چه په ذمی باندی بی دی اداء کی، دهنی قیدونو دمحو کولو حق پیدا کوی چه په عقار باندی دی .

۱۸۷۶- ماده

حایز کولی شی وروسته له دی چه دخپل ملکیت سند ثبت کی، عقار دپولی هغی گروہی شخه چه دهنه دسند دثبتیدو ترمخه ثبت شوی پاک کی . حایز کولی شی هر وخت چه وغواپی داحق استعمال کی او ترخو چه دخرشولو دلست شرطونه اعلانیری هغه وساتی .

۱۸۷۷- ماده

که حایز دعقار د پاکولو اراده وکی نو مکلف دی چه هغه بسور ورکونکو ته چه حقوق بی قید دی دهنوی داوسیدنی خای ته خبر تیا ولیزی او داخبر تیا باید چه دهنه دملکیت دسند دخلاصی، دهنی دثبت دنیتهی، دعقار دقیمت، دهنی حقوقو لست چه دهنه دسند دثبتیدو ترمخه قید شوی او دحقوقو دخا وندانو دنومونو، متضمنه وی .

ودر موعدیکه بیر داخت دین موافقه بعمل آمده ، از وی مطالبه نمایند.

۱۸۷۵- ماده

هرگاه حایز آنچه را که بر ذمه وی است به دائنین تادیه نماید، حق مطالبه محو قیودیرا که بر عقار است ، کسب می نماید .

۱۸۷۶- ماده

حایز می تواند بعد از ثبت سند ملکیت خود ، عقار را از تمام رهنیکه قبل از ثبت سند وی قید گردیده ، پاک نماید ، وی می تواند این حق را هر وقتی خواسته باشد استعمال نموده والی زمانیکه لست شروط فروش بمعرض اعلان گذاشته میشود ، حفظ نماید .

۱۸۷۷- ماده

هر گاه حایز پاک کردن عقار را اراده نماید ، مکلف است برای داینیکه حقوق شان مقید است ، اطلاعاتی را بمحل اقامت شان بفرستد که متضمن خلاصه سند ملکیت وی وتاریخ ثبت آن و قیمت عقار و لست حقوقیکه قبل از ثبت سندوی قید گردیده با اسماء اصحاب حقوق باشد .

۱۸۷۸- ماده

حایز مکلف دی چه به خیرتیا کبسی دهفی قید شوو پورونو داداء کولو تیاری ینکاره کی چه سمدلاسه داداء کولو مستوجب دی ، بی له دی چه دذکر شوو پورونو داستحقاق مده دعقار دقیمت په حدودو کبسی په نظر کبسی ونیسی .

ماده ۱۸۷۸ -

حایز مکلف است در اطلا عیه از آمادگی خود برای تادیه دیون قید شده ای که فی الحال واجب التادیه باشد، بدون در نظر گرفتن میعاد استحقاق دیون مذکور در حدود قیمت عقار تذکر بعمل آرد .

۱۸۷۹- ماده

هر پور ور کوونکی چه حق یی قید شوی ، همدارنگه هغه کفیل چه مقید حق لری، کولی شی دهغه عقار دخرخولو چه پاکول یی مطنوب دوروستنی رسمی خیرتیا دنیتیه څخه ددیرش ورڅو په اوږدو کبسی، غوښتنه وکی. دمدی په ټاکلو کبسی دلاری دمسافی مراعت کیری .

ماده ۱۸۷۹ -

بهریک از دائنینیکه حق وی قید کردیدمو همچنان کفیلیکه حق مقید دارد ، میتواند فروش عقاری را که پاک کردن آن مطلوب است، در خلال سی روز از تاریخ آخرین اطلاعیه رسمی مطالبه نماید . مسافه راه در تعیین موعد رعایت میگردد.

۱۸۸۰- ماده

غوښتنه دهفی خیرتیا په اساس چه حایز او پخوانی مالک ته استول کیری او په هفی کبسی غوښتونکی یا دهغه قانونی وکیل امضاء کوی، صورت نیسی. غو ښتونکی مکلف دی دومره پیسی چه دمزایندی دخرخولو دلاری دمصرفونو کفایت وکی په خزانی یا بانک کبسی چه محکمه یی ټاکی په ودیعت کبسی پردی. غوښتونکی تردی وروسته دخپلی غوښتنی څخه نه شی تیریدلی، مگر

ماده ۱۸۸۰ -

مطالبه باساس اطلاعیه ای که برای حایز و مالک سابق فرستاده میشود ودرآن مطالبه کننده یاوکیل قانونی وی امضاء می نماید ، صورت میگیرد . مطالبه کننده مکلف است مبلغی را که برای مصارف فروش از طریق مزایده کفایت نماید، طور ودیعت درخزانه یا بانکی که محکمه تعیین نماید بگذارد . مطالبه کننده بعد از نیاز طلب خود صرف نظر نموده نمیتواند ،

داجه قول هغه پور ورکونکی چه حقوق نی قید شوی او قول کفیلان ورباندی قناعت وکی .

۱۸۸۱- ماده

که دعقار دخرخولو غوښتنه وشي داجباری خرخولو پوری قول مربوط اجراءات مراعت کیری او بیعه دهغه چا دغوښتنی په اساس تر سره کیری چه په تلوار کښی دگتسی خاوند وی عام له دی چه غوښتونکی وی او که حایز، خوگ چه اجراءات ترسره کوی مکلف دی چه دخرخولو په اعلانونو کښی هغه پیسی ذکر کی چه دعقار دقیمت دپاره پاکل شوی وی .

۱۸۸۲- ماده

دچاپوری چه مزایده تعلق نیسی مکلف دی دهغی لمن په اداء کولو علاوه چه په مزایده کښی پاکل شوی دی، هغه مصرفونه چه پاک کول یی ایجابوی ، دملکیت دسند اودهغی دگبتولو مصرفونه اودهغه حایز داعلانونو مصرفونه چه ملکیت یی دلاسه وتلی هم اداء کی، مگرداجه خاص قانون بل رنگه تصریح کړی وی .

۱۸۸۳- ماده

که دعقار خرخول دپاکلی مدی به اوپردو کښی او دمربوطو شرطونو

مکراینکه تمام دانین که حقوق شان قید بوده و تمام کفیل ها به آن موافقت نمایند .

۱۸۸۱- ماده

هرگاه فروش عقار مطالبه شود، تمام اجراءات مربوط به فروش اجباری رعایت می گردد و فروش بنا بر مطالبه صاحب منفعت در تعجیل برای طالب یا حایز تمام میشود ، شخصیکه به اجراءات مباشرت مینماید، مکلف است در اعلانات فروش مبلغی را که قیمت عقار تعیین گردیده تذکر دهد .

۱۸۸۲- ماده

شخصیکه مزایده بر او خاتمه می یابد ، مکلف است علاوه بر تادیه ثمنیکه در مزایده تعیین گردیده ، مصارفیکه اجراءات پاک کردن ایجاب می نماید، مصارف سند ملکیت وثبت آن و مصارف اعلانات حایزیرا که ملکیت از دستش خارج گردیده نیز تادیه نماید . مگر اینکه قانون خاص طور دیگری صورت گرفته باشد .

۱۸۸۳- ماده

هرگاه فروش عقار در خلال مدت معین و طبق شرایط مربوط مطالبه

نشود ، ملکیت عقار بصورت نهائی و فارغ از هر نوع بحق قید شده ، بحایز تعلق می گیرد . مشروط بر اینکه حایز مبلغی را که قیمت عقار تعیین شده ، بازعایت مراتب دائنین در تادیه حقوق شان از آن برای آنها بدهد . یا مبلغ مذکور را در خزانه یا بانکی که محکمه تعیین نماید ، طور ودیعت بگذارد .

ماده ۱۸۸۴ -

تخلیه عقار مرهونه با تقدیم عریضه از طرف حایز بمقام محکمه باصلاحیت صورت میگیرد . در عریضه رساندن موضوع در حاشیه ثبت ورقه ابلاغ به اخراج ملکیت مطالبه میشود . موضوع تخلیه در خلال پنج روز از تاریخ تقدیم عریضه جهت اتخاذ اجرا آت مربوط بدین مباشر اطلاع داده میشود .

ماده ۱۸۸۵ -

هرگاه حایز تادیه دیون قید شده یا پاك کردن عقار را از رهن یا انصراف از عقار را اختیار نه نماید ، داین رهن گیرنده نمیتواند اجرا آت

سره سم ونه غوینتل شی نو دعقار ملکیت په آخرنی صورت او دهری نوعی قید شوی حق څخه فارغ دحایز پوری تعلق نیسی . خو په دی شرط چه حایز هغه پیسی چه دعقار قیمت ټاکل شوی ، سره دپور ور کوونکو د حقوقو داداء کولو په مراعت کولو دهغی څخه ورکی . یا ذکر شوی پیسی په خزانی یا بانک کبنی چه محکمه یی ټاکی کببیردی .

۱۸۸۴ - ماده

دگرو کړه شوی عقار تخلیه دحایز له خوا دعریضی د وړاندی کولو سره دواک لرونکی محکمی مقام ته صورت مومی . په عریضی کبنی غوینتل کبیری چه دخبرتیا دیانی دثبت په حاشیی کبنی دی دملکیت دخارجید لو موضوع ورسول شی . دتخلیی موضوع دعریضی دتقدیمولو دنیتهی څخه دپنځو ورځو په اوږدو کبنی دمربوطو اجراآتو دنیولو دپاره مستقیم پور ورکوونکی ته خبرتیا ورکول کبیری .

۱۸۸۵ - ماده

که حایز دقید شور پورونو اداء کول یادگروی څخه دعقار پاکول یا دعقار څخه انصراف اختیار نه کی ، گروی اخستونکی پور ورکوونکی نه شی کولی دملکیت دخارجیدلو

اجراآت دمدنی محاکماتو دا صول دقانون دحکم سره سم دهغه په مقابل کښی ونیسی . مگر ترهغی وروسته چه دستحقه پور داداء کولو په باره کښی یا دعقار څخه دانصراف په باره کښی پوروی ته یی خبرتیا ورکړی وی .

ماده ۱۸۸۶ -

حایزیکه سند ملکیت وی بښت رسیده ودر دعوی ایکه علیه مدیون به دین حکم گردیده طرف دعوی قرار نکرته باشد ، میتواند بطرق دفعیکه استناد مدیون به آن جواز دارد ، استناد نماید . مشروط براینکه حکم به دین بعد از ثبت سند حایز باشد . همچنان ا و میتواند در هر حال به دفعی استناد نماید که مدیون نیز بعد از حکم به دین حق استناد رابه آن داشته باشد .

ماده ۱۸۸۷ -

حایز میتواند در مزایده شامل گردد ، مشروط بر اینکه مقدار ثمن تقدیم داشته اودر مزایده از مقدار باقیمانده ذمت او از ر هکنر ثمن عقاریکه برای فروش گذاشته شده ، کمتر نباشد .

ماده ۱۸۸۸ -

هر گاه ملکیت عقار مر هونه از دست حایز خارج گردیده و بعداً

۱۸۸۶ - ماده

دکوم حایز چه دملکیت سند ثبت شوی وی په هغی دعوی کښی چه په پوروی دپور حکم شوی ، نه وی واقع شوی ، کولی شی دهغی دفعی په طریقو چه دپوروی استناد ورباندی جواز لری ، استنادوکی . همدارنگه حایز کولی شی په هر حال کښی په هغی دفعی استنادو کی چه پوروی هم په پور دحکم کولو څخه وروسته په هغی داستناد کولو حق لرلو .

۱۸۸۷ - ماده

حایز کولی شی چه په مزایدی کښی شامل شی ، خو په دی شرط چه په مزایدی کښی دهغه ورباندی کړه شوی ثمن دهغه ذمعی دپاتی اندازی څخه دهغه عقار دثمن ددرکه چه دخرخولو دپاره ایښودل شوی کم نه وی .

۱۸۸۸ - ماده

که دگرو کړه شوی عقار ملکیت دحایز دلاسه ووزی او

مزایده بشخص و ی تعلق بگیرد،
حایز بموجب سند اصلی ملکیت مالک
عقار شناخته میشود و در صورتی
که ثمن نهائی مزایده را که بسوی
تعلق گرفته تادیه نموده یاد ر خزانه
یابانکی که محکمه تعیین نماید طور
ودیعت بگنارد ، عقار مذکور از تمام
حقوق قید شده پاک می گردد .

ماده ۱۸۸۹ -

هرگاه مزایده به شخص دیگری
غیر از حایز تعلق بگیرد ، شخص
مذکور می تواند بموجب حکم مزایده
حق خود را از حایز بدست آرد .

ماده ۱۸۹۰ -

هرگاه ثمنیکه مزایده به آن تعلق
گرفته ، بر حقوق دائنیکه حقوق
آنها قید گردیده زیادت نماید ، این
زیادت حق حایز بوده و دائنین رهن
گیرنده ، می توانند حقوق خود را
از حایز مطالبه نمایند .

ماده ۱۸۹۱ -

حقوق ارتفاق و حقوق عینی
دیگریکه حایز قبل از انتقال ملکیت
عقار بوی دارا بوده بحایز عودت
می نماید .

ماده ۱۸۹۲ -

حایز مکلف است عواید عقار را
از تاریخ ابلاغ بتادیه دین یا انصراف

مزایده بخیله دهغه پوری تعلق
وینسی ، نو حایز دملکیت داصلی
سند به موجب دعقار مالک پیژندل
کیزی . که دا مزایدی آخرنی ثمن چه
دهغه پوری تعلق نیولی اداء کی یابه
خزانی یا بانک کنبی چه محکمه یی
پاکی دودیعت به توگه کنبیردی ،
ذکر شوی عقار دپولو قید شسور
حقوقو خخه پاکیزی .

ماده ۱۸۸۹ -

که مزایده دحایز خخه غیر بل چا
پوری تعلق وینسی ذکرشوی شخص
کولی شی دمزایدی دحکم به موجب
خیل حق دحایز خخه ترلاسه کی .

ماده ۱۸۹۰ -

دکوم ثمن پوری چه مزایدی تعلق
نیولی دهغو پور ور کونکو به
حقوقو چه حقوق یی قید شوی زیات
وی ، دا زیاتوالی دحایز حق دی او
گروی اخستونکی پور و کونکی
کولی شی چه خیل حقوق دحایز خخه
وغواپی .

ماده ۱۸۹۱ -

دارتفاق حقوق اونور عینی حقوق
چه دعقار دملکیت دتقلیدو ترمخه
حایز دهغی لرونکی وو ، حایز سه
بیرته عودت کوی .

ماده ۱۸۹۲ -

حایز مکلف دی دعقار عایدات
دپور دداء کولو دخبرتیا دنیتهی خخه

یا دعقار سخه دانصراف دنیتیتی سخه ردکی . که ذکر شوی اجراآت ترددی کلونو پوری ترک شوی ، نو دعایداتو درده ولو مکلفیت دنوی خبرتیادیتیتی سخه اعتبار لری .

ازعقار رد نماید . در صورتیکه اجرا آت مربوط مدت سه سال ترک گردد، مکلفیت برد عواید از تاریخ ابلاغ جدید اعتبار دارد .

۱۸۹۳- ماده

۱۸۹۳ - ماده

(۱) حایز کولی شی دتضمین ددعوی دلاری په پخوانی مالک په هفی حدو دو کنبی مراجعه وکی چه خلف په هغه چا دمراجمی حق لرلو چه دهغه سخه یی دمعاضتی یا تبرع په صورت ملکیت کسب کړی .

(۱) حایز میتواند از طریق دعوی تضمین بر مالک سابق در حدودی مراجعه نماید که خلف حق مراجعه را بر شخصیکه از وی بصورت معاوضه یا تبرع کسب ملکیت نموده، دارا باشد .

(۲) که حایز دهغه استحقاق سخه زیات چه دملکیت دسند په اساس دپوروپی په ذمی دی اداء کړی، او دا اداء کول چه دهر سبب په اساس وی، کولی شی چه پور وپی ته مراجعه وکی. په دی صورت کنبی حایز دهغو پور ورکوونکی قایم مقام کیږی چه دهغوی حقوق یی اداء کړی دی .

(۲) اگر حایز زاید از استحقاق که به اساس سند ملکیت به ذمه مدیون است تادیه نماید واین تادیه بنابر هر سببی که باشد، می تواند به مدیون مراجعه نماید . در این صورت حایز قایم مقام دانینسی می گردد که حقوق آنها را تادیه نموده است .

۱۸۹۴- ماده

۱۸۹۴ - ماده

حایز پخپله دهغی نقصان چه دخطا په سبب یی عقار ته رسیدلی دپور ور کوونکو په مقابل کنبسی رسول دی .

حایز شخصاً از نقصان نیکه باثر خطاء وی بر عقار عاید گردد ، در برابر داینین مسئول شناخته میشود.

دریم قسمت

درسمی گروی دمدی تیریدل

۱۸۹۵- ماده

(۱) رسمی گروی لکه حیازی گروی دتضمین شوی پور په تیریدو سره تیریری . او دهغه سببدلری کیدو په اثرچه پور په هفی تیرشوی بیرته عودت گوی .

(۲) دگروی عودت دهغواشخاصو حقوق چه دحق دتیریدو دمدی په اوږدو کتبی او دهفی دبیرته عودت په مدی کتبی یی په ښه نیت کسب کړی دی نه اخلاله وی .

۱۸۹۶- ماده

درسمی گروی حق دپاک کو لو دا ، آتو دترسره کولو سره په آخرنی صورت تیریری . که څه هم دهغه حایز ملکیت چه عقار یی پاک کړی په هر سبب چه بناوی ، زایل شوی وی .

۱۸۹۷- ماده

گروی یا اجباری خرخول د علنی مزایدی دلاری او دهفی دوروستنی ثمن په ودیمت ایښودل یا هغه پور ورکونکو ته دذکر شوی ثمن ورکول چه درجی له لحاظه ددی ثمن څخه دخپلو حقوقو دداع کولو مستحق کیزی ، تیریری .

قسمت سوم

انقضای رهن رسمی

۱۸۹۵- ماده

(۱) رهن رسمی مانند رهن حیازی بانقضای دین تضمین شده منقضی گردیده و به اثر ذوال سببیکه دین به آن منقضی گردیده ، عودت می نماید .

(۲) عودت رهن ، حقوقی را که اشخاص دارای حسن نیت در ظرف مدت انقضای حق و عودت آن از غیر کسب نموده اند ، اخلال نمی نماید .

۱۸۹۶- ماده

حق رهن رسمی با اتمام اجراءات پاک کردن بصورت نهائی منقضی می گردد . گرچه ملکیت حایزیکه عقار را پاک کرده بنا بر هر سببی که باشد ، زایل گردد .

۱۸۹۷- ماده

رهن یافروش اجباری عقار از طریق مزایده علنی و به ودیمت گذاشتن ثمن نهائی آن یابه تادیه ثمن مذکور به دائنیکه از لحاظ درجه مستحق تادیه حقوق خودازین ثمن میشوند ، منقضی میگردد .

(۶۰۱)

۱۸۹۸- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی
کولی شی سره ددی چه پور پاتی
دی درسمی گروی خخه تیر شی.

۱۸۹۸- ماده

داین رهن گیرنده ، میتوانند
باوجود بقای دین ، از رهن رسمی
تنازل نمایند .

۱۸۹۹- ماده

به رسمی گروی دگروی ورکونکی
یاگروی اخستونکی دمربنی به ائراو
دپور پاتی کیدل دوارثانو سره دنه
تیریدلو مربوط حکمونه تطبیقیری.

۱۸۹۹- ماده

بررهن رسمی احکام مربوط به عدم
انقضاء به اثر وفات رهن دهنده یا رهن
گیرنده و بقای دین نزد ورثه تطبیق
میگردد .